

VKC

Valdymo koordinavimo centras

2023/2024

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ
VALDOMŲ ĮMONIŲ VEIKLA

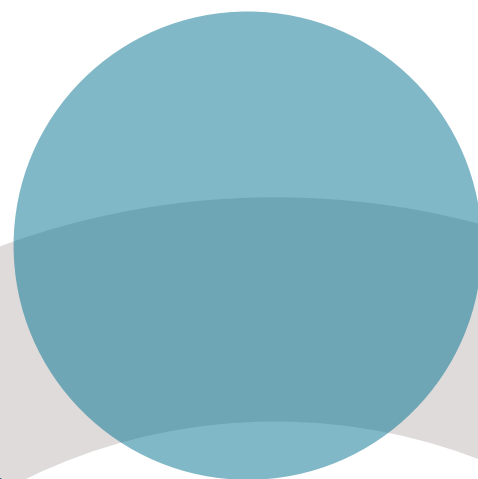
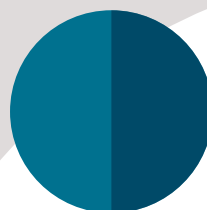
SANTRUMPOS IR APIBRĖŽIMAI

Valdymo koordinavimo centras / VKC	Vyriausybės įsteigtas analitinis bei gerosios valdysenos principų įgyvendinimo centras (VŠĮ Valdymo koordinavimo centras), atliekantis valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių valdymo politikos įgyvendinimą koordinuojančios institucijos funkcijas
SVĮ	Savivaldybės įmonė arba savivaldybės valdoma bendrovė (akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė, kurios akcijos ar dalis akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 balsų šios bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime, priklauso savivaldybei nuosavybės teise)
Savivaldybei atstovaujanti institucija	Savivaldybės administracija (įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija arba akcijų valdytojas)
SĮ	Savivaldybės įmonė
UAB	Uždaroji akcinė bendrovė
AB	Akcinė bendrovė
DMS	Didžiųjų miestų savivaldybės (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio)
MMS	Mažųjų miestų ir regionų savivaldybės
VVĮ	Valstybės valdoma įmonė (ūkinę komercinę veiklą vykdanči valstybės įmonė, akcinė bendrovė ir uždaroji akcinė bendrovė, kurioje valstybei nuosavybės teise priklauso akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 visų balsų šios bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime)
Atrankos gairės	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631 patvirtintas Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą aprašas
Skaidrumo gairės	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 patvirtintas Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašas
Nuosavybės gairės	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 patvirtintas Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašas
SVĮ Nuosavybės gairės	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 567 patvirtintas Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašas
SĮ	Specialieji įpareigojimai
Lūkesčių gairės	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2019 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. 4-453 patvirtintos Valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei nustatymo rengimo rekomendacijos
Lūkesčių raštas	Raštas, kurį pateikia savivaldybei atstovaujanti institucija įmonei dėl savivaldybės siekiamų tikslų savivaldybės valdomoje įmonėje ir jai keliamų lūkesčių
RATC	Regioninis atliekų tvarkymo centras
AATC	Apskritis atliekų tvarkymo centras
CŠT	Centralizuotas šilumos tiekimas
NŠG	Nepriklausomi šilumos gamintojai
D/E	Finansinės priklausomybės koeficientas (finansinių įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis)
Turto grąža / ROA	Finansinis rodiklis, parodantis įmonės turto panaudojimo efektyvumą
Nuosavo kapitalo grąža / ROE	Finansinis rodiklis, parodantis akcininkų investuoto kapitalo panaudojimo efektyvumą
EBITDA	Pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją
EBITDA marža	Veiklos pelningumas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją
Veiklos pelno marža	Rodiklis, parodantis įmonės tipinės veiklos, neatsižvelgiant į finansinę ir investicinę veiklą, efektyvumą (kiek procentų veiklos pelno uždirba vienas pardavimo pajamų euras)
Grynojo pelno marža	Rodiklis, parodantis įmonės veiklos efektyvumą (kiek procentų grynojo pelno uždirba vienas pardavimo pajamų euras)
VERT	Valstybinė energetikos reguliavimo tarnyba
VPT	Viešųjų pirkimų tarnyba
EBPO	Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (angl. OECD – <i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
ES	Europos Sąjunga

TURINYS

1 Santrumpos	2
2 Turinys	3
3 Ekonomikos ir inovacijų ministrės įžanginis žodis	4
4 Valdymo koordinavimo centro vadovo įžanginis žodis	5
5 SVĮ portfelio trumpa apžvalga	6
6 Svarbiausi įvykiai ir naujienos	9
7 SVĮ valdymo politika	10
7.1 VKC	10
7.2 Reguliacinė SVĮ aplinka	11
7.3 Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimas	13
7.4 Lūkesčių raštai	15
7.5 Skaidrumo politika SVĮ veikloje	15
7.6 KO veiklos reglamentavimas	16
7.7 Specialieji įpareigojimai	17
8 Vidaus sandoriai	18
9 Suteikta parama	22
10 SVĮ kolegialių organų sudėtys	25
11 Apibendrinti įmonių rezultatai pagal savivaldybes (lentelė)	33
12 SVĮ portfelio rezultatų apžvalga	34
13 SVĮ sektorių veiklos rezultatai	
13.1 Viešasis transportas	43
13.2 Vandentvarka	51
13.3 Šilumos tinklai	63
13.4 Atliekų tvarkymas ir aplinkos priežiūra	74
13.5 Butų ūkiai	89
13.6 Daugiafunkcinių paslaugų teikimas	97
13.7 Kitos įmonės	105
14 Vertinimo metodika	113
15 Dukterinių SVĮ finansiniai rezultatai	114

Savivaldybių valdomos įmonės (SVĮ) yra itin svarbios ne tik savivaldybių, bet ir visos visuomenės kontekste. Labai svarbu, kad būtų užtikrintas šių įmonių veiklos skaidrumas ir efektyvumas, jos veiktų visuomenės labai ir prisidėtų prie ilgalaikio tvaraus savivaldybių vystymosi.

Nors SVĮ dažnai suprantamos tik kaip būtinųjų paslaugų teikėjos, iš tiesų šios įmonės reikšmingai prisideda ir prie vietos ekonomikos skatinimo bei infrastruktūros plėtros, socialinės atsakomybės iniciatyvų įgyvendinimo ir, žinoma, efektyviai veikdamos, teikia finansinę naudą savivaldybėms ir jos gyventojams.

Pastaraisiais metais jau pastebime didėjantį aktyvumą, susijusį su SVĮ valdysenos klausimais, o praėjusieji metai irgi nebuvo išimtis. Atliepdami didėjantį dėmesį savivaldos stiprinimui per skaidrią ir profesionalią SVĮ valdyseną, keliamo vis aukštesnius reikalavimus visam valdymo procesui – nuo akcininkų lūkesčių ir strateginio planavimo iki reikalingų kompetencijų ugdymo bei aukštesnio veiklos efektyvumo tikslų kėlimo. Tad jau matomi sveikintini pokyčiai – nustatyta prievolė skirti atlygį valdybos nariams, atveriant daugiau galimybių į įmonių valdymą pritraukti dar daugiau savo srities ekspertų.

Tačiau dar yra taisytinių sričių SVĮ skaidrumo ir valdymo profesionalumo srityse. Pavyzdžiui, savivaldybių valdomų įmonių vadovai skiriami be konkursų. Dėl šios priežasties kartu su komanda ketiname inicijuoti teisėkūros proceso dėl skaidrios ir profesionalios vadovų atrankos tobulinimą.

Sveikintina, kad savivaldybės palaipsniui atsisako nepažangios savivaldybės įmonės teisinės formos, šios įmonės pertvarkomos į bendroves. Pažymėtina, kad šiuo metu iš 225 SVĮ tik 17 turi savivaldybės įmonės teisinę formą, ir linkiu, kad šis pertvarkymo procesas savivaldybėse neužtruktų.

Lygiavimasis į aukščiausius valdysenos standartus nėra lengvas, tačiau reikšmingus pokyčius atnešantis procesas. Jau matome rezultatus – 2023-aisiais SVĮ sektorius uždirbo rekordinį, net 112,3 mln. eurų siekiantį, grynąjį pelną ir iki 6,2 proc. pakilo kapitalo grąža, kuri yra aukščiausia per 6 metus. Ši pozityvi tendencija leidžia pagrįstai tikėtis, kad kryptingai taikomos gerosios valdysenos praktikos suteiks stimulą ir toliau judėti tinkama linkme.

Neabejoju, kad vienas iš esminių augimo elementų yra ir suinteresuotųjų šalių visapusiškas bendradarbiavimas. Tik kartu galime pasiekti geriausių rezultatų, operatyviai priimti tinkamus sprendimus, siekdami profesionalios ir tvarios veiklos, skatindami inovacijas, pasitikėjimą ir užtikrintai atliepdami visuomenės poreikius.

Linkiu, kad įpusėję 2024 metai būtų puikių praėjusių metų rezultatų tąsa link dar didesnio savivaldos efektyvumo proveržio.

Džiaugiuosi galėdamas pristatyti kartu su VKC komanda parengtą jau 6-tąją savivaldybių valdomų įmonių veiklą apibendrinančią ataskaitą. Šiemet, akylesni skaitytojai gali pastebėti ataskaitos turinio pokyčius, kuriais siekėme daugiau dėmesio skirti sektorinei analizei ir jos tendencijoms. Atlikę detalią įmonių vykdomų veiklų analizę, suskaidėme SVĮ portfelį į daugiau, t. y. iš viso į 7 sektorius (vandentvarkos, šilumos tinklų, viešojo transporto, butų ūkių, atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros bei daugiafunkcinių paslaugų teikimo ir kitą sektorių, kuriame buvo įtrauktos likusios įmonės) ir palyginome panašią veiklą vykdančias įmones tarpusavyje.

2023 metais savivaldybių valdomos įmonės, kaip ir visa Lietuvos ekonomika, po kelerius metus trukusių reikšmingų iššūkių, kuriuos sukėlė aukštos energetinių resursų kainos, COVID-19 pandemija, tiekimo grandinių sutrikimai stabilizavosi. Tačiau ataskaitiniu laikotarpiu fiksuotas aukštas infliacijos lygis, vyraujanti geopolitinė įtampa ir žaliosios ekonomikos transformacija parodė SVĮ atsparumą ir gebėjimą prisitaikyti prie nuolat besikeičiančios ekonominės aplinkos. Savivaldybių valdomos įmonės atlieka daug svarbių funkcijų Lietuvos gyventojų kasdienybėje: nuo vandens tiekimo, viešojo susisiekimo iki atliekų ar aplinkos tvarkymo. Iš šių funkcijų savivaldybės dažniausiai nereikalauja finansinės grąžos, o pagrindinis jų tikslas - šių viešųjų paslaugų nepertraukiamumo užtikrinimas ir kokybiškas teikimas. Siekis tinkamai atliepti minėtus lūkesčius, 2023-aisiais metais nesutrukė SVĮ portfeliui stebinti puikiais finansiniais rezultatais – pasiekta ne tik didžiausia apyvarta ir turto vertė, tačiau buvo uždirtas ir rekordinis pelnas, pirmą kartą perkopęs net 100 mln. eurų. Gerus finansinius rezultatus daugiausiai galime sieti su kaštų optimizavimu, dėl mažėjusių energetinių sąnaudų, bei, dėl didėjusių teikiamų paslaugų tarifų, augusiomis portfelio pajamomis.

Jau šeštus metus stebime SVĮ valdyseną bei jos pokyčius ir drąsiai galime teigti, kad mažais žingsniais judame tinkama linkme. Teigiami rezultatai pastebimi kolegialių organų sudėtyse, kur 58 proc. narių yra nepriklausomi, o kolegialaus organo nario funkcijos yra apmokamos laikantis nustatyto reguliavimo. Visgi, vis glaudžiau bendradarbiaujant su SVĮ, ryškėja ir valdysenos spragos, kurias galėtų užpildyti tinkamas SVĮ portfelio valdymas, savalaikė vadovų kaita, lūkesčių raštų kokybės gerinimas, kolegialių organų kompetencijų išlaikymas. Siekiant atitikti EBPO rekomendacijas bei aukščiausius valdysenos standartus, minėtoms sritims būtina skirti kuo daugiau dėmesio.

Esu įsitikinęs, kad drąsūs ir novatoriški sprendimai, kartu priimami, leis pasiekti naujų valdysenos aukšumų. Tikiu, kad mūsų bendras ryžtas ir pastangos atneš ilgalaikius teigiamus pokyčius.

SVJ PORTFELIO TRUMPA APŽVALGA

2023 metais Lietuvos savivaldybės valdė **225** įmones: **208** akcinių ir uždarytųjų akcinių bendrovių ir **17** savivaldybės įmonių

SVJ portfelio apskaitinė turto vertė, mln. eurų

2023-12-31	4 037,8
2022-12-31	3 742,8

+7,9%

Darbuotojų skaičius

2023 metų pabaigoje dirbo **111** darbuotojais mažiau

	2020	2021	2022	2023
1299	1 261	1 226	1 140	
5 920	5 622	5 676	5 624	
4 822	4 745	4 610	4 529	
3 691	3 635	3 622	3 531	
1 330	1 301	1 450	1 443	
941	909	918	978	
3 363	3 412	3 518	3 664	

17,6%
Atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros sektorius

4,7%
Butų ūkis

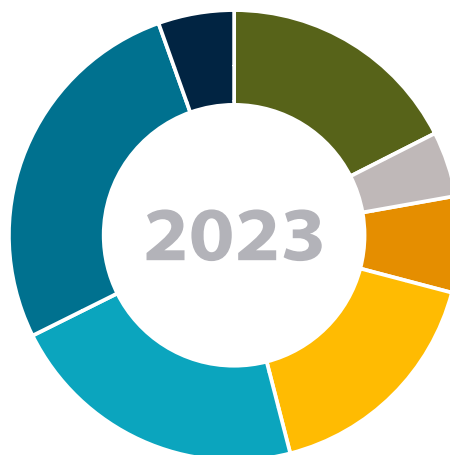
6,9%
Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorius

16,9%
Šilumos tinklai

21,7%
Vandentvarka

26,9%
Viešasis transportas

5,5%
Kita

Turto vertė

Valdomo turto vertė augo **7,9** proc.

	2020	2021	2022	2023
91,2	92,8	107,7	116,4	
259,9	244,8	262,1	341,0	
1 622,4	1 667,8	1 755,9	1 867,5	
803,9	874,5	974,6	1 021,6	
100,0	106,7	125,1	136,2	
79,3	80,6	92,9	118,2	
365,1	394,9	421,0	436,9	

10,8%
Atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros sektorius

2,9%
Butų ūkis

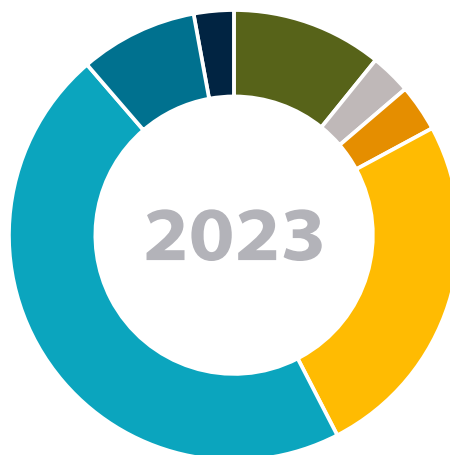
3,4%
Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorius

25,3%
Šilumos tinklai

46,3%
Vandentvarka

8,4%
Viešasis transportas

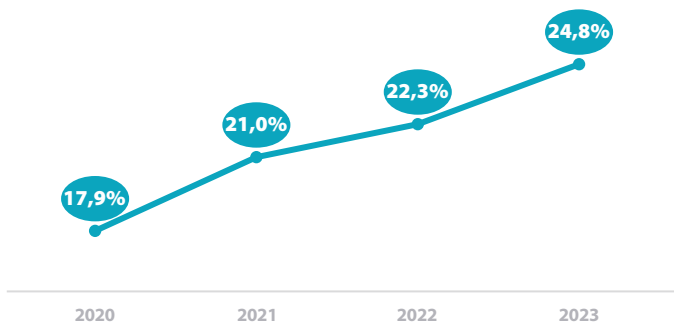
2,9%
Kita

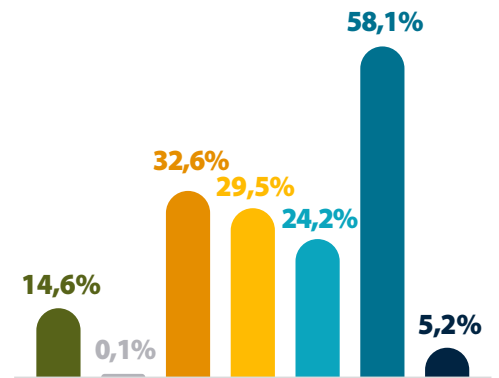
ATAP Butų ūkis DPT Šilumos tinklai Vandentvarka Viešasis transportas Kita

D/E, skolinto ir nuosavo kapitalo santykis

D/E, skolinto ir nuosavo kapitalo santykis didėjo **2,5** procentinio punkto

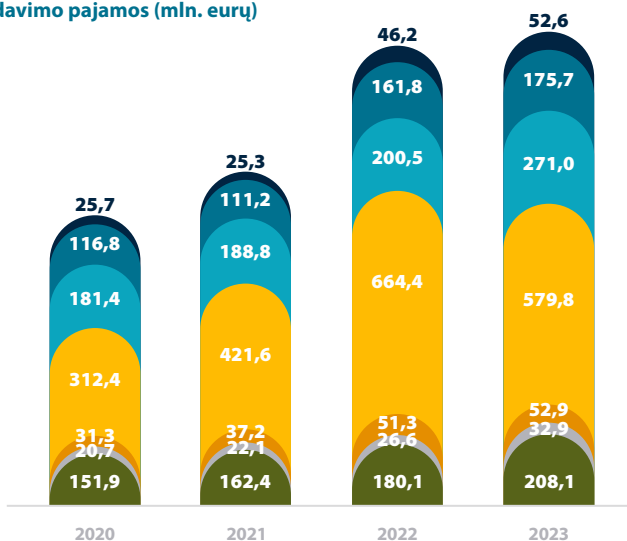
2023

Pardavimo pajamos

Portfelio pardavimo pajamos augo **3,0** proc.

Pardavimo pajamos (mln. eurų)

15,2%

Atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros sektorius

2,4%

Butų ūkis

3,9%

Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorius

42,2%

Šilumos tinklai

19,7%

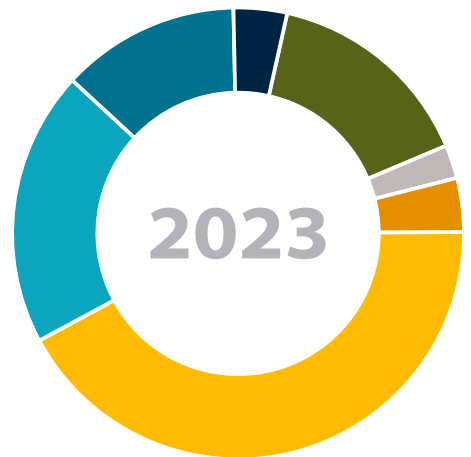
Vandentvarka

12,8%

Viešasis transportas

3,8%

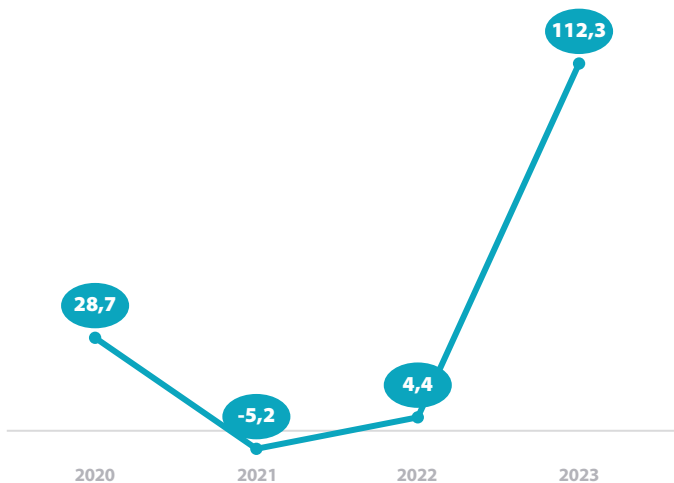
Kita

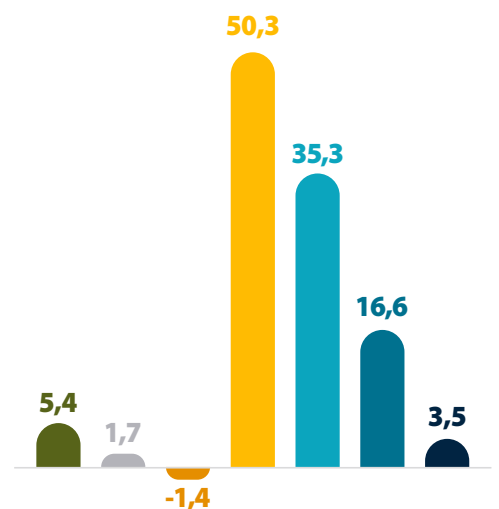
Grynasis pelnas

2023 metais SVĮ uždirbo **112,3** mln. eurų pelno

Grynasis pelnas (mln. eurų)

2023

ATAP

Butų ūkis

DPT

Šilumos tinklai

Vandentvarka

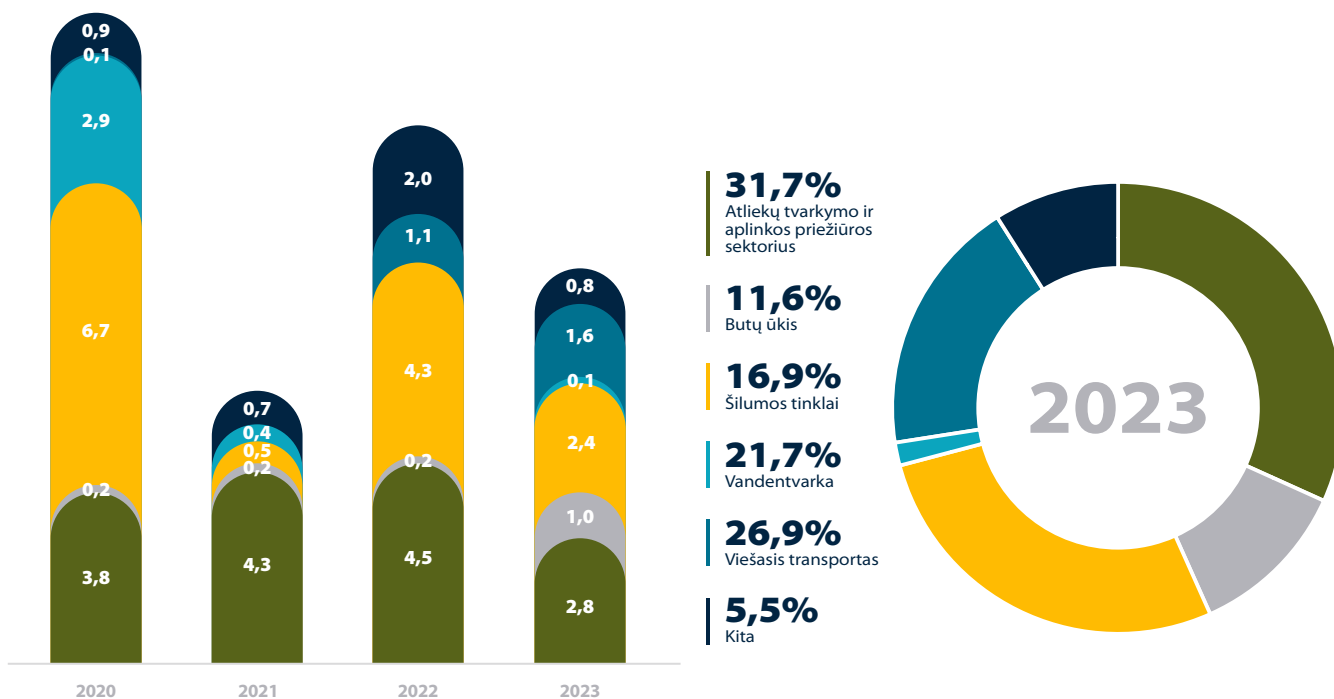
Viešasis transportas

Kita

Dividendai ir pelno įmokos

Už 2023 metų rezultatus paskirta **8,8** mln. eurų dividendų ir pelno įmokų

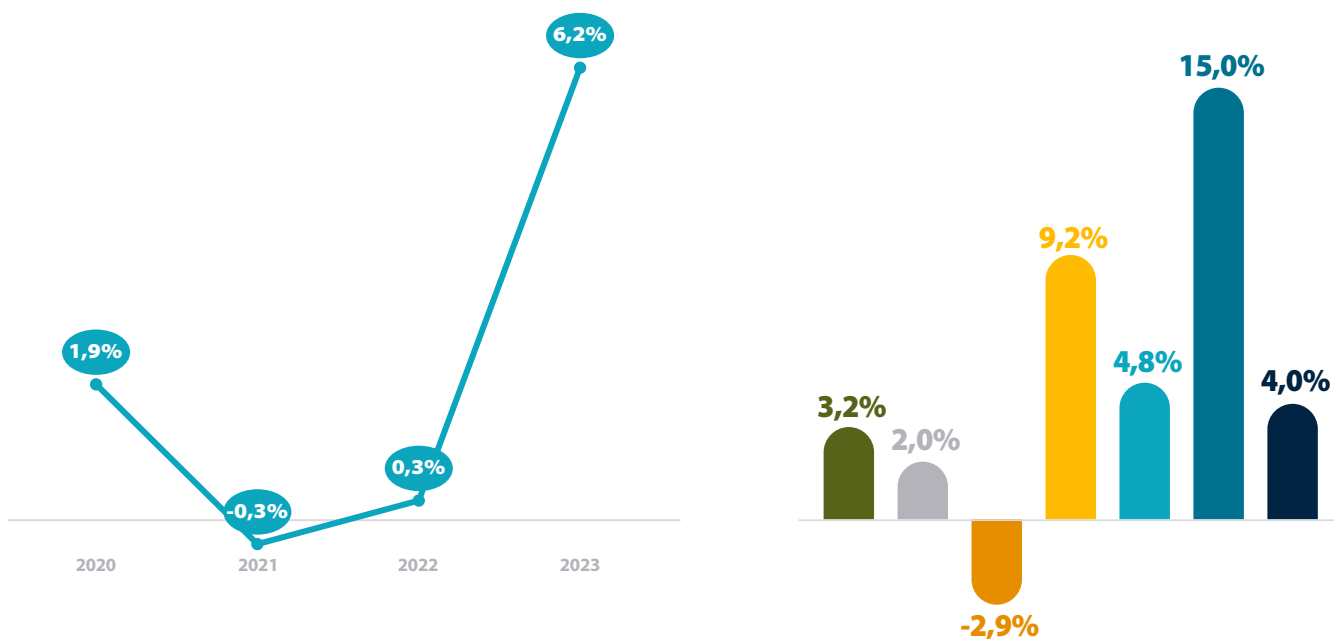
Dividendai ir pelno įmokos (mln. eurų)

Nuosavo kapitalo grąža

SVĮ nuosavo kapitalo grąža augo **6,0** procentinio punkto

Nuosavo kapitalo grąža

ATAP

Butų ūkis

DPT

Šilumos tinklai

Vandentvarka

Viešasis transportas

Kita

Svarbiausi įvykiai ir naujienos

2023 m. kovo 2 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) patvirtino Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklių pakeitimus. Pakeitimų tikslas yra įgyvendinti Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatas bei papildyti taisykles nuostatomis, reglamentuojančiomis informacijos teikimą, kai taisyklės taikomos regioninių atliekų tvarkymo centrams ir bendro atliekų deginimo įrenginio ir (ar) atliekų deginimo įrenginio valdytojams.

2023 m. kovo 30 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) pakeitė Garantinio geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo vykdymo tvarkos ir sąlygų aprašą, kuriuo nustatytas garantinio vandens tiekėjo skyrimas ir priežiūra, reikalavimai garantiniam geriamojo vandens tiekimui bei tiekimo paslaugų kainos nustatymas.

2023 m. spalio 1 d. įsigaliojo Šilumos ūkio įstatymo pakeitimai, kurie nustatė svarbius pokyčius centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuje. Šie pokyčiai skatins ilgalaikį planavimą, dekarbonizaciją, šilumos gamyboje naudojamų atsinaujinančių energijos išteklių ir efektyvumo didinimą bei šilumos vartojimo paklausos ir šilumos nuostolių sumažinimą. Taip pat įstatymas sugriežtino pastato šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūrėtojo veiklos atsakomybę ir paslaugų teikimo kontrolę.

2023 metais įsigaliojo Atliekų tvarkymo pakeitimo įstatymas ir visų regioninių atliekų tvarkymo centrų ir bendro atliekų deginimo įrenginio bei atliekų deginimo įrenginio valdytojų veikla tapo reguliuojama valstybės.

2023 metais gruodžio 5 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) pirmą kartą suderino iki 2022 metų gruodžio 31 d. atliktas regioninių atliekų tvarkymo centrų investicijas, susijusias su komunalinių atliekų tvarkymu. Suderinto reguliuojamoje veikloje naudojamo turto išlaikymo sąnaudos bus įvertintos regioninėse atliekų tvarkymo kainose, kurias VERT nustatys ateityje.

2022 metų pabaigoje ir per 2023 metus dalis SVĮ buvo reorganizuojamos prijungimo būdu: UAB „Ignalinos autobusų parkas“ ir UAB „Ignalinos vanduo“ prijungtos prie UAB „Ignalinos butų ūkis“; UAB „Zarasų vandenys“ ir UAB „Zarasų autobusai“ prijungtos prie UAB „Zarasų būstas“; UAB „Trakų autobusai“ prijungta prie UAB „Trakų paslaugos“; UAB „Vilkaviškio autobusų stotis“ prijungta prie UAB „Vilkaviškio komunalinis ūkis“; UAB „Saulės dominija“ prijungta prie UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“; UAB „Marijampolės butų ūkis“ prijungta prie UAB „Sūduvos vandenys“.

2023 metais kai kurios SVĮ pakeitė teisinę formą: AB „Prienų šilumos tinklai“ pertvarkyta į UAB „Prienų šilumos tinklai“; UAB „Kretingos turgus“ pertvarkyta į SĮ „Kretingos turgus; SĮ Alytaus Telekinas pertvarkyta į Viešąją įstaigą. Taip pat dvi įmonės pakeitė pavadinimus: UAB „Klaipėdos autobusų parkas“ tapo UAB „Klaipėdos paslaugos“; UAB „Vilniaus planas“ tapo UAB „ID Vilnius“.

2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauja Vyriausybės nutarimo Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ redakcija, kurioje esminiai pakeitimai susiję su aukščiausio lygmens vadovų darbo užmokesčio struktūra – joje reikšmingai pasikeitė kintamosios atlygio dalies proporcija – nuo šiol kintamoji dalis negali viršyti 30% metinio pareiginio darbo užmokesčio ir išmokama kartą per metus už tikslų įgyvendinimą, patvirtintus įmonės finansinių ataskaitų rinkinį.

SAVIVALDYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ VALDYMO POLITIKA

Daugelio užsienio šalių pavyzdžiai demonstruoja, kad valstybės ir savivaldybės valdomos įmonės gali veikti efektyviai, teikti naudą vartotojams bei sėkmingai konkuruoti rinkoje, o jų veiklos rezultatai gali prilygti ar net pranokti privačių įmonių rodiklius. Intensyvėjantis tarptautinis bendradarbiavimas leidžia perimti ir pritaikyti geriausias praktikas daugelyje sričių – ne išimtis ir savivaldoje veikiančių įmonių valdymo klausimai. Dažnu atveju didžiosios SVĮ savo pajėgumais nenusileidžia ne tik VVĮ, bet ir privačiame sektoriuje veikiančioms įmonėms. Todėl nėra jokių abejonių, kad savivaldos sektorius gali pasiekti puikius veiklos rezultatus ir būti konkurencingas.

Modernios, efektyviai veikiančios savivaldybės valdomos įmonės gali reikšmingai papildyti savivaldybių biudžetus, o papildomos lėšos gali būti perskirstomos įvairiausioms sritims, kurios labiausiai atliepia pagrindinius visuomenės poreikius. Be to, šios įmonės, įgyvendinusios pažangius valdymo modelius, tampa skaidraus ir atsakingo verslo pavyzdžiu, tuo skatindamos tvarią ūkio plėtrą. Profesionali ir savalaikė SVĮ priežiūra sąlygoja gerėjančius įmonių rezultatus, paslaugų kokybę, efektyviau naudojamus mokesčių mokėtojų pinigus, didėjančią pasitikėjimą savivaldybe bei pačia valstybe, kaip atsakinga savo valdomų įmonių savininke ar akcininke.

Valstybinio sektoriaus įmonių valdysenos tobulinimui didelę reikšmę turėjo Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (angl. Organisation for Economic Co-operation and Development) veikla. EBPO yra daugiašalis forumas, kuriame diskutuojama, dalijamasi patirtimi bei plėtojamos naujos ekonominės ir socialinės politikos gairės. Lietuva šios organizacijos pilnateise nare tapo nuo 2018 m. liepos 5 d. 2019 m. spalio 18 d. Valdymo koordinavimo centro (toliau – VKC) vadovas Vidas Danielius išrinktas šios organizacijos Valstybės nuosavybės ir privatizavimo praktikų darbo grupės biuro nariu. Viena iš esminių sąlygų, Lietuvai siekiant įstoti į EBPO, buvo reikalavimas didinti valstybės valdomų įmonių veiklos efektyvumą ir skaidrumą. Šiame procese vadovaujama EBPO parengtomis *Valstybės valdomų įmonių valdymo gairėmis*¹, kurių atnaujinta redakcija paskelbta 2015 metais. Nors minimos gairės yra orientuotos į valstybės valdomas įmones, tačiau tarp pažangiausių ir labiausiai ekonomiškai išsivysčiusių šalių sutartus gerosios valdysenos principus rekomenduojama taikyti ir savivaldoje. Atsižvelgiant į EBPO rekomendacijas ir į pažangą, kuri pastebima VVĮ sektoriuje jas taikant, taip pat siekiant didesnio SVĮ veiklos viešumo ir skaidrumo, 2019 metais Valdymo koordinavimo centru buvo suteikti įgaliojimai stebėti ir rinkti informaciją ne tik apie valstybės, bet ir apie savivaldybės valdomų įmonių veiklas.

Valdymo koordinavimo centras

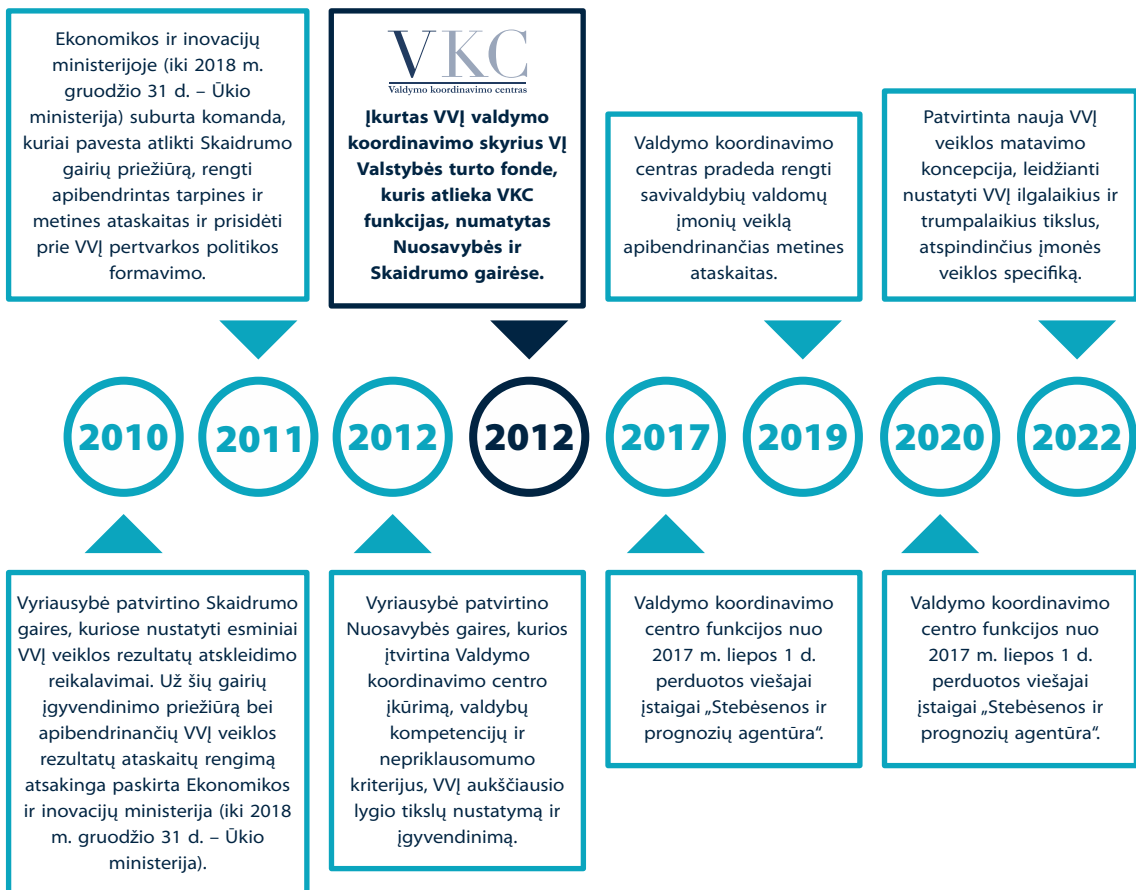
Valdymo koordinavimo centras – 2012 metais Vyriausybės įsteigtas analitinis centras, siekiantis užtikrinti nuoseklų ir profesionalų valstybės valdomų įmonių valdymą bei atlikti Skaidrumo gairių priežiūrą. 2012 m. birželio 17 d. įsigaliojo Nuosavybės gairės, kurios įtvirtino Valdymo koordinavimo centro įkūrimą, valdybų kompetencijų ir nepriklausomumo kriterijus, VVĮ aukščiausio lygio tikslų nustatymą ir įgyvendinimą. Valdymo koordinavimo centro funkcijos nuo 2017 m. liepos 1 d. perduotos VŠĮ „Stebėsenos ir prognozių agentūra“, kurios savininkės teisės ir pareigos įgyvendina Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Nuo 2019 metų VKC, įpareigotas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdomo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, rengia savivaldybių valdomų įmonių veiklą apibendrinančias metines ataskaitas. 2020 m. lapkričio 4 d. viešoji įstaiga „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ tapo VŠĮ Valdymo

koordinavimo centru. Šiuo metu centro vykdomos funkcijos apima platų valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių veiklos koordinavimo spektrą: nepriklausomų VVĮ valdybos ir stebėtojų tarybos narių atranką, strateginių planų įgyvendinimo priežiūrą, analitinių ataskaitų rengimą, informacijos apie VVĮ veiklą ir rezultatus viešinimą, pagalbą formuojant VVĮ ir SVĮ sektoriaus politiką bei konsultacijas gerosios valdysenos diegimo klausimais. Šalia pagrindinio savo tikslo – skatinti gerojo valdymo principų diegimą valstybės ir savivaldybės valdomose įmonėse – VKC siekia šių pagrindinių sričių tobulinimo:

- didinti VVĮ ir SVĮ veiklos skaidrumą ir atskaitomybę;
- didinti VVĮ ir SVĮ kolegialių priežiūros ir valdymo organų nepriklausomumą ir kompetencijas;
- skatinti VVĮ ir SVĮ efektyvų valdymą.

¹ angl. OECD Guidelines on Corporate Governance of State-owned Enterprises

2010 metais pradėta vykdyti VVĮ pertvarka, nes paskelbta valstybės valdomo komercinio naudojimo turto apžvalga atskleidė, jog daugumos VVĮ veiklos rezultatai – prasti, o įmonių finansinė kapitalo grąža 2009 metais siekė vos 0,1 proc. ir buvo gerokai mažesnė už Europos valstybių valdomų įmonių vidurkį ir vidutinę privataus sektoriaus įmonių kapitalo grąžą Lietuvoje (apie 9 proc.).

Pagrindinės Valdymo koordinavimo centro veiklos sritys ir funkcijos:

- **skaidrumas:** apibendrintų ataskaitų rengimas, įmonių finansinių rezultatų ir efektyvumo vertinimas, VVĮ ir SVĮ vadovaujančių darbuotojų bei kolegialių priežiūros ir valdymo organų narių atlyginimų analizė;
- **tikslų iškelimas:** VVĮ siektinos nuosavo kapitalo grąžos skaičiavimas, įmonių strateginių tikslų ambicingumo vertinimas ir įgyvendinimo stebėseną;
- **kolegialių organų darbas:** potencialių kolegialių organų narių duomenų bazės sudarymas, kolegialių organų turimų kompetencijų vertinimas, įmonių valdybų ir stebėtojų tarybų konsultavimas, dalyvavimas VVĮ valdybos ir stebėtojų tarybos narių atrankos komisijoje;

- **politikos formavimo iniciatyvos:** metodinių rekomendacijų rengimas, naujų teisės aktų iniciatyvos, Vyriausybės ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos (iki 2018 m. gruodžio 31 d. – Ūkio ministerija) konsultavimas dėl susijusios politikos formavimo;
- **konsultacijos:** Vyriausybės, ministerijų ir savivaldybių konsultavimas dėl VVĮ ir SVĮ valdymo ir svarbiausių akcininko sprendimų priėmimo, VVĮ ir SVĮ konsultavimas dėl veiklos ir gerosios valdymo praktikos įgyvendinimo, naujų verslo planų pagrįstumo vertinimas, patirties mainų renginių ir seminarų organizavimas, Vyriausybės ir Finansų ministerijos konsultavimas dėl dividendų ir pelno įmokų išmokėjimo, savivaldybių ir SVĮ konsultavimas dėl specialiųjų įpareigojimų identifikavimo.

Reguliacinė savivaldybės valdomų įmonių aplinka

Gerosios valdysenos principų įgyvendinimas valstybės ir savivaldybės valdomose įmonėse yra svarbi, tačiau sudėtinga iniciatyva. Pagrindinis iššūkis yra rasti pusiausvyrą tarp savivaldybės įsipareigojimo aktyviai vykdyti savo nuosavybės funkcijas (tokias kaip finansinių ir kitų tikslų nustatymas ir monitoringas) bei tarp viešųjų paslaugų prieinamumo ir nenutrūkstamo teikimo užtikrinimo.

Dėl šių priežasčių priimami nuosavybės politiką nustatantys teisės aktai, kuriuose aiškiai apibrėžiamos visų SVĮ valdyme dalyvaujančių suinteresuotų šalių teisės ir pareigos. Nuosavybės politiką reglamentuojančiuose dokumentuose taip pat apibrėžiama tvarka, pagal kurią formalizuojami kolegialių priežiūros ar valdymo organų narių atrankos procesai, nustatomi tokių organų sudėties ir nepriklausomumo principai. Įtvirtinant nuosavybės funkcijas, siekiama, kad savivaldybė būtų aktyvi turto savininkė ar akcininkė –

įmonėms nustatytų tikslus, reikalaujant geriausio įmanomo rezultato per veiklos efektyvumo ir skaidrumo didinimą, gerojo valdymo principų diegimą.

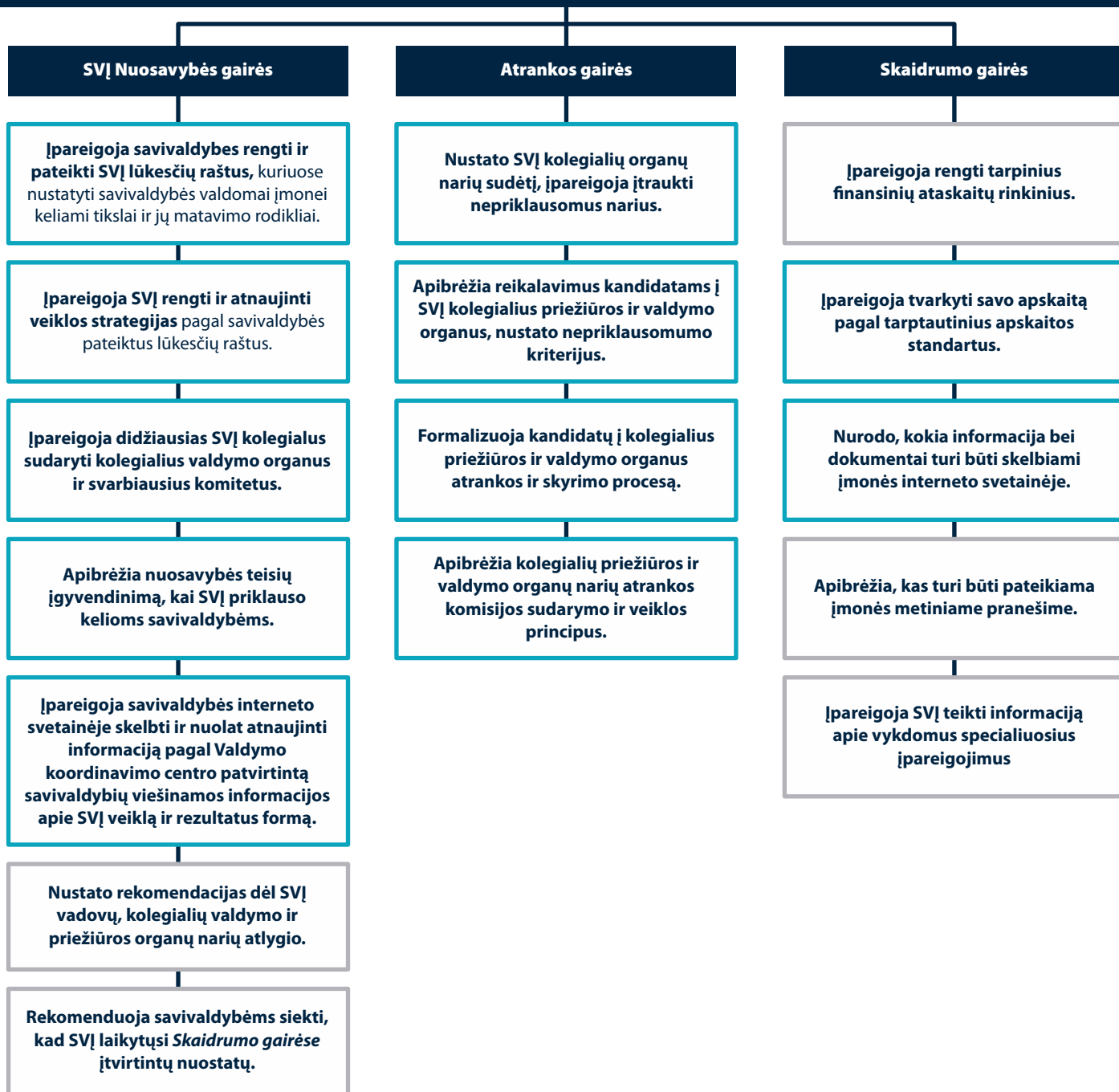
Lietuvoje savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo pagrindinės gairės formuojamos atsižvelgiant į Seimo priimtus įstatymus. Savivaldybės savo – kaip SVĮ savininkės arba akcininkės – funkcijas įgyvendina per savivaldybei atstovaujančias institucijas (savivaldybių administracijas) arba joms pavaldžias institucijas. Bendrą SVĮ ir VVĮ valdymo politiką formuoja Ekonomikos ir inovacijų ministerija, kuri rengia atitinkamus teisės aktus ar jų pakeitimus ir teikia juos Vyriausybei.

Pakankamai ilgą laikotarpį pagrindinis dėmesys Lietuvos nuosavybės politikos įgyvendinime buvo skirtas tik valstybės valdomų įmonių

sektoriui. Siekiant narystės EBPO, Lietuva intensyviai vykdė darbus, susijusius su 2015 metais EBPO pristatytomis konkrečiomis rekomendacijomis Lietuvai VVĮ gerojo valdymo srityje. Šių rekomendacijų įgyvendinimas ne tik leido Lietuvai tapti pilnateise EBPO nare, bet ir ženkliai pagerino VVĮ veiklos rezultatus, kurie tiesiogiai lėmė gražos valstybei augimą. Atsižvelgiant į šiuos teigiamus pokyčius, buvo atsigręžta į savivaldoje veikiančias įmones. SVĮ sektoriaus priežiūra ir stebėseną iki tol buvo atliekama nesistemiškai. Siekiant pradėti nuosekliai rinkti, analizuoti ir sisteminti informaciją apie SVĮ rezultatus, nuo 2019 metų Valdymo koordinavimo centras Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu yra įpareigotas kiekvienais metais rengti ir viešinti SVĮ veiklą apibendrinančias metines ataskaitas.

Savivaldybės valdomų įmonių veiklą ir valdymą reglamentuojanti teisinė bazė apibrėžia pagrindinius principus ir nuostatas, kuriais turi vadovautis kiekviena savivaldoje veikianti įmonė. VVĮ valdyme pasiteisinę gerojo valdymo principai vis plačiau taikomi ir savivaldybės valdomoms įmonėms. Šiuo metu dauguma nacionalinių teisės aktų apima abi temas, nors principai parengti ir pradėti taikyti būtent VVĮ. Pagrindinis įstatymas, apibrėžiantis savivaldybių turtinių teisių įgyvendinimą, – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas. Paveiksle pateikti teisės aktai, kurie reglamentuoja esmines gerosios valdysenos principų taikymo kryptis.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas

Privalomojo ir rekomendacinio pobūdžio SVĮ nuosavybės įgyvendinimą reglamentuojantys teisės aktai ir pagrindinės jų nuostatos.

Vadovaudamasi tarptautine gerąja patirtimi, Vyriausybė 2007 metais patvirtino SVĮ Nuosavybės gaires, kuriose apibrėžta savivaldybių nuosavybės politika SVĮ atžvilgiu. Iki 2006 metų savivaldybės savarankiškai įgyvendino joms nuosavybės teise priklausančių savivaldybės įmonių savininko teises, taip pat joms nuosavybės teise priklausančių akcinių ir uždarytųjų akcinių bendrovių akcijų suteikiamas turtines ir neturtines teises. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo pakeitimai, priimti 2006 metais, suteikė įgaliojimus Vyriausybei nustatyti tvarką, pagal kurią būtų įgyvendinamos tiek valstybės, tiek ir savivaldybių turtinės ir neturtinės teisės įvairių teisinių formų juridiniuose asmenyse. Tuo vadovaudamasi Vyriausybė 2007 metais priėmė šiuos nutarimus: 2007 m. birželio 6 d. nutarimą Nr. 567 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo akcinėse bendrovėse ir uždarosiose akcinėse bendrovėse“ ir 2007 m. birželio 19 d. nutarimą Nr. 642 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybės įmonėse“. Tuo metu turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo reguliavimas rėmėsi įmonių teisinių formų valdysenos panašumais. Vėliau šių nutarimų nuostatos buvo tobulinamos, keitėsi jų struktūra. Vykdam VVĮ reformą, 2012 metais iš minėtų Vyriausybės nutarimų buvo išimtos ir atskirame nutarime reglamentuotos nuostatos, susijusios su valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimu akcinėse, uždarosiose akcinėse bendrovėse ir valstybės įmonėse, ir nutarimuose, atitinkamai patikslinus jų pavadinimus, liko galioti tik nuostatos, skirtos savivaldybių turtinėms ir neturtinėms

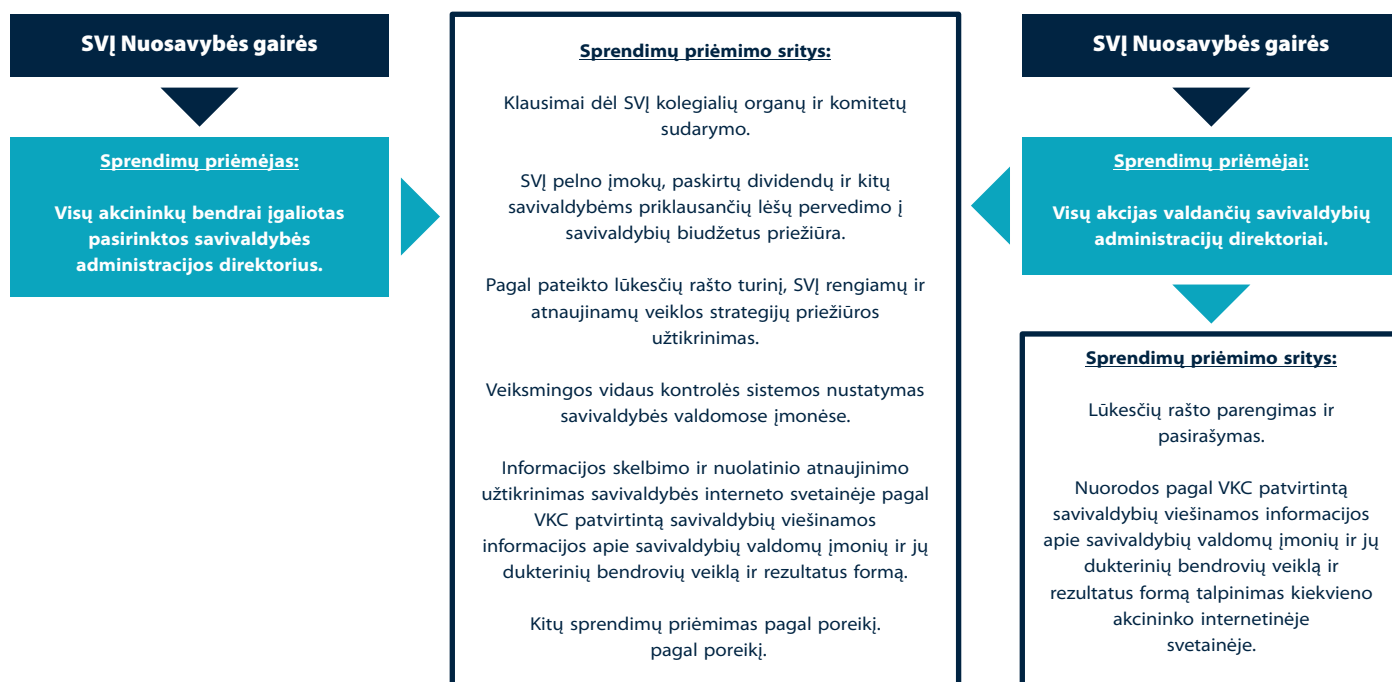
teisėms įgyvendinti. Šių teisių įgyvendinimas SVĮ iš esmės peržiūrėtas 2018-2019 metais. Išlaikant reguliavimo tęstinumą abiejų nutarimų nuostatos konsoliduotos viename teisės akte – 2007 m. birželio 6 d. nutarime Nr. 567 „Dėl Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“.

SVĮ Nuosavybės gairės yra privalomojo pobūdžio teisės aktas ir nustato savivaldybių, kurios yra SVĮ savininkės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimą, o toms savivaldybėms, kurioms priklauso 1/2 ar mažiau įmonės akcijų bei savivaldybės valdomų bendrovių dukterinėms bendrovėms ir paskesnių eilių dukterinėms bendrovėms yra rekomendacinio pobūdžio. SVĮ Nuosavybės gairėse įtvirtintos trys esminės SVĮ valdymo gerinimo priemonės: stiprus akcininkas, tinkama įmonių vadovybė bei aiškūs tikslai. 2015 metais, siekdama sustiprinti valdybų ir stebėtojų tarybų nepriklausomumo ir atrankos principus, Vyriausybė patvirtino Atrankos gaires, kurios yra privalomojo pobūdžio teisės aktas SVĮ (bei VVĮ) ir nustato kandidatų atrankos ir skyrimo procesą į kolegialius priežiūros ir valdymo organus, šių organų sudėtį, reikalavimus kandidatams, nepriklausomumo kriterijus. Tai pat, nors šiuo metu SVĮ tik rekomenduojama laikytis Skaidrumo gairių nuostatų, didėjantis visuomenės ir savivaldos dėmesys SVĮ sektoriui vis labiau skatina savanorišką šių nuostatų laikymąsi, siekiant užtikrinti pakankamą skaidrumą.

Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimas

SVĮ Nuosavybės gairėse įtvirtintų nuostatų privalo laikytis visos SVĮ valdyme dalyvaujančios savivaldybių institucijos. Siekiant didesnio SVĮ veiklos efektyvumo ir atskaitomybės, SVĮ Nuosavybės gairėse apibrėžti pagrindiniai principai, kurių laikymasis leidžia stiprinti savivaldybės – kaip akcininko arba savininko – vaidmenį SVĮ valdyme. 2019 metais SVĮ Nuosavybės gairės papildytos punktu dėl lūkesčių raštų SVĮ, nurodant juos teikti periodiškai ne rečiau nei kas 4 metus. Šiuose raštuose savivaldybei atstovaujanti institucija turi įvardinti aiškius tikslus – savivaldybės lūkesčius, konkrečių tikslų pasiekimo matavimo rodiklius, prisidedančius prie savivaldybės strateginiuose planavimo dokumentuose numatytų tikslų įgyvendinimo.

Nuosavybės teisių įgyvendinimas tampa sudėtingesnis, kai savivaldybės valdomos bendrovės akcijos priklauso ne vienai, o kelioms savivaldybėms. Tokiu atveju SVĮ Nuosavybės gairės nurodo, kad turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimas gali būti vykdomas pasirinktinai: įgaliojimo arba bendradarbiavimo būdu. Nuosavybės teisių įgyvendinimo ypatumai akcinėse bendrovėse ir uždarosiose akcinėse bendrovėse, kurių akcijos nuosavybės teise priklauso kelioms savivaldybėms, pavaizduoti paveiksle.

SVĮ Nuosavybės gairėse nurodoma, kad savivaldybei atstovaujanti institucija privalo siekti, jog būtų užtikrintas savivaldybės valdomos įmonės veiklos teisėtumas, ekonomiškumas, efektyvumas, rezultatyvumas ir skaidrumas, strategijos ir veiklos planų įgyvendinimas, turto apsauga, informacijos ir ataskaitų patikimumas ir išsamumas, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymasis ir visų su tuo susijusių rizikos veiksnių valdymas. Nuo 2019 metų atsiradus įpareigojimui VKC kiekvienais metais rengti ir skelbti SVĮ veiklą apibendrinančias metines ataskaitas, SVĮ akcininkai turi papildomą įrankį įmonių veiklos stebėsenai ir kontrolei vykdyti.

Pagal SVĮ Nuosavybės gairių nuostatas, savivaldybės valdomos įmonės, rengdamos savo veiklos strategijas, turi atsižvelgti į joms pateikto lūkesčių rašto turinį. SVĮ turi turėti aiškius strateginius planus, kurie tarnautų kaip komunikacijos priemonė tarp savivaldybės, savivaldybei atstovaujančios institucijos, įmonių valdybų ir stebėtojų tarybų (jei sudarytos) bei vadovų. Strateginius veiklos planus bendrovės turėtų rengti bent trijų, savivaldybės įmonės, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymu, – ne trumpesniai nei ketverių, metų laikotarpiui, kasmet juos atnaujinant. Įmonės strateginis veiklos planas yra įmonės vadovybės darbo vertinimo priemonė. Tam, kad strateginis veiklos planas būtų veiksmingas ir efektyvus, jis turi būti aiškus, konkretus, aktualus savivaldybės ir verslo aplinkos situacijai bei vertingas ir patogus dokumentas vadybos procese. Savivaldybės valdomos bendrovės strateginis veiklos planas derinamas ir tvirtinamas bendrovės valdybos (ar stebėtojų tarybos, jei ji sudaroma) posėdyje, savivaldybės įmonės strateginis veiklos planas tvirtinamas savivaldybei atstovaujančios institucijos vadovo (įprastai – administracijos direktoriaus). Svarbu pabrėžti, jog strategijos derinimas ir tvirtinimas būtų dinamiškas, konstruktyvus ir dialogu paremtas procesas, t. y. įmonės valdyba kartu su įmonės vadovybe turi apibrėžti strategines kryptis ir tikslus, kuriuos įmonės vadovybė prisiima kaip savo veiklos įsipareigojimą. Rekomenduojama nustatyti realistiškus, pasiekiamus, tačiau efektyvius, ambicingus, aktyvią veiklą skatinančius tikslus.

Siekiant pelningos ir efektyvios įmonės veiklos, vienas iš esminių veiksnių yra kompetentingi, profesionalūs, motyvuoti ir nepriklausomi kolegialūs priežiūros ir valdymo organai: valdyba bei stebėtojų taryba (jei sudaromos). Kolegialių valdymo organų sudarymas ir didžiausias narių skaičius juose yra apibrėžiamas kiekvienos SVĮ įstatuose. Valdyba (jeigu jos sudarymas numatytas) yra pagrindinis valdymo organas, nustatantis įmonės strateginius prioritetus, vertinantis vadovų veiklą bei užtikrinantis jų atskaitingumą. Dėl kolegialių organų atrankos proceso organizavimo platesnė informacija pateikiama prie kolegialių organų veiklos reglamentavimo. Savivaldybės valdomos įmonės, kurios pagal Lietuvos Respublikos Finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriamos viešojo intereso įmonėms, turi turėti šiuos kolegialius valdymo organus: savivaldybės įmonėse privalo būti suformuota valdyba, savivaldybės valdomose bendrovėse – stebėtojų taryba arba valdyba. Viešojo intereso įmonėmis yra laikomos SVĮ, kurių ne mažiau kaip du rodikliai paskutinę finansinių metų dieną ne mažiau kaip 2 metus iš eilės viršija šiuos dydžius: balanse nurodyto turto vertė – 20 mln. eurų; pardavimo grynosios pajamos per ataskaitinius finansinius metus – 40 mln. eurų; vidutinis metinis darbuotojų skaičius pagal sąrašą per ataskaitinius finansinius metus – 250 darbuotojų. Taip pat viešojo intereso įmonėms priskiriami geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai, energetikos įmonės, kurių teikiamų paslaugų kainos yra valstybės reguliuojamos ir kurių pajamos iš šios veiklos sudaro daugiau kaip pusę visų įmonės pajamų bei kurių ne mažiau kaip du rodikliai paskutinę finansinių metų dieną ne mažiau kaip 2 metus iš eilės viršija prieš tai nurodytus dydžius (turto, pajamų, darbuotojų). Viešojo intereso įmonėse turi būti sudaromas audito komitetas. Atsižvelgiant į konkrečios SVĮ poreikius, taip pat gali būti nuspręsta dėl audito komiteto sudarymo. Šio komiteto pagrindinė funkcija – sustiprinti įmonės vidaus kontrolę – stebėti įmonių finansinių ataskaitų rengimo procesą, įvairių vidaus kontrolės sistemų veiksmingumą, audito atlikimo procesą ir kt. Vadovaujantis reikalavimais audito komitetams VVĮ ir SVĮ, audito komitetą privalo sudaryti ne mažiau nei trys nariai, iš kurių daugiau nei pusė turi būti nepriklausomi. Audito komiteto pirmininku komiteto narių renkamas nepriklausomas narys.

Siekiant į kolegialių organų sudėtį pritraukti nepriklausomus kompetentingus asmenis, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2023 metų balandžio 7 dieną patvirtino naują nutarimo Nr. 1092 „Dėl Atlygio valstybės valdomų įmonių ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių organų nariams mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ redakciją, kurioje jiems už darbą akcijų valdytojas turi užtikrinti, kad bendrovių valdybų ir stebėtojų tarybų nariams būtų mokamas atlygis, ne mažesnis kaip 1/4 bendrovės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio ir ne didesnis kaip bendrovės vadovo vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, valstybės tarnautojo einančio kolegialaus organo pareigas atlygis būtų ne mažesnis nei 1/8 dalies ir ne didesnis nei ¼ dalies bendrovės vadovui nustatyto atlygio, o valdybų ir stebėtojų tarybų pirmininkams – atlygis, ne mažesnis kaip 1/3 bendrovės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio.

Lūkesčių raštai

Siekiant užtikrinti efektyvią SVĮ veiklą, kontrolę ir skaidrumą, SVĮ Nuosavybės gairės įpareigoja savivaldybes savo valdomoms įmonėms pateikti lūkesčių raštus. Tais atvejais, kai yra kelios savivaldybės, nuosavybės teise turinčios valdomos bendrovės akcijų, joms nurodoma lūkesčius suderinti tarpusavyje ir bendradarbiaujant parengti minimus raštus. Šiuose raštuose savivaldybei atstovaujanti institucija turi įvardinti aiškius tikslus įmonei: savivaldybės lūkesčius ir konkrečių tikslų pasiekimo matavimo rodiklius, prisidedančius prie savivaldybės strateginiuose planavimo dokumentuose numatytų tikslų įgyvendinimo. Jeigu savivaldybės valdoma įmonė yra patronuojančioji bendrovė, lūkesčių rašte pateikiama informacija ir dėl jos dukterinių bendrovių bei paskesnių eilių dukterinių bendrovių. SVĮ, atsižvelgdamos į lūkesčių rašto turinį, turi rengti ir atnaujinti savo strateginius veiklos planus.

Lūkesčių raštų reikalavimus ir rengimo tvarką nustato *Lūkesčių gairės*. *Gairėse* nurodoma, kad raštą rengianti institucija turi įvardinti ne tik siekiamus tikslus, bet ir eilės tvarka sudėlioti įmonės veiklos prioritetus bei pačius lūkesčius. Keliami lūkesčiai turi būti tiek finansiniai, tiek ir nefinansiniai, o jiems įvertinti nustatomas bent 1 vertinimo rodiklis. Siekiant užtikrinti tinkamą įmonės komercinės veiklos vertinimą, rekomenduojama nurodyti finansinius lūkesčius dėl nuosavo kapitalo struktūros rodiklio (nepateikiant konkrečios reikšmės, o skatinant įmonę didinti ar mažinti skolos dalį kapitalo struktūroje), dividendų ar pelno įmokos dydžio rodiklio bei įtraukti siektiną vidutinę metinę

kapitalo grąžą ar kitus pelningumo rodiklius. Rašte pagal poreikį keliami šie nefinansiniai lūkesčiai: plėtros, skaidrumo, socialinės atsakomybės, klientų aptarnavimo kokybės, inovatyvumo, efektyvumo, lyderystės, darbuotojų įsitraukimo, rizikos valdymo bei gerosios valdysenos. Taip pat, priklausomai nuo esamos ir siekiamos situacijos, gali būti įtraukiami ir kiti lūkesčiai.

Lūkesčių raštai yra itin svarbi gerosios įmonių valdysenos sudėtinė dalis. Siekiant užtikrinti, kad įmonė veiktų kuo efektyviau, jos valdytojas turi aiškiai įvardinti, ko tikisi: tiek komercinių tikslų, tiek ir priskirtų įpareigojimų vykdymo. Lūkesčių raštai turi būti integralia įmonių strategijų dalimi. Keliami finansiniai ir nefinansiniai veiklos lūkesčiai turėtų būti ambicingi ir pamatuojami, kuriuos būtų galima kiekybiškai įvertinti. Jie reikalingi tam, kad būtų užtikrintas aiškus ir skaidrus prioritetų pateikimas įmonei, jos kolegialiems organams. Skaidrumas taip pat leidžia su šiais lūkesčiais susipažinti visuomenei, aiškėja prioritetai ir pagrindimas, kodėl atitinkama įmonė yra savivaldybės nuosavybėje ir kokią pridėtinę vertę ji kuria. Nagrinėjant pirmuosius SVĮ patvirtintus lūkesčių raštus stebima tendencija, jog daugumai siektinų finansinių rodiklių trūksta ambicingumo, t. y. jie yra žemesni, nei faktiniai įmonių rodikliai pastaraisiais metais. Taip pat ne visų savivaldybių nurodyti tikslai yra kiekybiškai įvertinami, dalies savivaldybių lūkesčių raštuose trūksta individualizuotų tikslų, nurodančių įmonės veiklos kryptį ateinančiu periodu.

Skaidrumo politika savivaldybės valdomų įmonių veikloje

SVĮ veiklos skaidrumas yra labai svarbus akcentas gerosios valdysenos praktikos įgyvendinime. Savivaldybei atstovaujanti institucija turėtų išreikšti aiškų lūkestį, kad savivaldybės valdomos įmonės privalo vadovautis aukščiausiais skaidrumo standartais. Reikšminga dalimi skaidrumo iniciatyvos yra pirmasis žingsnis siekiant gerosios valdysenos principų įgyvendinimo, efektyvios veiklos ir finansinės grąžos savivaldybėms. Pradedant nuo rezultatų prieinamumo, reikia užtikrinti nuolatinį jų matavimo sistemiskumą, siekiant pasirinkti prioritetus ir įvertinti pagrindines rizikas.

EBPO rekomendacijos Lietuvai bei kitoms šalims skelbia, kad prievolės viešinti informaciją nepakanka. Finansiniai duomenys ir informacija, net jei ir yra viešai prieinami, reikalauja gana didelių laiko sąnaudų bei atitinkamų įgūdžių, tam kad galėtų būti tinkamai įvertinti. Nevertinant SVĮ sistemškai ir paliekant visų šių įmonių rezultatų priežiūrą savivaldybėms, sunku tikėtis spartaus visuotinio aukštesnių skaidrumo standartų diegimo. Dėl šios priežasties skirtinguose teisės aktuose galima rasti nuostatų, kurios apibrėžia SVĮ skaidrumo principų įgyvendinimą: nuo įpareigojimo viešinti nurodytą informaciją iki ataskaitos apie SVĮ veiklos rezultatus rengimo.

Ilgą laiką Lietuvoje VĮ atžvilgiu taikomi skaidrumo reikalavimai buvo gerokai didesni, lyginant su keliamais SVĮ. Net ir dabar Lietuvos savivaldybėms tik rekomenduojama siekti laikytis *Skaidrumo gairių* nuostatų, kai VĮ jų laikymasis yra privalomas. Viešumo principo būtinumą savivaldybėms nustato Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas. Šiuo principu savivaldybės įpareigojamos savo interneto svetainėse teikti ir nuolat atnaujinti informaciją apie SVĮ, jų vadovus, valdybų narius, įmonių įstatus, ne mažiau kaip trejų paskutinių finansinių metų veiklos rezultatų ataskaitas ir finansines

ataskaitas. Didėjantis visuomenės ir įvairių valstybės institucijų susidomėjimas, atliekamų tikslinių tyrimų rezultatai leido suprasti, kad SVĮ kontekste privalomai viešinamos informacijos apimtį tikslinga praplėsti. Pirmą kartą 2019 metais Valdymo koordinavimo centro direktoriaus įsakymu buvo patvirtinta, o 2024 metais atnaujinta², viešinamos informacijos apie savivaldybių valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių veiklą ir rezultatus forma. Šioje formoje nurodytus rezultatus visos savivaldybės turi skelbti viešai. Pati forma yra skelbiama Valdymo koordinavimo centro interneto svetainėje. Privalomas šios formos skelbimas yra įtvirtintas SVĮ Nuosavybės gairių nuostatose, o jų nesilaikymas traktuojamas kaip teisės akto pažeidimas. Minėtos formos patvirtinimas didele dalimi išsprendė viešinamos SVĮ informacijos trūkumą, tačiau žvelgiant retrospektyviai ir vertinant, kad ne visos savivaldybės skelbė gerokai mažesnės apimties informaciją (nurodomą Vietos savivaldos įstatyme), turi būti skiriamas papildomas dėmesys ir nuolatinė stebėseną iš institucijų ir visuomenės SVĮ skaidrumui užtikrinti. Laipsniškai taikant naujus instrumentus ir išlaikant tinkamą balansą tarp administracinės naštos ir kuriamos vertės, privalomos viešinti SVĮ informacijos procesas duos teigiamus rezultatus. Tinkamam šių instrumentų pritaikymui itin reikalinga ir pačių savivaldybių iniciatyva.

Vadovaujantis SVĮ Nuosavybės gairėmis, savivaldybės valdomų įmonių veiklą apibendrinančiose ataskaitose Valdymo koordinavimo centras turi pateikti SVĮ skaičių, teisinės formos pokyčius, SVĮ vertę, finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų apžvalgą, SVĮ sąrašą pagal atskaitinio laikotarpio paskutinės dienos duomenis bei informaciją apie duomenims apibendrinti naudotus metodus. Jeigu savivaldybės valdoma bendrovė yra patronuojančioji bendrovė, turi būti nurodomi atitinkami jos dukterinių bendrovių ir paskesnių eilių dukterinių

² VĮ „Valdymo koordinavimo centras“ 2024 m. balandžio 10 d. direktoriaus įsakymas Nr. IV-7 „Dėl savivaldybių valdomų įmonių duomenų užklauskos formos patvirtinimo“

bendrovių duomenys. Apibendrinančiose ataskaitose papildomai gali būti pateikiama ir kita, su savivaldybės valdomų įmonių veikla ir rezultatais susijusi, informacija. Atlikdamas savo funkcijas ir vertindamas SVĮ sektoriaus veiklą bei rezultatus, Valdymo koordinavimo centras remiasi audituotais ir SVĮ pateiktais finansinių ataskaitų duomenimis, įmonių paruoštais metiniais pranešimais, audito ataskaitomis bei kitais papildomai prašomais duomenimis ir dokumentais. Apibendrinančios ataskaitos, nurodytos išvados bei pasiūlymai pateikiami Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, savivaldybei atstovaujančioms institucijoms bei pristatomos Vyriausybei. Ataskaitos skelbiamos ir Valdymo koordinavimo centro interneto svetainėje. VKC nuo 2019 metų rengiama SVĮ veiklos rezultatų ataskaita šiuo metu yra vienintelė tokios apimties ir tematikos metinė ataskaita Lietuvoje. Savo skelbiamais rezultatais ji prisideda prie didesnio savivaldos įmonių veiklos skaidrumo. Atsižvelgiant į šiuos rezultatus, perspektyvoje, galėtų būti taikoma detalesnė stebėseną, vis daugiau dėmesio skiriant nefinansiniams įmonių veiklos rezultatams – vertinant, kaip įmonės laikosi rekomendacinių skaidrumo nuostatų ir pan.

Kolegialių organų veiklos reglamentavimas

Atrankos gairėse nustatyti kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudėties formavimo principai, bendrieji, specialieji ir nepriklausomumo reikalavimai, atrankos ir nominavimo procedūros, atrankos komisijos sudėtis. Nuo 2019 m. rugsėjo 6 d. įsigaliojusioje *Atrankos gairių* redakcijoje nustatoma, kad apraše numatyti nepriklausomumo reikalavimai kandidatams būtų taikomi ir atliekant atrankas į savivaldybės įmonių valdybas (iki nurodytos datos, šie kriterijai buvo nustatyti tik kandidatams į savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialaus organo narius). *Atrankos gairės* taikomos tik tiesiogiai savivaldybei atstovaujančios institucijos renkamam kolegialiam organui, nepriklausomai nuo SVĮ teisinės formos ar dydžio.

Esminė *Atrankos gairių* nuostata, siekiant didesnio kolegialių organų nepriklausomumo – ne mažiau kaip 1/2 savivaldybės valdomos įmonės, o savivaldybės valdomos bendrovės dukterinės bendrovės kolegialiaame organe – ne mažiau kaip 1/3 įstatuose nurodyto kolegialaus organo narių skaičiaus turi atitikti išdėstytus nepriklausomumo kriterijus. *Atrankos gairės* 2020 m. liepos 1 d. papildytos išimti tais atvejais, kai atsilaisvina valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialaus organo nepriklausomų narių pareigos ir dėl to kolegialus organas negali priimti sprendimų, nes neužtikrinamas sprendimams priimti nustatytas minimalus narių skaičius. Tuomet į atsilaisvinius kolegialaus organo nepriklausomų narių pareigas atranką inicijuojantis subjektas ne ilgiau kaip 4 mėnesiams gali išrinkti valstybės tarnautojus arba kitus pasirinktus asmenis, kol bus išrinkti nepriklausomi nariai.

Nuo 2018 m. liepos 1 d., *Atrankos gairių* 2017 m. kovo 15 d. pakeitimu, savivaldybei atstovaujančios institucijos yra įpareigtos laikytis nepriklausomumo kriterijų ir *Gairėse* numatytų principų, vykdydamos SVĮ kolegialių organų narių atrankas. Taip pat, nuo 2020 m. lapkričio 1 d. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme įsigaliojo reikalavimas, nurodantis kad renkamame kolegialiaame organe turi būti bent vienas valstybės tarnautojas. Kiti pagrindiniai atrankos į kolegialių organų narius principai: kolegialaus organo nariais negali būti renkami asmenys, kurie yra valstybės politikai ar politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojai bei asmenys, atsakingi už ūkio šakos, kurioje veikia įmonė, politikos formavimą. Šiuo

principu atskiriamos ūkio šakos politikos formavimo funkcijos nuo nuosavybės įgyvendinimo funkcijų. Vadovaujantis *SVĮ Nuosavybės gairėmis*, savivaldybės valdomos įmonės, kurios pagal Finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriamos viešojo intereso įmonėms, privalėjo sudaryti kolegialius valdymo organus iki 2019 m. gegužės 1 d. 2020 metais viešojo intereso SVĮ buvo 12 ir jos visos buvo sudariusios kolegialius valdymo organus.

Atrankos gairių pagrindu kandidatams nustatomi bendrieji ir specialieji reikalavimai. Bendruosius reikalavimus turi atitikti kiekvienas kandidatas į SVĮ ar jos dukterinės bendrovės kolegialaus organo narius. Bendrieji kriterijai nurodo, kad kandidatas turi turėti aukštąjį išsilavinimą, būti nepriekaištingos reputacijos bei būti nesusijęs su kitais fiziniiais ir juridiniais asmenimis ryšiais, dėl kurių einant kolegialaus organo nepriklausomo nario pareigas kiltų interesų konfliktas. Specialiuosius reikalavimus kandidatams nustato atranką inicijuojantis subjektas (įprastai – savivaldybei atstovaujanti institucija) (toliau – AIS), atsižvelgdamas į konkrečios įmonės poreikius bei trūkstamas ar pageidaujamas kolegialaus priežiūros ar valdymo organo narių kompetencijas. *Atrankos gairėse* taip pat nustatytos privalomos sritys, kuriose įmonės kolegialus organas turi būti kompetentingas. Kiekvieno savivaldybei atstovaujančios institucijos renkamo SVĮ kolegialaus organo sudėtyje turi būti narių, turinčių kompetencijų finansų, strateginio planavimo ir valdymo bei ūkio šakos, kurioje veikia įmonė, srityse.

Atrankos gairių redakcija, įsigaliojusi 2019 m. rugsėjo 6 d., įtvirtino atrankos agentūros dalyvavimo atrankos procese būtinumą. Jos paslaugas atranką inicijuojantis subjektas ar jo įgaliojta perkančioji organizacija įsigyja Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka. Atranką inicijuojantis subjektas, nusprendęs atrinkti nepriklausomą narį į SVĮ kolegialaus organo nario vietą, turi informuoti įmonę, Valdymo koordinavimo centrą ir atrankos agentūrą. Vykdamas atranką į nepriklausomus narius, procedūros pradedamos suformuojant reikalavimus kandidatams ir paviešinant atrankos skelbimą. Kiti kolegialaus organo nariai gali būti atrenkami nesilaikant *Atrankos gairėse* nurodytų procedūrų, tačiau turi būti laikomasi nustatytų reikalavimų kandidatams ir bendrai visam formuojamam kolegialiam organui. Atrankos agentūra vertina bendruosius, specialiuosius ir nepriklausomumo reikalavimus

atitinkančių kandidatų patirtį, profesines žinias, pasiekimus ir pateikia sąrašą atrankos komisijai. Pastaroji įvertina informaciją ir sudaro galutinį atrankos pokalbio kviestinų kandidatų sąrašą. Pasibaigus pokalbiams, atrankos komisijos nariai priima sprendimus dėl kiekvieno pokalbyje dalyvavusio kandidato tinkamumo eiti kolegialaus organo nario pareigas ir iš tinkamų kandidatų sudaro laimėtojų eilės į kiekvieną kolegialaus organo nario vietą, į kurią buvo atliekama atranka. Kai vienos atrankos metu renkamas daugiau nei

vienas kolegialaus organo narys, atrankos komisija privalo siekti, kad pirmaisiais laimėtojų eilėse įrašyti kandidatai pasižymėtų tokiomis savybėmis, kurios užtikrintų efektyvų kolegialaus organo narių komandinį darbą ir leistų geriausiai prisidėti prie įmonės strateginių tikslų įgyvendinimo. Atranką inicijuojantis subjektas priima sprendimą skirti kandidatą kolegialaus organo nariu arba siūlo už jį balsuoti įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

Ne vėliau, kaip likus 5 mėnesiams iki esamos kolegialaus organo (KO) kadencijos pabaigos (arba atsilaisvinus pareigoms), AIS informuoja įmonę, VKC ir atrankos agentūrą (su kuria turi sudarę paslaugų teikimo sutartį).

AIS suformuoja kolegialaus organo kompetencijų struktūrą ir nustato specialiuosius reikalavimus (remiantis įmonės, VKC ir atrankos agentūros siūlymais) bei jų pagrindu parengia atrankos skelbimą.

Per 2 darbo dienas nuo skelbimo projekto gavimo, apie **vykdomą atranką skelbia:**

- **Įmonė** (savo interneto svetainėje ir elektroniniame leidinyje viešiesiems pranešimams skelbti);
- **VKC** (savo interneto svetainėje ir išsiųsdama kvietimą potencialiems kandidatams, deklaravusiems tokios informacijos gavimo poreikį);
- **Atrankos agentūra** (kviesdama potencialius kandidatus dalyvauti atrankoje).

Atrankos agentūra vertina kandidatų atitiktį skelbime nurodytiems reikalavimams ir **pateikia atrankos komisijos atsakingajam sekretoriui visų tinkamų (siūlytinų) kandidatų sąrašą.**

AIS skiria (balsuoja) už atrankos komisijos nurodytus laimėtojus. Esant poreikiui **AIS papildomai gali kreiptis į teisėsaugos ir kontrolės institucijas dėl informacijos apie kandidatą.**

Ne vėliau kaip kitą darbo dieną, AIS apie sprendimą dėl išrinkto kandidato į KO nario vietą el. paštu informuoja įmonę, VKC ir į KO išrinktą asmenį.

Specialieji įpareigojimai

SVĮ vykdoma veikla, vadovaujantis Specialiųjų įpareigojimų rekomendacijomis skirstoma į tris kategorijas: specialusis įpareigojimas, savivaldybės pavesta komercinė funkcija ir komercinė veikla.

Specialieji įpareigojimai – tai funkcijos, kurių SVĮ nesiimtų vykdyti komerciniais pagrindais (arba tai darytų už didesnę kainą, nei yra nustatyta) ir kurias šioms įmonėms yra pavesta vykdyti įstatymais arba savivaldybės tarybos sprendimu. Dėl šios priežasties nėra reikalauja finansinės grąžos iš tokių funkcijų vykdymo.

SVĮ atliekama funkcija priskirtina specialiesiems įpareigojimams, jeigu pareiga SVĮ atlikti šią funkciją yra nustatyta įstatymuose arba savivaldybės tarybos sprendimuose ir atliekant šią funkciją yra tenkinamas bent vienas iš šių kriterijų:

- 81¹. funkcijai atlikti yra skiriami savivaldybės biudžeto asignavimai;
- 81². funkcijos atlikimas finansuojamas Europos Sąjungos ir (arba) kitų fondų lėšomis;
- 81³. funkcijos atlikimo sąnaudos yra dengiamos kitų SVĮ vykdomų veiklų pajamomis;
- 81⁴. su funkcijos atlikimu susijusių kainodarų reglamentuoja įstatymai, Vyriausybė, jos įgaliota institucija arba savivaldybės taryba, o į nustatomą prekės ar paslaugos kainą pelno marža neįskaičiuojama arba ribojama taip, kad neleidžia padengti alternatyviųjų kaštų;
- 81⁵. funkcijos atlikimas Viešojo administravimo įstatyme nustatytoje viešojo administravimo srityse.

Įvykusiais teisinio reguliavimo pokyčiais Vyriausybės nutarime Nr. 567 „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuris sukuria prievolę SVĮ teikti informaciją apie vykdomus specialiuosius įpareigojimus savivaldybės administracijos direktoriui, pagal ekonomikos ir inovacijų ministro įsakyme Nr. 4-1100 esančias rekomendacijas, siekiama didinti įmonių veiklos skaidrumą bei palengvinti finansinę analizę. Šie pokyčiai didins SVĮ sektoriaus finansinį skaidrumą ir, pagal Valstybės kontrolės rekomendacijas, specialiuųjų įpareigojimų atskaitomybę iki 2025 metų turės būti tvarkoma kaip VVĮ. Tai reiškia, kad SVĮ turės atskleisti visų socialinių įpareigojimų ar prisiimtų visuomeninių paslaugų teikimo kaštus, įvairias gaunamas subsidijas, finansinę pagalbą, naudojamą kapitalą ir kita. Specialiųjų įpareigojimų atskyrimas ir atskleidimas ypač svarbus siekiant įvertinti vykdomos komercinės veiklos rezultatus bei nustatyti aiškius ir skaidrius nekomercinių funkcijų finansavimo mechanizmus, kurie neiškraipytų rinkos – vykdydamos komercinę veiklą SVĮ privalo veikti sąžiningos konkurencijos sąlygomis. Įsigaliojusi nauja įsakymo Nr. 4-1100 „Dėl Valstybės valdomų įmonių, jų dukterinių bendrovių ir savivaldybių valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijų patvirtinimo“ pakeitimo redakcija, praplėtė akcininkų, kurių įmonės vykdo specialiuosius įpareigojimus, pareigas ir nuo šiol savivaldybių administracijai rekomenduojama sudaryti ir savivaldybės interneto svetainėje skelbti SVĮ vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąrašą.

Vidaus sandoriai

Lietuvoje vidaus sandorius apibrėžia ir jų teikimo procedūras bei apribojimus numato Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas. Siekiant didinti vidaus sandorių skaidrumą ir mažinti konkurencijos ribojimą, 2017 m. liepos 1 d. priimti Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimai sugriežtino tokių sandorių sudarymo tvarką. Nuo tada valstybės valdomos įmonės ir bendrovės, kuriose valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, visai nebegali sudaryti vidaus sandorių, o savivaldybėms buvo palikta teisė juos sudaryti, kai perkant viešojo pirkimo būdu neįmanoma užtikrinti paslaugos nepertraukiamumo, geros kokybės ir prieinamumo. 2019 metais savivaldybėms galiojantis vidaus sandorių reglamentavimas su jų valdomomis įmonėmis tapo liberalesnis.

Savivaldybių vidaus sandorių tvarkai Lietuvoje reikšmingą įtaką turėjo 2019 m. spalio 3 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo byloje C-285/18 priimtas sprendimas dėl vidaus sandorių ribojimo. Ši institucija atsakydama į Aukščiausiojo Teismo užduotus klausimus, pateikė išaiškinimus dėl to, ar valstybės narės turi teisę riboti vidaus sandorių sudarymą kitais nei Europos Sąjungos teisėje įtvirtintais pagrindais. Iki tol kildavo diskusijų, nes vidaus sandoriai įstatymų leidėjo pradėti riboti naujais pagrindais, apie kuriuos Europos Sąjungos viešųjų pirkimų direktyvose neužsimenama. Buvo nurodyta, jog Europos Sąjungos direktyvų nuostatos, numatančios sąlygas vidaus sandoriams, negali būti aiškinamos kaip numatančios įpareigojimą sudaryti vidaus sandorius, kai tokios sąlygos yra tenkinamos. Taigi, valstybės narės gali nustatyti papildomas, Europos Sąjungos teisėje neįtvirtintas, vidaus sandorių sudarymo ar ribojimo sąlygas.

Savivaldybės, jų valdomos įmonės, privatūs paslaugų teikėjai bei teismai taip pat nesutarė dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo bei Viešųjų pirkimų įstatymo taikymo, vertinant vidaus sandorio teisėtumą. 2019 metų pabaigoje Seimas ir Aukščiausiasis Teismas pripažino Viešųjų pirkimų įstatymo pirmenybę prieš kitus įstatymus.

2019 m. gegužės 30 d. priimti Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimai, numatant galimybę keisti pirkimui skirtų lėšų sumą, kai ji nėra nurodyta pirkimo dokumentuose ir perkančioji organizacija gali pagrįsti ekonomiškai naudingiausiame pasiūlyme nurodytos kainos priimtinumą ir suderinamumą su racionalaus lėšų naudojimo principu. Šie pakeitimai, taip pat reikšmingai atsispindintys ir vidaus sandorių sudarymo procese, buvo patvirtinti, atsižvelgiant į praktikoje pirkimų vykdytojų patiriamus sunkumus dėl griežto šiuo metu galiojančio viešųjų pirkimų pasiūlymų reglamentavimo.

Taip pat, siekiant įgyvendinti E. sąskaitų direktyvos¹ nuostatas, įtvirtinta pareiga perkančiosioms organizacijoms, vykdant pirkimo sutartis, sąskaitas teikti tik elektroniniu būdu. Šis reikalavimas galioja ir vidaus sandoriams. Elektroninės sąskaitos faktūros, atitinkančios Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą, gali būti teikiamos tiekėjo pasirinktomis priemonėmis, o šio standarto neatitinkančios – tik naudojantis informacine sistema „E. sąskaita“. Pažymėtina, kad perkančioji organizacija elektronines sąskaitas faktūras privalo priimti ir jas apdoroti naudojantis tik informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis. Tokiu būdu užtikrinama, kad valstybės informacinėje sistemoje sukaupta tinkama informacija apie vykdomas pirkimo sutartis.

2019 m. gruodžio 20 d. priimti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos

įstatymo ir Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo pakeitimai, kuriais sušvelninta ankstesnė vidaus sandorių tvarka. Jais įtvirtinta galimybė savivaldybėms pačioms spręsti, kas ir kokia tvarka teiks viešąsias paslaugas, tokias kaip vandens ir šilumos tiekimas, nuotekų valymas ir atliekų tvarkymas, keleivių vežimas vietinio susisiekimo maršrutais, savivaldybių viešųjų teritorijų ir gatvių priežiūra, maitinimas ugdymo, globos ar sveikatos priežiūros įstaigose. Be to, vidaus sandoris dabar gali būti sudaromas ir tais atvejais, kai teikiant paslaugas turi būti valdomas ir naudojamas savivaldybių ar savivaldybių juridinių asmenų nekilnojamasis turtas ir kitas ūkio subjektas tokios paslaugos negalėtų teikti savo patalpose. Taigi, savivaldybės nuo šiol turi galimybę įvertinti ir pačios spręsti dėl geriausio paslaugų ar darbų įsigijimo būdo – tai daryti vidaus sandorio pagrindu ar atiduoti paslaugų ar darbų vykdymą rinkai, skelbiant viešąjį pirkimą.

Pagal naujausius Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus, savivaldybių valdomoms įmonėms numatytos papildomos sąlygos vidaus sandorių sudarymui, kurios numato, kad vidaus sandorio sudarymas galimas tik tokiais atvejais, kuomet:

- ✓ įprastas paslaugų pirkimas viešojo pirkimo būdu neužtikrina paslaugų teikimo nepertraukiamumo, kokybės ir prieinamumo, arba
- ✓ teikiamos vandens tiekimo, nuotekų valymo, šilumos tiekimo, atliekų tvarkymo, keleivių vežimo, teritorijų ir gatvių priežiūros ir tvarkymo, maitinimo švietimo, socialinės globos arba sveikatos priežiūros įstaigose paslaugos, arba
- ✓ teikiant viešąsias paslaugas turi būti valdomas ir naudojamas savivaldybių ar savivaldybių juridinių asmenų nekilnojamasis turtas ir kitas ūkio subjektas tokios paslaugos negalėtų teikti savo patalpose, arba
- ✓ steigiant naują juridinį asmenį ar pavedant vykdyti šios viešosios paslaugos teikimą, kuris yra ūkinė veikla, jau veikiančiai savivaldybės valdomai įmonei buvo gautas Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos sutikimas.

Taip pat savivaldybių administracijų sudaromi vidaus sandoriai turi atitikti šiuos reikalavimus:

- ✓ gali būti sudaromi tik tarp subjektų, kurie vieni kitų atžvilgiu įgyvendina kontrolę, t. y. perkančioji organizacija kitą perkančiąją organizaciją kontroliuoja kaip savo pačios tarnybą ar struktūrinį padalinį, darydama lemiamą įtaką jos strateginiams tikslams ir reikšmingiems sprendimams;
- ✓ perkančioji organizacija sudaro vidaus sandoriu pagrįstą sutartį su kita perkančiąja organizacija tik jeigu kontroliuojamas subjektas ne mažiau kaip 80 proc. pajamų per paskutinius 3 finansinius metus gauna iš veiklos, skirtos kontroliuojančios perkančiosios organizacijos poreikiams tenkinti ar funkcijoms atlikti (pavyzdžiui, jeigu SVJ per pastaruosius 3 metus gavo ne mažiau nei 80 proc. pajamų iš ją kontroliuojančios savivaldybės, kurios poreikiams tenkinti buvo vykdoma veikla);
- ✓ kontroliuojamoje perkančiojoje organizacijoje nėra tiesioginio privataus kapitalo dalyvavimo;

¹ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva Nr. 2014/92/ES dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitų perkėlimo ir galimybės naudotis būtinausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis

- ✓ vykdamt pirkimo sutartis, sąskaitos faktūros teikiamos tik elektroniniu būdu. Perkančioji organizacija elektronines sąskaitas faktūras priima ir apdoroja naudodamasi informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis, išskyrus atvejus, kai pirkimo sutartys sudaromos žodžiu;
- ✓ per 15 dienų nuo vidaus sandorio sudarymo ar nuo kiekvieno jo pakeitimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje perkančioji organizacija privalo paskelbti sudarytas sutartis ir visus jos pakeitimus bei per 30 dienų nuo ataskaitinių kalendorinių metų pabaigos Viešųjų pirkimų tarnybai pateikti ataskaitas apie vidaus sandorių pagrindu vykdytus pirkimus už praėjusius metus.

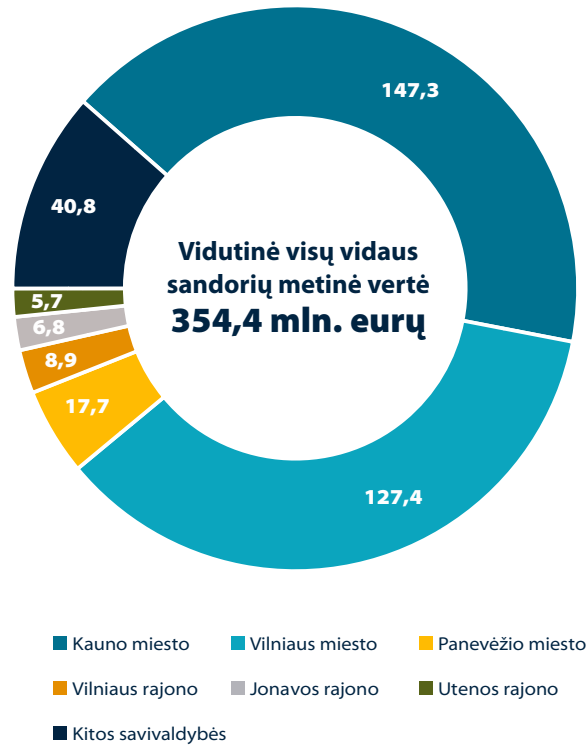
Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis, visos savivaldybės turi teikti informaciją Viešųjų pirkimų tarnybai apie sudaromus vidaus sandorius su savivaldybių valdomomis įmonėmis. Informacijos viešinimo centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašas² numato, kad perkančioji organizacija suvestinę apie visus pirkimus (išskyrus mažos vertės ir supaprastintus pirkimus) bei vidaus sandorius skelbia kasmet iki kovo 15 d. Šiame apraše nurodomas skelbiamos pirkimų suvestinės turinys – joje privalomai turi būti pažymėta, jeigu pirkimas bus atliekamas kaip vidaus sandoris. Šioje ataskaitos dalyje pateikiama vidaus sandorių sudarymo analizė, paremta Viešųjų pirkimų tarnybos statistine informacija.

2023 metų duomenimis galiojančių vidaus sandorių tarp savivaldybių administracijų ir SVĮ (SĮ, AB, UAB) buvo 199, t. y. 7 sandoriais daugiau nei 2022 metais. Šiuos sandorius sudarė 38-ios Lietuvos savivaldybių administracijos su 68-iomis SVĮ. Daugiausiai galiojančių vidaus sandorių buvo sudariusios Kauno rajono (48 sandoriai), Šiaulių rajono (26 sandoriai), Kauno miesto (17 sandorių), Pakruojo rajono (14 sandorių), Panevėžio miesto (9 sandoriai) ir Vilniaus rajono (9 sandoriai) savivaldybės. Per ataskaitinius metus sudaryti 27 nauji vidaus sandoriai, o likę sandoriai iš ankstesnių metų sudaryti ilgesniam laikotarpiui ir tebegalioja nagrinėjamais 2023 metais. Nagrinėjamu laikotarpiu sudarytų vidaus sandorių pagrindu sutarta savivaldybėms suteikti paslaugų už 587,3 mln. eurų. Ši vertė nėra galutinė ir gali skirtis atsižvelgiant į tai, kad dalies sandorių vertė pagrįsta patiriamų faktinių nuostolių kompensavimu.

Vidaus sandorių pagrindu sudarytos sutartys skiriasi ne tik savo veiklos pobūdžiu, apimtimis, bet ir trukme bei verte. Vidutinė metinė 2023 metais Lietuvoje galiojusių vidaus sandorių vertė siekė 354,4 mln. eurų. Daugiausiai per vienerius metus už vidaus sandorio pirkimo būdu suteiktas (nupirtas) paslaugas sumokėjo Kauno miesto savivaldybės administracija – 147,3 mln. eurų. Už 127,4 mln. eurų per metus paslaugų buvo suteikta Vilniaus miesto savivaldybei, kiek mažesnės vidutinės metinės sandorių vertės buvo tarp Panevėžio

miesto (17,7 mln. eurų), Vilniaus rajono (8,9 mln. eurų), Jonavos rajono (6,8 mln. eurų) ir Utenos rajono (5,7 mln. eurų) savivaldybių administracijų ir jų pavaldume veikiančių įmonių. Likusių savivaldybių bendra vidutinė metinė vidaus sandorių vertė siekė 40,8 mln. eurų.

Vidutinė 2023 metais galiojusių vidaus sandorių metinė vertė pagal savivaldybes, mln. eurų

Šaltinis: Viešųjų pirkimų tarnyba

2023 metais savivaldybių sudarytų vidaus sandorių vertė padidėjo 33,8 proc. Tam daugiausia įtakos turėjo ataskaitiniais metais sudaryti didelės vertės vidaus sandoriai tarp Vilniaus ir Kauno miesto savivaldybių administracijų bei jų pavaldume veikiančių įmonių. Kauno miesto administracija sudarė 6 naujus vidaus sandorius su 3-ojoms įmonėmis, kurių vertė siekė 434,8 mln. eurų, o terminas svyravo tarp 3-7 metų. Tuo tarpu Vilniaus miesto savivaldybės administracija su AB „Grinda“ sudarė vieną vidaus sandorį penkių metų laikotarpiui, kurio vertė siekė 100,0 mln. eurų. Ataskaitiniais metais 85,2 proc. sudarytų vidaus sandorių terminas iki 10 metų, likusių (14,8 proc.) terminas – ilgesnis nei 10 metų.

² Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymas Nr. 15-91 „Dėl Informacijos viešinimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašo patvirtinimo“

Perkančiosios organizacijos pavadinimas	Subjekto, su kuriuo sudarytas vidaus sandoris, pavadinimas	2022 metai		2023 metai	
		Sudarytų vidaus sandorių skaičius	Vidaus sandorių vertė (tūkst. eurų)	Sudarytų vidaus sandorių skaičius	Vidaus sandorių vertė (tūkst. eurų)
Akmenės rajono savivaldybės administracija	UAB "Naujosios Akmenės komunalininkas"	-	-	1	2 783
Ignalinos rajono savivaldybės administracija	UAB Ignalinos autobusų parkas	1	1 746	-	-
Jonavos rajono savivaldybės administracija	UAB Jonavos autobusai	-	-	1	29 207
Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija	SĮ „Kaišiadorių paslaugos“	1	2 974	-	-
Kauno miesto savivaldybės administracija	UAB „Kauno gatvių apšvietimas“	-	-	1	24 200
	UAB "Kauno švara"	-	-	4	329 249
	UAB Kauno butų ūkis	2	95	-	-
	UAB „Kauno autobusai“	-	-	1	81 400
	UAB Kauno miesto paslaugų centras	1	962	-	-
Kauno rajono savivaldybės administracija	UAB Komunalinių paslaugų centras	12	796	4	377
Klaipėdos miesto savivaldybės administracija	UAB „Gatvių apšvietimas“	1	1 232	-	-
	UAB „Klaipėdos autobusų parkas“	1	205	1	3 600
Marijampolės savivaldybės administracija	UAB „Marijampolės autobusų parkas“	1	10 800	-	-
Molėtų rajono savivaldybės administracija	UAB Molėtų autobusų parkas	-	-	1	1 050
Pakruojo rajono savivaldybės administracija	UAB „Pakruojo šiluma“	4	3 883	2	553
	UAB „Pakruojo komunalininkas“	1	157	1	188
Panevėžio miesto savivaldybės administracija	AB „Panevėžio specialus autotransportas“	3	53 846	-	-
	UAB „Panevėžio autobusų parkas“	1	7 986	-	-
Raseinių rajono savivaldybės administracija	UAB „Raseinių komunalinės paslaugos“	1	39	1	6 538
Šakių rajono savivaldybės administracija	UAB „Šakių autobusų parkas“	1	2 500	-	-
	UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“	1	177	-	-
Šiaulių miesto savivaldybės administracija	UAB „Šiaulių vandenys“	1	162	-	-
Šiaulių rajono savivaldybės administracija	UAB Kuršėnų komunalinis ūkis	1	0	-	-
Švenčionių rajono savivaldybės administracija	UAB „Pabradės komunalinis ūkis“	1	73	1	73
	UAB „Švenčionių švara“	1	182	1	194
Telšių rajono savivaldybės administracija	UAB Telšių autobusų parkas	1	5 931	-	-
Ukmergės rajono savivaldybės administracija	UAB „Ukmergės autobusų parkas“	1	7 000	-	-
Utenos rajono savivaldybės administracija	UAB Utenos autobusų parkas	-	-	2	4 339
Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija	UAB „Vilkaviškio komunalinis ūkis“	-	-	1	1 102
	UAB „Kybartų darna“	-	-	1	373
Vilniaus miesto savivaldybės administracija	VšĮ Active Vilnius	1	990	-	-
	UAB „Grinda“	-	-	1	100 000
Vilniaus rajono savivaldybės administracija	SĮ Vilniaus rajono autobusų parkas	6	28 000	-	-
Visagino savivaldybės administracija	UAB „Visagino būstas“	2	12 100	1	968
Zarasų rajono savivaldybės administracija	UAB „Zarasų autobusai“	-	-	1	13
	Iš viso	47	141 833	27	587 307

Lyginant su 2022 metais, 2023 metais savivaldybių administracijų sudarytų vidaus sandorių su SVĮ kiekis sumažėjo 20 sandorių iki 27-ių sandorių, o jų vertė buvo 444,4 mln. eurų mažesnė. Ataskaitiniais metais sudarytų sandorių galiojimo laikotarpiu numatyta savivaldybėms suteikti paslaugų už 586,2 mln. eurų. Didžiausios vertės vidaus sandorius sudarė didžiųjų Lietuvos miestų SVĮ: be jau anksčiau minėto **UAB „Grinda“** 100,0 mln. eurų vertės vidaus sandorio su Vilniaus miesto savivaldybės administracija, kuriuo įmonė įsipareigojo 5 metų terminui teikti privalomąsias paslaugas bei kitus darbus, Kauno miesto savivaldybės administracija sudarė keturis vidaus sandorius su **UAB „Kauno švara“**, kurių vertė atitinkamai siekė 150,0 mln. eurų, 132,1 mln. eurų, 35,0 mln. eurų ir 12,1 mln. eurų, o su **UAB Kauno autobusai** buvo sudarytas 3 metų vidaus sandoris už 81,4 mln. eurų teikti keleivių vežimo vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais paslaugas.

2023 metais sudarytų vidaus sandorių vertė pagal savivaldybes, mln. eurų

Šaltinis: Viešųjų pirkimų tarnyba

Suteikta parama

Savivaldybės valdomų įmonių paramos teikimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymas. Vadovaujantis šiuo įstatymu, paramą teikti gali tik savivaldybės valdomos akcinės ir uždarnosios akcinės bendrovės, o savivaldybės įmonės paramos teikti negali. Paramą teikti gali tik tos SVĮ, kurios ataskaitiniu laikotarpiu veikė pelningai, o paramos gavėjas per pastaruosius 3 metus, vykdydamas ankstesnę paramos gavimo sutartį, nėra padaręs esminių sutarties sąlygų pažeidimų. SVĮ negali sudaryti tokių paramos teikimo sutarčių, kuriose numatomas bendrovės įsipareigojimas skirti paramą iš ateinančių finansinių metų lėšų. Sprendimas skirti paramą gali būti priimamas ne vėliau kaip iki einamųjų metų, kuriais buvo patvirtintas praėjusių finansinių metų finansinių ataskaitų rinkinys, pabaigos. Taip pat bendrovės negali teikti paramos politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojų, Lietuvos Respublikos Seimo, Vyriausybės, savivaldybių tarybų narių ir politinių partijų vienasmenių ir kolegialių valdymo organų narių bei jų artimųjų įsteigtiems fondams ir įstaigoms.

Vadovaujantis labdaros ir paramos įstatymu, bendrovės paramos negali teikti, jeigu praėjusiais finansiniais metais patyrė nuostolių, taip pat jos yra įpareigtos savo interneto svetainėje viešinti paramos valdymo taisykles ir informaciją apie suteiktą paramą.

Pagal naujausią Labdaros ir paramos įstatymo redakciją, SVĮ teikiamos paramos vienam paramos gavėjui suma negali būti didesnė kaip 0,2 mln. eurų per metus, o apskritai paramai skiriama bendrovės praėjusių ataskaitinių finansinių metų grynojo pelno dalis turi būti ne didesnė kaip:

- 10 proc. SVĮ ataskaitinių finansinių metų grynojo pelno, jeigu jis neviršijo 0,5 mln. eurų;
- 5 proc. SVĮ ataskaitinių finansinių metų grynojo pelno, jeigu jis buvo didesnis kaip 0,5 mln. eurų, bet neviršijo 2,0 mln. eurų;
- 3 proc. SVĮ ataskaitinių finansinių metų grynojo pelno, bet ne daugiau 0,5 mln. eurų, jeigu grynasis pelnas ataskaitiniais finansiniais metais buvo didesnis kaip 2,0 mln. eurų.

Paramą teikiančios SVĮ ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo paramos suteikimo privalo savo interneto svetainėse paskelbti informaciją apie einamaisiais metais ir ne mažiau kaip per 3 praėjusius finansinius metus suteiktą paramą (paramos gavėją, paramos tikslą bei sumą ir teikimo laikotarpį). Teikdamos paramą, SVĮ privalo vadovautis bendrovių paramos teikimo taisyklėmis. Jose turi būti nustatyta: socialinės atsakomybės politikos kryptys ir remtinios sritys, paramos teikimo tikslai, paramos gavėjams taikomi reikalavimai, paramos panaudojimo tikslai, paraiškų gauti paramą teikimo tvarka ir vertinimo kriterijai bei kitos bendrovei svarbios ir su paramos teikimu susijusios nuostatos. Nuo 2020 m. gegužės 1 d. Labdaros ir paramos įstatymu nustatyta, jog SVĮ interneto svetainėse turi būti skelbiama ne tik prieš tai aprašyta informacija apie jų pačių teikiamą paramą, bet ir apie jų patronuojamųjų bendrovių ir per patronuojamąsias bendroves susijusių paskesnių eilių patronuojamųjų bendrovių suteiktą paramą.

Labdaros ir paramos įstatyme nurodoma, jog savivaldybės valdomos bendrovės, teikdamos paramą turi vadovautis šiais principais: atitiktis savivaldybės valdomos bendrovės veiklos tikslams, tikslingumo, skaidrumo bei nešališkumo. Pirmasis principas reiškia, kad priimant sprendimus dėl paramos skyrimo turi būti siekiama, kad ją gautų tie pareiškėjai, kurių nurodyti ir tinkamai pagrįsti paramos panaudojimo tikslai labiausiai atitinka SVĮ veiklos tikslus, socialinės atsakomybės politikos kryptis ir deklaruojamas vertybes. Tikslingumo

principas įtvirtina tai, jog paramą gali gauti pareiškėjai, kurių vykdoma veikla sukuria vertę srityse, kuriose veikia pati SVĮ. Skaidrumo principas nurodo, kad visoms paraiškoms turi būti taikomi vienodi, aiškūs ir suprantami paramos vertinimo ir skyrimo kriterijai. Nešališkumo principas reiškia, kad tais atvejais, kai paraiškos vertinimas gali sukelti interesų konfliktą, priimant sprendimą, vertintojas privalo nusišalinti nuo sprendimo priėmimo.

2023 metais paramą teikė 28 iš 206 savivaldybės valdomų akcinių ir uždaruųjų akcinių bendrovių. SVĮ suteiktos paramos suma siekė 500,4 tūkst. eurų. Palyginimui, nors 2022 metais paramą teikė 42 savivaldybių valdomos bendrovės, bendra paramos suma buvo 3,8 proc. mažesnė, siekusi 480,9 tūkst. eurų. Ataskaitiniu laikotarpiu bendra suteiktos paramos dalis nuo SVĮ, skyrusių paramą, grynojo pelno siekė 1,6 proc. kai praėjusiais metais šis santykis buvo lygus -7,1 proc. Santykio pokytį nulėmė **AB „Vilniaus šilumos tinklai“**, kuri 2022 metais paskyrė paramą, nors 2021 metais buvo patirtas 19,0 mln. eurų nuostolis. Paramos skyrimo taisyklės įmonių interneto svetainėse yra viešinamos 21-oje iš 28-ių savivaldybės valdomų bendrovių, kurios 2023 metais skyrė paramą. Likusios septynios SVĮ neviešino paramos skyrimo taisyklių ir informacijos apie suteiktą paramą. Pažymėtina, kad remiantis Labdaros ir paramos įstatymo nuostatomis SVĮ privalo savo interneto svetainėje viešinti informaciją apie suteiktą paramą trejų metų laikotarpiu. Informacijos apie suteiktą paramą per 2023 metus neviešino **UAB „Kėdubusai“**, **UAB Molėtų švara**, **UAB „Radviliškio šiluma“**, **UAB Tauragės autobusų parkas**, **UAB Tauragės šilumos tinklai**, **UAB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“**, **UAB „Varėnos autobusų parkas“**.

Tebesitęsiantis Rusijos karas Ukrainoje koreguoja SVĮ paramos dinamiką. Per 2023 metus SVĮ skyrė 170,4 tūkst. eurų paramos padėti Ukrainai ir jos gyventojams. Visa per dvejus metus paskirta suma Ukrainai viršija 400,0 tūkst. eurų. Didžiausia parama, kurios vertė siekė 116,4 tūkst. eurų, per 2023 m. skirta dyzelinės katilinės pavidalu, kurią paskyrė **AB „Kauno energija“**. Taip pat ši įmonė paskyrė 25,0 tūkst. eurų Ukrainos karių mokymams. Pažymėtina, kad iš penkių įmonių, skyrusių paramą Ukrainai ir jos gyventojams, keturios yra šilumos tinklų įmonės. **UAB „Utenos šilumos tinklai“** paskyrė dyzelinį generatorių, kurio vertė siekė 15,1 tūkst. eurų, **AB „Panevėžio energija“** skyrė 10,7 tūkst. eurų humanitarinės pagalbos Ukrainai, o **AB „Vilniaus šilumos tinklai“** skyrė 2,7 tūkst. eurų paramos Ukrainai. **UAB „Utenos komunalininkas“** paskyrė 0,5 tūkst. eurų paramos karo padariniams šalinti Chersono srityje.

Iš visų savivaldybės valdomų įmonių daugiausiai paramos skyrė **AB „Šiaulių energija“**, kuri paskyrė 152,2 tūkst. eurų. Tai sudarė 2,8 proc. nuo 2022 metais uždirbto grynojo pelno, kuris siekė 5 345,2 tūkst. eurų. Didžioji paramos dalis buvo skirta Šiaulių miesto reprezentacinėms sporto komandoms – VŠĮ Futbolo akademija „Šiauliai“ skirta 68,5 tūkst. eurų parama, KK „Šiauliai“ skirta 68,0 tūkst. eurų parama. Likusi parama buvo paskirta švietimui, kultūrai, renginių organizavimui Šiaulių mieste. Antra daugiausiai paramos skyrusi įmonė buvo **AB „Kauno energija“**, skyrusi 141,4 tūkst. eurų arba 2,2 proc. nuo įmonės uždirbto grynojo pelno 2022 m. (6 356,0 tūkst. eurų). Kaip ir praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, taip ir per šį ataskaitinį laikotarpį įmonė visą savo paramą paskyrė Ukrainai – buvo perduota 116,4 tūkst. eurų vertės dyzelinė katilinė, dar 25,0 tūkst. eurų skirti VŠĮ „Iki pergalės“, padedant organizuoti tinkamus, pilnaverčius ir nenutrūkstamus Ukrainos karių, vykstančių į frontą mokymus. Trečia didžiausią paramą paskyrusi įmonė buvo Vilniaus miesto savivaldybei priklausanti **UAB „VAATC“**, kuri 2022 metais uždirbusi 499,9 tūkst. eurų, paskyrė 71,1 tūkst. eurų. Paramos dalis nuo grynojo pelno siekė

14,2 proc. – ji buvo didesnė nei nustatyta Labdaros ir paramos įstatymo nuostatuose, kuriuose pažymima, kad paramos dalis gali būti ne didesnė nei 10 proc. ataskaitinių finansinių metų grynojo pelno, jeigu jis neviršijo 0,5 mln. eurų. Įmonė paramą skyrė 9 skirtingiems paramos gavėjams, paramos skyrimo pagrindinis tikslas – atliekų tvarkymo kultūros puoselėjimas, padedant įgyvendinti komunikacijos kampanijas, prisidedant prie kūrybinių dirbtuvių ar kitokių renginių organizavimo. Didžiausia SVĮ – **AB „Vilniaus šilumos tinklai“** – iš 12 446,5 tūkst. eurų grynojo pelno paskyrė 24,5 tūkst. eurų paramos (0,2 proc. nuo uždirbto grynojo pelno). Parama turtu suteikta VšĮ Domus solis kaip parama Ukrainai (2,7 tūkst. eurų), VšĮ Lietuvos energetikos muziejui skirta 19,7 tūkst. eurų tiriamajam ir švietėjiškam darbui, VšĮ KK Statyba krepšinio sporto vystymui ir propagavimui paskirta 2,0 tūkst. eurų piniginių lėšų pavidalu.

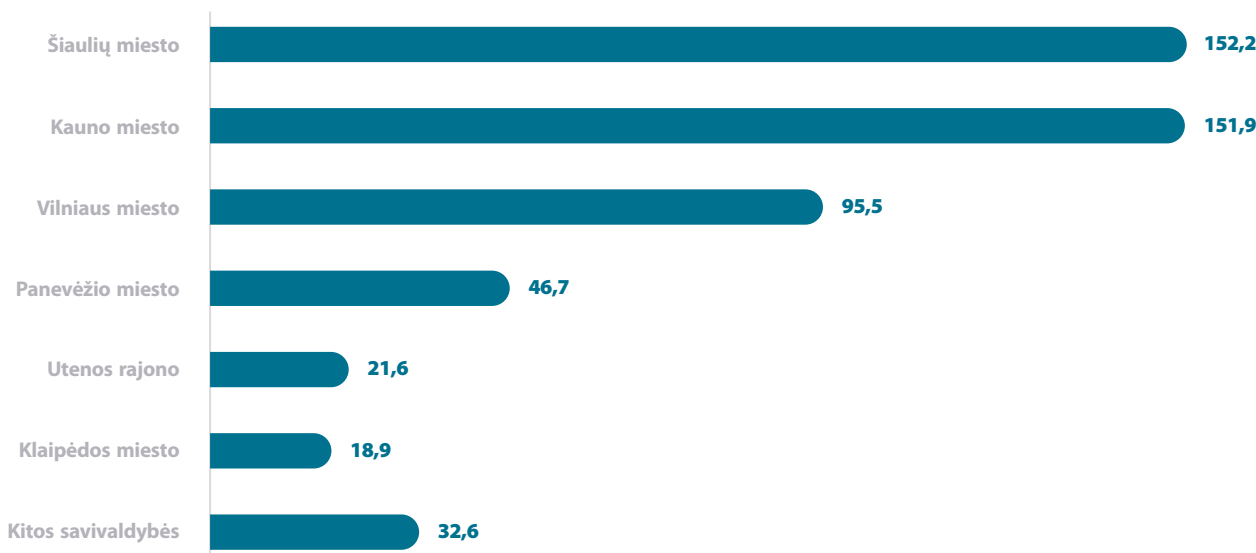
Ataskaitiniais metais penkių įmonių - **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“**, **UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras**, **UAB „Panevėžio autobusų parkas“**, **UAB „Utenos šilumos tinklai“**, **UAB „Utenos komunalininkas“**, **UAB „VAATC“** – skirta paramos suma nuo grynojo pelno buvo didesnė nei nustatyta Labdaros ir paramos įstatymo nuostatuose. Šių bendrovių grynasis pelnas 2021 metais neviršijo 0,5 mln. eurų ribos, todėl skiriama parama galėjo siekti ne daugiau nei 10 proc. nuo 2021 metų grynojo pelno. Visų šių penkių įmonių parama sudarė daugiau nei 11,2 proc. nuo grynojo pelno. Pažymėtina, kad **UAB „Utenos šilumos tinklai“** skyrė maksimalią 10,0 proc. ribą nuo grynojo pelno, kuri siekė 16,0 tūkst. eurų.

2023 metais paramą teikė 6-ios bendrovės, kurių veikla 2022 metais buvo nuostolinga. Remiantis Labdaros ir paramos įstatymu, bendrovės neleistina teikti paramos, jeigu praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu ji patyrė nuostolių. Didžiausią paramą iš nuostolį patyrusių

įmonių paskyrė **UAB „Molėtų šiluma“**, kuri paskyrė 2,0 tūkst. eurų paramą renginiui „Pasimatymas Molėtuose“, nors 2022 metais patyrė 71,6 tūkst. eurų nuostolių. 0,8 tūkst. eurų savo darbuotojų vaikų kalėdinėms dovanoms paskyrė **UAB Tauragės šilumos tinklai**, nors 2022 metų grynasis nuostolis siekė 404,6 tūkst. eurų. **UAB „Varėnos autobusų parkas“**, patyrusi 94,2 tūkst. eurų nuostolių, paskyrė 0,4 tūkst. eurų „Grybų šventės“ organizavimui. **UAB „Anykščių šiluma“**, **UAB „Ukmergės vandenys“** ir **UAB „Utenos vandenys“** paskyrė po 0,2 tūkst. eurų kultūros renginiams regionuose.

2023 metais bendras savivaldybių, kurių įmonės teikė paramą, skaičius sumažėjo nuo 21 iki 16. Daugiausia paramos teikė Šiaulių miesto savivaldybės įmonės, kurių parama augo nuo 18,6 tūkst. eurų 2022 metais iki 152,2 tūkst. eurų 2023 metais. Šią paramą paskyrė vienintelė **AB „Šiaulių energija“**. Antroje vietoje liko Kauno miesto savivaldybė ir jai priklausančios trys paramą skyrusios įmonės (**AB „Kauno energija“**, **UAB „Kauno švara“**, **UAB „Kauno gatvių apšvietimas“**), kurios paskyrė 151,9 tūkst. eurų paramos, t. y. 1,3 tūkst. eurų mažiau nei praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu. Dvi Vilniaus miesto savivaldybės įmonės (**AB „Vilniaus šilumos tinklai“** ir **UAB „VAATC“**) suteikė 95,5 tūkst. eurų paramos – t. y. 23,3 tūkst. eurų mažesnė paramos suma nei 2022 metais. Klaipėdos miesto savivaldybės įmonės (**UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras**, **UAB „Klaipėdos paslaugos“**) paskyrė 18,9 tūkst. eurų, o Panevėžio miesto savivaldybės įmonės (**AB „Panevėžio energija“**, **UAB „Panevėžio autobusų parkas“**) suteikė paramos už 46,7 tūkst. eurų. Kasmet aktyviai paramą teikiančios Utenos rajono savivaldybės parama mažėjo 40,0 tūkst. eurų iki 21,6 tūkst. eurų. Tai nutiko dėl prastesnių finansinių metų **UAB „Utenos vandenys“**, kuri skyrė minimalią paramą, nepaisant patirtų nuostolių.

2023 metais SVĮ suteiktos paramos verčių pasiskirstymas pagal savivaldybes, tūkst. eurų

Apibendrinant 2023 metais SVĮ teiktą paramą, galima įžvelgti, jog vienos įmonės vidutiniškai suteiktos paramos suma augo nuo 11,5 tūkst. eurų iki 17,9 tūkst. eurų. Iš viso parama buvo paskirta 91-am subjektui, iš kurių vienam gavėjui vidutiniškai suteikta parama išaugo nuo 3,8 tūkst. eurų iki 5,5 tūkst. eurų. Didžiausia paramos teikėja ataskaitiniu laikotarpiu tapo **AB „Šiaulių energija“**, kuri aštuoniems gavėjams skyrė 152,2 tūkst. eurų. Kaip jau minėta, trečdalis paramos

buvo skirta Ukrainai ir jos žmonėms, perduodant ilgalaikį materialųjį turtą ar skiriant piniginių lėšų karių mokymams ar karo padariniams šalinti. Be paramos Ukrainai, aktyviai remiamos savivaldybėse esančios profesionalios sporto komandos, jaunimo sporto komandos ir varžybos, kultūros ir meno renginiai, muziejai, nevyriausybinės organizacijos, užsiimančios socialinių problemų sprendimu ar senjorų globa ir užimtumu.

Įmonės pavadinimas	Ar SVJ internetinėje svetainėje viešinama informacija apie paramą?	Suteikta parama 2023 metais (tūkst. eurų)	Grynasis pelnas 2022 metais (tūkst. eurų)	Paramos ir grynojo pelno santykis, proc.
UAB „Anykščių šiluma“	Taip	0,2	-90,3	-0,2%
UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“	Taip	1,9	13,6	14,0%
AB „Kauno energija“	Taip	141,4	6 356,0	2,2%
UAB „Kauno švara“	Taip	5,5	2 267,6	0,2%
UAB „Kauno gatvių apšvietimas“	Taip	5,0	859,4	0,6%
UAB „Kėdibusas“	Ne	0,1	34,1	0,3%
UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras	Taip	18,0	112,6	16,0%
UAB „Klaipėdos paslaugos“	Taip	0,9	1 267,2	0,1%
UAB „Mažeikių šilumos tinklai“	Taip	5,0	223,0	2,2%
UAB „Molėtų šiluma“	Taip	2,0	-71,6	-2,8%
UAB Molėtų švara	Ne	0,3	18,4	1,6%
AB „Panevėžio energija“	Taip	36,0	2 177,8	1,7%
UAB „Panevėžio autobusų parkas“	Taip	10,7	77,2	13,9%
UAB „Radviliškio šiluma“	Taip	0,5	16,1	3,1%
AB „Šiaulių energija“	Taip	152,2	5 345,2	2,8%
UAB „Šilutės šilumos tinklai“	Taip	1,2	15,8	7,6%
UAB Tauragės autobusų parkas	Ne	0,5	13,1	3,8%
UAB Tauragės šilumos tinklai	Ne	0,8	-404,6	-0,2%
UAB „Ukmergės vandenys“	Taip	0,2	-143,3	-0,1%
UAB „Utenos šilumos tinklai“	Taip	16,0	159,4	10,0%
UAB „Utenos vandenys“	Taip	0,2	-292,4	-0,1%
UAB „Utenos butų ūkis“	Taip	0,3	20,3	1,5%
UAB „Utenos komunalininkas“	Taip	4,4	39,5	11,2%
UAB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“	Ne	0,7	73,5	1,0%
UAB „Varėnos šiluma“	Taip	0,6	59,9	1,0%
UAB „Varėnos autobusų parkas“	Ne	0,4	-94,2	-0,4%
AB Vilniaus šilumos tinklai	Taip	24,4	12 446,5	0,2%
UAB „VAATC“	Taip	71,1	499,9	14,2%
IŠ VISO		500,4	30 999,9	1,6%

SVJ kolegialių organų sudėtys

Savivaldybės valdomų įmonių valdybų narių sąrašas

Remiamasi 2024-07-01 datai surinktais duomenimis

● valdybos pirmininkai

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
1	UAB Alytaus šilumos tinklai	Gintaras Rakaitis	Valstybės tarnautojas	Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktorius
		Rimantas Bakas	Nepriklausomas narys	Lietuvos energetikos institutas- direktoriaus pavaduotojas AB „Panevėžio energija“ - valdybos narys UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ - valdybos narys
		Rūta Jakubauskienė	Nepriklausomas narys	-
		Andrius Teškevičius	Nepriklausomas narys	AB "Via Lietuva" projektų vadovas Alytaus senamiesčio asociacija - Valdybos narys Ūkininkas (registruotas ūkis jo vardu)
		Neringa Rinkevičiūtė-Laurinaitienė	Valstybės tarnautojas	Alytaus miesto savivaldybės administracijos finansų ir investicijų skyriaus vedėja
2	AB Birštono sanatorija „Versmė“	Vygintas Bubnys	Nepriklausomas narys	-
		Daiva Pentiokinienė	Nepriklausomas narys	LSMU ligoninė Kauno klinikos, kardiologė
		Gintautas Žilys	Valstybės tarnautojas	Birštono savivaldybės administracijos Ūkio, turto ir kaimo plėtros skyriaus vedėjas
		Gražina Jokymienė	Kitas	AB Birštono sanatorijos „Versmė“ vyresnioji buhalterė
3	UAB Druskininkų butų ūkis	Diana Brown	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja
		Rasa Vilūnienė	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracijos Ūkio skyriaus vyriausioji specialistė
		Alvydas Karlonas	Nepriklausomas narys	AB „Druskininkų šilumos tinklai“ Laikinais einantis direktoriaus pareigas
		Alvydas Valenta	Nepriklausomas narys	UAB „Druskininkų vandenys“ Direktoriaus pavaduotojas
		Virginija Pavalkienė	Nepriklausomas narys	VŠĮ „Lietuvos prabavimo rūmai“ direktorė
4	AB „Druskininkų šilumos tinklai“	Ramūnas Augus	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracija, Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vedėjo pavaduotojas
		Ligita Baranauskienė	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracija, Socialinės paramos skyriaus vedėja
		Saulius Žilevičius	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracija, Ūkio skyriaus vyriausiasis specialistas
		Mindaugas Jaskelevičius	Nepriklausomas narys	UAB „Druskininkų vandenys“ direktorius
		Rimas Valenta	Nepriklausomas narys	UAB „Druskininkų vandenys“ inžinierius
		Kristina Šanturova	Nepriklausomas narys	UAB "Dzūkas" teisininkė, projektų vadovė, UAB "Jungtinis verslas" turto vertintoja
5	UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“	Vaiva Žagunienė	Valstybės tarnautojas	Turizmo komunikacijos ir kultūros skyriaus vedėja, Druskininkų savivaldybės administracija
		Aušra Nedzinskienė	Nepriklausomas narys	Direktorė, VŠĮ Druskininkų jaunimo užimtumo centras
		Rimantas Palionis	Valstybės tarnautojas	Direktorius, VŠĮ Druskininkų turizmo ir verslo informacijos centras
		Julija Ramanauskienė	Valstybės tarnautojas	Finansų ir apskaitos skyriaus vedėja, Druskininkų savivaldybės administracija
		Evelina Raulušaitienė	Nepriklausomas narys	Direktorė, VŠĮ Druskininkų ligoninė
6	UAB „Druskininkų vandenys“	Agnė Baranauskaitė	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracijos Ūkio skyriaus vedėja
		Jurgita Balčiūtė	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracijos Finansų ir apskaitos skyriaus vedėjo pavaduotoja
		Vaiva Kirkauskienė	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vedėja
		Vytas Chocha	Nepriklausomas narys	UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“ direktoriaus pavaduotojas
		Vladžė Prunskienė	Nepriklausomas narys	UAB Druskininkų butų ūkis direktorė
		Dovilė Račienė	Nepriklausomas narys	MB „DO Consulting“ vadovas
7	UAB „Dzūkijos vandenys“	Bronius Bieliauskas	Valstybės tarnautojas	Alytaus miesto savivaldybės vicemeras

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
7	UAB „Dzūkijos vandenys“	Arturas Zablackas	Nepriklausomas narys	Advokatų B.Strimaitytės, M.Bartaševičiūtės ir partnerių kontora, advokato padėjėjas
8	UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“	Vaidotas Balynas	Nepriklausomas narys	UAB „Plungės vandenys“ - valdybos pirmininkas AB „Via Lietuva“ - valdybos narys UAB „Baltic windpower alliance“ - direktorius
		Rimantas Bakas	Nepriklausomas narys	Lietuvos energetikos institutas - direktoriaus pavaduotojas AB „Panevėžio energija“ - valdybos narys UAB „Alytaus šilumos tinklai“ - valdybos narys Lietuvos žaliasis aljansas - narys Lietuvos termoinžinerijos asociacija - kolegialaus valdymo organo narys
		Aldona Jakutienė	Nepriklausomas narys	Finansų konsultantė
		Giedrė Tomkevičiūtė-Kalinauskienė	Valstybės tarnautojas	Elektrėnų savivaldybės Ūkio Plėtros ir investicijų skyriaus vedėja
		Živilė Dastikienė	Valstybės tarnautojas	Elektrėnų savivaldybės Teisės ir personalo administravimo skyriaus vedėja
9	UAB „Grinda“	Ilja Karužis	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Infrastruktūros skyriaus vedėjas
		Simonas Bielskis	Nepriklausomas narys	UAB „Concretus Group“ vadovas
		Marius Švaikauskas	Nepriklausomas narys	AB „Via Lietuva“ generalinis direktorius
		Bernardas Vilkelis	Nepriklausomas narys	UAB Rekiem LT direktorius AB „K2 LT“ direktorius
		Agnė Šataitė	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos vyresnioji patarėja
10	UAB „ID Vilnius“	Paulius Samoška	Nepriklausomas narys	UAB „Tavo imunitetas“ Vadovas UAB „Baltics medical“ Vadovas MB „Familia holding“ Narys UAB „Tavo imunitetas“ Akcininkas
		Skirmantas Mačiukas	Nepriklausomas narys	Circle K Lietuva, UAB Generalinis direktorius UAB „Perfectionai“ Akcininkas UAB NO-CV Akcininkas UAB „Viezo“ Akcininkas UAB „RIZIKOS KAPITALO ALJANSAS“ Akcininkas
		Emilija Toleikė	Nepriklausomas narys	UAB „Pandos“ Finansų direktorė
		Laura Kairienė	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Vyriausias miesto architektas
		Dalius Kazlauskas	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracija Administracijos vadovo Vyriausiasis patarėjas, Vilniaus miesto CTO MB City Rent In Narys
11	UAB Kauno autobusai	Petras Ganiprauskas	Nepriklausomas narys	UAB Vičiūnai Direktorius
		Mindaugas Šimkus	Nepriklausomas narys	UAB Vičiūnų grupė - Įmonių grupės ekonomikos vadovas UAB Kauno vandenys - Audito komiteto narys
		Rūta Šimkaitytė-Kudarauskė	Valstybės tarnautojas	Kauno miesto savivaldybės administracijos Teisės ir konsultavimo skyriaus vedėja UAB Centrinis knygynas Direktorė
12	AB „Kauno energija“	Nerijus Mordas	Nepriklausomas narys	Finansų direktorius UAB „Vičiūnų grupė“
		Algimantas Stasys Anužis	Nepriklausomas narys	-
		Giedrius Kazlauskas	Nepriklausomas narys	Direktorius UAB „Laustiga“
13	UAB „Kauno švara“	Petras Ganiprauskas	Nepriklausomas narys	UAB „Vičiūnai“ įmonės veiklos analizės ir organizavimo vadovas
		Gediminas Ganatauskas	Nepriklausomas narys	UAB „Groward group“ nekilnojamo turto skyriaus vadovas; UAB „Kauno saulėtekis“ nekilnojamo turto skyriaus vadovas
		Roma Vosyliene	Valstybės tarnautojas	Kauno miesto savivaldybės administracijos Ekonomikos ir finansų skyriaus vedėja
13	UAB Kauno vandenys	Aida Radauskaitė	Nepriklausomas narys	UAB VG HOLDING, Teisės skyriaus vadovė UAB Nordic realty investments, direktorė UAB Anulėnų paukštynas, direktorė AS VICHUNAI NORDIC, stebėtojų tarybos narė UAB Kauno saulėtekis, Teisės skyriaus vadovė, valdybos narė

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
13	UAB Kauno vandenys	Radeta Savickienė	Valstybės tarnautojas	Kauno miesto savivaldybės administracija, Aplinkos apsaugos skyriaus vedėja VšĮ Kauno regiono atliekų tvarkymo centras, valdybos pirmininkė
		Eitvydas Šlekys	Nepriklausomas narys	UAB Baltic fish export, ekonomikos vadovas
14	UAB „Kėdibusas“	Kristina Kemešienė	Valstybės tarnautojas	Kėdainių rajono savivaldybės Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėja
		Gintaras Nakutis	Nepriklausomas narys	Lietuvos keleivių vežimo asociacija vadovas
		Rimantas Markauskas	Nepriklausomas narys	-
		Dalius Ramonas	Valstybės tarnautojas	Kėdainių rajono savivaldybės Teisės ir personalo skyriaus vedėja
15	AB „Klaipėdos energija“	Kristina Petraitienė	Valstybės tarnautojas	-
		Rimantas Tenenė	Kitas	UAB „Gren Lietuva“ Logistikos vadovas. UAB „Gren Švenčionys“, valdybos narys
		Edvardas Simokaitis	Valstybės tarnautojas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, Turto valdymo skyriaus vedėjas. VšĮ „Klaipėdos kelevinis transportas“, valdybos narys UAB „Klaipėdos paslaugos“, valdybos narys VšĮ „Klaipėdos miesto poliklinika“, stebėtojų tarybos narys VšĮ „Klaipėdos vaikų ligoninė“, stebėtojų tarybos narys; VšĮ „Jūrininkų sveikatos priežiūros centras“, stebėtojų tarybos narys
16	UAB „Klaipėdos paslaugos“	Edvardas Simokaitis	Valstybės tarnautojas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, Turto valdymo skyriaus vedėjas. VšĮ „Klaipėdos kelevinis transportas“, valdybos narys VšĮ „Klaipėdos miesto poliklinika“, stebėtojų tarybos narys VšĮ „Klaipėdos vaikų ligoninė“, stebėtojų tarybos narys; VšĮ „Jūrininkų sveikatos priežiūros centras“, stebėtojų tarybos narys
		Sandra Tamašauskienė	Valstybės tarnautojas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, Vyriausioji patarėja AB „Klaipėdos energija“, Valdybos narys UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras, Valdybos narys VšĮ Klaipėdos krašto buriavimo sporto mokykla „Žiemys“, Valdybos narys VšĮ Klaipėdos turizmo informacijos centras, Valdybos narys
		Darius Butvydas	Nepriklausomas narys	UAB KLAIPĖDOS LAISVOSIOS EKONOMINĖS ZONOS VALDYMO BENDROVĖ, Klientų projektų vadovas
		Artūras Drungilas	Nepriklausomas narys	UAB „Translaiva“, Direktorius plėtrai UAB „Mūsų miestas“, Šaudymo vadovas UAB „Sell car“, Direktorius
17	UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras	Sandra Tamašauskienė	Valstybės tarnautojas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Vyriausioji patarėja (finansų ir turto valdymo sritis) VšĮ Klaipėdos krašto buriavimo sporto mokyklos „Žiemys“ valdybos pirmininkė VšĮ Klaipėdos turizmo informacijos centro kolegialaus valdymo organo narė UAB „Klaipėdos paslaugos“ valdybos narė
		Jolanta Ceplienė	Valstybės tarnautojas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Planavimo ir analizės skyriaus vedėja VšĮ Klaipėdos futbolo mokyklos valdybos pirmininkė
		Inga Motuzienė	Nepriklausomas narys	Mykolo Romerio universiteto Teisės mokyklos lektorė (Tarptautinės ir ES teisės institutas) UAB „HAPPY MONDAY“ direktorė
		Linas Rudys	Nepriklausomas narys	AB Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos Teisės departamento departamento direktorius MB Jurinet“ vadovas
18	AB „Klaipėdos vanduo“	Indrė Butenienė	Valstybės tarnautojas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, Strateginio planavimo skyriaus vedėja MB „Strateginis planavimas“, Direktorė Tauragės regiono plėtros tarybos administracija, Ekspertė Asociacija „Klaipėdos miesto integruotų investicijų teritorijos vietos veiklos grupė“, Projekto vyr. konsultantė

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
18	AB „Klaipėdos vanduo“	Ričardas Zulcas	Valstybės tarnautojas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, Vyriausiasis patarėjas
		Regina Derkintytė - Kaupienė	Nepriklausomas narys	Advokatų profesinė bendrija AVERUS, Steigėja ir partnerė Klaipėdos pramonininkų asociacija, Viceprezidentė, Valdybos narė
		Dominykas Jonutis	Nepriklausomas narys	UAB „RNDV Holding“, Generalinis direktorius ir valdybos pirmininkas
19	UAB „Kretingos šilumos tinklai“	Darius Martinkus	Valstybės tarnautojas	Kretingos rajono savivaldybės Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėjas
		Antanas Katinas	Nepriklausomas narys	UAB „Plungės šilumos tinklai“ valdybos narys
		Titas Sereika	Nepriklausomas narys	UAB „Teisingi energetikos sprendimai“ - Darbuotojas UAB „Uniprojektai“ Darbuotojas UAB „Lazdijų šiluma“ - Nepriklausomas valdybos narys UAB „Plungės šilumos tinklai“ Nepriklausomas valdybos narys
		Rolandas Baltuonis	Kitas	Generalinis direktorius, AB „Klaipėdos energija“, Tarybos narys, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija.
		Justas Gurejevas	Nepriklausomas narys	AB Šiaulių energija Finansų ir ekonomikos direktorius
20	UAB „Kretingos vandenys“	Jonas Matkevičius	Nepriklausomas narys	UAB „Požeminės sistemos“ konsultantas
		Ramutė Ribinskienė	Nepriklausomas narys	UAB „Litexpo“ nepriklausoma valdybos narė, valdybos pirmininkė AB „Lietuvos radijo ir televizijos centras“ nepriklausoma Audito komiteto narė, Audito komiteto pirmininkė
		Vitalija Kubilienė	Valstybės tarnautojas	Kretingos rajono savivaldybės administracija buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja
21	UAB „Lazdijų vanduo“	Indrė Adomynienė	Valstybės tarnautojas	Lazdijų rajono savivaldybės administracijos Infrastruktūros skyriaus vedėja
		Tomas Savukas	Valstybės tarnautojas	Lazdijų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus patarėjas
		Ernestas Česokas	Nepriklausomas narys	UAB „Grinda“, audito ir rizikos komiteto narys
		Mindaugas Sinkevičius	Nepriklausomas narys	VšĮ Šeškinės poliklinika, vadovas
22	UAB „Lazdijų šiluma“	Kęstutis Jasiulevičius	Valstybės tarnautojas	Lazdijų rajono savivaldybės Teisės, personalo ir civilinės metrikacijos skyriaus vedėjas
		Gitana Varanauskienė	Valstybės tarnautojas	Lazdijų rajono savivaldybės Centralizuotos buhalterijos apskaitos skyriaus vedėja-vyr. buhalterė
		Titas Sereika	Nepriklausomas narys	UAB „Teisingi energetikos sprendimai“ Projektų vadovas, UAB Uniprojektai“ inžinierius
		Darius Bivainis	Nepriklausomas narys	ERGO Insurance SE, Lietuvos filialas Draudimo departamento direktorius.
23	UAB „Naujasis turgus“	Ričardas Zulcas	Valstybės tarnautojas	Klaipėdos miesto administracijos vyriausiasis patarėjas
		Daiva Berankienė	Nepriklausomas narys	-
		Lina Jankauskienė	Nepriklausomas narys	UAB Processus optimus, vadovė ir vienintelė akcininkė
24	UAB „Nemenčinės komunalininkas“	Miroslav Romanovski	Valstybės tarnautojas	Vilniaus rajono savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyriaus vedėjas
		Jolanta Stankevič	Valstybės tarnautojas	Vilniaus rajono savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyriaus vedėjo pavaduotoja
		Anton Giro	Nepriklausomas narys	-
		Michal Rudnicki	Nepriklausomas narys	-
		Vaidotas Jakštas	Nepriklausomas narys	-
25	UAB „Nemėžio komunalininkas“	Miroslav Romanovski	Valstybės tarnautojas	Vilniaus rajono savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyriaus vedėjas
		Jolanta Stankevič	Valstybės tarnautojas	Vilniaus rajono savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyriaus vedėjo pavaduotoja
		Mantas Švažas	Nepriklausomas narys	-
		Zbignev Jedinskij	Nepriklausomas narys	-
		Zdislav Benkevič	Nepriklausomas narys	-
26	UAB „Panevėžio butų ūkis“	Darius Linkonas	Valstybės tarnautojas	Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Statybos skyriaus vedėjas

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
26	UAB „Panevėžio butų ūkis“	Donatas Mickevičius	Valstybės tarnautojas	Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Investicijų projektų skyriaus vedėjo pavaduotojas
		Rokas Baliukovas	Nepriklausomas narys	VŠĮ Vilniaus universiteto Turto valdymo ir paslaugų centro direktorius
		Jovita Selelionienė	Nepriklausomas narys	AB "SEB bankas" Nuotolinio klientų aptarnavimo vadovė (Panevėžio skyrius)
27	AB „Panevėžio energija“	Jokūbas Leipus	Valstybės tarnautojas	Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros skyriaus vedėjas UAB „Liumi“ direktorius Panevėžio jachtklubo vadovas UAB „Panevėžio laisvoji ekonominė zona“ valdybos narys
		Dalius Vadluga	Valstybės tarnautojas	Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Miesto infrastruktūros skyriaus vedėjas;
		Rimantas Bakas	Nepriklausomas narys	Lietuvos energetikos institutas, direktoriaus pavaduotojas UAB „Alytaus šilumos tinklai“ valdybos narys UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ valdybos narys
		Egidijus Mikalajūnas	Nepriklausomas narys	UAB „SG dujos HOLDING“ plėtros direktorius
28	UAB „Plungės autobusų parkas“	Robertas Zeidleris	Nepriklausomas narys	-
		Vilma Skripnikovaitė	Nepriklausomas narys	-
		Vytautas Tumas	Valstybės tarnautojas	Plungės rajono savivaldybė, Teisės personalo ir civilinės metrikacijos skyriaus vedėjas
29	UAB „Plungės šilumos tinklai“	Kęstutis Butkus	Nepriklausomas narys	-
		Titas Sereika	Nepriklausomas narys	UAB „Teisingi energetikos sprendimai“ Projektų vadovas, UAB „Uniprojektai“ inžinierius
		Jūratė Garčinskaitė	Valstybės tarnautojas	Plungės rajono savivaldybės administracijos Viešųjų pirkimų skyriaus vedėja
30	UAB „Plungės vandenys“	Vaidotas Balynas	Nepriklausomas narys	AB „Lietuvos automobilių kelių direkcija“ - nepriklausomas valdybos narys. UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ - nepriklausomas valdybos narys, valdybos pirmininkas. UAB „Baltic windpower alliance“ - direktorius.
		Benitas Jonikas	Nepriklausomas narys	AB „Klaipėdos vanduo“- generalinis direktorius. Klaipėdos prekybos, pramonės ir amatų rūmai-tarybos narys. Atsakinga vandentvarkos asociacija Vandens jėga“- kolegialaus valdymo organo narys. Klaipėdos pramonininkų asociacija- narys.
		Mindaugas Jurkaitis	Nepriklausomas narys	AB „Klaipėdos vanduo“- finansų departamento direktorius.
		Odeta Petkuvienė	Valstybės tarnautojas	Plungės rajono savivaldybės administracija - vietos ūkio skyriaus vedėja.
		Renata Šlekonienė	Kitas	UAB „Plungės vandenys“- direktoriaus pavaduotoja finansams
31	UAB „Rokiškio komunalininkas“	Regina Strumskienė	Valstybės tarnautojas	Rokiškio rajono savivaldybės Teisės ir personalo skyriaus vedėja
		Mantas Švažas	Nepriklausomas narys	Dirba pagal individualią veiklą
		Tomas Docius	Nepriklausomas narys	UAB Ecovox“ vadovas
		Ignas Krasauskas	Nepriklausomas narys	UAB „InHouse Finance“ vykdomasis direktorius
		Rėdutė Dūdienė	Valstybės tarnautojas	Rokiškio rajono savivaldybės Finansų skyriaus vedėja
		Algirdas Kazinavičius	Nepriklausomas narys	UAB „Rokvesta“ direktorius
32	UAB „Stoties turgus“	Antanas Etneris	Nepriklausomas narys	UAB „Mana grupė“ direktorius UAB „Wisewood“ direktorius AS „Wisewood“ direktorius AB „Kauno energija“ stebėtojų tarybos pirmininkas UAB „Saulės dukra“ direktorius UAB „Dramart“ projektų vadovas.
		Gintaras Skobas	Kitas	Asociacijos Tarptautinio pramonininkų kongreso Lietuvos skyrius generalinis direktorius UAB „Kauno komprojektas“ valdybos narys ir verslo konsultantas AB „Pakruojo arka“ valdybos narys UAB „GR valda“ valdybos narys UAB „Diligo terra“ verslo konsultantas.

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
32	UAB „Stoties turgus“	Gediminas Ganatauskas	Nepriklausomas narys	UAB „Groward group“ nekilnojamojo turto skyriaus vadovas UAB „Kauno saulėtekis“ plėtros projektų vadovas UAB „Kauno švara“ valdybos narys UAB „Fincomesta“ buhalteris
		Konstantinas Pesenka	Nepriklausomas narys	-
		Juozas Vyšniauskis	Kitas	-
33	SĮ „Susisiekimo paslaugos“	Linas Baužys	Nepriklausomas narys	VĮ „Ignalinos atominė elektrinė“ generalinis direktorius
		Ričardas Tverijonas	Nepriklausomas narys	UAB „Adampolis“ (Adampolis Group); UAB „Adampolis Holding“ (Adampolis Group) administracijos direktorius; Adampolis Finland Oy Board member (deputy of the chairman); VŠĮ Pagalba Ukrainai (steigėjas); Kauno krašto pramoninkų ir darbdavių asociacija, KKPD (narys).
		Jonas Pidkovas	Nepriklausomas narys	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Inovacijų ir technologijų grupės vadovas
		Modesta Gusarovienė	Nepriklausomas narys	UAB „LTG Link“ Darnaus judumo ir paslaugų vadovė
		Marius Lazauskas	Kitas	SĮ „Susisiekimo paslaugos“ darbuotojų atstovas
34	AB „Šiaulių energija“	Vaida Kalasevičienė	Valstybės tarnautojas	Šiaulių miesto savivaldybės Strateginio planavimo ir finansų skyriaus vedėja
		Brigita Mareckienė	Valstybės tarnautojas	Šiaulių miesto savivaldybės Ekonomikos ir investicijų skyrius vyriausioji specialistė
		Arūnas Rupšys	Nepriklausomas narys	Direktorius „UAB Ruvera“, įmonės kodas 144951363
		Andrius Urbonas	Nepriklausomas narys	Direktorius „UAB Glassbee“, įmonės kodas 305176496
35	SĮ Šiaulių oro uostas	Brigita Mareckienė	Valstybės tarnautojas	AB Šiaulių energija, Valdybos narė
		Ligita Balsienė	Valstybės tarnautojas	-
		Andrius Antanaitis	Nepriklausomas narys	-
		Jonas Grincius	Nepriklausomas narys	-
		Kazys Pupinis	Nepriklausomas narys	-
		Aurelija Kuezada	Kitas	SĮ Šiaulių oro uostas, Direktorė
36	UAB „Trakų paslaugos“	Gedas Jokubauskas	Valstybės tarnautojas	Trakų rajono savivaldybės administracijos Teisės, personalo administravimo ir viešųjų pirkimų skyriaus vedėjas
		Dalia Kėvalaitė - Milinavičienė	Nepriklausomas narys	Lietuvos ir Latvijos jėzuitų regiono vykdančioji direktorė
		Edvardas Makšėckas	Nepriklausomas narys	Programos LEADER ir žemdirbių mokymo centras, mokymo skyriaus vedėjas
		Ramūnas Papinigis	Nepriklausomas narys	UAB „Tetas“ vadovas
		Danė Rudelienė	Valstybės tarnautojas	Trakų rajono savivaldybės administracijos valdymo, finansų ir ekonomikos specialistė
		Romuald Zviagin	Valstybės tarnautojas	Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas
37	UAB „Trakų vandenys“	Danė Rudelienė	Valstybės tarnautojas	Trakų rajono savivaldybės Valdymo, finansų ir ekonomikos specialistė
		Gedas Jokubauskas	Valstybės tarnautojas	Trakų rajono savivaldybės Teisės, personalo, civilinės metrikacijos ir viešųjų pirkimų skyriaus vadovas
		Edita Merkevičienė	Valstybės tarnautojas	Trakų rajono savivaldybės Statybos, ūkio plėtros ir turto valdymo skyriaus specialistė
		Virginijus Jakubonis	Nepriklausomas narys	UAB „Lonsta“ vadovas
		Kęstutis Vasiliauskas	Nepriklausomas narys	UAB „Konsultacijos ir projektai“ vadovas
		Andrius Petraitis	Nepriklausomas narys	UAB „Seranas“ bendrasavininkas. Taip pat verslo konsultantas pagal IDV veiklą.
38	AB „Vilniaus šilumos tinklai“	Paulius Saltonas	Nepriklausomas narys	UAB „AMBERWIND“ generalinis direktorius UAB „Penktas parkas“ direktorius
		Edvardas Voroneckas	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės Administracijos Teisės grupės vadovas UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ valdybos narys
		Eglė Čiužaitė	Nepriklausomas narys	AB Lietuvos oro uostai valdybos pirmininkė UAB AKROPOLIS GROUP nepriklausoma audito komiteto narė Viešoji įstaiga „Jaunimo linija“ valdybos narė

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
38	AB „Vilniaus šilumos tinklai“	Vitalijus Orlovas	Nepriklausomas narys	UAB „Affidea Lietuva“ direktorius UAB „Vilniaus vandenys“ valdybos narys Lietuvos Privačių sveikatos priežiūros įstaigų asociacijos valdybos narys
39	SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“	Robertas Šerėnas	Nepriklausomas narys	UAB „LEANERS“ direktorius / partneris UAB „Vilniaus viešasis transportas“ valdybos narys UAB „Vilniaus vandenys“ valdybos narys.
		Andrius Vitkevičius	Nepriklausomas narys	UAB „Vilduja“ bendraturtis ir direktoriaus pavaduotojas
		Robertas Lavinskas	Kitas	SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“ Teisės ir bendrųjų reikalų skyriaus vadovas, nuo 2023 m. lapkričio 28 d. laikinai einantis direktoriaus pareigas
		Eglė Bernotavičienė	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos energetikos skyriaus atliekų tvarkymo poskyrio vedėja
		Mindaugas Kvekšas	Nepriklausomas narys	AB Lietuvos pašto finansų ir administravimo padalinio direktorius
40	SĮ „Vilniaus miesto būstas“	Tomas Urmanavičius	Nepriklausomas narys	AB „Amber Grid“ Organizacijos pažangos direktorius
		Edvardas Tamkevičius	Nepriklausomas narys	UAB „TAM Group“ generalinis direktorius, valdybos narys kitose grupės įmonėse
		Ana Parafinaitė	Nepriklausomas narys	Procesų ir inovacijų vadovė, laikinai einanti „Kesko Senukai Digital“ direktorės Baltijos šalims pareigas
		Vilma Lajauskaitė (įmonės savininko atstovas)	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Nekilnojamojo turto skyriaus vedėja
		Agata Isajeva (darbuotojų atstovas)	Kitas	SĮ „Vilniaus miesto būstas“ Plėtros vadovė
41	SĮ „Vilniaus rajono autobusų parkas“	Pavel Tondrik	Valstybės tarnautojas	Vyr. specialistas, Vilniaus rajono savivaldybės administracija
		Jurijus Zaranka	Nepriklausomas narys	EISMO ORGANIZAVIMO DEPARTAMENTO VADOVAS, Vilniaus viešasis transportas
		Jevgenij Stolovickij	Nepriklausomas narys	-
		Elida Mantulove	Nepriklausomas narys	Vyr. buhalterė UAB Klaipėdos autobusų parkas
		Edita Kamčickaja	Kitas	-
42	UAB „Vilniaus apšvietimas“	Antanas Dubikaitis	Nepriklausomas narys	Partneris UAB „Leaners“
		Ieva Kuodė	Nepriklausomas narys	UAB „I Asset Management“, Ryšių su investuotojais vadovė
		Karolis Matulaitis	Nepriklausomas narys	UAB „Kartu ratu“ direktorius
		Kamilė Ramanauskaitė-Šidiškienė	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, Inovacijų ir technologijų grupės Vyresnioji patarėja
43	UAB „Vilniaus vandenys“	Jurgita Petrauskienė	Nepriklausomas narys	AS „Eco Baltia“ stebėtojų tarybos narė UAB „Ecoservice“ valdybos narė UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ valdybos narė
		Rytis Ambrazevičius	Nepriklausomas narys	Asociacijos „Baltic Institute of Corporate Governance“ prezidentas Organizacijos „The European Confederation of Directors Associations“ (ecoDa) valdybos pirmininkas UAB „Topo Grupė“ valdybos pirmininkas
		Robertas Šerėnas	Nepriklausomas narys	UAB „Leaners“ direktorius/partneris UAB Vilniaus viešasis transportas valdybos narys Vilniaus atliekų tvarkymo sistemos administratorius (VASA) valdybos narys
		Vitalijus Orlovas	Nepriklausomas narys	UAB „Affidea Lietuva“ direktorius AB „Vilniaus šilumos tinklai“ valdybos narys Lietuvos privačių sveikatos priežiūros įstaigų asociacijos valdybos narys
		Lina Koriznienė	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, Žmogiškųjų išteklių valdymo skyriaus vadovė VU verslo mokyklos lektorė Lietuvos įvairovės chartijos asociacijos valdybos narė
		Laurynas Jakubauskas	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, Paslaugų skyriaus vedėjas

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
44	UAB „Vilniaus viešasis transportas“	Ilja Karužis	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracija, Infrastruktūros grupės vadovas Defense Industry Trade Europe, UAB, direktorius
		Algirdas Juozaponis	Nepriklausomas narys	Valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras, generalinis direktorius
		Robertas Šerėnas	Nepriklausomas narys	UAB „Leaners“, direktorius
		Ignas Klimaitis	Nepriklausomas narys	Circle K Lietuva, UAB, Pardavimų direktorius Baltijos šalims
45	UAB „Vilniaus vystymo kompanija“	Robertas Vyšniauskas	Nepriklausomas narys	UAB „Valstybės investicinis kapitalas“ generalinis direktorius AB „Klaipėdos nafta“ stebėtojų tarybos pirmininkas. AB „Klaipėdos nafta“ Audito bei Skyrimo ir atlygio komitetų narys UAB „EPSO-G“ valdybos pirmininkas. UAB „EPSO-G“ Audito komiteto narys Vilniaus universiteto lektorius
		Jurgita Petrauskienė	Nepriklausomas narys	AB „Vilniaus vandenys“ – valdybos pirmininkė bei audito ir rizikų komiteto narė AS „EcoBaltia“ stebėtojų tarybos narė UAB „Ecoservice“ (AS EcoBaltia) patronuojamoji įmonė) valdybos narė. Asociacija Lyderė“ valdybos narė
		Mantas Kuncaitis	Nepriklausomas narys	-
		Edvardas Varoneckas	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Teisės grupės vadovas UAB Vilniaus šilumos tinklai valdybos narys
		Lina Koriznienė	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Organizacijos vystymo grupės vadovė UAB „Vilniaus vandenys“ valdybos narė Įvairovės chartijos valdybos narė VU Verslo mokyklos lektorė

Savivaldybės valdomų įmonių stebėtojų tarybos narių sąrašas

Remiamasi 2024-07-01 datai surinktais duomenimis

● stebėtojų tarybos pirmininkai

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
1	AB „Kauno energija“	Antanas Etneris	Nepriklausomas narys	UAB „Saulės dukra“ direktorius MB „Mana uoga“ vadovas UAB „Wisewood“ direktorius UAB „Mana grupė“ direktorius Projektų vadovas UAB „Dramart“
		Mindaugas Bičkauskas	Nepriklausomas narys	Direktorius UAB URBO bankas Vilniaus filialas
		Jolanta Brazaitienė	Valstybės tarnautojas	Kauno miesto savivaldybės administracijos Centrinio apskaitos skyriaus vedėja
2	AB „Klaipėdos energija“	Kastytis Macijauskas	Valstybės tarnautojas	Pagrindinė darbovietė: Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, vyriausiasis patarėjas. VŠĮ Paupių pirminės sveikatos priežiūros centras, valdybos narys
		Inga Česnakienė	Nepriklausomas narys	Klaipėdos kredito unija, valdybos narė
		Darius Laivys	Nepriklausomas narys	Pagrindinė darbovietė: UAB „Zeelandia“, Direktorius. Royal Zeelandia Grupe BV (Nyderlandai), Regiono Skandinavija (Danija, Švedija, Norvegija, Suomija, Islandija) ir Baltijos šalys vykdamas vadovas. UAB „Zeelandia“ (110864656, Svajonės g. 11, Klaipėda), valdybos narys Zeelandia International Holding BV (Nyderlandai), valdybos narys
		Diana Grigalionienė	Kitas	UAB „Gren Lietuva“ (111679436, J. Jasinskio g. 16B, Vilnius), Verslo finansų koordinatorė. UAB „Gren Lietuva“ (111679436, J. Jasinskio g. 16B, LT-03163, Vilnius), valdybos narys UAB „Gren Klaipėda“, (301276531, Kretainio g. 3, Klaipėda), valdybos narys
3	AB „Panevėžio specialus autotransportas“	Arvydas Šatas	Valstybės tarnautojas	Panevėžio miesto savivaldybės administracija - vyriausiasis specialistas
		Lina Bareikienė	Nepriklausomas narys	Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija - karjeros valstybės tarnautojas Panevėžio miesto savivaldybė - investicinių projektų skyrius, skyriaus vedėja
		Mantas Burokas	Nepriklausomas narys	UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė - Generalinis direktorius
		Rokas Baliukovas	Nepriklausomas narys	Vilniaus universitetas - pirkimo procedūrose dalyvaujantis ekspertas

Apibendrinti SVĮ rezultatai pagal savivaldybes 2023

							SVĮ paskirti dividendai ir pelno įmokos už 2023 metus, tenkantys savivaldybei (tūkst. eurų)		
Eil. Nr.	Savivaldybė	Į portfelį įtrauktų SVĮ skaičius*	Turtas 2023 metų pabaigoje (tūkst. eurų)	2023 metų pardavimo pajamos (tūkst. eurų)	2023 metų grynas pelnas (tūkst. eurų)	Darbuotojų skaičius 2023 metų pabaigoje	Dividendai ir pelno įmokos, iš viso	Dividendai už nekontrolinius SVĮ akcijų paketus**	ROE
1	Akmenės rajono savivaldybė	3	11 341	3 878	338	149	0		8,3%
2	Alytaus miesto savivaldybė	4	113 752	37 401	1 926	431	0		4,8%
3	Alytaus rajono savivaldybė	1	14 164	1 393	-114	44	0		-4,5%
4	Ankščių rajono savivaldybė	3	30 505	8 021	114	174	0		0,7%
5	Birštono savivaldybė	3	17 977	9 432	544	258	0		5,1%
6	Biržų rajono savivaldybė	4	15 844	2 969	202	102	0		2,7%
7	Druskininkų savivaldybė	4	60 700	21 164	1 198	502	0		3,3%
8	Elektrėnų savivaldybė	2	27 237	10 949	20	221	0		0,3%
9	Ignalinos rajono savivaldybė	4	14 055	6 118	-320	185	0		-6,5%
10	Jonavos rajono savivaldybė	5	48 839	25 317	544	564	100		2,4%
11	Joniškio rajono savivaldybė	3	23 526	3 456	275	111	0		5,4%
12	Jurbarko rajono savivaldybė	4	21 236	4 804	-3	200	0		-0,1%
13	Kaišiadorių rajono savivaldybė	3	39 778	7 811	132	175	0		2,3%
14	Kalvarijos savivaldybė	1	10 724	1 106	-119	43	0		-5,4%
15	Kauno miesto savivaldybė	11	589 033	208 621	20 134	2 760	2 993		7,6%
16	Kauno rajono savivaldybė	2	49 204	7 361	243	137	0		1,5%
17	Kazlų Rūdos savivaldybė	1	7 046	2 811	82	70	0		4,3%
18	Kėdainių rajono savivaldybė	3	48 363	7 391	760	216	0	44	3,9%
19	Kelmės rajono savivaldybė	3	29 894	4 921	224	142	11		2,1%
20	Klaipėdos miesto savivaldybė	7	333 183	110 302	10 799	1 088	1 425		7,0%
21	Klaipėdos rajono savivaldybė	2	667	989	30	24	0		11,8%
22	Kretingos rajono savivaldybė	5	42 725	10 625	215	262	2		2,3%
23	Kupiškio rajono savivaldybė	3	13 603	3 908	77	117	0	20	1,1%
24	Lazdijų rajono savivaldybė	2	19 772	2 619	38	70	0		0,8%
25	Marijampolės savivaldybė	4	80 868	18 875	-21	333	0		-0,1%
26	Mažeikių rajono savivaldybė	6	55 591	24 964	1 352	397	28		7,0%
27	Molėtų rajono savivaldybė	4	15 616	6 176	122	162	0		1,6%
28	Neringos savivaldybė	2	11 084	1 804	-107	45	0		-4,8%
29	Pagėgių savivaldybė	1	5 805	709	-4	26	0		-1,3%
30	Pakruojo rajono savivaldybė	4	22 413	3 811	248	112	0		2,7%
31	Palangos miesto savivaldybė	5	41 715	17 033	1 152	291	57		5,7%
32	Panevėžio miesto savivaldybė	9	198 828	96 789	5 345	1 401	717		5,4%
33	Panevėžio rajono savivaldybė	0	0	0	0	0	0	12	0%
34	Pasvalio rajono savivaldybė	4	15 769	2 893	67	100	0	19	1,7%
35	Plungės rajono savivaldybė	4	43 000	10 211	546	188	0		4,6%
36	Prienų rajono savivaldybė	3	15 925	5 113	652	101	0		7,4%
37	Radvilišio rajono savivaldybė	3	30 459	6 723	232	109	0		3,0%
38	Raseinių rajono savivaldybė	4	40 527	9 471	748	257	0		4,8%
39	Rietavo savivaldybė	1	8 681	1 444	25	33	0		1,5%
40	Rokiškio rajono savivaldybė	3	18 974	7 227	-48	217	0	23	-0,7%
41	Skuodo rajono savivaldybė	3	15 690	2 530	22	79	0		0,3%
42	Šakių rajono savivaldybė	4	29 098	5 484	172	143	0		3,5%
43	Šalčininkų rajono savivaldybė	4	7 026	6 347	30	174	0		1,4%
44	Šiaulių miesto savivaldybė	6	227 167	65 720	5 647	893	563		4,2%
45	Šiaulių rajono savivaldybė	3	38 350	6 024	-44	184	0	14	-0,2%
46	Šilalės rajono savivaldybė	4	18 574	3 903	133	115	0		3,8%
47	Šilutės rajono savivaldybė	3	35 834	10 080	379	228	0		3,8%
48	Širvintų rajono savivaldybė	5	12 536	4 976	113	131	0		2,8%
49	Švenčionių rajono savivaldybė	3	15 132	3 782	-446	143	0		-48,5%
50	Tauragės rajono savivaldybė	6	61 987	14 739	-252	337	0		-1,8%
51	Telšių rajono savivaldybė	4	48 564	7 940	133	214	0		1,1%
52	Trakų rajono savivaldybė	2	29 670	5 206	18	159	0		0,3%
53	Ukmergės rajono savivaldybė	4	38 325	11 821	550	273	0		4,5%
54	Utenos rajono savivaldybė	6	98 287	28 253	1 996	445	349		5,2%
55	Varėnos rajono savivaldybė	4	15 302	6 228	409	154	0		5,8%
56	Vilkaviškio rajono savivaldybė	5	26 966	7 557	592	188	76		5,5%
57	Vilniaus miesto savivaldybė	11	1 021 035	427 381	56 088	4 403	1 921		10,2%
58	Vilniaus rajono savivaldybė	3	56 266	17 391	-1 035	404	0		-4,1%
59	Visagino savivaldybė	3	46 327	20 345	124	335	30		0,4%
60	Zarasų rajono savivaldybė	1	7 268	653	24	90	0	16	1,3%

*Kelių savivaldybių valdomos SVĮ, kuriose nei viena iš savivaldybių neturi kontrolinio akcijų paketo, yra įtrauktos į portfelį tos savivaldybės, kuri valdo didžiausią atitinkamos įmonės akcijų dalį.

**Savivaldybės valdomų akcijų dalis nesiekia 50 proc.

***Panevėžio rajono savivaldybė neturi nei vienos SVĮ kontrolinio akcijų paketo.

Savivaldybės valdomų įmonių portfelio rezultatų apžvalga

Savivaldybės valdomų įmonių portfelio apskaitinė turto vertė 2023 metų pabaigoje siekė 4,0 mlrd. eurų, uždirbtas rekordinis 112,3 mln. eurų pelnas lėmė geriausius nuosavo kapitalo ir turto gražos rodiklius per pastaruosius ketverius metus. Graža akcininkams dividendų ir pelno įmokų pavidalu mažėjo 28,3 proc. ir siekė 8,3 mln. eurų. Daugeliui įmonių sumažėjusios energetinių resursų sąnaudos lėmė palankesnius finansinius metus, tačiau šoktelėję vandentvarkos sektorius pelnai sąlygojo viso portfelio teigiamą rezultatą.

2023 metais Lietuvos savivaldybės valdė 225 įmones.

225 savivaldybės valdomas įmones (SVĮ) 2023 metais valdė 59-ias Lietuvos savivaldybės, vienintelė Panevėžio rajono savivaldybė neturėjo nei vienos įmonės kontrolinio akcijų paketo. Iš 225 SVĮ tik 8 proc., t. y. 18 subjektų, pagal teisinę formą buvo savivaldybės įmonės, o likusios – akcinės arba uždarnosios akcinės bendrovės. Rengiant 2023 metų portfelio apžvalgą į agreguotus portfelio rezultatus nebuvo įtraukta Neringos rajono savivaldybės valdoma **UAB „Neringos komunalininkas“** (įmonės pagrindinė veikla – Nidos keleivinio vidaus vandenų uosto veiklos valdymas ir administravimas), nes visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu bendrovės veikla buvo sustabdyta.

Per 2023 metus SVĮ skaičius sumažėjo nuo 235 iki 225 įmonių. SVĮ skaičiaus pokytį nulėmė šie įvykiai:

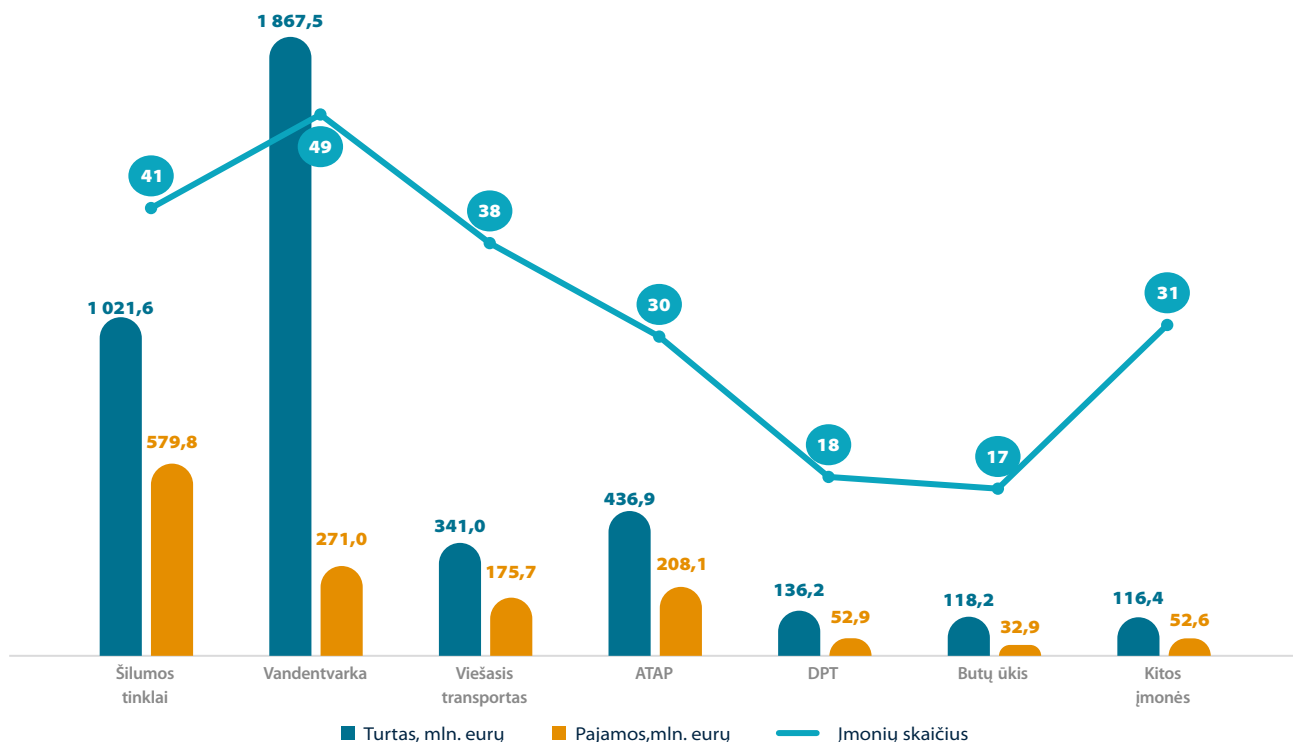
- 2022 m. gruodžio 31 d. **UAB „Ignalinos autobusų parkas“** ir **UAB „Ignalinos vanduo“** buvo reorganizuotos ir prijungtos prie **UAB „Ignalinos butų ūkis“**;
- 2023 m. sausio 1 d. **UAB „Trakų autobusai“** buvo reorganizuota ir prijungta prie **UAB „Trakų paslaugos“**;
- 2023 m. sausio 3 d. **UAB „Vilkaviškio autobusų stotis“** reorganizavimo būdu prijungta prie **UAB „Vilkaviškio komunalinis ūkis“**;
- 2023 m. sausio 4 d. **UAB „Saulės dominija“** buvo reorganizuota ir prijungta prie **UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“**;
- 2023 m. balandžio 28 d. **AB „Prienų šilumos tinklai“** buvo pertvarkyta į uždarają akcinę bendrovę;

- 2023 m. gegužės 1 d. Savivaldybės įmonė **„Alytaus Telekinas“** buvo pertvarkyta į Viešąją įstaigą;
- 2023 m. gegužės 12 d. **UAB „Klaipėdos autobusų parkas“** pakeitė pavadinimą į **UAB „Klaipėdos paslaugos“**;
- 2023 m. birželio 7 d. **UAB „Lazdijų paslaugos“** buvo išregistruota iš Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro;
- 2023 m. birželio 28 d. Savivaldybės įmonė **„Komunalinio turto valdymas“** reorganizuojama jungimo būdu, prijungiant ją prie biudžetinės įstaigos **„Paslaugos Neringai“**;
- 2023 m. lapkričio 8 d. reorganizuota **UAB „Marijampolės butų ūkis“**, prijungiant ją prie **UAB „Sūduvos vandenys“**;
- 2023 m. gruodžio 1 d. buvo reorganizuotos **UAB „Zarasų vandenys“** ir **UAB „Zarasų autobusai“**, jas prijungiant prie **UAB „Zarasų būstas“**;
- 2023 m. gruodžio 18 d. **UAB „Kretingos turgus“** pertvarkyta į savivaldybės įmonę (SĮ).

Taip pat, iki 2024 m. rugpjūčio 1 d. įvyko šie pokyčiai:

- 2024 m. sausio 10 d. **UAB „Trakų vandenys“** perėmė **UAB „Trakų šilumos tinklai“** tinklų funkcijas;
- 2024 m. vasario 7 d. Širvintų rajono savivaldybė išpirkė kitiems akcininkams priklausiusias 0,088 proc. akcijas, po kurios savivaldybė valdo 100 proc. **UAB „Širvintų šiluma“** akcijas;
- 2024 m. birželio 26 d. **SĮ „Kretingos turgus“** po reorganizacijos prijungimo būdu prijungta prie **SĮ „Kretingos komunalininkas“**.

SVĮ skaičius, turtas ir pajamos pagal sektorius 2023 metais

Visos SVĮ yra suskirstytos į septynis sektorius: šilumos tinklų, vandentvarkos, būtų ūkio, atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros (toliau – ATAP), daugiaviečių paslaugų teikimo (toliau – DPT), viešojo transporto ir kitų įmonių. Kitų įmonių sektoriui priklauso įmonės, nepriskirtos nei vienam iš šešių išvardytų sektorių. **Vandentvarkos sektoriui** priskirta daugiausiai SVĮ, t. y. 49 įmonės, valdžiusios beveik pusę SVĮ portfelio turto – 46,3 proc. (1 867,5 mln. eurų). 2023 metais šio sektoriaus pardavimo pajamos sudarė 19,7 proc. visų portfelio pajamų arba 271,0 mln. eurų. **Šilumos tinklų sektorių** atskaitiniu laikotarpiu sudarė 41 SVĮ, kurios apskaitė 25,3 proc. portfelio turto vertės (1 021,6 mln. eurų) ir sugeneravo 579,8 mln. eurų apyvartą, kuri pirmą kartą per ketverių metų laikotarpį mažėjo (-12,7 proc.). **Atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros sektoriui** (toliau – ATAP) priskirtų 30 įmonių valdomas turtas sudarė 10,8 proc. SVĮ turto (436,9 mln. eurų), o pardavimo pajamos – 15,1 proc. visų SVĮ

pardavimo pajamų arba 208,1 mln. eurų. **Viešojo transporto sektoriui** priklausančių 38-ių įmonių valdomas turtas sudarė 8,4 proc., o uždirbtos pardavimo pajamos 12,8 proc. viso SVĮ portfelio. **Butų ūkių ir daugiaviečių paslaugų teikimo sektoriuose** (toliau – DPT) veikia beveik vienodas skaičius įmonių (atitinkamai 17 ir 18 SVĮ), kurių finansiniai rezultatai buvo panašiam lygįje. **Butų ūkių sektorių**, valdydamas 2,9 proc. viso SVĮ turto (118,2 mln. eurų), sugeneravo 2,4 proc. visų SVĮ portfelio pardavimo pajamų (32,9 mln. eurų). Tuo tarpu **daugiaviečių paslaugų teikimo sektorių**, valdydamas šiek tiek daugiau turto – 3,4 proc. (136,2 mln. eurų), generavo 3,1 proc. visų pardavimo pajamų (52,9 mln. eurų). **Kitų įmonių sektoriui** priskirta 31 SVĮ, kurių disponuojamo turto vertė sudarė 2,8 proc. visų SVĮ turto vertės (116,4 mln. eurų), o pardavimo pajamos – 3,8 proc. portfelio pajamų arba 52,6 mln. eurų.

Apibendrinta SVĮ finansinė informacija

Lentelėje pateikiama apibendrinta visų SVĮ finansinė informacija pagal 2023 metų finansinių ataskaitų duomenis.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	1 333 130	1 372 970	+3,0%
Pardavimo savikaina	1 172 115	1 109 401	-5,4%
Bendras pelnas (nuostoliai)	161 015	263 570	+63,7%
Pardavimo sąnaudos	29 292	32 498	+10,9%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	149 675	174 373	+16,5%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-17 953	56 699	-
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	27 117	45 320	+67,1%
Finansinė ir investicinė veikla	-1 364	11 197	-
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	7 800	113 218	+1 351,5%
Pelno mokestis	3 371	914	-72,9%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	4 430	112 304	+2 435,3%

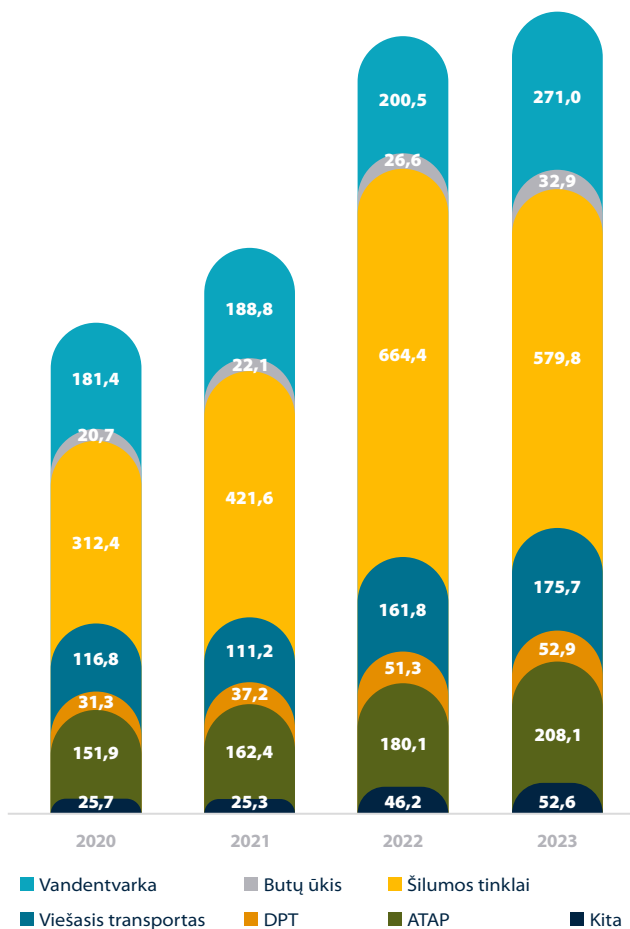
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	3 173 524	3 409 407	+7,4%
Trumpalaikis turtas	562 939	620 099	+10,2%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	217 529	232 524	+6,9%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	6 318	8 323	+31,7%
Turto iš viso	3 742 780	4 037 828	+7,9%
Nuosavas kapitalas	1 708 622	1 901 035	+11,3%
Dotacijos, subsidijos	1 195 582	1 236 391	+3,4%
Atidėjiniai	54 772	63 597	+16,1%
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	760 306	808 684	+6,4%
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	363 283	420 825	+15,8%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	316 853	403 957	+27,5%
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	397 023	387 859	-2,3%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	86 064	92 062	+7,0%
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	23 498	28 122	+19,7%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	3 742 780	4 037 828	+7,9%
RODIKLIAI	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
ROA	0,1%	2,9%	+2,8 p. p.
ROE	0,3%	6,2%	+5,9 p. p.
D/E	22,3%	24,8%	+2,5 p. p.
EBITDA	140 945	247 396	+75,5%
EBITDA marža	10,6%	18,0%	+7,4 p. p.
Veiklos pelno marža	12,1%	19,2%	+7,1 p. p.
Bendrojo pelno marža	-1,3%	4,1%	+5,4 p. p.
Grynojo pelno marža	0,3%	8,2%	+7,9 p. p.
GRAŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	9 455	6 163	-34,8%
Paskirtos pelno įmokos	2 139	2 152	+0,6%
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	11 594	8 315	-28,3%
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Darbuotojų skaičius	21 020	20 909	-0,5%
Administracijos darbuotojų skaičius	3 264	3 337	+2,2%

SVĮ portfelio pardavimo pajamos augo 3,0 proc. iki 1 373,0 mln. eurų.

2023 metais pardavimo pajamos kilo, tačiau lyginant su 2022 metais – nežymiai ir ataskaitiniu laikotarpiu siekė 1 373,0 mln. eurų, t. y. 3,0 proc. daugiau nei 2022 metais. **Šilumos tinklų** sektorius vienintelis iš visų nagrinėjamų sektorių fiksavo pardavimo pajamų mažėjimą, kuris siekė 12,7 proc., tačiau sektoriaus apyvarta sudarė didžiausią dalį viso portfelio pajamų – 42,2 proc. Sektoriaus pajamų mažėjimui daugiausiai įtakos turėjo mažėjusios šilumos, gamtinių dujų, biokuro bei elektros energijos kainos ir mažesnė vidutinė oro temperatūra 2023 metais. Antras pagal generuojamas pajamas buvo **vandentvarkos** sektorius, kuris fiksavo ir didžiausią apyvartos augimą, lyginant su praėjusiais metais, t. y. 35,2 proc. arba 70,6 mln. eurų iki 271,0 mln. eurų. Šių pajamų kilimui daugiausiai įtakos turėjo didėję vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tarifai. **ATAP** sektoriaus SVĮ ataskaitinį laikotarpį užbaigė su 208,1 mln. eurų pajamų, kurios padidėjo 15,5 proc. arba 27,9 mln. eurų. Įdomu tai, kad net 86,6 proc. šio sektoriaus įmonių, kuriame veikia 30 SVĮ, pardavimų pajamos pasižymėjo augimo tendencija. Reikšmingą dalį pajamų fiksavo ir

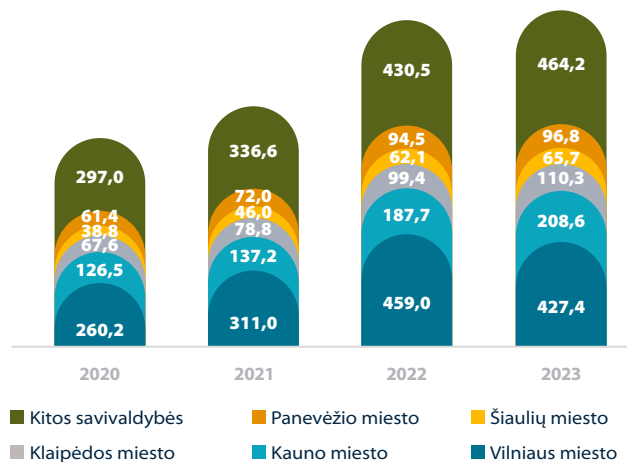
viešojo transporto sektoriaus SVĮ, kurios uždirbo 175,7 mln. eurų, o tai sudarė 12,8 proc. viso SVĮ portfelio pajamų. Šio sektoriaus 8,6 proc. apyvartos didėjimą lėmė didėjęs keleivių ir susisiekimo maršrutų skaičius. Likusių sektorių, t. y. **DPT, kitų įmonių ir butų ūkių**, pajamos sudarė mažiausias portfelio apyvartos dalis, nes juose veikiančių SVĮ yra mažiau arba jų veiklos apimtys nedidelės. **DPT** sektoriaus, kuriame veikia 18 SVĮ, pajamos didėjo 3,1 proc. arba 1,6 mln. eurų iki 52,9 mln. eurų, kas sudarė 3,9 proc. viso portfelio apyvartos. **Kitų įmonių** sektoriuje veikia 31 SVĮ, tačiau didžioji dauguma įmonių buvo mažos arba labai mažos, todėl bendra sektoriaus apyvarta siekė tik 52,6 mln. eurų. Ataskaitiniais metais, lyginant su praėjusiais, šios pajamos didėjo 13,8 proc. ir bendroje portfelio pajamų struktūroje sudarė panašią dalį kaip **DPT** – 3,8 proc. Mažiausią portfelio pajamų dalį – 2,4 proc. – sudarė **butų ūkių** sektorius, kuriame veikusios 17 SVĮ sugeneravo 23,7 proc. didesnės pajamos nei praėjusiais metais, siekiasias 32,9 mln. eurų.

Pardavimo pajamų dinamika pagal sektorius, mln. eurų

5-ių didžiųjų miestų savivaldybių valdomos įmonės visos kartu uždirbo 908,8 mln. eurų pajamų arba du trečdalius visų SVĮ pajamų. Šių savivaldybių bendras pajamų augimas tesiekė 0,7 proc. arba 6,0 mln. eurų. Vienintelės Vilniaus miesto savivaldybės pavaldume veikiančių SVĮ bendra apyvarta 2023 metais smuko, fiksuotas 6,9 proc. arba 31,6 mln. eurų mažėjimas. Labiausiai pajamas augino Kauno ir Klaipėdos miestų savivaldybių įmonės, kurių apyvarta atitinkamai didėjo 11,1 proc. ir 11,0. Mažesnių miestų ir rajonų SVĮ bendras pardavimo pajamų augimas siekė 7,8 proc. arba 33,7 mln. eurų, kurios bendrai uždirbo 464,2 mln. eurų. Tarp šių SVĮ labiausiai, lyginant su praėjusiais metais, pajamas augino Pagėgių ir Biržų rajono savivaldybių įmonės, kurios atitinkamai augo 35,5 proc. ir 35,0 proc. Didžiausią apyvartos kritimą fiksavo Zarasų rajono savivaldybės SVĮ, kurių pardavimo pajamos smuko 68,3 proc. (nuo 2,1 mln. eurų 2022 metais iki 0,7 mln. eurų 2023 metais).

Pardavimo pajamų dinamika pagal savivaldybes, mln. eurų

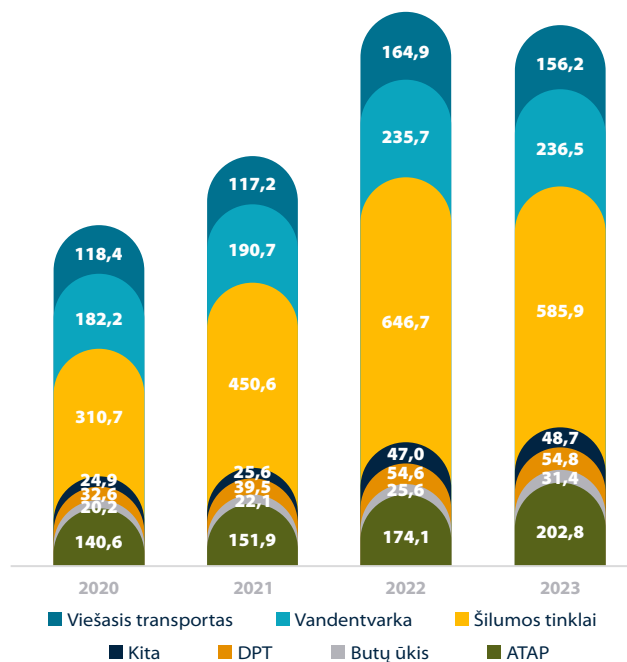

Mažėję energetiniai kaštai lėmė pagrindinės veiklos sąnaudų mažėjimą 2,6 proc. iki 1 316,3 mln. eurų

Retas reiškinys, atsižvelgiant į infliaciją, kylančias darbo užmokesčio sąnaudas, kada pagrindinės veiklos sąnaudos mažėja, tačiau 2023 metai SVĮ portfelio buvo būtent tokie. Portfelio veiklos sąnaudos mažėjo 34,8 mln. eurų, o tai pagrįsde sąlygojo pardavimo savikainos mažėjimas 5,4 proc. arba 62,7 mln. eurų iki 1 109,4 mln. eurų, dėl mažėjusių energetinių kaštų pagrindinėje veikloje. Kylantys darbo užmokesčio sąnaudos lėmė pardavimo sąnaudų (+10,9 proc.) ir bendrųjų ir administracinių sąnaudų (16,5 proc.) augimą, atitinkamai iki 32,5 mln. eurų ir 174,4 mln. eurų.

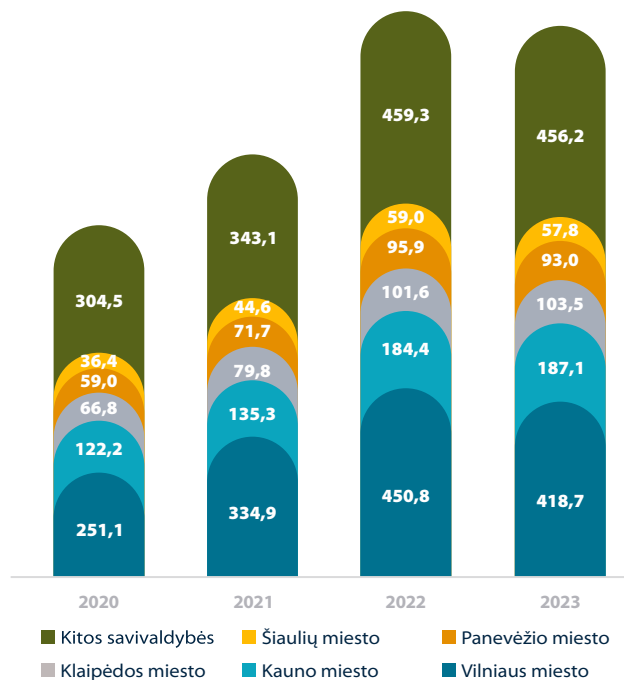
Ataskaitiniu laikotarpiu didžiausias veiklos sąnaudas patyrė **šilumos tinklų** SVĮ, kurių kaštai siekė 585,9 mln. eurų, mažėjo 9,4 proc. arba 60,9 mln. eurų. Bendrą veiklos sąnaudų kritimą fiksavo ir **viešojo transporto** sektorius, kurio sąnaudos mažėjo 5,3 proc. arba 8,7 mln. eurų ir laikotarpio pabaigoje siekė 156,2 mln. eurų. Likusių sektorių veiklos sąnaudos didėjo, o labiausiai augo **butų ūkių** SVĮ veiklos kaštai, kurie didėjo 22,7 proc. iki 31,4 mln. eurų. Antrą didžiausių visų portfelio sąnaudų dalį (18,0 proc.) sudariusios **vandentvarkos** SVĮ veiklos sąnaudos išliko beveik nepakitusios – didėjo 0,4 proc. iki 236,5 mln. eurų. Tokiu pat nuosaičiu veiklos kaštų augimu pasižymėjo ir DPT sektorius SVĮ, kurios ataskaitinių metų pabaigoje patyrė 54,8 mln. eurų sąnaudų. Likusių sektorių **ATAP** ir **kitų įmonių** sąnaudos atitinkamai didėjo 16,5 proc. iki 202,8 mln. eurų ir 3,7 proc. iki 48,7 mln. eurų.

Veiklos sąnaudų dinamika pagal sektorius, mln. eurų

Žvelgiant į SVJ veiklos sąnaudas tenkančias savivaldybėms, dauguma šių kaštų tenka didžiųjų miestų savivaldybėms. Jų pagrindinės veiklos vykdymui atskaitiniu laikotarpiu buvo patirta 860,1 mln. eurų, kas sudarė 65,3 viso SVJ portfelio veiklos sąnaudų. Lyginant su praėjusiais metais, didžiųjų miestų savivaldybių veiklos sąnaudos mažėjo 3,5 proc. arba 31,6 mln. eurų, o didžiausias mažėjimas fiksuotas - didžiausią sąnaudų dalį viso SVJ portfelio struktūroje sudariusių - Vilniaus miesto savivaldybės įmonių, kurių kaštai sumažėjo 7,1 proc. iki 418,7 mln. eurų. Panevėžio ir Šiaulių miestų SVJ bendras veiklos sąnaudų pokytis taip pat buvo neigiamas, jos mažėjo atitinkamai 3,0 proc. arba 2,9 mln. eurų ir 2,1 proc. arba 1,2 mln. eurų. Veiklos sąnaudų augimą fiksavo Klaipėdos ir Kauno miestų SVJ, kurių sąnaudos atitinkamai augo 1,9 proc. arba 1,9 mln. eurų ir 1,5 proc. arba 2,7 mln. eurų. Ne didžiųjų miestų savivaldybių bendros veiklos sąnaudos taip mažėjo – 2,6 proc. iki 456,2 mln. eurų. Tarp ne didžiųjų miestų savivaldybių labiausiai mažėjo Vilniaus rajono ir Druskininkų savivaldybių veiklos sąnaudos, kurios atitinkamai mažėjo 12,3 proc. iki 18,6 mln. eurų ir 11,8 proc. iki 19,3 mln. eurų. Reikšmingiausias kaštų mažėjimas buvo fiksuotas Zarasų rajono SVJ, kurios sugebėjo optimizuoti patiriamas sąnaudas net 72,6 proc. arba 1,7 mln. eurų iki 0,6 mln. eurų. Taip pat reikšmingai krito ir Trakų rajono bei Neringos savivaldybėse veikiančių įmonių kaštai, kurie atitinkamai mažėjo 30,5 proc. iki 5,2 mln. eurų ir 23,5 proc. iki 1,9 mln. eurų. Didžiausias, tarp mažesniųjų savivaldybių, veiklos sąnaudų augimas buvo Klaipėdos rajono savivaldybėje, kurios SVJ atskaitiniais metais patyrė 25,3 proc. arba 0,2 mln. eurų daugiau kaštų nei praėjusiais metais.

Veiklos sąnaudų dinamika pagal savivaldybes, mln. eurų

Pirmą kartą per analizuojamą laikotarpį SVJ portfelis uždirbo daugiau nei 100 mln. eurų pelno

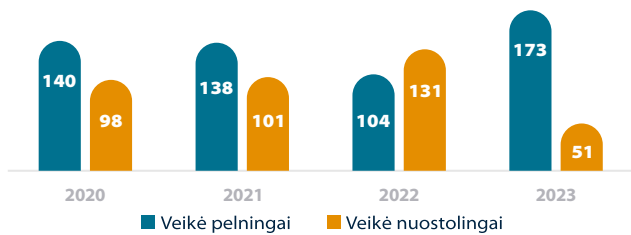
Po kelerius metus trukusių reikšmingų iššūkių, kuriuos sukėlė kuriuos sukėlė aukštos energetinių resursų kainos, COVID-19 pandemija bei tiekimo grandinių sutrikimai, ekonomika stabilizavosi ir tai puikiai atspindi atskaitiniu laikotarpiu pasiektas rekordinis SVJ pelnas – 112,3 mln. eurų. Sėkmingi metai buvo daugumoje sektorių, o ypač **vandentvarkos** sektoriaus SVJ, kurios praėjusiais metais patyrusios 30,1 mln. eurų nuostolį šiemet džiaugėsi 35,7 mln. eurų pelnu, kas sudarė beveik trečdaliį viso SVJ portfelio pelno. Didžiausią pelno dalį (44,8 proc.) uždirbo **šilumos tinklų** sektorius, kurio grynasis rezultatas didėjo net 74,0 proc. arba 21,4 mln. eurų. Reikšmingai keitėsi ir **viešojo transporto** įmonių grynasis rezultatas, kuris nuo 2022 metais patirto 1,7 mln. eurų nuostolio šoktelėjo į 16,9 mln. eurų pelną atskaitiniais metais. Vienintelis sektorius, kuris patyrė nuostolį buvo **DPT**. Šis sektorius jau 4 metus iš eilės fiksuoja neigiamą grynąjį rezultatą, o atskaitinius metus užbaigė su 1,4 mln. eurų nuostoliu. Likusių sektorių **ATAP** (+0,9 mln. eurų), butų ūkių (+0,5 mln. eurų) ir **kitų įmonių** (-0,4 mln. eurų) grynasis rezultatas keitėsi neįžymiai.

Veiklos sąnaudų dinamika pagal savivaldybes, mln. eurų

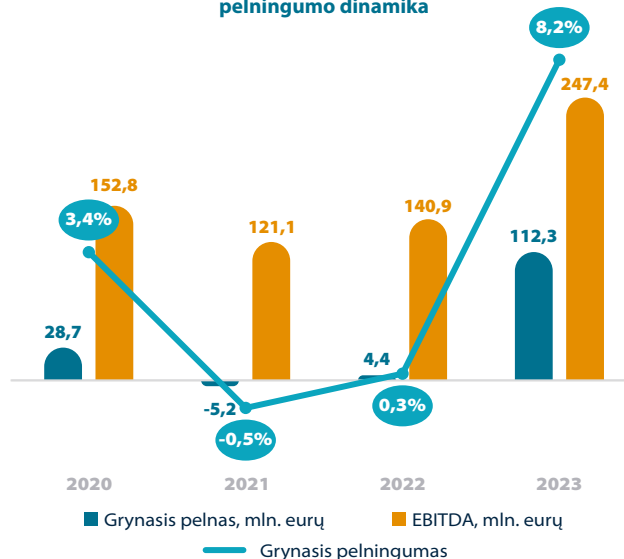
Per 2018–2023 metų stebėjimo laikotarpį didžioji dauguma SVJ veikė pelningai, o 2023 metais net 173 įmonės uždirbo grynąjį pelną, tuo tarpu nuostolį patyrė tik 51 įmonė, demonstruojant stabiliai gerus veiklos rezultatus. Daugiausiai nuostolingai metus užbaigusiu įmonių (12 SVJ), veikė **kitų įmonių** sektoriuje.

Pelningai ir nuostolingai veikusių SVĮ skaičius

Sėkmingi rezultatai atsispindi ir finansiniuose pelningumo rodikliuose. Portfelio EBITDA augo beveik dvigubai ir siekė 247,4 mln. eurų, o EBITDA marža augo 7,4 procentinio punkto iki 18,0 proc. Skirtingai nei pasiektas grynojo pelno rezultatais, daugiausia grynojo rezultato prieš mokesčius, nusidėvėjimą ir palūkanas pasiekė **vandentvarkos** sektoriaus SVĮ, kurių rezultatas siekė 83,8 mln. eurų. Nedaug atsiliko ir **šilumos tinklų** sektorius, kuris uždirbo 80,3 mln. eurų EBITDA. Sektoriaus grynas pelningumas buvo didžiausias per nagrinėjamą 2020-2023 metų laikotarpį ir siekė 8,2 proc., kai praėjusiais metais rodiklis siekė tik 0,3 proc.

SVĮ portfelio grynojo pelno, EBITDA ir grynojo pelningumo dinamika

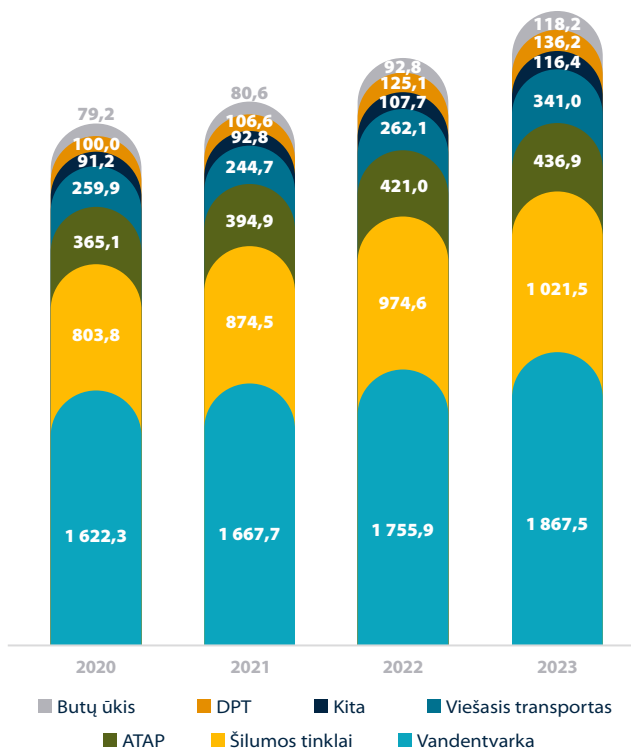
2023 metais SVĮ portfelio turto vertė didėjo 7,9 proc. arba 295,0 mln. eurų. Labiausiai – 78,8 mln. eurų - augo viešojo transporto sektoriaus valdomas turtas.

2023 metų pabaigoje SVĮ portfelio apskaitinė turto vertė siekė 4 037,8 mln. eurų – 7,3 proc. daugiau nei 2022 metų pabaigoje. Per pastaruosius ketverius metus SVĮ valdomų aktyvų vertė išaugo 696,9 mln. eurų arba 17,3 proc.

Didžiausiu turtu disponavo **vandentvarkos sektoriaus** SVĮ, kurių bendra aktyvų vertė siekė 1 867,5 mln. eurų, kas sudarė beveik pusę (46,3 proc.) viso portfelio vertės. **Vandentvarkos** SVĮ dažniausiai priklauso ilga vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo vamzdynų infrastruktūra, kurią įmonės prižiūri, renovuoja, plečia ir pan. Per metus

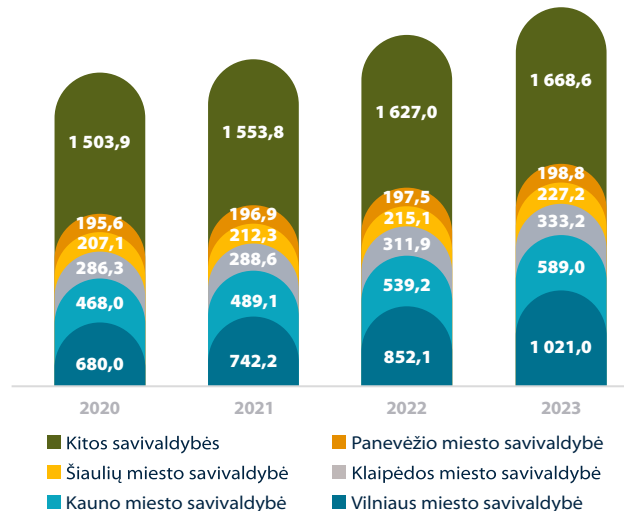
vandentvarkos sektoriaus turto vertė padidėjo 6,4 proc., o, lyginant su 2020 metais, ji išaugo net 19,5 proc. Antras pagal dydį turtas buvo apskaitomas šilumos tinklų sektoriuje veikiančių SVĮ, kurios ataskaitinių metų pabaigoje disponavo 1 021,6 mln. eurų turtu, kas sudarė 25,3 proc. viso SVĮ portfelio turto. Per metus sektoriaus turto vertė padidėjo 4,8 proc. arba 46,9 mln. eurų. Likę sektoriai apskaitė ženkliai mažesnes turto vertes, kurios svyravo tarp 100 ir 450 mln. eurų: **ATAP** – 436,9 mln. eurų (+3,8 proc.), **viešojo transporto** – 341,0 mln. eurų (+30,1 proc.), **DPT** – 136,2 mln. eurų (+8,9 proc.), **butų ūkių** – 118,2 mln. eurų (+27,3 proc.) ir **kitų įmonių** – 116,4 mln. eurų (+8,1 proc.).

Turto dinamika pagal sektorius, mln. eurų

Penkių didžiųjų Lietuvos miestų savivaldybių – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio – valdomų įmonių turtas 2023 metais bendrai augo 12,0 proc. iki 2 369,2 mln. eurų ir laikotarpio pabaigoje sudarė 58,6 proc. viso SVĮ portfelio turto vertės. Vilniaus miesto savivaldybės SVĮ bendra apskaitinė turto vertė augo 164,5 mln. eurų ir 2023 metų pabaigoje siekė 1 021,0 mln. eurų. Likusių savivaldybių turto vertė taip pat augo, bet kiek mažiau – 2,6 proc. iki 1 668,6 mln. eurų.

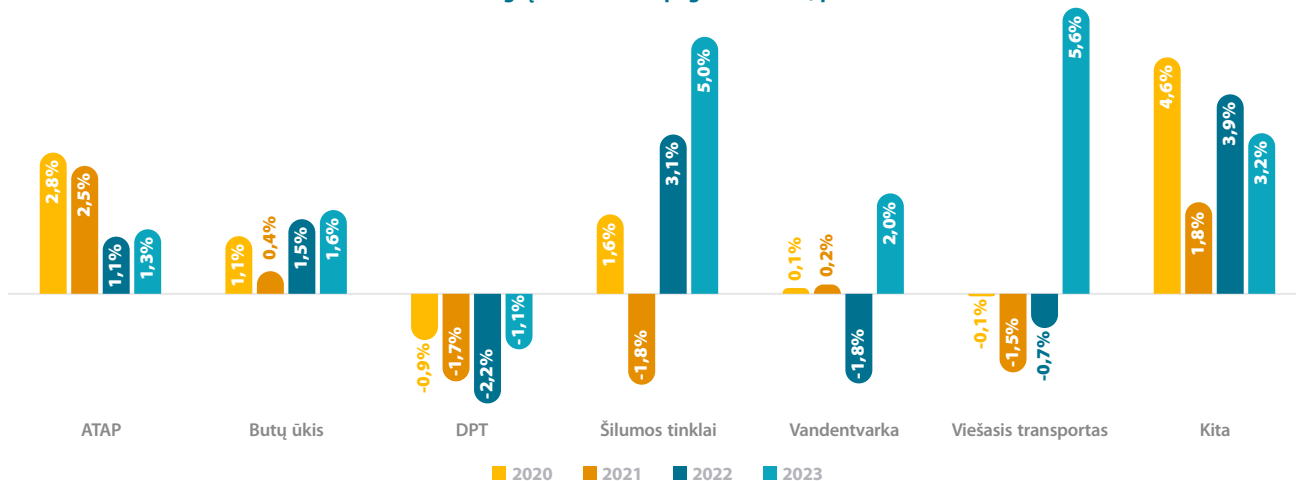
Turto dinamika pagal savivaldybes, mln. eurų

Dėl kontroliuojamo didelio kiekio infrastruktūros, bendra SVĮ portfelio turto graža (ROA) yra itin žema – 2020-2022 metų laikotarpiu ROA rodiklio reikšmė nesiekė nei 1,0 proc. Per 2023 metus SVĮ valdomo turto vertė augo 7,9 proc., o uždirbtas rekordinis 112,3 mln. eurų grynasis pelnas lėmė teigiamą ROA rodiklio reikšmę – 2,9 proc. Didžiausius nuostolius patyręs **daugiafunkcinių paslaugų teikimo**

sektorius fiksavo mažiausią turto gražos rodiklį, siekusių -1,1 proc., tačiau lyginant su 2022 metais, fiksuotas 1,1 procentinio punkto teigiamas pokytis. Didžiausią turto gražą iš visų sektorių fiksavo **viešojo transporto** sektorius, kuris 2023 metais generavo 5,6 proc., o nedaug teatsiliko šilumos tinklų sektorius, kurio turto gražos rodiklis siekė 5,0 proc. Likusių sektorių ROA rodiklis svyravo tarp 1,3 ir 3,2 proc.

Turto gražos dinamika pagal sektorius, proc.

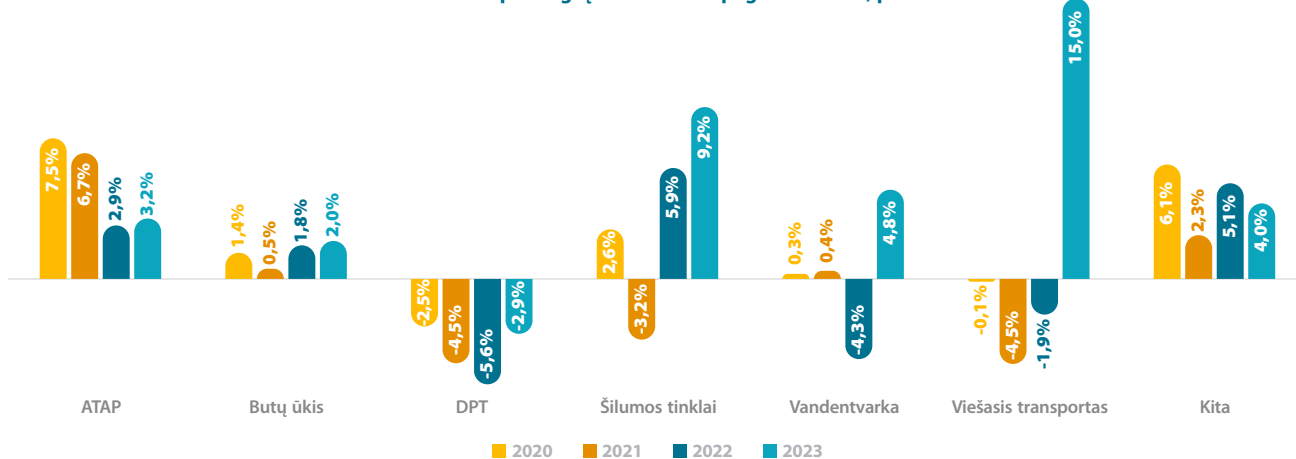

SVĮ portfelio ROE augo 5,9 procentinio punkto ir siekė 6,2 proc.

Ataskaitiniu laikotarpiu reikšmingai (11,3 proc. iki 1 901,0 mln. eurų) didėjo SVĮ portfelio nuosavas kapitalas. Nuosavo kapitalo struktūroje didžiausią dalį (85,6 proc.) sudarė savininko kapitalas, kuris per 2023 metus buvo didinamas 4,7 proc. Rezervai, kurių vertė praėjusiais metais siekė 173,4 mln. eurų, didėjo 9,9 proc. iki 190,1 mln. eurų. Didžiausias nuosavo kapitalo dalis, kaip ir turtą, apskaitė **vandentvarkos** (787,6 mln. eurų) ir **šilumos tinklų** (572,8 mln. eurų) sektorių SVĮ.

Žvelgiant į nuosavo kapitalo gražos rodiklį, per ataskaitinį laikotarpį jis padidėjo 5,9 procentinio punkto ir siekė 6,2 proc. Pastebėtina, kad didžiausią kapitalo pelningumą fiksavo **viešojo transporto** sektorius, kurio rodiklis siekė net 15,0 proc. Tai parodo, kad šios įmonės naudojamosios sąlyginai mažu kapitalu generuoja didelę gražą savo akcininkams. Taip pat didelį ROE rodiklį, siekusių 9,2 proc., fiksavo **šilumos tinklų** sektorius.

Nuosavo kapitalo gražos dinamika pagal sektorius, proc.

Finansiniai įsipareigojimai augo 23,1 proc. ir siekė 496,0 mln. eurų

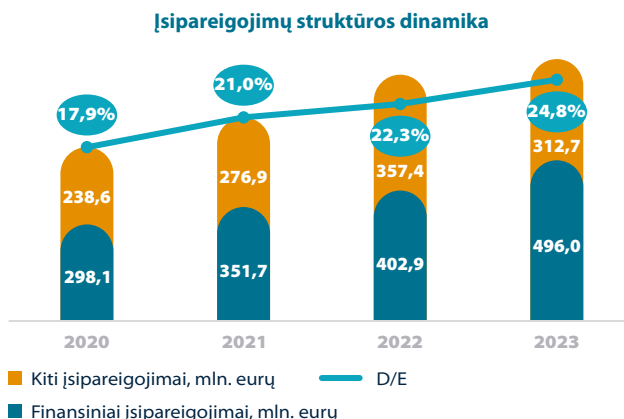
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje SVĮ portfelis turėjo 808,7 mln. eurų įsipareigojimų, kurie, lyginant su praėjusiais metais, padidėjo 6,4 proc. Didžioji dalis (61,3 proc.) visų įsipareigojimų buvo finansiniai, kurie per metus padidėjo 23,1 proc. iki 496,0 mln. eurų. Finansinių įsipareigojimų struktūroje ilgalaikės finansinės skolos sudarė 404,0

mln. eurų, o likusią dalį sudarė trumpalaikės finansinės skolos. Daugiausiai įsipareigojimų turėjo **vandentvarkos** sektoriaus SVĮ, kurių skolos per metus padidėjo 14,0 proc. iki 268,1 mln. eurų. Sektoriaus įmonės naudojo daug skolintų lėšų savo vykdomiems projektams įgyvendinti, ką atspindi ir didėjusių finansinių skolų rodiklis

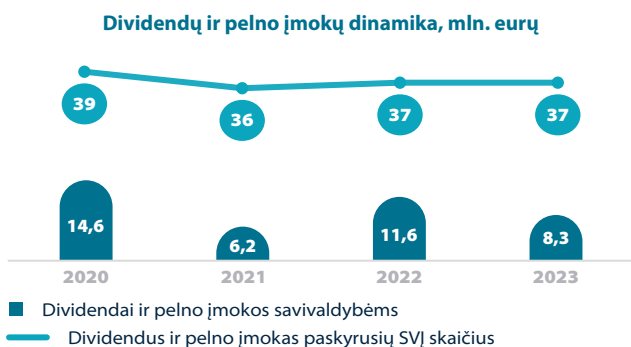
– augimas siekė 31,7 proc. arba 45,8 mln. eurų. Praėjusiais metais daugiausiai įsipareigojimų turėjusios **šilumos tinklų** įmonės, mažino savo skolas 1,7 proc. ir 2023 metų pabaigoje balanse turėjo 252,9 mln. eurų skolų. Didžiąją dalimi sektoriaus skolas buvo gražinamos tiekėjams, o finansinių skolų apimtys didėjo 33,1 proc. ir siekė 168,9 mln. eurų. Mažiausiai finansinių įsipareigojimų iš visų sektorių turėjo **butų ūkių** SVĮ, kurios bankams, lizingui ar kitoms institucijoms buvo skolingos tik 0,1 mln. eurų.

Jau trečius metus iš eilės SVĮ portfelio nuosavybės ir finansinių skolų santykis didėja (2020 m. – 17,9 proc., 2021 m. – 21,0 proc., 2022 m. – 22,3 proc., 2023 m. – 24,8 proc.). Didžiausiu skolintu kapitalu disponavo **viešojo transporto** SVĮ, kurių D/E santykis ataskaitiniais metais siekė 58,1 proc., o praėjusiais metais net 77,8 proc.

Dėl nepalankių finansinių metų šilumos tinklų sektoriui SVĮ portfelio grąža savivaldybėms sumažėjo 28,3 proc. ir siekė 8,3 mln. eurų.

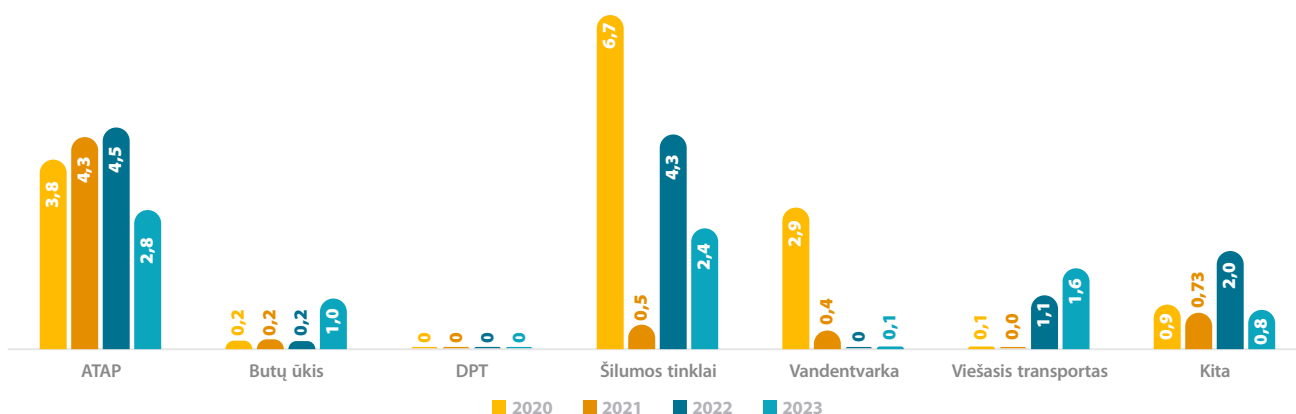
Už 2022 metus SVĮ paskirtas indėlis į savivaldybių biudžetus, sudaręs 11,6 mln. eurų, per metus sumažėjo ketvirtadaliu ir už 2023 metus buvo paskirta 8,3 mln. eurų, t. y. sumažėjo 2,8 mln. eurų. Iš šios sumos 92,0 proc. sudarė akcinių ir uždarujų akcinių bendrovių paskirti dividendai, likusią 8,0 proc. dalį – savivaldybės įmonių paskirtos pelno įmokos. 2023 metais, kaip ir 2022 – aisiais, dividendus ar pelno įmokas į savivaldybių biudžetus paskyrė 37 įmonės. Nekontrolinius akcijų paketus valdžiusiems fiziniams ir juridiniams asmenims SVĮ išmokėjo 0,5 mln. eurų dividendų.

Savivaldybės įmonių pelno įmokų mokėjimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas. Pagal šį įstatymą, iš savivaldybės įmonės paskirstytinojo pelno į savivaldybės biudžetą įmokama pelno įmoka turi sudaryti ne mažiau kaip 60-85 procentus įmonės paskirstytinojo pelno. Konkretus pelno įmokos procentas įmonei nustatomas, atsižvelgiant į pasiektą ataskaitinių finansinių metų nuosavo kapitalo grąžos rodiklį – mažesnę nuosavo kapitalo grąžą pasiekusios įmonės pelno įmokoms turi paskirti didesnę paskirstytinojo pelno procentinę dalį.

Savivaldybių valdomų akcinių ir uždarujų akcinių bendrovių dividendų mokėjimo politiką reglamentuoja Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas. Vadovaujantis šiuo įstatymu, bendrovė dividendus gali išmokėti, jei jos paskirstytinojo pelno (nuostolių) suma yra teigiama, bendrovė neturi neįvykdytų prievolių, kurių terminai yra suėję iki sprendimo priėmimo bei yra suformuotas bendrovės privalomasis rezervas, sudarantis ne mažiau kaip 1/10 įstatinio kapitalo, ir yra tenkinamos kitos šiame įstatyme numatytos sąlygos. Tačiau paskirti ir išmokėti dividendų savivaldybių valdomos bendrovės nėra įpareigosotos – dėl dividendų paskyrimo sprendžia akcininkai.

Dividendų ir pelno įmokų dinamika pagal sektorius, mln. eurų

Didžiausius dividendus bei pelno įmokas 2023 metais skyrė 8-ies **atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros** sektorius SVĮ – bendrai 2,8 mln. eurų. Tai sudarė 33,7 proc. viso SVĮ indėlio į savivaldybių biudžetus. Sumažėjo **šilumos tinklų** įmonių finansinė grąža savivaldybėms – nukrito beveik pusiau ir siekė 2,1 mln. eurų. **Viešojo transporto** sektoriaus įmonės už 2023 metus paskyrė 1,6 mln. eurų dividendų ir pelno įmokų. Už 2023 metų rezultatus 5-ies **butų ūkių**

sektoriaus įmonės paskyrė 961,0 tūkst. eurų dividendų ir pelno įmokų. **Kitų įmonių** sektorius skyrė 711,5 tūkst. eurų dividendų. Už 2023 metus **vandentvarkos** sektoriaus dvi bendrovės paskyrė 145,0 tūkst. eurų dividendų ir pelno įmokų, kai 2022 metais pastarasis sektorius nieko neskyrė. Vienintelis **daugiafunkcinių paslaugų teikimo** sektorius 2020-2023 metų laikotarpiu dividendų ir pelno įmokų neskyrė.

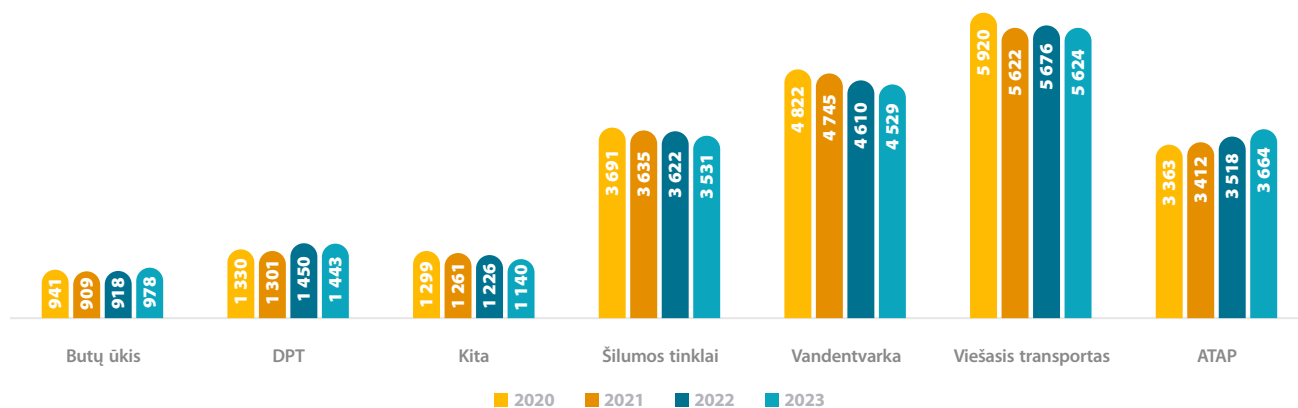
Savivaldybės valdomose įmonėse dirbančių asmenų skaičius per ketverius metus mažėjo 2,2 proc.

2023 metų pabaigoje SVĮ dirbo 20 909 darbuotojai, iš kurių 15,9 proc. sudarė administracijos darbuotojai. Lyginant su 2020 metų pabaigoje SVĮ dirbusių asmenų skaičiumi, per pastaruosius ketverius metus dirbančiųjų sumažėjo 457 asmenimis. Žvelgiant nuo 2020-ųjų metų, labiausiai susitraukė **viešojo transporto** sektoriuje dirbančiųjų asmenų skaičius, kuris sumažėjo 5,0 proc. Bendrai apžvelgus galima matyti, kad visuose sektoriuose darbuotojų skaičiaus pasikeitimai yra nežymūs.

Ataskaitiniais metais daugiausiai darbuotojų dirbo **viešojo transporto** sektoriuje, kuris įdarbino 26,9 proc. arba 5 624 asmenų, iš kurių 12,0 proc. buvo administracijos darbuotojai. Per metus šiame sektoriuje darbuotojų skaičius sumažėjo 0,9 proc. arba 52 asmenimis. Antras pagal įdarbintų asmenų kiekį buvo **vandentvarkos** sektorius,

kuriame ataskaitinių metų pabaigoje dirbo 4 529 asmenys. Šiame sektoriuje dirbančiųjų skaičius mažėjo 1,8 proc. arba 81 asmeniu, o administracijos darbuotojų skaičiaus santykis per metus padidėjo nuo 15,4 proc. iki 16,5 proc. Panašus darbuotojų skaičius dirbo **atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros** bei **šilumos tinklų** sektoriuose, kuriuose atitinkamai darbo sutartis turėjo 3 664 ir 3 531 asmenys. Jei **šilumos tinklų** sektoriuje, kaip ir prieš tai nagrinėtuose sektoriuose, darbuotojų skaičius mažėjo (-2,5 proc.), tai **ATAP** sektorius, labai priklausomas nuo dirbančiosios jėgos, didino dirbančiųjų skaičių 4,2 proc. Šiuose sektoriuose administracijos darbuotojai sudarė atitinkamai 15,7 proc. (**ATAP**) ir 20,3 proc. Likusiuose trijuose sektoriuose dirbo mažiausiai asmenų, t. y. **DPT** – 1 443 (-0,5 proc.), **kitų įmonių sektoriuje** – 1 140 (-3,5 proc.) bei **butų ūkių sektoriuje** – 978 (+6,5 proc.) darbuotojų.

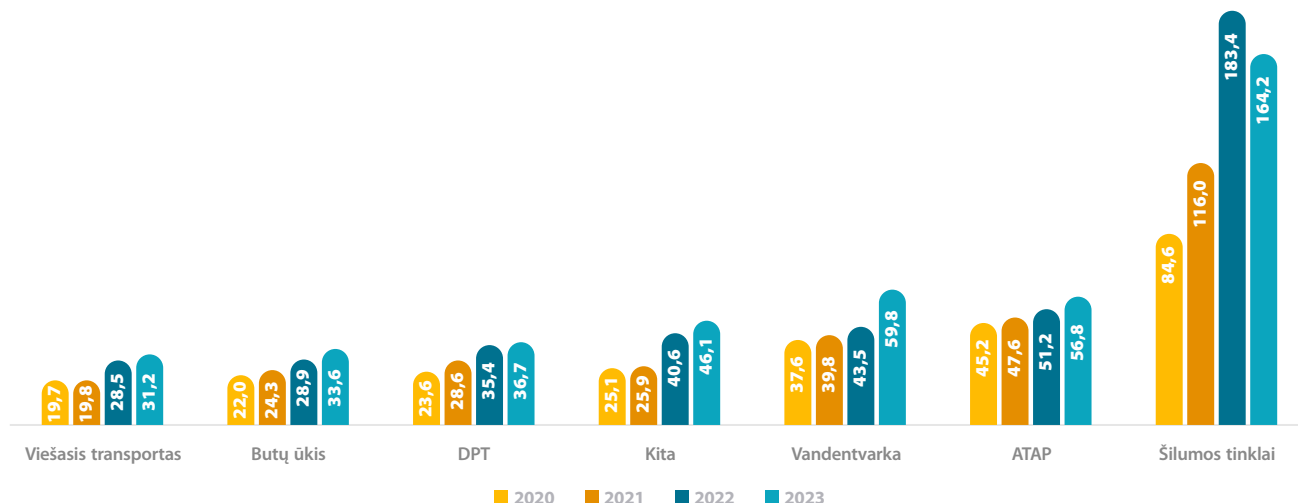
Darbuotojų skaičiaus dinamika pagal sektorius

Vienas savivaldybių valdomose įmonėse dirbantis asmuo 2023 metais vidutiniškai įmonei uždirbo 65,7 tūkst. eurų pardavimo pajamų, kas yra 2,3 tūkst. eurų daugiau nei 2022 metais. Vertinant darbuotojų efektyvumą, t. y. kiek pajamų eurais tenka 1 darbuotojui, ženkliai išsiskiria **šilumos tinklų** (164,2 tūkst. eurų pajamų), **atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros** (56,8 tūkst. eurų pajamų) bei **vandentvarkos** (59,8 tūkst. eurų pajamų) sektoriai. Augantis, tačiau vis dar žemas, lyginant su kitais sektoriais, darbuotojų efektyvumas buvo **viešojo**

transporto sektoriuje, kur vienas darbuotojas uždirbo mažiausiai pajamų, palyginti su kitais sektoriais – vienam darbuotojui teko 31,2 tūkst. eurų pajamų. **Butų ūkių** sektoriaus darbuotojas ataskaitiniais metais vidutiniškai uždirbo 33,6 tūkst. eurų, **daugiafunkcinių paslaugų teikimo** sektoriaus darbuotojas uždirbo neženkliai daugiau – 36,7 tūkst. eurų, o **kitų įmonių** sektoriaus – 46,1 tūkst. eurų pardavimo pajamų.

Pajamos, tenkančios vienam darbuotojui, tūkst. eurų

Viešojo transporto sektoriaus veiklos rezultatai

Viešojo transporto sektorius šiemet pervežė beveik 6 proc. daugiau keleivių nei ankstesniais metais. Savivaldybių priežiūroje 2023 metais veikė 38 viešojo transporto vežėjai, o pervežimo paslaugos buvo teikiamos visose 60-tyje Lietuvos savivaldybių.

Lietuvoje viešojo transporto sektoriaus veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymas, Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymas, Lietuvos Respublikos kelių transporto kodeksas, Kelių transporto veiklos licencijavimo taisyklės¹ ir kiti Lietuvos Respublikos bei Europos Sąjungos teisės aktai. Viešasis transportas – kaip nustato Transporto veiklos pagrindų įstatymas – tai keleivių, bagažo ir (arba) krovinių vežimo nustatytais maršrutais nustatytu laiku paslauga, teikiama visiems, kurie kreipiasi. Transporto viešąjį administravimą vykdo Vyriausybė, Susisiekimo ministerija bei savivaldybių institucijos. Savivaldybių funkcija yra formuoti viešojo vietinio transporto veiklos strategiją ir organizuoti jos įgyvendinimą. Būtent savivaldybės užtikrina socialiai būtinų transporto paslaugų teikimą visuomenei. Istorikai susiklostė, kad didžiąją dalį viešojo transporto paslaugų teikia savivaldybių valdomi vežėjai, tačiau, siekdamas gerinti viešojo transporto kokybę ir efektyvumą, dalis savivaldybių yra išnuomojusios ar privatizavusios infrastruktūrą privatiems operatoriams. Tad viešojo transporto sektoriuje veikia ir privačios bendrovės, anksčiau priklausiusios savivaldybėms.

Keleivių ir krovinių vežėjų veikla yra licencijuojama: leidimai užsiimti keleivių ar krovinių vežimu išduodami pagal Vyriausybės patvirtintas kelių transporto veiklos licencijavimo taisykles. Licencijas ir jų kopijas nuo 2017 metų gruodžio išduoda Lietuvos transporto saugos administracija (LTSA) ir savivaldybių vykdomosios institucijos.

Vežėjai už keleivių vežimo paslaugų teikimą renka rinkliavas iš keleivių, daliai jų yra taikomos lengvatos. Teisę į lengvatas nustato Kelių transporto kodeksas, o pačias lengvatas, jų kategorijas, rūšis bei amenis, kuriems jos taikomos, nustato Transporto lengvatų

įstatymas. Pagal jį tam tikros keleivių grupės turi teisę viešuoju transportu naudotis nemokamai, su nuolaida arba gauti transporto išlaidų kompensaciją. Nuolaida, priklausomai nuo aplinkybių, kurios nustatytos Transporto lengvatų įstatyme, gali siekti 50 proc. arba 80 proc. Keleivinio transporto vežėjų išlaidų (negautų pajamų), susijusių su transporto lengvatų taikymu, kompensavimo (atlyginimo) tvarkos aprašas² nustato, kuriomis (valstybės ar savivaldybės) biudžeto lėšomis ir kokia tvarka kompensuojamas lengvatinis naudojimas viešuoju transportu. Valstybė kompensuoja keleivių vežimą tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais, t. y. keleivių vežimą autobusais daugiau kaip per dviejų savivaldybių (neįskaitant miestų savivaldybių) teritorijas, o savivaldybės – vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais.

2023 metais Lietuvoje viešojo transporto sektoriuje veikė 38 SVĮ. Šios įmonės teikia keleivių pervežimo paslaugas reguliariais miesto, priemiesčio ir tarp miestiniais maršrutais. Pagal teisinį statusą 36-ios šio sektoriaus įmonės buvo savivaldybės valdomos bendrovės, o likusios 2 – savivaldybės įmonės, kurių viena – **SĮ „Susisiekimo paslaugos“** – nors ir tiesiogiai nevykdo keleivių vežimo veiklos (užsima Vilniaus keleivių vežimo organizavimu ir koordinuoja viešojo transporto bilietų platinimo sistemą bei vykdo kitas numatytas funkcijas) taip pat įtraukta į šio sektoriaus analizę. Iš viešojo transporto portfelio buvo išbrauktos **UAB „Trakų autobusai“**, kuri 2023 m. sausio 1 d. reorganizavimo būdu buvo prijungta prie **UAB „Trakų paslaugos“**; **UAB „Zarasų autobusai“**, kuri 2023 m. gruodžio 1 d. reorganizavimo būdu buvo prijungta prie **UAB „Zarasų būstas“** ir **UAB „Ignalinos autobusų parkas“**, kuri 2023 m. gruodžio 31 d. reorganizavimo būdu buvo prijungta prie bendrovės **UAB „Ignalinos butų ūkis“**.

¹ 2011 m. gruodžio 7 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1434, Dėl kelių transporto veiklos licencijavimo taisyklių patvirtinimo*

² 2000 m. balandžio 28 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 478, Dėl Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo įgyvendinimo

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	161 850	175 707	+8,6%
Pardavimo savikaina	135 904	124 097	-8,7%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	25 946	51 610	+98,9%
Pardavimo sąnaudos	3 491	4 015	+15,0%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	25 513	28 056	+10,0%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-3 058	19 540	-
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	2 678	2 511	-6,2%
Finansinė ir investicinė veikla	-1 423	-1 898	-33,4%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-1 802	20 154	-
Pelno mokestis	-95	3 210	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-1 707	16 944	-

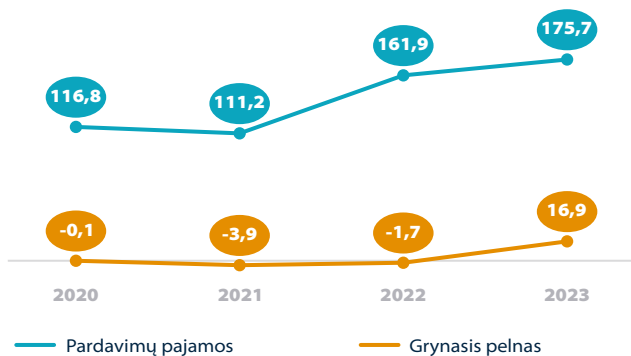
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	207 655	264 524	+27,4%
Trumpalaikis turtas	52 891	74 461	+40,8%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	28 160	45 165	+60,4%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	1 566	1 984	+26,7%
Turto iš viso	262 112	340 967	+30,1%
Nuosavas kapitalas	95 131	131 372	+38,1%
Dotacijos, subsidijos	30 946	61 113	+97,5%
Atidėjiniai	3 615	7 676	+112,3%
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	126 727	134 727	+6,3%
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	71 669	75 440	+5,3%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>57 537</i>	<i>60 431</i>	+5,0%
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	55 057	59 287	+7,7%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>16 475</i>	<i>15 857</i>	-3,8%
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	5 693	6 081	+6,8%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	262 112	340 968	+30,1%

RODIKLIAI	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
ROA	-0,7%	5,6%	+6,3 p. p.
ROE	-1,9%	15,0%	+16,9 p. p.
D/E	77,8%	58,1%	-19,7 p. p.
EBITDA	21 508	45 402	+111,1%
EBITDA marža	13,3%	25,8%	+12,5 p. p.
Veiklos pelno marža	-1,9%	11,1%	+13,0 p. p.
Grynojo pelno marža	-1,1%	9,6%	+10,7 p. p.

GRAŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	136	612	+350,5%
Paskirtos pelno įmokos	949	1 008	+6,3%
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	1 084	1 631	+50,4%

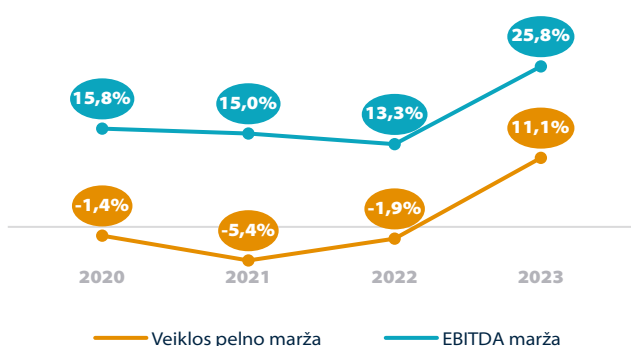
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	5 676	5 624	-0,9%
Administracijos darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	675	674	-0,1%

Pardavimo pajamų ir grynojo pelno dinamika, mln. eurų

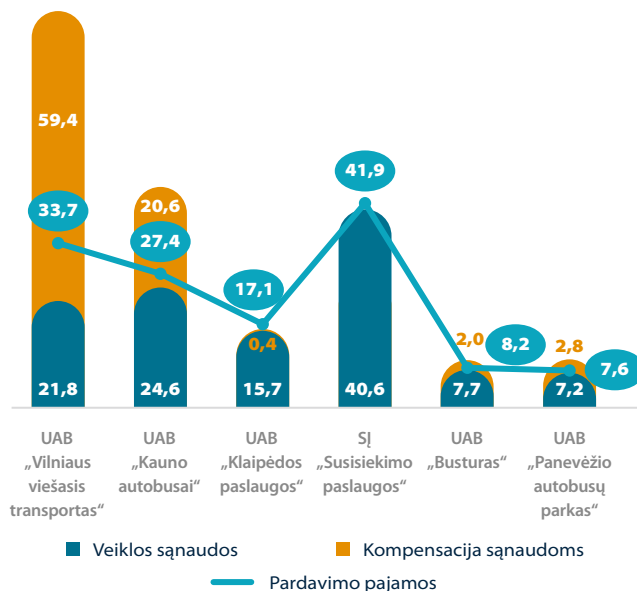
SVĮ viešojo transporto sektoriui priskiriamų įmonių pardavimo pajamos 2023 metais augo 8,6 proc. arba 13,9 mln. eurų. Jei 2022 metais sektorius uždirbo 161,8 mln. eurų, tai ataskaitiniais metais sektorius SVĮ bendra apyvarta siekė 175,7 mln. eurų. Tam daugiausiai įtakos turėjo 7,4 proc. didėjęs keleivių skaičius. 2022 metais buvo pervežta autobusais ir troleibusais 518,3 tūkst. keleivių, o ataskaitiniais metais 34,1 tūkst. keleivių daugiau. Kaip ir ankstesniais metais, didžiausias pajamas generavo didžiųjų miestų savivaldybių įmonės: **SĮ „Susisiekimo paslaugos“**, **UAB „Vilniaus viešasis transportas“**, **UAB „Kauno autobusai“**, **UAB „Klaipėdos paslaugos“**, **UAB „Busturas“** bei **UAB „Panevėžio autobusų parkas“**. Visų šių įmonių pajamos augo, o bendra apyvarta sudarė 77,4 proc. arba 136,0 mln. eurų viso sektoriaus pajamų. Daugiausiai pajamų generavusi **SĮ „Susisiekimo paslaugos“**, kurios tikslas iš esmės yra užtikrinti kokybišką judėjimą Vilniaus mieste, t. y. organizuoti viešąjį transportą, administruoti automobilių stovėjimo aikšteles ir pan., ataskaitiniu laikotarpiu uždirbo 9,5 proc. daugiau nei praėjusiais metais – 41,9 mln. eurų pagrindinės veiklos pajamų. Absoliučią daugumą (31,7 mln. eurų) pajamų įmonė uždirbo iš viešojo transporto bilietų prekybos, kurios augo 1,7 mln. eurų arba 5,7 proc. Kita Vilniaus miesto SVĮ **UAB „Vilniaus viešasis transportas“** ataskaitiniu laikotarpiu uždirbo 33,7 mln. eurų arba 19,2 proc. viso sektoriaus pajamų. 4,5 proc. įmonės pajamų augimui įtakos turėjo nuosekliai po Covid-19 pandemijos augęs keleivių skaičius, kuris 2022 metais didėjo 45,6 proc., o 2023 metais 8,9 proc. iki 158,0 mln. keleivių. **UAB „Kauno autobusai“** apyvarta didėjo 8,7 proc. iki 27,4 mln. eurų daugiausiai dėl 10,1 proc. iki 44,4 mln. didėjusio pervežtų keleivių kiekio. Ataskaitiniu laikotarpiu 10,2 proc. iki 39,8 mln. eurų augo ne didžiųjų miestų SVĮ generuojamos pajamos. Reikšmingiausias pokytis buvo fiksuotas **UAB „Ukmergės autobusų parkas“**, kurios pagrindinės veiklos pajamos per metus padidėjo 161,2 proc. iki 1,6 mln. eurų. Tam daugiausiai įtakos turėjo beveik 7 kartus, iki 858,5 tūkst. eurų padidėjusios pajamos iš ne pagrindinės veiklos - atliekų tvarkymo. Didžiausią pajamų mažėjimą 2023 metais patyrė **UAB „Šilalės autobusų parkas“**, kurios pajamos krito 15,7 proc. iki 541,2 tūkst. eurų, dėl pasikeitusios keleivių ir moksleivių pavėžėjimo atsiskaitymo tvarkos.

Pelningumo rodiklių dinamika, proc.

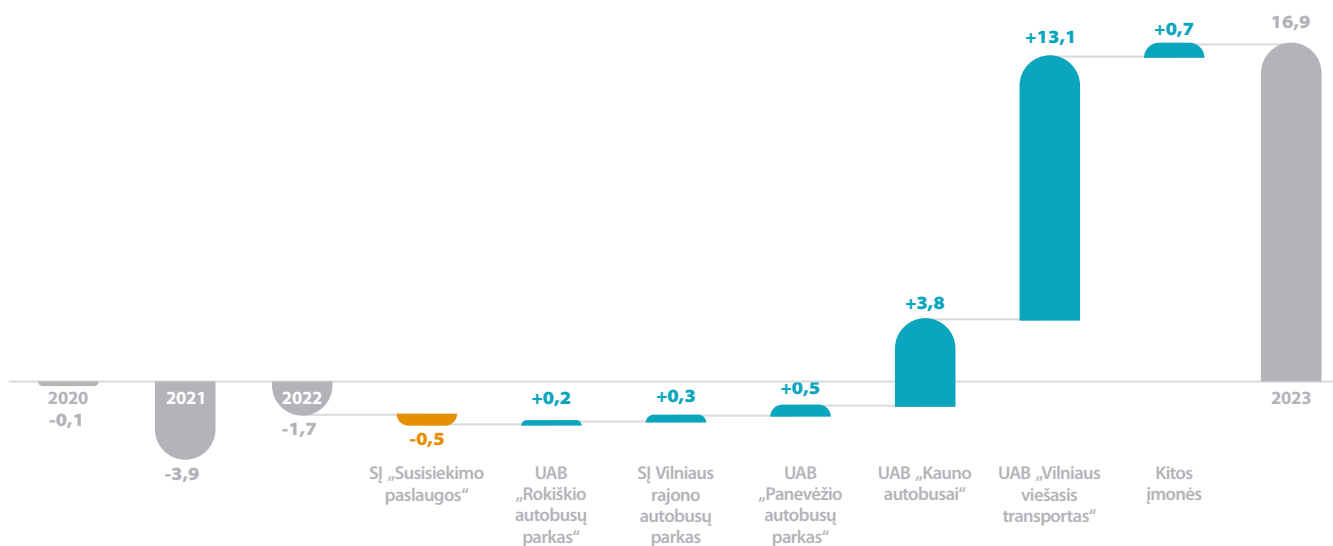

2023 metais sektoriaus pagrindinės veiklos sąnaudos mažėjo 5,3 proc. ir siekė 156,2 mln. eurų. Didžiųjų miestų SVĮ patiriamos sąnaudos sudarė 75,4 proc. arba 117,7 mln. eurų viso sektoriaus kaštų. Lyginant su praėjusiais metais, sąnaudos mažėjo 8,1 proc. arba 10,4 mln. eurų. Mažėjimui daugiausiai įtakos turėjo **UAB „Vilniaus viešasis transportas“**, kurios veiklos sąnaudos mažėjo net 39,1 proc. iki 21,8 mln. eurų. Pokytį lėmė ženkliai išaugusios Vilniaus miesto savivaldybės skiriamos dotacijos nuostoliams, susidariusiems dėl visuomenei teikiamų būtinų keleivinio kelių transporto paslaugų reguliaraus susisiekimo maršrutuose, kompensuoti - nuo 43,2 mln. eurų 2022 metais iki 59,4 mln. eurų 2023 metais. Žvelgiant į įmonės veiklos sąnaudas be kompensavimo, jos sudarė 81,0 mln. eurų, t. y. augo 2,7 proc. daugiausiai dėl ataskaitiniais metais du kartus didinto darbo užmokesčio, kuris per metus DU sąnaudas didino 25,7 proc. iki 43,8 mln. eurų. Sektoriaus sąnaudų mažėjimui taip pat įtakos turėjo **UAB „Kauno autobusai“**, kurios veiklos sąnaudos krito 9,4 proc. iki 24,6 mln. eurų. Šį mažėjimą taip pat lėmė Kauno miesto savivaldybės padidėjusi dotacijų suma, kuri išaugo beveik 3 mln. eurų iki 20,6 mln. eurų. Be kompensacijos, įmonės veiklos sąnaudos išliko panašiam lygyje kaip ir praėjusiais metais – didėjo 1,1 proc. arba 0,5 mln. eurų, iki 45,8 mln. eurų. Įmonės 14,5 proc. iki 25,0 mln. eurų augusias DU sąnaudas amortizavo 29,4 proc. iki 7,6 mln. eurų mažėjusios kuro sąnaudos dėl mažėjusių žaliavų kainų. Iš didžiųjų miestų SVĮ veiklos sąnaudų mažėjimą pajautė ir **UAB „Panevėžio autobusų parkas“**, kurios sąnaudos per metus susitraukė nuo 7,6 mln. eurų iki 7,2 mln. eurų. Pokytį lėmė ne Panevėžio miesto savivaldybės dotacijos, kurios nežymiai mažėjo ir 2023 metais sudarė 2,8 mln. eurų, o 32,5 proc. iki 2,6 mln. eurų sumažėjusios degalų sąnaudos. Didžiausią visą sektoriaus sąnaudų dalį (26,0 proc.) patyrusios **SĮ „Susisiekimo paslaugos“** veiklos sąnaudos didėjo 11,3 proc. iki 40,6 mln. eurų labiausiai dėl 1,6 mln. eurų iki 27,5 mln. eurų didėjusių vežėjų samdos kaštų. Tarp mažųjų miestų SVĮ reikšmingiausiai mažėjo **UAB „Kelmės autobusų parkas“** sąnaudos, kurios susitraukė 13,0 proc., iki 1,2 mln. eurų. Pagrindinė priežastis – kuro ir tepalų sąnaudų mažėjimas, kuris siekė 280,5 tūkst. eurų. Toks sąnaudų pokytis buvo pasiektas dėl sumažėjusios kuro kolonėlės apyvartos ir optimizuoto kuro suvartojimo priemiesčio maršrutuose, kadangi įmonė įsigijo du elektrinius autobusus. Labiausiai augo **UAB „Ukmergės autobusų parkas“** sąnaudos, kurios didėjo 184,2 proc. iki 1,5 mln. eurų. Nuo 2022 metų lapkričio mėnesio Ukmergės rajone pradėtas mišrių komunalinių atliekų surinkimas ir išvežimas pagal savivaldybės sprendimą, todėl ataskaitiniais metais atliekų tvarkymo sąnaudos padidėjo iki 844,4 tūkst. eurų, tai yra net 8 kartus daugiau nei 2022 metais.

Sektoriaus didžiųjų miestų SVĮ rezultatai, mln. eurų

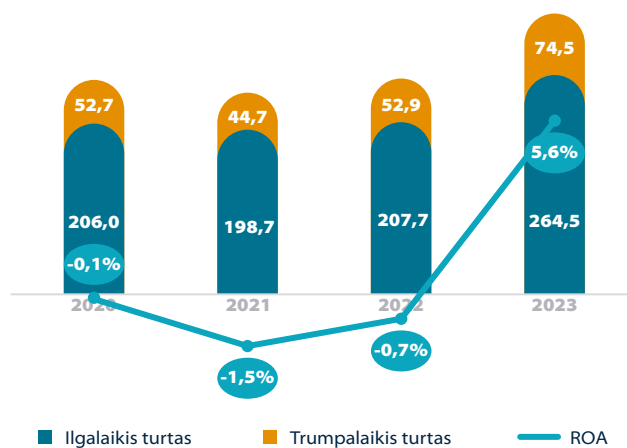
Grynojo pelno pokyčių dinamika, tūkst. eurų

Po trejų metų nuostolių viešojo transporto sektorius pagaliau sulaukė teigiamo grynojo pelno pokyčio. 2023 metais grynasis pelnas siekė 16,9 mln. eurų, atspindėdamas sėkmingus finansinius metus, labiausiai siejamus su efektyviu išlaidų valdymu. Bendras didžiųjų SVĮ: **UAB „Vilniaus viešasis transportas“**, **UAB „Kauno autobusai“**, **UAB „Klaipėdos paslaugos“**, **SĮ „Susisiekimo paslaugos“**, **UAB „Panevėžio autobusų parkas“** ir **UAB „Busturas“** grynasis pelnas siekė 15,4 mln. eurų, kas sudarė 13,8 proc. viso sektoriaus grynojo pelno. Teigiamą rezultatą nulėmė **UAB „Vilniaus viešasis transportas“**, kadangi uždirbo didžiausią grynąjį pelną, kuris siekė 9,8 mln. eurų. 2023 metais rezultatus lėmė du kartus indeksuoti (sumažinti) paslaugų įkainiai. Pažymėtina, kad prie teigiamo rezultato prisidėjo ir kitos didžiųjų Lietuvos miestų valdomos bendrovės: **UAB „Kauno autobusai“** bei **UAB „Klaipėdos paslaugos“**, kurios atitinkamai uždirbo 2,2 mln. eurų ir 1,5 mln. eurų grynojo pelno. Procentine išraiška didžiausią grynojo pelno augimą 456,8 tūkst. eurų arba 592,2 proc. iki 534,4 tūkst. eurų fiksavo **UAB „Panevėžio autobusų parkas“**, kuri atskaitiniu laikotarpiu sugebėjo efektyviai optimizuoti savo išlaidas. Žvelgiant į viešojo transporto sektoriaus mažesnių miestų SVĮ - grynasis pelnas siekė 1,5 mln. eurų. **UAB „Širvintų autobusų parkas“** uždirbo daugiausiai grynojo pelno, t. y. 200,5 tūkst. eurų, kuris per metus paaugo dvigubai, tai lėmė padidėjusios pajamos (277,0 tūkst. eurų) gautos už keleivių bilietus ir pervežimo paslaugas. Pastebimas **UAB „Tauragės autobusų parkas“** uždirbtas 162,9 tūkst. eurų grynasis pelnas, kuris atskaitinių metų pabaigoje siekė 176,0 tūkst. eurų. Didžiausią įtaką turėjo didinama vidutinė vieno kilometro ridos savikaina ir po pandemijos augantis keleivių skaičius. Sektoriaus didžioji dalis SVĮ dirbo pelningai, tačiau 6-ios SVĮ, kurių grynasis rezultatas buvo neigiamas, bendrai patyrė 165,7 tūkst. eurų nuostolį. Didžiausią nuostolį, siekusį 39,1 tūkst. eurų, patyrė **UAB „Varėnos autobusų parkas“**, dėl mažo keleivių srauto buvo sumažintas maršrutų skaičius.

Per analizuojamą laikotarpį nuo 2020 metų, grynasis sektoriaus pelningumas buvo neigiamas, tačiau 2023 metais šis rodiklis pakilo ir siekė 9,6 proc. EBITDA rodiklis taip pat kilo net 111,1 proc. ir siekė 45,4 mln. eurų. Sektoriaus EBITDA sudarė 18,4 proc. viso SVĮ sektoriaus rezultato. Veiklos pelningumo rodiklis visą analizuojamą laikotarpį buvo neigiamas, tačiau 2023 metais pasiekė teigiamą rodiklį ir siekė 11,1%. Šis pokytis rodo reikšmingą sektoriaus veiklos efektyvumo pagerėjimą. Didžiausią veiklos pelningumą pasiekė **UAB „Vilniaus viešasis transportas“** – 35,2 proc. Aukšta veiklos pelningumo rodiklio vertė, siekusi 26,1 proc., pasiekta ir mažesnių savivaldybių bendrovėje **UAB „Pakruojo autotransportas“**.

Turto ir turto grąžos dinamika, mln. eurų

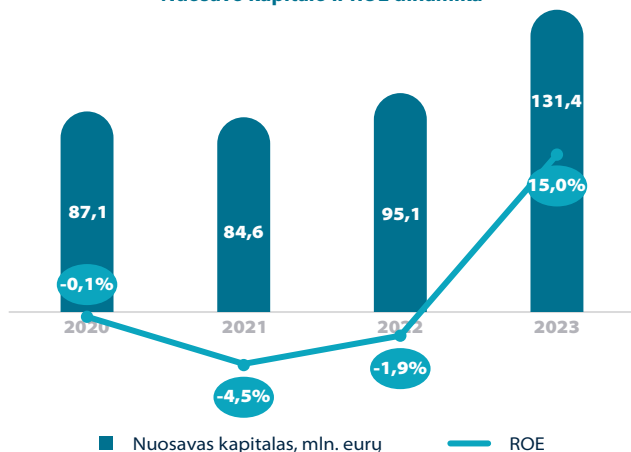

Atskaitiniu laikotarpiu sektoriaus kontroliuojamo turto vertė augo 30,1 proc. arba 78,9 mln. eurų ir siekė 341,0 mln. eurų, kas sudarė 8,4 proc. visų SVĮ portfelio aktyvų. Turto augimą daugiausia lėmė įmonių vykdytos investicijos į ilgalaikį turtą. Efektyvi viešojo transporto infrastruktūra reikalauja nuolatinių investicijų į ilgalaikį turtą, siekiant užtikrinti paslaugų kokybę ir patikimumą. Šios investicijos apima transporto priemonių parko atnaujinimą, infrastruktūros plėtrą ir technologinių sprendimų diegimą. Atskaitiniu laikotarpiu fiksuotas ilgalaikio turto augimas atitinkamai siekė 27,4 proc. arba 56,9 mln. eurų. Trumpalaikis turtas išaugo 40,8 proc. arba 21,6 mln. eurų, labiausiai dėl 60,4 proc. augusių piniginių lėšų. Didžiųjų miestų savivaldybių įmonės 2023 metais apskaitė 84,3 proc. viso viešojo transporto sektoriaus turto, t. y. 287,4 mln. eurų. Labiausiai turto vertė augo **UAB „Klaipėdos paslaugos“** – 42,9 proc. ir sudarė 35,8 mln. eurų. Pažymėtina, kad sparčiausiai didėjo ilgalaikis turtas t. y. 10,1 mln. eurų, iki 28,4 mln. eurų. Reaguodama į kintančius tvarumo ir aplinkosauginius reikalavimus, 2023 metais įmonė investavo į visiškai netaisius elektra varomus autobusus ir jų pakrovimo infrastruktūrą (įrengė dvi elektrinių autobusų įkrovimo stotis: vieną įmonės gamybinėje teritorijoje ir kitą autobusų stotyje). **UAB „Vilniaus viešasis transportas“** buvo didžiausia bendrovė pagal disponuojamo turto vertę, kuri per atskaitinius metus augo 32,4 proc. iki 123,2 mln. eurų. Didelę bendrovės turto dalį – 100,5 mln. eur arba 81,5 proc. – užėmė ilgalaikis materialusis turtas, kurio reikšmingą dalį sudarė transporto priemonės. Mažesnių miestų sektoriaus SVĮ turto vertė augo 13,6 mln. eurų ir siekė 53,6 mln. eurų. Iš visų mažesnių 32 SVĮ, net 18-kos turto vertė viršijo 1,0 mln. eurų. Atskaitiniu

laikotarpiu aukščiausių turto vertę mažesnių miestų savivaldybėse pasiekė **UAB „Tauragės autobusai“** – 5,2 mln. eurų. 2023 metais bendrovės turto vertė augo dėl įsigyto ilgalaikio materialiojo turto už 3,5 mln. eurų, t. y. saulės elektrinės įrengimas, 11 elektra varomų autobusų pirkimas pagal ES fondų investicijų programą bei tachografo ir kitos įrangos įsigijimas. 2023 metais **UAB „Radviliškio autobusų parkas“** apskaitė mažiausių turto vertę, siekusių 240,4 tūkst. eurų, nepaisant to, kad bendrovės turto vertė išaugo 10,3 proc., lyginant su 2022 metais, daugiausiai dėl gauto nuomos mokesčio pagal koncesijos sutartį ir už remonto dirbtuvių teritorijos subnuomą.

Viešojo transporto sektoriaus turto grąžos rodiklio dinamika išliko panaši kaip ir viso SVĮ portfelio – buvo teigiama. 2023 metais turto grąžos (ROA) rodiklis padidėjo 6,3 procentinio punkto ir siekė 5,6 proc. Šis rodiklis ženkliai viršijo viso SVĮ portfelio vidurkį viešojo transporto sektoriuje – 2,7 procentinio punkto. Apžvelgus didžiųjų miestų turto grąžos rodiklius (ROA) labiausiai išsiskyrė **UAB „Vilniaus viešasis transportas“** - 2023 metais augo sparčiausiai ir pasiekė 9,3 proc. Įmonės grynas pelnas ir savininkų nuosavybė reikšmingai prisidėjo prie šio augimo. Mažiausias rodiklis buvo pasiektas **UAB „Kauno autobusai“** – 3,0 proc. Turto grąžos rodiklis (ROA) augo sparčiausiai **UAB „Širvintų autobusų parkas“**, 2023 metais siekė 50,4 proc., rodantis aukštą įmonės efektyvumą naudojant savo turtą pelnui generuoti. Įmonės grynas pelnas sudarė 97,2 proc., o bendras turtas išaugo iki 1 147,5 proc. arba 736,0 tūkst. eurų.

Nuosavo kapitalo ir ROE dinamika

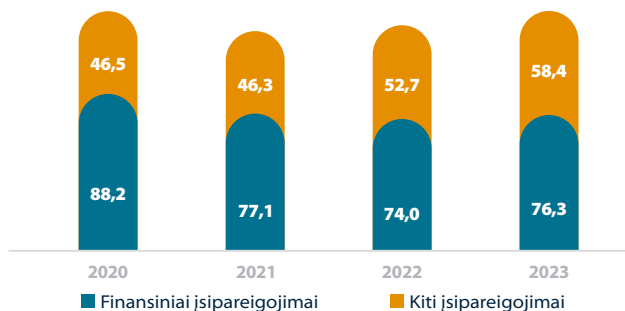

Ataskaitiniu laikotarpiu viešojo transporto sektoriaus nuosavo kapitalo vertė padidėjo 38,1 proc. ir metų pabaigoje siekė 131,4 mln. eurų. Beveik pusę (61,7 mln. eurų) sektoriaus nuosavo kapitalo apskaitė **UAB „Vilniaus viešasis transportas“**, kurio vertė per metus augo 91,3 proc. dėl perkainoto ilgalaikio turto vertės padidėjimo. Uždirbtas pelnas, didinęs nepaskirstytinį pelną lėmė, kad **UAB „Kauno autobusai“** nuosavas kapitalas augo 14,7 proc. iki 17,4 mln. eurų. **UAB „Klaipėdos paslaugos“** rezervus didino 41,5 proc. iki 4,1 mln. eurų, kas darė didžiausią įtaką nuosavo kapitalo augimui 10,5 proc. arba 1,4 mln. eurų. Bendrai viso sektoriaus SVĮ apskaitė 6,9 proc. viso SVĮ portfelio nuosavo kapitalo.

Nuosavybės grąžos (ROE) rodiklis išaugo net 16,9 procentinio punkto ir siekė 15,0 proc. Šio rodiklio dydis viešojo transporto sektoriuje ženkliai viršijo viso SVĮ portfelio vidurkį – net 8,8 p. p. Didžiųjų Lietuvos miestų sektoriaus SVĮ aukščiausių nuosavybės grąžos rodiklį fiksavo **UAB „Vilniaus viešasis transportas“** (20,9 proc.) didinantis veiklos efektyvumą – energijos vartojimas tik iš atsinaujinančių energijos šaltinių ir **UAB „Panevėžio autobusų parkas“** (17,1 proc.) dėl sumažėjusių bendrovės skolų ir įsipareigojimų (441,0 tūkst. eurų) bei skolų tiekėjams (147,2 tūkst. eurų) ataskaitiniais metais. Žvelgiant į

mažesnes sektoriaus SVĮ, aukščiausių nuosavybės grąžos rodiklį fiksavo **UAB „Širvintų autobusų parkas“** (2023 metais ROE siekė 72,2 proc.) – IT infrastruktūros modernizavimas užtikrino nepertraukiamą sistemų veikimą ir pagerino bendrovės operacinį efektyvumą, kas taip pat darė teigiamą įtaką finansiniams rodikliams. **UAB „Tauragės autobusų parkas“** (69,0 proc.) - reikšmingos investicijos į ilgalaikį turtą padidino bendrovės turtą ir veiklos efektyvumą. Žemiausia nuosavo kapitalo grąža buvo fiksuota **UAB „Varėnos autobusų parkas“** (-14,3 proc.).

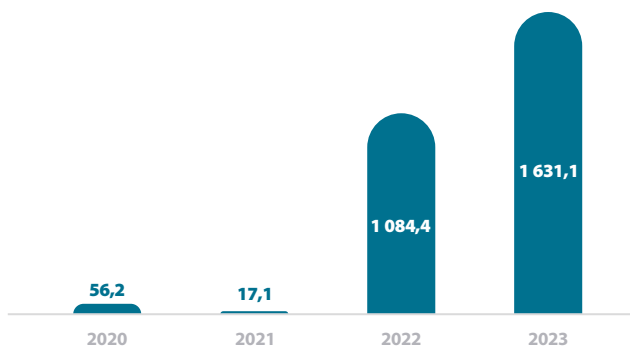
Įsipareigojimų struktūra ir dinamika, mln. eurų

Per 2023 metus sektoriaus įmonių įsipareigojimai augo 6,3 proc. ir laikotarpio pabaigoje siekė 134,7 mln. eurų. Viešojo transporto sektoriaus įsipareigojimai sudarė 16,7 proc. viso SVĮ portfelio įsipareigojimų. Ilgalaikės skolos sudarė 56,0 proc. visų įsipareigojimų, kurie išaugo ir 2023 metų pabaigoje siekė 75,4 mln. eurų (5,3 proc. daugiau nei 2022 metais). Sektoriaus įmonių finansiniai įsipareigojimai didėjo 3,0 proc. arba 2,3 mln. eurų iki 76,3 mln. eurų. Apžvelgiant viso sektoriaus savivaldybių viešojo transporto įmonių finansinius rodiklius, daugiausiai finansinių skolų turi **UAB „Kauno autobusai“**. Bendrovės finansiniai įsipareigojimai siekia 32,5 mln. eurų, tai yra 13,1 proc. daugiau nei 2022 metais. Pagrindinės priežastys, lėmusios šį padidėjimą: reikšmingos paskolos iš kredito įstaigų, padidėjusios darbo sąnaudos ir naujai atsiradę pelno mokesčio įsipareigojimai. Tuo tarpu **UAB „Vilniaus viešasis transportas“** 2023 metų pabaigoje turėjo 27,3 mln. eurų finansinių įsipareigojimų, tačiau jų suma sumažėjo 9,9 proc. lyginant su 2022 metais, kas rodo efektyvią skolų valdymo strategiją ir veiklos efektyvumo didinimo priemones. Dyzelino, dujų ir elektros sąnaudų sumažėjimas 7,5 mln. eurų arba 33,3 proc., reikšmingai mažino bendras įmonės veiklos sąnaudas. Palyginus sektoriaus finansinių įsipareigojimų kitimo tendencijas, labiausiai pastebima **UAB „Busturas“** situacija, kurios finansiniai įsipareigojimai padidėjo 1,5 mln. eurų, pasiekdami 1,7 mln. eurų. Šis reikšmingas skolinių įsipareigojimų augimas rodo įmonės ambicijas modernizuoti savo transporto parką, kadangi ši suma buvo skirta mokėjimams už 16 naujų autobusų. Mažesnių miestų savivaldybių viešojo transporto **UAB „Jonavos autobusai“** finansiniai įsipareigojimai padidėjo 1,2 mln. eurų, pasiekdami 1,6 mln. eurų. Pastebimas augimas daugiausia susijęs su lizingo ir paskolų įsipareigojimais. Viešojo transporto sektoriaus skolos ir nuosavybės santykis išaugo 3,9 procentinio punkto ir siekė 24,2 proc. Finansiniai įsipareigojimai sudarė 56,7 proc. sektoriaus įsipareigojimų. Šešios sektoriaus SVĮ (**UAB „Šakių autobusų parkas“**, **UAB „Kėdubusas“**, **UAB „Širvintų autobusų parkas“**, **UAB „Varėnos autobusų parkas“**, **UAB „Radviliškio autobusų parkas“** ir **UAB „Molėtų autobusų parkas“**) neturi finansinių įsipareigojimų. Tai rodo jų finansinį stabilumą ir gebėjimą vykdyti veiklą be skolų. **UAB „Biržų autobusų parkas“** fiksavo didžiausią sektoriaus D/E (skolos ir nuosavybės) rodiklį, kuris siekė 361,0 proc. Šis aukštas rodiklis rodo, kad bendrovė yra stipriai priklausoma nuo skolų, nes jos skolos daugiau nei tris kartus viršija nuosavą kapitalą.

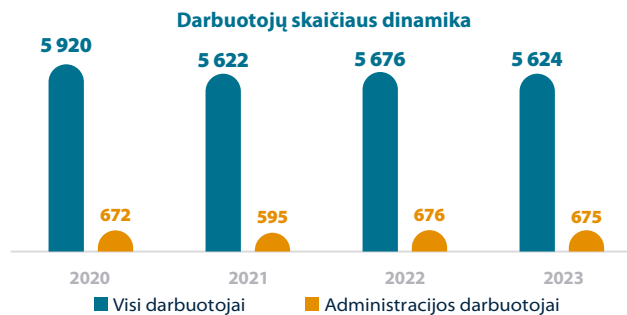
Pagal Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymą, dotacijos viešojo transporto sektoriui yra numatytos siekiant plėtoti ir modernizuoti transporto infrastruktūrą, užtikrinti aukštą paslaugų kokybę ir skatinti tvarų judumą. 2023 metais viešojo transporto sektorius gavo rekordinę finansinę paramą, kai 24 savivaldybių valdomos įmonės apskaičiavo ataskaitinių metų pabaigoje dotacijų likutį, siekiantį 61,1 mln. eurų. Didžiųjų miestų sektoriaus SVĮ ataskaitinių metų pabaigoje turėjo 47,7 mln. eurų dotacijų likutį. Daugiausiai dotacijų gavo **UAB „Klaipėdos paslaugos“** – 12,6 mln. eurų, visa dotacijų suma ataskaitinių metų pabaigoje sudarė 18,1 mln. eurų. Per 2023 metus didžiausia dotacija, susijusi su turtu (13 naujų autobusų) gauta 8,0 mln. eurų iš ES projekto „Klaipėdos miesto viešojo transporto atnaujinimas“, taip pat Klaipėdos miesto savivaldybės dotacija ilgalaikiu turtu pagal turto patikėjimo sutartį – 3,8 mln. eurų. Mažiausią dotacijų sumą gavo **UAB „Busturas“** – 1,3 mln. eurų iš klimato kaitos programos lėšų projekto „Šiaulių miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas“ ir bendra dotacijų suma ataskaitinių metų pabaigoje sudarė 3,1 mln. eurų. **UAB „Panevėžio autobusų parkas“** nors ir negavo dotacijų, ataskaitinių metų pabaigoje turėjo 1,9 mln. eurų likutį. Mažųjų miestų savivaldybių sektoriuje bendra dotacijų ir subsidijų suma ataskaitinių metų pabaigoje siekė 13,4 mln. eurų. Įdomu pažymėti, kad iš 32 mažųjų sektoriaus įmonių – 14 neturėjo nepanaudotų dotacijų ir subsidijų. Tarp mažųjų savivaldybių, didžiausią dotaciją 2023 metais gavo **UAB „Tauragės autobusų parkas“**, kurios suma siekė 3,3 mln. eurų. Metų pabaigoje nepanaudotų dotacijų likutis sudarė 3,8 mln. eurų. Ataskaitiniais metais gavo 16 vienetų autobusų, pagal projektą „Tauragės miesto viešojo susisiekimo parko transporto priemonių atnaujinimas“ ir tai sudarė 3,2 mln. eurų. 2023 metais mažiausią dotaciją viešojo transporto sektoriuje gavo **UAB „Skuodo autobusai“** – 858,0 tūkst. eurų, iš kurių nepanaudotų dotacijų likutis metų pabaigoje sudarė 40,3 tūkst. eurų. Analizuojant šios bendrovės finansavimą, svarbu išskirti dvi pagrindines dotacijų dalis. Pirmą, didžiausią dalį – 602,1 tūkst. eurų – buvo gauta iš Skuodo rajono savivaldybės patirtoms sąnaudoms kompensuoti. Antra, 255,9 tūkst. eurų buvo skirtos kompensuoti negautas pajamas (be PVM) už vietinius ir tolimojo susisiekimo maršrutus.

Viešojo transporto sektoriaus grąža akcininkams, tūkst. eurų

Viešojo transporto sektoriaus grąža akcininkams per pastaruosius ketverius metus patyrė reikšmingus pokyčius. 2020 metais akcininkams buvo išmokėta 56,2 tūkst. eurų, o 2021 metais ši suma sumažėjo iki 17,1 tūkst. eurų, atspindinti pandemijos metu patirtus ekonominius sunkumus. Tačiau 2022 metais grąža akcininkams ženkliai padidėjo iki 1,1 mln. eurų, kas rodo sektoriaus atsigavimą ir gerėjančius finansinius rezultatus. 2023 metais grąža dar ūgtelėjo perpus ir pasiekė 1,6 mln. eurų. Šis nuoseklus augimas atspindi ne tik grįžusius keleivių kiekius į priešpandeminį laikotarpį, bet ir efektyvų kaštų valdymą bei didesnę savivaldybių įsitraukimą į kaštų kontrolę. Keturių įmonių dividendų išmokos, įskaitant **UAB „Klaipėdos paslaugos“** (301,9 tūkst. eurų), **UAB „Panevėžio autobusų parkas“** (160,3 tūkst. eurų), **UAB „Kelmės autobusų parkas“** (10,8 tūkst. eurų) ir **UAB „Busturas“** (150,0 tūkst. eurų), kartu su **SĮ „Susisiekimo**

paslaugos“ Vilniaus miesto savivaldybei skirta 1,0 mln. eurų pelno įmoka, rodo tvarų įmonių pelningumą ir gebėjimą generuoti grąžą akcininkams. Likusios 33 sektoriaus SVĮ nepaskyrė dividendų ir pelno įmokų už 2023 metus. **UAB „Vilniaus viešasis transportas“** ataskaitiniais metais įvertino paskirstytinąjį pelną, kuris siekė 6,6 mln. eurų, ir galėjo išmokėti dividendus akcininkams, tačiau bendrovės dividendų politika 2023 metais nebuvo nustatyta. Pažymėtina, kad bendrovės dividendų politika buvo patvirtinta 2024 metais vykusiame valdybos posėdyje. Panašiai **UAB „Kauno autobusai“** paskirstytinasis pelnas siekė 2,8 mln. eurų, nepaisant to neišmokėjo akcininkams.

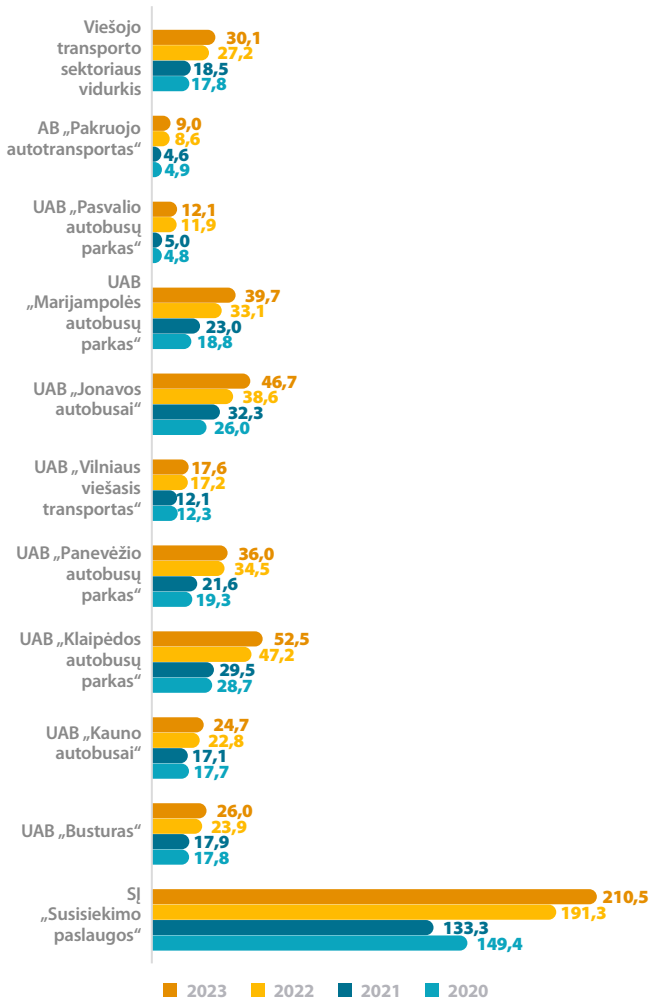

2023 metų pabaigoje viešojo transporto sektoriuje dirbo 5 624 žmonės, kurie sudarė 26,9 proc. viso SVĮ portfelio dirbančiųjų. Lyginant su ankstesniu laikotarpiu, bendras viešojo transporto sektoriaus darbuotojų skaičius sumažėjo 52 darbuotojais arba 0,9 proc. Ši tendencija atspindi nuolatinį personalo optimizavimą, per pastaruosius ketverius metus darbuotojų skaičius sektoriuje sumažėjo 5,0 proc. Administracijoje darbuotojų sumažėjo 12,0 proc. viso personalo, t. y. 675 asmenys. Viešojo transporto sektoriuje vidutiniškai 9 darbuotojams tenka 1 administracijos darbuotojas. Apžvelgiant didmiesčių sektoriaus savivaldybių įmones, didžiausiais darbuotojų kiekiais išsiskiria **UAB „Vilniaus viešasis transportas“**, kur dirbo 1 920 darbuotojų, kas sudarė 34,1 proc. viso sektoriaus darbuotojų, ir **UAB „Kauno autobusai“**, su 1 112 darbuotojais, kurie sudaro 19,8 proc. sektoriaus darbo jėgos. Tuo tarpu mažesnėse savivaldybėse daugiausiai darbuotojų turėjo **UAB „Mažeikių autobusų parkas“** su 199 darbuotojais ir **UAB „Vilniaus rajono autobusų parkas“** su 97 darbuotojais.

Siekiant įvertinti SVĮ viešojo transporto sektoriaus įmonių veiklos efektyvumą, analizuojant pajamas, tenkančias vienam darbuotojui, reikia atkreipti dėmesį, kad Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio miestų viešojo transporto įmonės yra mažiau palyginamos su Vilniaus ir Kauno miestų viešojo transporto įmonėmis, nes teikia paslaugas ne tik mieste, tačiau ir priemiestinio, tarp miestinio (ir dalis tarptautinio) reguliaraus keleivių pervežimo autobusais paslaugas. Be to, išimtinai tik miestinio transporto paslaugas teikiančios Vilniaus ir Kauno miestų viešojo transporto įmonės vienintelės Lietuvoje teikia keleivių pervežimo mieste paslaugas troleibusais. SVĮ viešojo sektoriaus veiklos efektyvumą parodantis santykis 2023 metais vienam darbuotojui teko 31,2 tūkst. eurų pardavimo pajamų, o tai yra 8,7 proc. didesnis rodiklis nei 2022 metais. Peržvelgus didmiesčių SVĮ, daugiausiai pajamų vienas darbuotojas uždirbo **SĮ „Susisiekimo paslaugos“** – 210,5 tūkst. eurų ir **UAB „Klaipėdos paslaugos“** – 52,5 tūkst. eurų. Pažymėtina, kad mažųjų savivaldybių bendrovės neatsiliko ir daugiausiai vienas darbuotojas generavo pajamų **UAB „Jonavos autobusai“** – 46,7 tūkst. eurų, **UAB „Marijampolės autobusų parkas“** – 39,7 tūkst. eurų ir **UAB „Mažeikių autobusų parkas“** – 37,2 tūkst. eurų. Mažesnėse savivaldybių įmonėse sąlyginai didesnės pajamos vienam darbuotojui yra pasiekiamos dėl aukštos kvalifikacijos vairuotojų, kurie geba atlikti ne tik vairavimo, bet ir priežiūros bei techninio aptarnavimo darbus, todėl nereikia didelio darbuotojų skaičiaus.

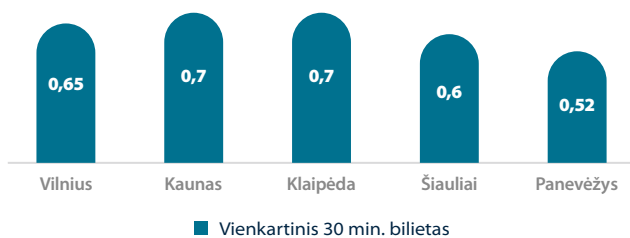

Pardavimo pajamos, tenkančios vienam darbuotojui, tūkst. eurų

Pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis, 2023 metais kelių transportu (autobusais ir troleibusais) buvo pervežta 324,3 mln. keleivių arba 7,4 proc. keleivių daugiau nei prieš metus. Nors galimybė važiuoti troleibusu turi tik Vilniaus ir Kauno miestų gyventojai, tačiau šia transporto priemone keliaujančiųjų žmonių kiekis sudarė 25,3 proc. viso srauto.

Viešojo transporto bilietų kainos, eurai

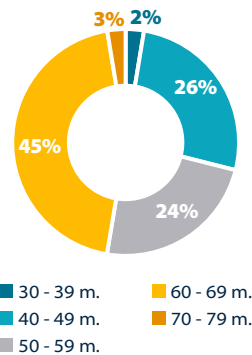

Pigiausią elektroninį trumpalaikį bilietą galima įsigyti Panevėžyje už 0,52 euro. Šiauliuose trumpalaikį elektroninį bilietą galima įsigyti už 0,6 euro. Šiaulių viešojo transporto bilietų kainos yra didesnės nei Panevėžio dėl aukštesnių eksploatacijos kaštų, apimančių kuro, priežiūros ir remonto išlaidas, taip pat dėl neseniai padidintų bilietų kainų siekiant subalansuoti miesto biudžetą. Tuo tarpu Panevėžio viešojo transporto elektroninio bilieto sistema, įdiegta su reikšminga Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama, leido savivaldybei sumažinti bilietų kainas. Ši parama skirta skatinti gyventojus naudotis viešuoju transportu, mažinti oro taršą ir spūstis mieste. Brangiausiai – 0,7 euro – trumpalaikiai bilietai kainuoja Kauno ir Klaipėdos miestuose. Vilniaus mieste galima įsigyti ne tik pusvalandžio trukmės bilietą už 0,65 euro, bet ir valandos trukmės bilietą – už 0,9 euro. Kauno

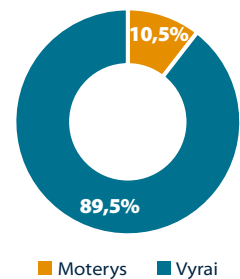
ir Klaipėdos viešojo transporto bilietų kainos yra didesnės nei Vilniaus dėl keleto pagrindinių priežasčių. Kaune didesnes kainas lemia reikšmingos investicijos į infrastruktūros modernizavimą ir nuolat augančios eksploatacijos bei kuro sąnaudos. Klaipėdoje kainų padidėjimą sąlygojo viešojo transporto finansiniai nuostoliai, kuriuos miesto biudžetas turi padengti, bei infliacijos ir augančių kuro kainų poveikis. Tuo tarpu Vilniuje ES struktūrinių fondų parama ir didesnis keleivių srautas leido išlaikyti žemesnes bilietų kainas.

Išsami vadovų analizė SVĮ sektoriuje atskleidžia įvairias demografines ir atlygio tendencijas bei suteikia vertingų įžvalgų vadovavimo struktūroje. Iš 38 savivaldybių valdomų įmonių keturiuose vadovėmis buvo moterys (10,5 proc.), o likusiose 34 įmonėse vadovavo vyrai (89,5 proc.). Vadovų amžius svyravo nuo 30 iki 79 metų, rodydamas įvairią patirtį ir vadovavimo stilius. Moterys vadovės trijose bendrovėse priklausė 40-49 metų amžiaus grupei, o vienoje bendrovėje – 60-69 metų amžiaus grupei. Vyrų vadovų amžius svyravo nuo 30 iki 79 metų, daugiausiai buvo 60-69 metų amžiaus vadovų, kurie sudarė 47,1 proc. visų vyrų.

Vadovų amžiaus pasiskirstymas, proc.

Vadovų pasiskirstymas pagal lytį, proc.

2023 metais viešojo sektoriaus vidutinis vadovų mėnesinės atlygis siekė 3,8 tūkst. eurų, tačiau egzistuoja didelis lyčių atotrūkis: moterys vadovės vidutiniškai uždirbo 2,8 tūkst. eurų, o vyrai – 3,9 tūkst. eurų, tai yra 28,2 proc. daugiau. Didžiųjų miestų SVĮ vadovai uždirbo: SĮ „Susisiekimo paslaugos“ – 9,5 tūkst. eurų, UAB „Kauno autobusai“ – 6,2 tūkst. eurų ir UAB „Panevėžio autobusų parkas“ – 4,5 tūkst. eurų. UAB „Klaipėdos paslaugos“, UAB „Vilniaus viešasis transportas“ ir UAB „Busturas“ nesutiko viešinti savo vadovo darbo užmokesčio. Žvelgianti į mažesnių ar labai mažų SVĮ atlyginimus daugiausiai uždirbo vadovai, kurie dirbo UAB „Mažeikių autobusų parkas“ – 4,4 tūkst. eurų, UAB Telšių autobusų parkas – 3,9 tūkst. eurų ir UAB „Ukmergės autobusų parkas“ – 3,8 tūkst. eurų. Mažiausiai uždirbo UAB „Radviliškio autobusų parkas“ laikinai einantis pareigas vadovas - 911,3 eurų.

Premijos buvo išmokėtos 10-čiai SVĮ vadovų, iš jų 9 vyrams ir 1 moteriai. Bendroji išmokėta suma vyrams siekė 62,7 tūkst. eurų, o moteriai vadovei dirbančiai UAB „Šalčininkų autobusų parkas“ - 2,3 tūkst. eurų premija. Vidutiniškai vienas, premiją gavęs vadovas, buvo skatinamas 6,5 tūkst. eurų. Didžiausia premija buvo išmokėta UAB „Jonavos autobusai“ vadovui – 20,8 tūkst. eurų, remiantis darbo apmokėjimo tvarkos aprašu. Premija galimai paskirta už pasiektus rezultatus nesietinus su finansiniais rodikliais. Pastebėtina, kad UAB „Kauno autobusai“ 2022 metais patyrė nuostolį, tačiau vadovui buvo išmokėta 5,5 tūkst. eurų premija, nesiejant jos su veiklos rodikliais.

Vadovų kadencijų tendencijos parodė, kad 39,5 proc. vadovų vadovauja antrąją kadenciją, tarp jų viena moteris iš UAB „Marijampolės autobusų parkas“. Pirmąją kadenciją vadovauja 12 vadovų, o laikinai einantys pareigas buvo 5 vadovai. UAB „Tauragės autobusų parkas“ vadovas visus 2023 metus dirbo kaip i.e.p. direktorius, nors prieš tai vadovavo įmonei daugiau nei dvi kadencijas.

SVĮ valdymo organai turi būti nurodyti įmonių įstatuose. Dažniausiai sudaromas kolegialus priežiūros ir valdymo organas yra valdyba arba stebėtojų taryba (toliau vadinami kolegialiu priežiūros ir valdymo organu – KO).

Per pastaruosius 2023 metus sektoriuje veikiančių kolegialių organų skaičius mažėjo: jei 2022 metų pabaigoje 12-oje SVĮ veikė kolegialūs

organai, tai ataskaitinių metų pabaigoje liko 7 KO. Viešojo transporto sektoriaus valdybose darbuos 31 narys, iš kurių 58,1 proc. (18 asmenų) sudarė nepriklausomi, valstybės tarnautojai sudarė – 29,0 proc. (9 asmenys), o kiti – 12,9 proc. (4 asmenys). Ataskaitiniu laikotarpiu **UAB „Vilniaus viešasis transportas“** išmokėta didžiausia bendro atlygio suma kolegialiuose priežiūros ir valdymo organuose siekė 135,5 tūkst. eurų.

Įmonės pavadinimas	Pagrindinis akcijų valdytojas (savivaldybė)	Savivaldybėms priklausanti dalis	Kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	EBITDA, tūkst. eurų	Grynasis pelnas, tūkst. eurų	Turtas, tūkst. eurų	Dividendai ir pelno įmokos, tūkst. eurų
AB „Pakruojo autotransportas“	Pakruojo rajono	95,25%	Maža - I.maža	260,7	150,4	84,1	741,7	0,0
SĮ „Susisiekimo paslaugos“	Vilniaus miesto	-	Vidutinė	41 893,5	2 349,6	1 081,5	29 349,8	1 008,1
SĮ Vilniaus rajono autobusų parkas	Vilniaus rajono	-	Maža - I.maža	3 465,9	541,8	148,0	3 738,8	0,0
UAB „Busturas“	Šiaulių miesto	100,00%	Vidutinė	8 207,3	1 315,9	292,1	10 461,3	150,0
UAB „Jonavos autobusai“	Jonavos rajono	100,00%	Maža - I.maža	3 173,7	572,0	32,1	4 502,5	0,0
UAB „Joniškio autobusų parkas“	Joniškio rajono	100,00%	Maža - I.maža	777,0	238,9	79,5	1 187,5	0,0
UAB „Jurbarko autobusų parkas“	Jurbarko rajono	100,00%	Maža - I.maža	725,7	138,1	-35,0	2 744,3	0,0
UAB „Kauno autobusai“	Kauno miesto	100,00%	Didelė	27 413,1	10 121,4	2 229,3	82 047,0	0,0
UAB „Kėdubusas“	Kėdainių rajono	100,00%	Maža - I.maža	1 064,9	239,1	46,8	2 540,3	0,0
UAB „Kelmės autobusų parkas“	Kelmės rajono	100,00%	Maža - I.maža	1 217,5	124,7	27,0	1 269,1	10,8
UAB „Klaipėdos paslaugos“	Klaipėdos miesto	100,00%	Didelė	17 115,4	4 690,9	1 459,7	35 803,3	301,9
UAB „Kupiškio autobusų parkas“	Kupiškio rajono	100,00%	Maža - I.maža	568,2	76,4	51,6	901,2	0,0
UAB „Marijampolės autobusų parkas“	Marijampolės	100,00%	Vidutinė	2 343,3	694,0	73,3	4 252,6	0,0
UAB „Mažeikių autobusų parkas“	Mažeikių rajono	97,73%	Maža - I.maža	3 605,7	457,0	155,7	1 685,5	0,0
UAB „Panevėžio autobusų parkas“	Panevėžio miesto	100,00%	Vidutinė	7 623,6	1 192,7	534,4	6 497,7	160,3
UAB „Pasvalio autobusų parkas“	Pasvalio rajono	100,00%	Maža - I.maža	459,3	133,3	67,9	582,6	0,0
UAB „Plungės autobusų parkas“	Plungės rajono	100,00%	Maža - I.maža	1 435,4	170,3	16,5	1 104,6	0,0
UAB „Radviliškio autobusų parkas“	Radviliškio rajono	100,00%	Maža - I.maža	30,0	7,4	2,3	240,4	0,0
UAB „Raseinių autobusų parkas“	Raseinių rajono	100,00%	Maža - I.maža	975,0	366,8	137,2	1 565,1	0,0
UAB „Rokiškio autobusų parkas“	Rokiškio rajono	100,00%	Maža - I.maža	1 680,6	179,3	81,9	648,9	0,0
UAB „Skuodo autobusai“	Skuodo rajono	100,00%	Maža - I.maža	517,6	167,4	9,5	673,3	0,0
UAB „Šakių autobusų parkas“	Šakių rajono	100,00%	Maža - I.maža	1 214,0	250,3	76,1	888,4	0,0
UAB „Šalčininkų autobusų parkas“	Šalčininkų rajono	100,00%	Maža - I.maža	2 400,6	213,6	4,1	2 827,6	0,0
UAB „Šilalės autobusų parkas“	Šilalės rajono	100,00%	Maža - I.maža	541,2	19,2	-25,1	452,2	0,0
UAB „Šilutės autobusų parkas“	Šilutės rajono	100,00%	Maža - I.maža	1 130,4	212,7	-36,1	1 949,9	0,0
UAB „Širvintų autobusų parkas“	Širvintų rajono	100,00%	Maža - I.maža	742,3	274,4	200,5	736,0	0,0
UAB „Ukmergės autobusų parkas“	Ukmergės rajono	100,00%	Maža - I.maža	1 643,9	407,5	35,6	3 823,0	0,0
UAB „Utenos autobusų parkas“	Utenos rajono	100,00%	Maža - I.maža	1 280,3	87,2	-21,0	1 830,8	0,0
UAB „Varėnos autobusų parkas“	Varėnos rajono	100,00%	Maža - I.maža	705,9	16,59	-39,1	329,7	0,0
UAB „Vilniaus viešasis transportas“	Vilniaus miesto	100,00%	Didelė	33 700,2	17 971,8	9 809,1	123 216,6	0,0
UAB „Biržų autobusų parkas“	Biržų rajono	100,00%	Maža - I.maža	855,8	248,1	53,7	1 379,0	0,0
UAB „Elektrėnų autobusų parkas“	Elektrėnų	100,00%	Maža - I.maža	545,9	162,8	12,8	772,1	0,0
UAB „Kretingos autobusų parkas“	Kretingos rajono	100,00%	Maža - I.maža	1 023,1	175,0	55,2	1 097,3	0,0
UAB „Kursėnų autobusų parkas“	Šiaulių rajono	100,00%	Maža - I.maža	710,8	75,0	0,2	978,0	0,0
UAB „Molėtų autobusų parkas“	Molėtų rajono	100,00%	Maža - I.maža	607,7	16,0	-9,4	304,0	0,0
UAB „Naujosios Akmenės autobusų parkas“	Akmenės rajono	100,00%	Maža - I.maža	765,5	142,2	21,5	967,8	0,0
UAB „Tauragės autobusų parkas“	Tauragės rajono	100,00%	Maža - I.maža	1 372,5	943,7	175,5	5 176,4	0,0
UAB Telšių autobusų parkas	Telšių rajono	100,00%	Maža - I.maža	1 913,7	258,4	54,5	1 702,3	0,0

Vandentvarkos sektoriaus veiklos rezultatai

2006 metais buvo priimtas Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas. Pagal naujausią 2024 m. sausio 1 d. įstatymo redakciją savivaldybių institucijoms pavesta planuoti, organizuoti ir koordinuoti geriamojo vandens išgavimo, tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą savivaldybės teritorijose. Pagrindinė įmonių, kurios užsiima šia veikla, funkcija yra užtikrinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo nenutrūkstamą funkcionavimą. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas reglamentuoja asmenų (savivaldybių, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių, vartotojų ir kitų) santykius, atsirandančius tiekiant geriamąjį vandenį ir tvarkant nuotekas.

Savivaldybių institucijos, vykdydamos teisės aktuose nustatytus reikalavimus, planuoja geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, šių paslaugų infrastruktūros plėtrą tiek savo, tiek viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose, rengdamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir juose nustatydamos aglomeracijas ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, infrastruktūros plėtros kryptis, įgyvendinimo etapus (eigą, eiliškumą) ir finansavimą. Paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra planuojama ir numatoma geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose arba rengiant kitą teritorijų planavimo dokumentą. Savivaldybių institucijos turi siekti, kad pagal plėtros planus visi savivaldybės gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas. Aglomeracijose, t. y. teritorijose, kuriose gali susidaryti 2 000 ir daugiau gyventojų ekvivalentų atitinkanti tarša ir kuriose geriamasis vanduo tiekiamas centralizuotai arba išgaunamas individualiai, o susidaranti nuotekos surenkamos centralizuotai arba sutvarkomos nuotekų valymo / kaupimo įrenginiais, turi būti planuojamos centralizuotosios geriamojo vandens tiekimo ir centralizuotosios nuotekų surinkimo sistemos.

Geriamojo vandens ir buitįje naudojamo karšto vandens saugos ir kokybės reikalavimus nustato Lietuvos higienos norma HN 24:2023 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“^{2,3}. Ši higienos norma privaloma valstybės, savivaldybių institucijoms, geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, viešiesiems geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, regioniniams viešiesiems

geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, garantiniams geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, kitiems ūkio subjektams, kurie nėra tiekėjai, bet išgauna geriamąjį vandenį ir naudoja jį vykdydami ūkinę veiklą, karšto vandens arba šilumos tiekėjams, pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojams, pastatų vidaus vandentiekio sistemas projektuojantiems, statantiems, rekonstruojantiems, remontuojantiems, įrengiantiems ir eksploatuojantiems asmenims.

Į savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją įtraukiama savivaldybės teritorija, atitinkanti nors vieną iš šių kriterijų: geriamuoju vandeniu aprūpinama / nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą šioje vietovėje; yra savivaldybei arba savivaldybės valdomai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo / nuotekų tvarkymo infrastruktūra; teritorijų planavimo dokumentuose nustatytos urbanizuotos / urbanizuojamos teritorijos.

Vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu, paslaugų tiekėjai sąnaudas ir pajamas planuoja pagal savivaldybių tarybų patvirtintus infrastruktūros plėtros planus ir veiklos planus. Veiklos planai rengiami ne trumpesniai kaip 5 metų laikotarpiui ir tvirtinami geriamojo vandens tiekėjo arba paviršinių nuotekų tvarkytojo valdybos (jeigu valdyba nesudaroma, – savivaldybės vykdomosios institucijos). Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainodara yra nustatoma pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodiką⁴. Paslaugų kaina turi būti pagrįsta būtinosiomis sąnaudomis bei skaičiuojama atskirai kiekvienai vandens tiekimo

¹ 2006 m. liepos 13 d. Lietuvos Respublikos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas

² 2003 m. liepos 23 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“

³ 2023 m. sausio 31 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-141 Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymo Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo

⁴ 2006 m. gruodžio 21 d. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimo Nr. O3-92 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ suvestinė/naujausia 2024 m. balandžio 13 d. redakcija

veiklai – pardavimui, geriamo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui. Geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainodaroje taikomas ilgalaikių kainų mechanizmas. Bazinės kainos nustatomos penkerių metų laikotarpiui ir perskaičiuojamos kiekvienais metais. Pirmaisiais bazinių kainų galiojimo metais taikomos kainos lygios bazinėms kainoms, antraisiais, trečiaisiais, ketvirtaisiais ir penktaisiais metais jos tikslinamos, nustatant perskaičiuotas geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas. Bazinės kainos perskaičiuojamos, atsižvelgiant į geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kiekio neatitikimą tarp nustatyto bazinėje kainoje ir faktiškai parduoto, ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokytį dėl naujai pagal Veiklos ir plėtros planą faktiškai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų, faktinius elektros energijos, šilumos, technologinių medžiagų ir technologinio kuro kainų, mokesčių tarifų, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos skelbiamo darbo užmokesčio, investicijų grąžos ir kitų sąnaudų pokyčius. Vandens tiekėjams nusistačius savo paslaugų kainas, jos turi būti

suderintos su Valstybine energetikos reguliavimo taryba (toliau – VERT) ir vėliau patvirtintos savivaldybių, kurių teritorijose tiekia geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas, tarybose.

VERT, derindama geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas, kiekvienais metais perskaičiuotas geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas, besivadovaudama Energetikos įmonių technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo pakeitimu⁵, įvertina ar savivaldybių tarybai nustačius naujas kainas, vartotojų kiekvieną mėnesį mokama suma už paslaugas neviršys 4 proc. vidutinių mėnesio šeimos pajamų. Jeigu savivaldybės taryba nenustato geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų ar nustato jas nesilaikydama metodikos, VERT turi teisę vienašališkai nustatyti paslaugų bazines kainas geriamo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui.

[apibendrintą savivaldybės valdomų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo (toliau – SV] vandentvarkos sektorius) sektoriaus įmonių portfelį 2023 metais buvo įtrauktos visos 49 savivaldybės valdomos įmonės, kurių pagrindinė veikla yra vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas. Šiame sektoriuje ataskaitiniais metais dirbo 4 529 žmonės arba 21,7 proc. visų dirbančiųjų SV]. Vandentvarkos įmonių bendrai uždirbtos pajamos buvo antros pagal dydį tarp visų SV] sektorių ir sudarė 19,7 proc. viso SV] portfelio pajamų. Bendrai žvelgiant, sektorius uždirbo 35,7 mln. eurų grynojo pelno, kuomet 2022 metais buvo patirtas 30,1 mln. eurų nuostolis. Šis pokytis buvo vienas iš pagrindinių faktorių lėmusių, kad bendras SV] pelnas augo daugiau nei 25 kartus (uždirbtas 112,3 mln. eurų pelnas). Žemiau pateikiama agreguota vandentvarkos sektoriaus SV] finansinė informacija.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	200 459	271 040	+35,2%
Pardavimo savikaina	186 986	182 789	-2,2%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	13 473	88 250	+555,0%
Pardavimo sąnaudos	10 745	10 903	+1,5%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	37 927	42 842	+13,0%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-35 199	34 505	-
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	3 234	4 102	+26,8%
Finansinė ir investicinė veikla	-575	-2 968	-416,5%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-32 540	35 639	-
Pelno mokestis	-2 409	-91	+96,2%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-30 131	35 730	-
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	1 684 827	1 771 477	+5,1%
Trumpalaikis turtas	68 788	92 715	+34,8%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	34 054	51 502	+51,2%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	2 320	3 346	+44,2%
Turto iš viso	1 755 934	1 867 538	+6,4%
Nuosavas kapitalas	713 836	787 594	+10,3%
Dotacijos, subsidijos	802 039	805 219	+0,4%
Atidėjiniai	4 601	6 114	+32,9%
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	235 209	268 104	+14,0%
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	137 905	181 842	+31,9%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>132 549</i>	<i>175 872</i>	<i>+32,7%</i>
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	97 304	86 262	-11,3%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>12 019</i>	<i>14 456</i>	<i>+20,3%</i>
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	248	507	+104,1%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	1 755 934	1 867 538	+6,4%

⁵ 2016 m. vasario 26 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimas Nr. O3-61 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. sausio 29 d. nutarimo Nr. O3-6., Dėl energetikos įmonių technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“

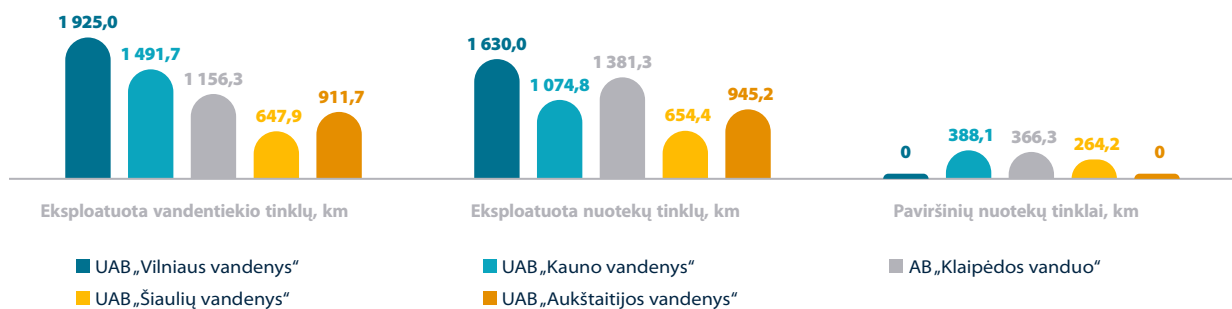
RODIKLIAI	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
ROA	-1,8%	2,0%	+3,8 p. p.
ROE	-4,3%	4,8%	+9,1 p. p.
D/E	20,3%	24,2%	+3,9 p. p.
EBITDA	9 588	83 842	+774,5%
EBITDA marža	4,8%	30,9%	+26,2 p.p.
Veiklos pelno marža	-17,6%	12,7%	+30,3 p. p.
Grynojo pelno marža	-15,0%	13,2%	+28,2 p. p.

GRAŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	0	145	-
Paskirtos pelno įmokos	0	0	-
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	0	145	-

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	4 610	4 529	-1,8%
Administracijos darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	710	750	+5,6%

Vandentvarkos sektoriaus rezultatus pagrindė didžiųjų miestų savivaldybių valdomos įmonės: **UAB „Vilniaus vandenys“**, **UAB „Kauno vandenys“**, **AB „Klaipėdos vanduo“**, **UAB „Šiaulių vandenys“** ir **UAB „Aukštaitijos vandenys“**. 2023 metais visos šios įmonės bendrai eksploatavo 6,1 tūkst. km vandentiekio tinklų ir 5,7 tūkst. km nuotekų tinklų. Trys iš šių įmonių: **UAB „Kauno vandenys“**,

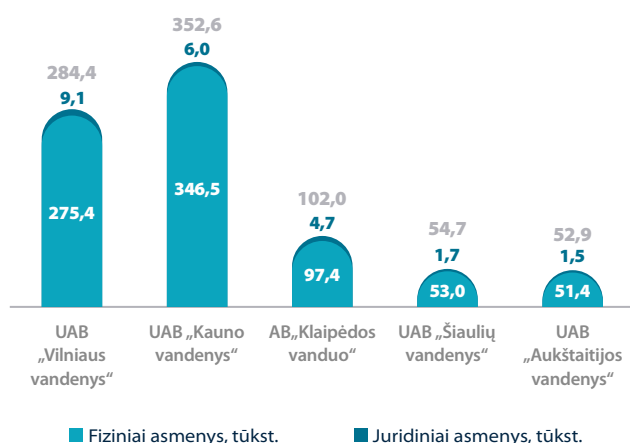
AB „Klaipėdos vanduo“, **UAB „Šiaulių vandenys“** taip pat eksploatavo 1,0 tūkst. km paviršinių nuotekų tinklų. Tiek vandens, tiek ir nuotekų tinklų daugiausia eksploatavo **UAB „Vilniaus vandenys“**, lyginant su 2022 metais, 2023 metais vandens tinklų eksploatuota 6,3 proc. daugiau, o nuotekų tinklų – 6,5 proc. daugiau.

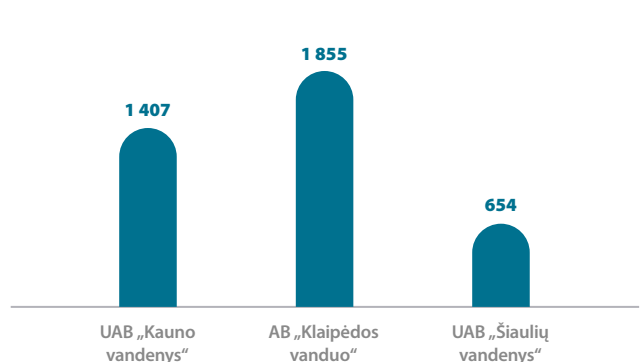
Iš visų 5-ių didžiųjų miestų daugiausia fizinių klientų turėjo **UAB „Kauno vandenys“** – 352,6 tūkst. Tačiau juridinių klientų daugiau turėjo **UAB „Vilniaus vandenys“**. Lyginant su 2022 metais, ataskaitiniu laikotarpiu klientų skaičius labiausiai augo Vilniuje – 2,3 proc., Klaipėdoje – 1,1 proc., o tuo metu Kaune augimas buvo labai nedidelis

– vos 0,02 proc. Paviršinių nuotekų tvarkymo abonentų daugiausia buvo Klaipėdoje – 1,9 tūkst., lyginant su 2022 metais, pastebimas ženklus augimas, šių abonentų skaičius ataskaitiniais metais išaugo 39,6 proc. **UAB „Kauno vandenys“** paviršinių nuotekų tvarkymo abonentų padaugėjo 7,7 proc., o **UAB „Šiaulių vandenys“** tik 0,3 proc.

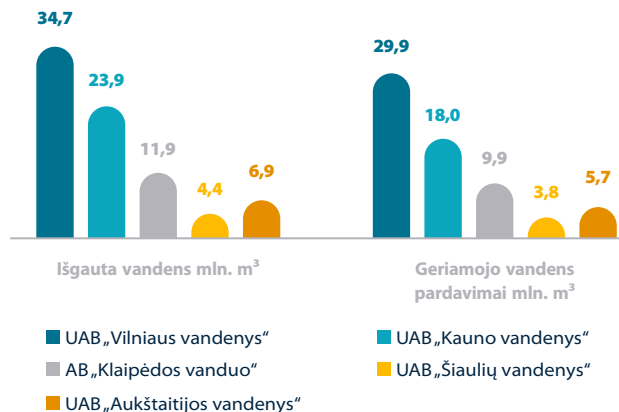
Klientų skaičius 2023 metais, tūkst.

Paviršinių nuotekų tvarkymo abonentai 2023 metais, vnt.

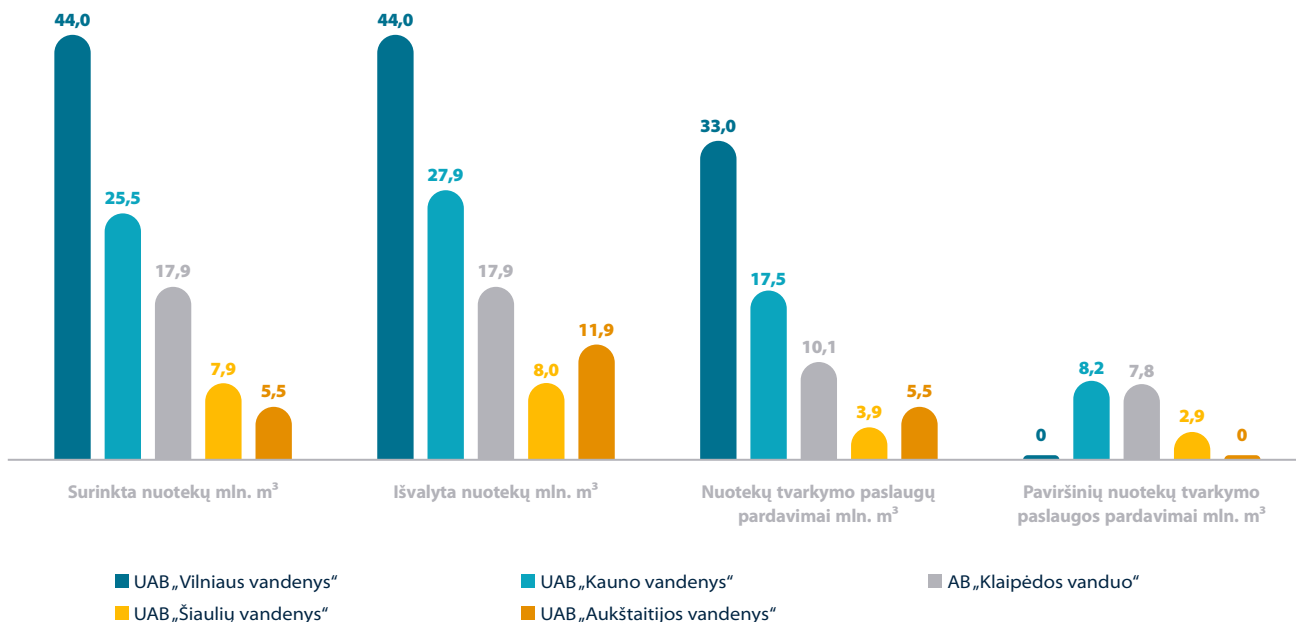

Didžiausią kiekį vandens ataskaitiniais metais išgavo **UAB „Vilniaus vandenys“** – 34,7 mln. m³, tačiau lyginant su 2022 metais tai buvo tik 1,1 proc. augimas. Tuo metu didžiausią procentinį augimą – 2,6 proc. – fiksavo **UAB „Šiaulių vandenys“**. **UAB „Kauno vandenys“** 2023 metais vandens išgavo 1,1 proc. mažiau, lyginant su 2022 metais. Analizuojant parduotą geriamojo vandens kiekį, pastebima, kad labiausiai didėjo **UAB „Vilniaus vandenys“** pardavimai – 3,0 proc. iki 29,9 mln. m³. Geriamojo vandens didesnius pardavimus, palyginti su 2022 metais, fiksavo ir **UAB „Šiaulių vandenys“**, augimas sudarė 1,1 proc. Tuo metu, likusiose didžiųjų miestų vandentvarkos įmonėse geriamojo vandens pardavimai sumažėjo, labiausiai **UAB „Aukštaitijos vandenys“** – 4,2 proc., nuo 5,9 mln. m³ iki 5,7 mln. m³.

Nors surinktų nuotekų kiekis didžiausias buvo Vilniuje, tačiau Klaipėdoje fiksuotas ryškiausias surinktų nuotekų kiekio augimas – 11,1 proc. daugiau nei 2022 metais. Tuo metu Kaune 2023 metais surinkta 8,7 proc. mažiau negu ankstesniais metais – 25,5 mln. m³, tačiau išvalytų nuotekų kiekis šiame mieste nuo 2022 metų nekito ir siekė 27,9 mln. m³. Analizuojant nuotekų tvarkymo paslaugų pardavimus, Vilniuje, Klaipėdoje ir Šiauliuose, lyginant su 2022 metais, ataskaitiniu laikotarpiu pastebimas augimas atitinkamai: 1,6 proc., 1,7

proc. ir 0,7 proc. Tuo metu Kaune ir Panevėžyje nuotekų tvarkymo paslaugų 2023 metais parduota atitinkamai 3,0 proc. ir 4,6 proc. mažiau negu 2022 metais. Didžiausią kiekį paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų ataskaitiniais metais pardavė **UAB „Kauno vandenys“** – 8,2 mln. m³, tačiau labiausiai šių paslaugų pardavimai augo Klaipėdoje, lyginant su 2022 metais, parduota 28,2 proc. daugiau.

2023 m. gruodžio 1 d. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos rodo reikšmingus skirtumus tarp Lietuvos vandentvarkos įmonių. **UAB „Prienų vandenys“** išsiskyrė aukščiausia kaina tiek vartotojams, perkantiems paslaugas bute (5,93 Eur/m³ su PVM), tiek individualių gyvenamųjų namų ar kitų patalpų įvaduose (5,84 Eur/m³ su PVM). Tuo tarpu **UAB „Druskininkų vandenys“** siūlė žemiausią kainą vartotojams, perkantiems paslaugas bute (1,65 Eur/m³ su PVM), bei individualių gyvenamųjų namų ar kitų patalpų įvaduose (1,65 Eur/m³ su PVM). Kainų skirtumai rodo didelius

regioninius skirtumus, kurie gali būti susiję su skirtingais sąnaudų lygiais, infrastruktūros būkle ir investicijų poreikiu kiekvienoje savivaldybėje. Vidutiniškai, kainos vartotojams, perkantiems paslaugas bute, yra aukštesnės nei kainos individualių namų ar kitų patalpų įvaduose, pavyzdžiui, **UAB „Lazdijų vanduo“** atveju kaina bute yra 5,28 Eur/m³ su PVM, o individualiuose namuose – 5,17 Eur/m³ su PVM. Vartotojams, perkantiems paslaugas bute geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo bazinės kainos vidurkis 2023 m. gruodžio 1 d. siekė 3,83 Eur/m³ su PVM.

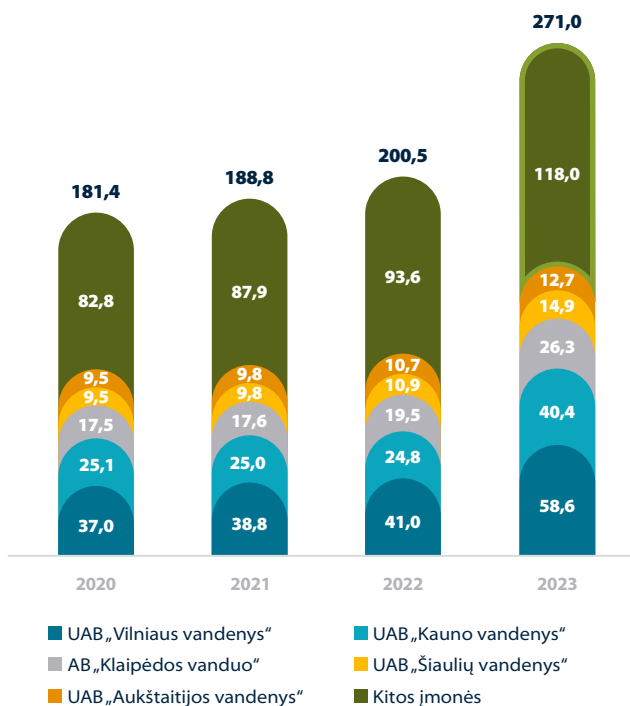
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos 2023 m. gruodžio 1 d.

Įmonės pavadinimas	Vartotojams, perkantiems paslaugas bute, Eur/m ³ (su PVM)	Vartotojams, perkantiems paslaugas individualių gyvenamųjų namų ar kitų patalpų, skirtų asmeninėms, šeimoms ar namų reikmėms, įvaduose Eur/m ³ (su PVM)	Vandens kaina individualiuose namuose Eur/m ³ (be PVM)	Nuotekų kaina individualiuose namuose Eur/m ³ (be PVM)
UAB „Prienų vandenys“	5,93	5,84	1,76	3,07
UAB „Lazdijų vanduo“	5,28	5,17	1,46	2,81
UAB „Biržų vandenys“	5,26	5,18	1,55	2,73
SĮ „Simno komunalininkas“	5,20	4,94	1,51	2,57
UAB „Kelmės vanduo“	5,08	4,78	1,44	2,51
UAB „Joniškio vandenys“	4,86	4,84	1,40	2,60
UAB „Jurbarko vandenys“	4,76	4,03	1,25	2,08
UAB „Kuršėnų vandenys“	4,76	4,67	1,45	2,41
UAB „Pakruojo vandentiekis“	4,73	4,65	1,85	1,99
UAB Molėtų vanduo	4,66	4,57	1,61	2,17
UAB „Kupiškio vandenys“	4,61	4,54	1,51	2,24
UAB „Anykščių vandenys“	4,54	4,45	1,16	2,52
UAB „Širvintų vandenys“	4,40	4,33	1,35	2,23
UAB „Radviliškio vanduo“	4,38	4,31	1,35	2,21
UAB „Skuodo vandenys“	4,37	4,30	1,09	2,46
UAB „Neringos vanduo“	4,32	4,24	1,87	1,63
UAB „Šakių vandenys“	4,28	4,24	1,44	2,06
UAB „Raseinių vandenys“	4,27	4,14	1,45	1,97
UAB „Pagėgių komunalinis ūkis“	4,26	4,20	1,37	2,10
UAB „Kalvarijos komunalininkas“	4,17	4,11	2,23	1,17
UAB „Šiaulių vandenys“	4,04	3,99	1,29	2,01
UAB „Akmenės vandenys“	3,94	3,87	1,19	2,01
UAB „Kretingos vandenys“	3,92	3,84	1,29	1,88
UAB „Trakų vandenys“	3,88	3,84	1,14	2,03
UAB „Šilalės vandenys“	3,86	2,93	1,23	1,92
UAB „Rokiškio vandenys“	3,73	3,68	1,12	1,92
UAB „Sūduvos vandenys“	3,70	3,67	1,32	1,71
UAB „Giraitės vandenys“	3,65	3,61	1,24	1,74
UAB „Varėnos vandenys“	3,64	3,56	1,11	1,83
UAB „Palangos vandenys“	3,59	3,55	1,21	1,72
UAB „Šilutės vandenys“	3,50	3,45	1,03	1,82
UAB „Kaišiadorių vandenys“	3,47	3,39	1,55	1,25
UAB „Ukmergės vandenys“	3,47	3,41	1,15	1,67
UAB „Kėdainių vandenys“	3,45	3,38	1,10	1,69
UAB „Dzūkijos vandenys“	3,44	3,39	1,12	1,68
UAB „Utenos vandenys“	3,30	3,24	1,10	1,69
UAB „Vilkaviškio vandenys“	3,21	3,16	1,00	1,61
UAB „Birštono vandentiekis“	3,19	3,15	1,36	1,24
UAB „Plungės vandenys“	3,16	3,12	1,18	1,40
UAB „Mažeikių vandenys“	3,01	3,28	1,28	1,18
UAB „Tauragės vandenys“	3,00	2,95	0,96	1,48
UAB „Telšių vandenys“	2,78	2,72	1,41	0,84
AB „Klaipėdos vanduo“	2,69	2,66	1,03	1,17
UAB „Jonavos vandenys“	2,64	2,60	1,27	0,88
UAB „Kauno vandenys“	2,52	2,48	0,88	1,17
UAB „Pasvalio vandenys“	2,49	2,44	0,67	1,35
UAB „Aukštaitijos vandenys“	2,38	2,35	0,86	1,08
UAB „Vilniaus vandenys“	2,02	2,00	0,86	0,79
UAB „Druskininkų vandenys“	1,65	1,65	0,65	0,71

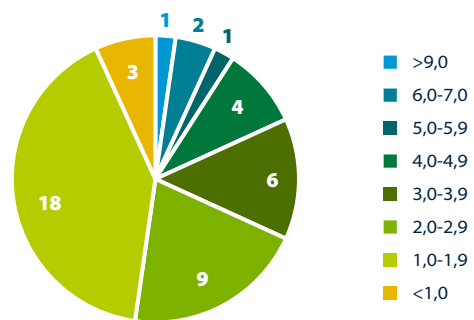
2023 metais vandentvarkos sektoriaus pajamos toliau augo ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje siekė 271,0 mln. eurų. Nuo 2020-ųjų metų pardavimo pajamos didėjo 49,4 proc. arba 89,6 mln. eurų. Tam įtakos turėjo išaugę vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tarifai. Kaip ir ankstesniais metais, didžiausią pajamų sumą uždirbo didžiųjų miestų vandentvarkos įmonės: **UAB „Vilniaus vandenys“**, **UAB „Kauno vandenys“**, **AB „Klaipėdos vanduo“**, **UAB „Šiaulių vandenys“** ir **UAB „Aukštaitijos vandenys“**. Bendra šių įmonių apyvarta sudarė 56,5 proc. arba 153,0 mln. eurų viso sektoriaus pardavimo pajamų. **UAB „Vilniaus vandenys“**, eksploatuojanti 33 vandenvietes, 6 nuotekų valyklas, apie 1 925 km vandentiekio ir apie 1 630 km nuotekų tinklų, 2023 metais uždirbo 58,6 mln. eurų pardavimo pajamų, lyginant su praėjusiu laikotarpiu, šios pajamos išaugo 43,0 proc. ir sudarė 21,6 proc. viso vandentvarkos sektoriaus pajamų. Pokytį lėmė nuo 2023 metų sausio mėn. įsigaliojęs padidėjęs bazinių paslaugų kainų tarifas ir dėl plėtos išaugęs klientų skaičius, kuris turėjo įtakos išaugusiam parduoto geriamojo vandens kiekiui bei surinktų ir išvalytų nuotekų kiekiui. Palyginus su 2022 metais, vandens parduota apie 3 procentais, nuotekų tvarkymo paslaugų apie 2 procentais daugiau. Taip pat ženklus pajamų didėjimas pastebimas ir **UAB „Kauno vandenys“**, eksploatuojanti 4 vandenvietes, 3 vandens gerinimo įrenginius, 14 antro ir 66 trečio vandens pakėlimo siurbles, 272 nuotekų perpumpavimo siurbles, 4-ias grotas, mechaninio ir

biologinio nuotekų valymo valyklą, 10 paviršinių nuotekų valymo įrenginių, 1 492 km geriamojo vandens tinklų ir 1 463 km nuotekų tinklų, įmonė uždirbo 15,6 mln. eurų daugiau negu 2022 metais, t. y. 40,4 mln. eurų. Apyvarta didėjo dėl jau minėtų aukštesnių teikiamų paslaugų tarifų, kurie buvo perskaičiuoti dėl ženkliai išaugusių energetinių išteklių kainų ir dėl tų pačių energetinių išteklių 2022 metais patirto nuostolio kompensavimo. Ataskaitiniu laikotarpiu spartus pardavimo pajamų augimas fiksuotas ne tik didžiųjų miestų savivaldybėse bet ir kitų savivaldybių vandentvarkos įmonėse. Vertinant procentine išraiška, didžiausias augimas pastebimas **UAB „Sūduvos vandenys“**, kurios pardavimo pajamos, lyginant su praėjusiu laikotarpiu, augo 77,8 proc. arba 4,0 mln. eurų iki 9,2 mln. eurų. Pokytį lėmė ne tik padidėję teikiamų paslaugų tarifai, bet ir tai, kad reorganizavus įmonę prijungimo būdu 2023 m. lapkričio 8 d. buvo prijungta UAB „Marijampolės butų ūkis“, kurios pardavimo pajamos siekė 1,3 mln. eurų. Kai kuriose vandentvarkos sektoriaus įmonėse apyvarta didėjo labai neženkliai, pavyzdžiui, **UAB „Druskininkų vandenys“** uždirbo tik 1,4 proc. didesnes pajamas (iš viso 1,8 mln. eurų) negu 2022 metais. Didžiojoje dalyje nagrinėjamo sektoriaus įmonių uždirbta pajamų iki 1,9 mln. eurų, tokių įmonių iš viso buvo 18. Iki 1 mln. eurų uždirbo 3 sektoriaus įmonės: **UAB „Skuodo vandenys“** (924,0 tūkst. eurų), **UAB „Neringos vanduo“** (885,5 tūkst. eurų), **UAB „Pagėgių komunalinis ūkis“** (708,6 tūkst. eurų).

Pardavimo pajamos, mln. eurų

Kitų įmonių skaičius, pagal uždirbtas pajamas 2023 metais, mln. eurų

Kitų įmonių pardavimų pajamos mln. eurų 2023 metais

UAB „Sūduvos vandenys“	9,2
UAB „Utenos vandenys“	7,0
UAB „Dzūkijos vandenys“	6,6
UAB „Kėdainių vandenys“	5,8
UAB „Mažeikių vandenys“	4,9
Kitos įmonės	84,5

Vandentvarkos sektoriaus pagrindinės veiklos sąnaudos, lyginant su 2022 metais, augo neženkliai – pokytis siekė 0,4 proc. Augimą pristabdė sumažėjusios energetinių resursų kainos. Sektoriaus SVJ metus užbaigė patirdamos 236,5 mln. eurų sąnaudų, kas sudarė 18,0 proc. viso SVJ portfelio kaštų. Nagrinėjamo sektoriaus sąnaudų struktūroje didžiausią dalį užima savikaina - ataskaitiniais metais ji siekė 77,3 proc. viso sektoriaus sąnaudų. Didžiųjų miestų įmonės, uždirbusios daugiausiai pajamų, patyrė ir daugiausiai sąnaudų, kurios bendroje sumoje siekė 124,6 mln. eurų, t. y. 52,7 proc. viso sektoriaus sąnaudų. Lyginant su 2022 metais, pardavimų savikaina ataskaitiniais metais padidėjo **UAB „Vilniaus vandenys“**, o kitose didžiųjų miestų savivaldybių įmonėse pastebimas savikainos kritimas. Labiausiai savikaina mažėjo **UAB „Kauno vandenys“** ir **UAB „Šiaulių vandenys“**, atitinkamai -2,5 proc. iki 717,0 tūkst. ir -6,7 proc. iki 753,8 tūkst. eurų.

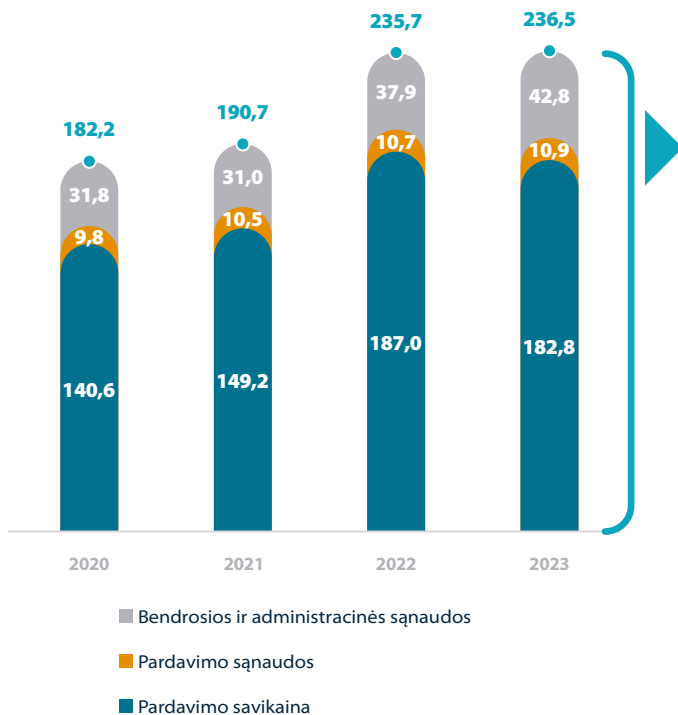
UAB „Vilniaus vandenys“ veiklos sąnaudos siekė 49,2 mln. eurų. Didžiausią šių sąnaudų dalį sudarė darbo užmokesčio ir susijusių mokesčių sąnaudos – apie 34 proc., taip pat nemažą dalį – apie 22 proc. sudarė ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos, jos buvo 1,8 mln. eurų didesnės negu 2022 metais dėl didėjančių įgyvendinamų investicijų apimčių. Tuo metu energetikos sąnaudos, sudariusios apie 10 proc. visų veiklos sąnaudų, buvo 3,7 mln. eurų mažesnės nei 2022 metais dėl sumažėjusių energetinių resursų kainų. **UAB „Kauno vandenys“** savikaina ataskaitiniais metais sumažėjo 2,5 proc., tačiau bendrosios ir administracinės sąnaudos išaugo dvigubai, nuo 1,2 mln. eurų 2022 metais iki 2,4 mln. eurų 2023 metais. **AB „Klaipėdos vanduo“** savikaina taip pat šiek tiek sumažėjo (0,7 proc.), tačiau pardavimo bei bendrosios ir administracinės sąnaudos augo 21,9 proc., tam įtakos turėjo 2,8 karto padidėjusios klientų

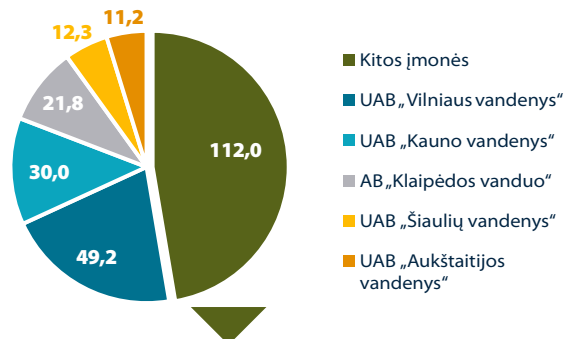
aptarnavimo sąnaudos. Pardavimo savikaina ataskaitiniais metais mažėjo 34-iose sektoriaus įmonėse, ženklus savikainos kritimas pastebimas ne tik didžiųjų miestų savivaldybių įmonėse, bet ir mažesnėse, pavyzdžiui, **UAB „Mažeikių vandenys“** savikaina ataskaitiniais metais susitraukė 552,0 tūkst. eurų iki 3,2 mln. eurų, o **UAB „Kėdainių vandenys“** 383,9 tūkst. eurų iki 3,7 mln. eurų. Nors

didžiojoje dalyje sektoriaus įmonių pardavimų savikaina ataskaitiniu laikotarpiu sumažėjo, tačiau 15-oje įmonių pastebimas augimas. Labiausiai (+23,4 proc. iki 6,6 mln. eurų) pardavimų savikaina didėjo **UAB „Sūduvos vandenys“** dėl jau anksčiau minėtos įmonės reorganizacijos.

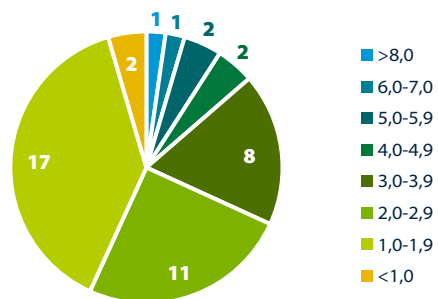
Veiklos sąnaudų dinamika, mln. eurų

Veiklos sąnaudos 2023 metais, mln. eurų

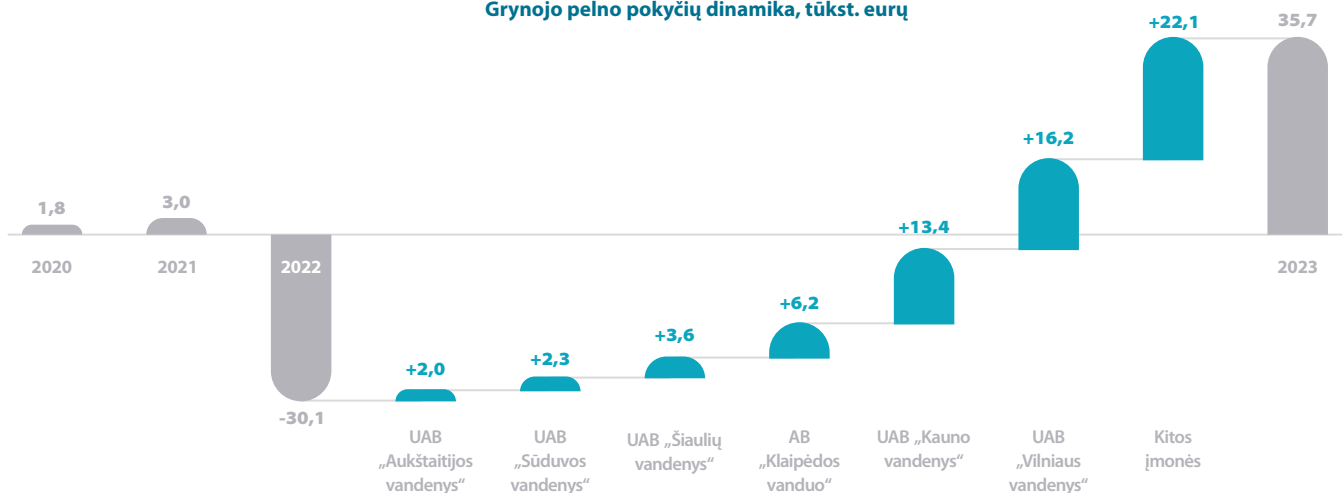
Kitų įmonių skaičius, pagal sąnaudas 2023 metais, mln. eurų

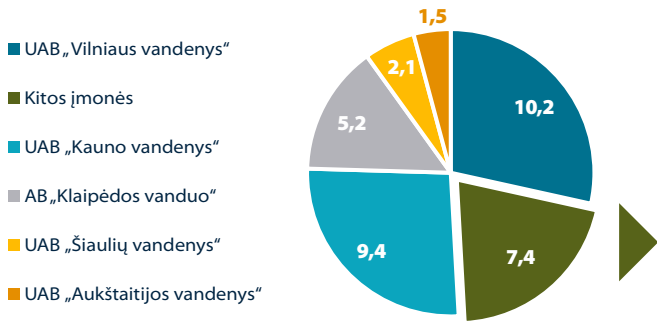
2023 metai buvo pelningi daugumai vandentvarkos sektoriaus įmonių, ypač didžiuosiuose miestuose. Po didelių nuostolių 2022 metais, sektorius atsigavo ir uždirbo rekordinį pelną – 35,7 mln. eurų. Iš esmės teigiamą rezultatą lėmė išaugę teikiamų paslaugų tarifai bei mažėję energetinių resursų kaštai. Iš 49-ių sektoriaus įmonių pelningai metus užbaigė 35 įmonės. **UAB „Vilniaus vandenys“**, **UAB „Kauno vandenys“** ir **UAB „Klaipėdos vanduo“** ženkliausiai prisidėjo prie bendro sektoriaus grynojo pelno augimo, tai galima sieti su didesniu gyventojų skaičiumi, efektyvesne infrastruktūra ir didesniais pajamų srautais. Didžiausią grynojo pelno sumą uždirbo **UAB „Vilniaus vandenys“** – 10,2 mln. eurų, kai 2022 metais buvo patirtas 6,0 mln. eurų nuostolis. Regioninės įmonės taip pat parodė teigiamus rezultatus, nors jų pelnas buvo mažesnis palyginus su didžiosiomis įmonėmis. **UAB „Utenos vandenys“** uždirbo 1,3 mln. eurų grynojo

pelno, tai geriausias šios įmonės pasiektas rezultatas nuo 2018 metų. Panaši situacija ir **UAB „Mažeikių vandenys“** (0,9 mln. eurų), **UAB „Palangos vandenys“** (0,9 mln. eurų), **UAB „Sūduvos vandenys“** (0,9 mln. eurų) **UAB „Plungės vandenys“** (0,8 mln. eurų) – visos šios įmonės 2023 metais pasiekė didžiausią grynojo pelno sumą per pastaruosius penkerius metus. Nors didžioji dalis vandentvarkos sektoriaus įmonių ataskaitiniais metais generavo grynąjį pelną, tačiau 14 SVĮ patyrė nuostolį. **UAB „Druskininkų vandenys“** sekėsi prasčiausiai – buvo patirtas 360,9 tūkst. eurų nuostolis, nors lyginant su 2022 metais, nuotolio suma susitraukė 3,2 proc. Tokius rezultatus galėjo lemti tai, kad įmonės duomenimis, 2023 metais galiojusios bendrovės paslaugų kainos buvo mažiausios tarp Alytaus regiono įmonių ir vienos mažiausių Lietuvoje.

Grynojo pelno pokyčių dinamika, tūkst. eurų

Grynasis pelnas 2023 metais, mln. eurų

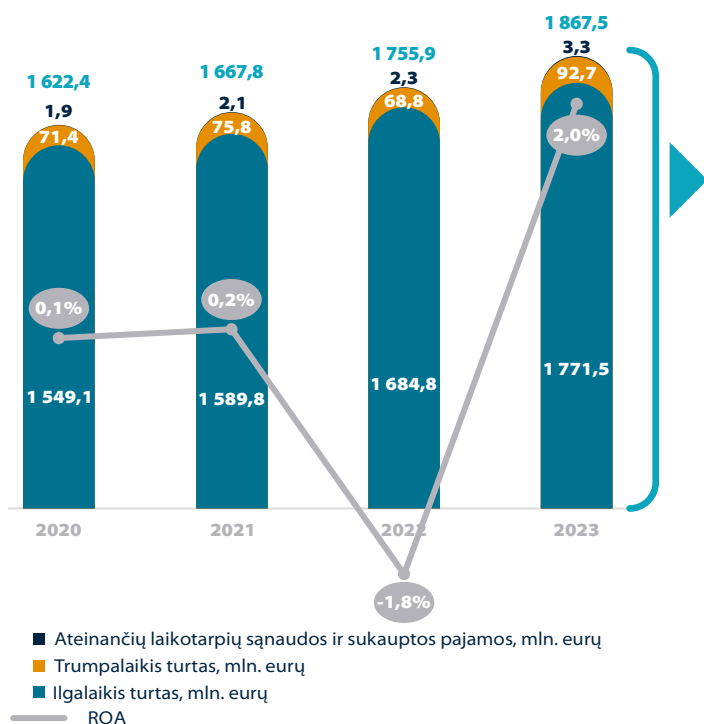
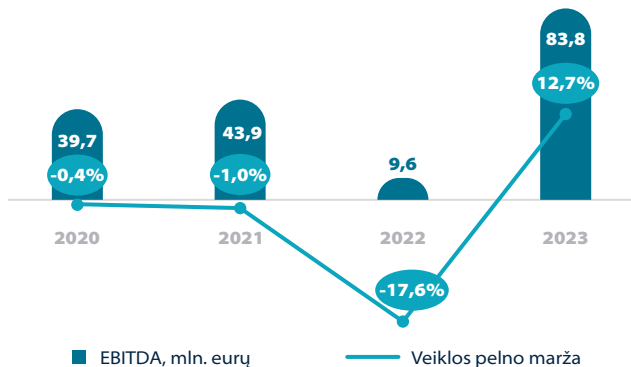

Kitų įmonių grynasis pelnas 2023 metais, mln. eurų

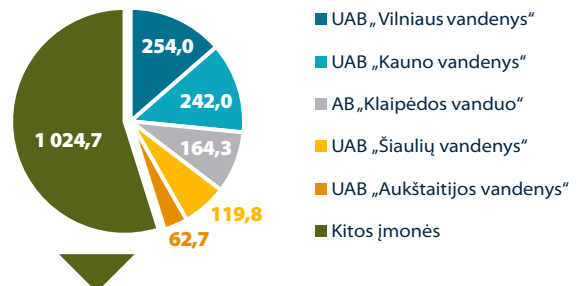
UAB „Utenos vandenys“	1,3
UAB „Mažeikių vandenys“	0,9
UAB „Palangos vandenys“	0,9
UAB „Sūduvos vandenys“	0,9
UAB „Plungės vandenys“	0,8
Kitos įmonės	2,6

2023 metais EBITDA ženkliai išaugo ir siekė 83,8 mln. eurų, tai buvo geriausias rezultatas per pastaruosius 4 metus. Nusidėvėjimas ir amortizacija sudarė 45,2 mln. eurų visos EBITDA sumos. Didžiųjų miestų savivaldybių įmonės uždirbo 69,4 proc. viso vandentvarkos sektoriaus EBITDA, t. y. 58,2 mln. eurų. Lėtesnis veiklos sąnaudų augimas sąlygojo teigiamą veiklos pelno maržą, kuri 2023 metais išaugo iki 12,7 proc., kas rodo žymų veiklos efektyvumo ir pelningumo pagerėjimą. Lyginant situaciją nuo 2020-ųjų metų, veiklos pelningumo rodiklis padidėjo 13,2 procentinio punkto. Didžiausią veiklos pelningumą 2023 metais pasiekė **UAB „Kauno vandenys“** – 25,7 proc. Taip pat aukšta šio rodiklio vertė buvo ir mažesnėse įmonėse, pavyzdžiui, **UAB „Utenos vandenys“** – 22,0 proc., **AB „Plungės vandenys“** – 20,0 proc., **UAB „Mažeikių vandenys“** – 18,9 proc.

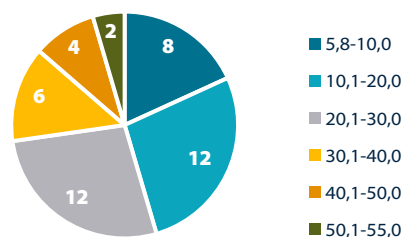
Per 2023-uosius metus vandentvarkos sektoriaus turtas augo 6,4 proc. ir siekė 1,9 mlrd. eurų. Visos sektoriaus įmonės yra infrastruktūrinės, t. y. joms priklauso vandentiekio ir nuotekų tinklai, valymo įrenginiai, siurblinės ir pan., dėl ko ilgalaikis materialus turtas sudarė absoliučiai didžiausią aktyvų dalį – 94,9 proc. Didžiųjų miestų savivaldybių įmonės 2023 metais apskaitė 45,1 proc. viso vandentvarkos sektoriaus turto, t. y. 842,9 mln. eurų. Analizuojant sektoriaus pokyčius, pastebima, kad turto vertė augo 29-iose sektoriaus įmonėse, o reikšmingiausi pokyčiai, turėję įtakos sektoriaus rezultatams, įvyko Vilniuje. **UAB „Vilniaus vandenys“** turtas didėjo 20,3 proc. arba 42,8 mln. ir siekė 254,0 mln. eurų. Augimą lėmė didelės apimties investicijos, daugiausiai skirtos tinklų plėtrai, eksploatuojamų tinklų ir stočių renovacijai, vandenviečių renovacijai, Vilniaus miesto nuotekų valyklos rekonstrukcijai, dumblo apdorojimo įrenginių atnaujinimui bei vandens apskaitos prietaisų keitimui. **UAB „Kauno vandenys“** aktyvų augimui 22,0 mln. eurų iki 242,0 mln. eurų ir **UAB „Klaipėdos vanduo“** turto didėjimui 6,9 mln. eurų iki 164,3 mln. eurų daugiausiai įtakos turėjo atliktos investicijos į infrastruktūros atnaujinimą ir plėtrą. Vandentvarkos sektoriuje turto suma augo ne tik didžiųjų miestų savivaldybių įmonėse, pavyzdžiui, **UAB „Dzūkijos vandenys“** aktyvai ataskaitiniais metais padidėjo 10,4 mln. eurų, iki 54,4 mln. eurų dėl vykdomų ir užbaigtų investicinių projektų. Didžiojoje dalyje sektoriaus įmonių valdomo turto suma siekė nuo 10,1 mln. eurų iki 30 mln. eurų. 2023 metais turto grąžos ROA rodiklis buvo aukščiausias per visą nagrinėjamą laikotarpį ir siekė 2,0 proc., kas parodė visos rinkos atsivimą ir efektyvumo didėjimą valdant sąnaudas 2023 metais.

Turtas 2023 metais, mln. eurų

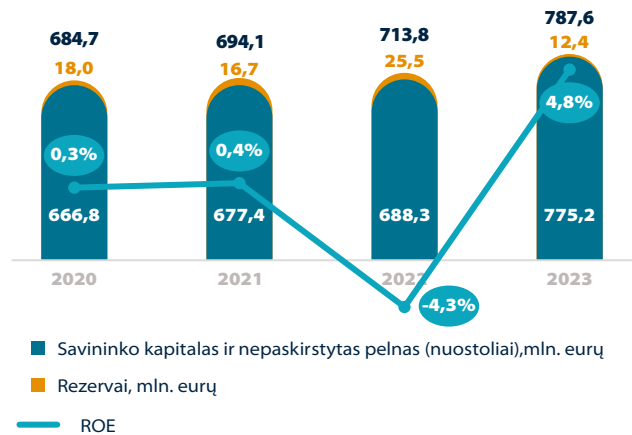

Kitų įmonių skaičius, pagal valdomą turtą 2023 metais, mln. eurų

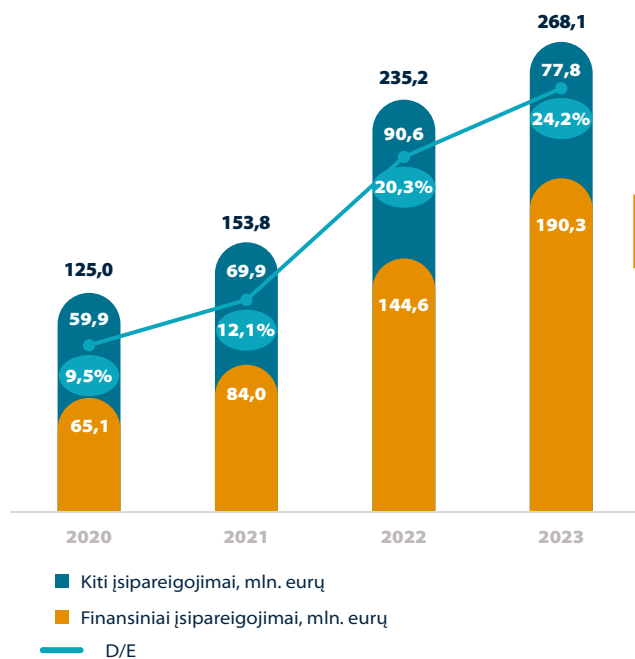
2020-2023 metų laikotarpiu SVĮ vandentvarkos sektorius demonstravo nuoseklų savininko kapitalo augimą, įvertinus ir nepaskirstyto pelną (nuostolį), šis finansinis rodiklis augo nuo 666,8 mln. eurų 2020 metais iki 775,2 mln. eurų 2023 metais. Nuo 2020 iki 2022 metų vandentvarkos sektoriuje buvo fiksuojamas nepaskirstytas nuostolis, 2022 metais šis nuostolis siekė 46,5 mln. eurų, o ataskaitiniais metais nepaskirstyto pelno suma sudarė 4,5 mln. eurų. Tuo metu rezervų suma ataskaitiniais metais buvo mažiausia per visą nagrinėjamą laikotarpį – 12,4 mln., kadangi rezervai buvo naudojami ankstesniais metais patirtam nuostoliui sumažinti. Labiausiai rezervai susitraukė UAB „Vilniaus vandenys“, čia rezervų suma siekė 1,2 mln. eurų, t. y. 6,3 mln. eurų mažiau negu 2022 metais. 2022 metais skirstant 2021 metų grynąjį pelną, buvo suformuotas rezervas įmonės investicijai, numatytų 2020-2022 metų investicijų plane, įgyvendinimui, į kurį buvo skirti 6,3 mln. eurų, 2023 metais akcininkų spendimu šis rezervas buvo atstatytas. Bendrai vandentvarkos sektoriaus nuosavo kapitalo suma ataskaitiniais metais siekė 787,6 mln. eurų, tai sudarė 41,4 proc. viso SVĮ portfelio nuosavo kapitalo. 2023 metais nuosavo kapitalo gražos ROE rodiklis augo iki 4,8 proc., kai 2022 metais buvo fiksuojama neigiama reikšmė, šis pokytis rodo, kad

sektorius sugebėjo atsigausti ir pagerino savo kapitalo panaudojimo efektyvumą. Aukščiausias nuosavo kapitalo gražos rodiklis 2023 metais buvo UAB „Mažeikių vandenys“ – 10,3 proc., tačiau neišvengta ir neigiamų reikšmių, pavyzdžiui, UAB „Neringos vanduo“ ROE siekė -14,3 proc.

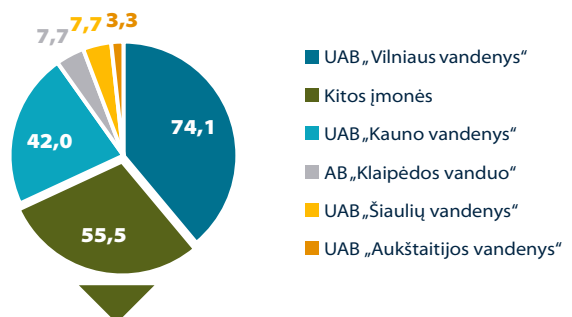

Per 2020-2023 metus Lietuvos vandentvarkos sektoriaus finansiniai įsipareigojimai reikšmingai išaugo nuo 65,1 mln. eurų 2020 metais iki 190,3 mln. eurų 2023 metais. Kitų įsipareigojimų augimas taip pat buvo pastebimas: nuo 59,9 mln. eurų 2020 metais iki 77,8 mln. eurų 2023 metais. Bendras įsipareigojimų lygis ataskaitiniais metais pasiekė 268,1 mln. eurų, o D/E rodiklis išaugo nuo 20,3 proc. iki 24,2 proc., kas rodo didėjančią finansinį svertą ar didėjančias investicijas skolintomis lėšomis. Vandentvarkos sektoriaus įsipareigojimai sudarė 33,2 proc. viso SVĮ portfelio įsipareigojimų. 2023 metais analizuojamame sektoriuje didžiausi finansiniai įsipareigojimai buvo UAB „Vilniaus vandenys“ (74,1 mln. eurų), palyginus su 2022 metais, finansinė skola

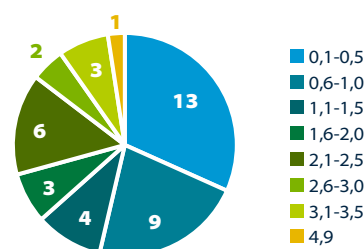
augo 83,4 proc. dėl gautos paskolos, reikalingos investicinių projektų įgyvendinimui. Tuo metu UAB „Kauno vandenys“ finansinė skola siekė 42,0 mln. eurų, t. y. 12,6 proc. daugiau negu 2022 metais. Vilniaus ir Kauno miestų savivaldybių vandentvarkos įmonių finansinės skolos sudarė daugiau negu pusę, t. y. 61,0 proc. viso sektoriaus finansinių skolų. Kitų savivaldybių įmonių finansiniai įsipareigojimai buvo ženkliai mažesni, daugumoje įmonių jie siekė iki 1,0 mln. eurų. Trys įmonės: UAB „Jurbarko vandenys“, UAB „Radviliškio vanduo“, UAB „Skuodo vandenys“, ataskaitiniais metais finansinių įsipareigojimų neturėjo.

Finansiniai įsipareigojimai 2023 metais, mln. eurų

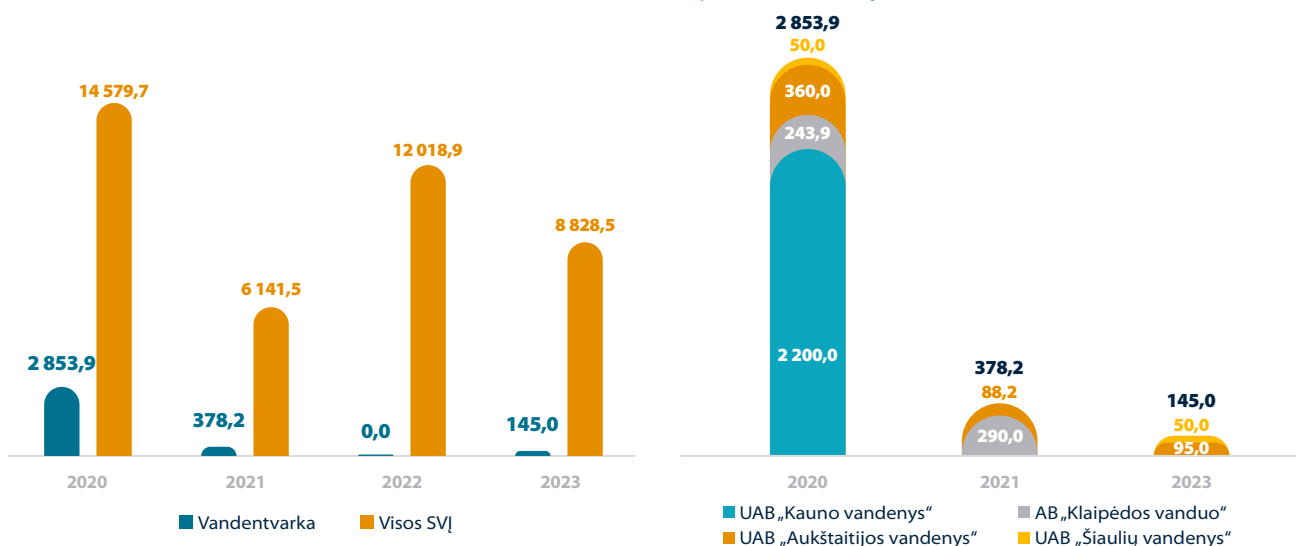
Kitų įmonių skaičius pagal finansinius įsipareigojimus 2023 metais, mln. eurų

Ataskaitiniais metais vandentvarkos sektoriaus įmonės savivaldybėms paskyrė 145,0 tūkst. eurų dividendų, tai sudarė tik 1,6 proc. visų SVĮ paskirtų dividendų sumos 2023 metais. Didžiausia nagrinėjamo sektoriaus paskirta dividendų suma buvo 2020 metais – 2,9 mln. eurų. Per visus ketverius metus dividendai buvo paskirti tik didžiųjų miestų savivaldybėms, išskyrus Vilniaus miesto savivaldybę, kadangi UAB „Vilniaus vandenys“ analizuojamu laikotarpiu akcininkui dividendų nepaskyrė. Didžiausią sumą per visą 2020-2023 metų laikotarpį paskyrė UAB „Kauno vandenys“ – 2,2 mln. eurų. Tačiau nuosekliai dividendus mokėjo tik UAB „Aukštaitijos

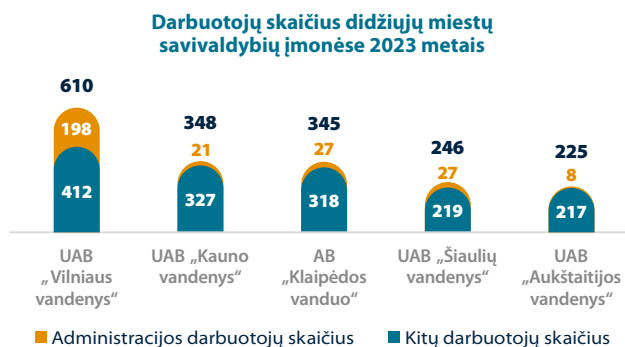
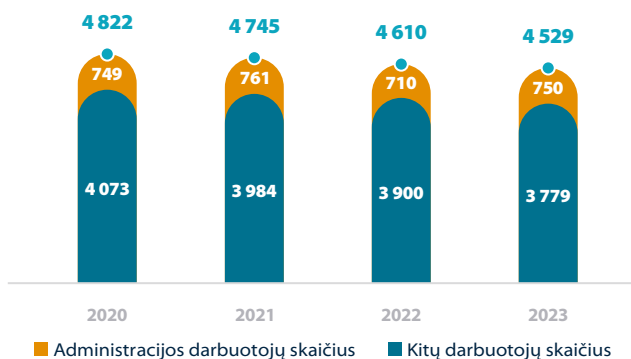
vandenys“, kiekvienais metais bent dalį grynajo pelno paskirdama dividendams, išskyrus 2022 metus, kuomet įmonė patyrė grynąjį nuostolį kaip ir daugelis kitų sektoriaus įmonių. Ataskaitiniais metais dividendus savivaldybėms paskyrė tik 2 įmonės, nors teigiamas paskirstytinis pelnas fiksuotas 12-oje, o bendra paskirstytino pelno suma siekė 33,9 mln. eurų. Dividendų paskyrimas priklauso ir nuo paties akcininko, pavyzdžiui, 2020-2022 metais Kauno miesto savivaldybė dividendų atsisakė. Dažnu atveju įmonės paskirstytinį pelną nukreipia į rezervas investicijoms ir paskolų grąžinimui.

Paskirti dividendai savivaldybėms, tūkst. eurų

2020-2023 metų laikotarpiu bendras sektoriuje dirbančiųjų skaičius sumažėjo nuo 4 822 iki 4 529. Ataskaitiniais metais vandentvarkos sektoriaus darbuotojų skaičius sudarė 21,7 proc. visų SVĮ darbuotojų. Lyginant su 2022 metais, ataskaitiniu laikotarpiu dirbančiųjų labiausiai sumažėjo **UAB „Tauragės vandenys“** nuo 106 iki 93. Darbuotojų skaičius mažėjo ir didžiųjų miestų savivaldybių valdomose įmonėse, **UAB „Vilniaus vandenys“** 2022 metų pabaigoje dirbo 621, o ataskaitinių metų pabaigoje – 610, tai daugiausiai darbuotojų turinti vandentvarkos sektoriaus bendrovė. Kitose įmonėse pokyčiai buvo mažesni, pavyzdžiui, per 2023 metus **AB „Klaipėdos vanduo“** darbuotojų skaičius padidėjo 2 darbuotojais. Pastebima, kad nors ataskaitiniais metais bendras vandentvarkos darbuotojų skaičius

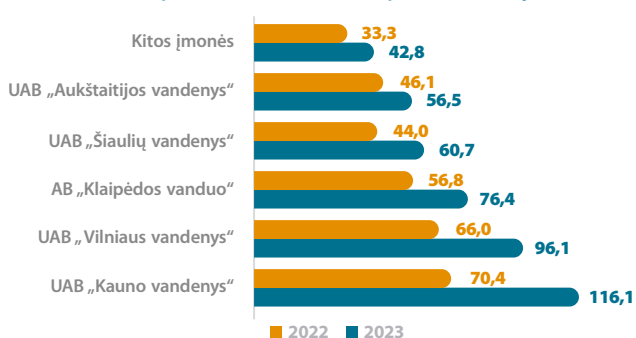
mažėjo, tačiau administracijoje personalo dirbo daugiau – 2023 metais šių darbuotojų buvo 16,6 proc., kai 2022 metais – 15,4 proc. Žvelgiant į pavienes sektoriaus įmones, ataskaitiniais metais buvo ir tokių įmonių, kurių administracijos darbuotojai sudarė 37,5 proc. (**UAB „Šakių vandenys“**), taip pat nemaža dalis administracijos darbuotojų teko **UAB „Vilniaus vandenys“** – 32,5 proc. Tuo metu **UAB „Kretingos vandenys“** ir **UAB „Aukštaitijos vandenys“** administracijos darbuotojų dalis buvo šiek tiek didesnė negu 3 proc., atitinkamai siekusi 3,3 proc. ir 3,6 proc. Apibendrinant galima teigti, kad vandentvarkos sektorius didina veiklos efektyvumą, mažindamas darbuotojų skaičių, tačiau pastebima didėjanti administracinė našta, dėl kurios auga administracijos darbuotojų poreikis.

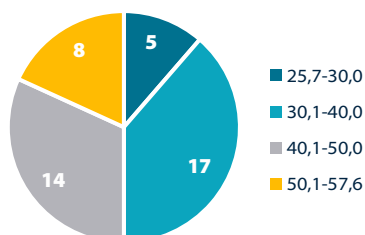
Mažėjantis darbuotojų skaičius, kuomet pardavimo pajamos auga, rodo, kad sektorius sėkmingai įgyvendina veiklos efektyvumo, kaštų mažinimo ir produktyvumo didinimo strategiją. Ataskaitinius metus palyginus su 2022 metais matyti, kad įmonės 2023 metais dirbo efektyviau – vidutiniškai viename darbuotojui teko 44,8 tūkst. eurų pajamų, kuomet 2022 metais – 43,5 tūkst. eurų. Efektyvumą ypač didino didžiųjų miestų savivaldybių įmonės, pavyzdžiui, **UAB „Kauno vandenys“** 2023 metais vienas darbuotojas vidutiniškai uždirbo 116,1 tūkst. eurų, kai 2022 metais ši suma siekė 70,4 tūkst. eurų. Mažesnėse savivaldybėse SVĮ vienas darbuotojas vidutiniškai uždirbo 42,8 tūkst. eurų, didžiojoje daugumoje šių įmonių vieno darbuotojo uždirbta suma siekė 30,1 iki 40,0 tūkst. eurų. Mažiausiai pardavimo pajamų vienas darbuotojas uždirbo **UAB „Kalvarijos komunalininkas“** – 25,7 tūkst. eurų, t. y. 4,5 karto mažiau negu Kaune.

Mažėjantis darbuotojų skaičius, kuomet pardavimo pajamos auga, rodo, kad sektorius sėkmingai įgyvendina veiklos efektyvumo, kaštų mažinimo ir produktyvumo didinimo strategiją. Ataskaitinius metus palyginus su 2022 metais matyti, kad įmonės 2023 metais dirbo efektyviau – vidutiniškai viename darbuotojui teko 44,8 tūkst. eurų pajamų, kuomet 2022 metais – 43,5 tūkst. eurų. Efektyvumą ypač didino didžiųjų miestų savivaldybių įmonės, pavyzdžiui, **UAB „Kauno vandenys“** 2023 metais vienas darbuotojas vidutiniškai uždirbo 116,1 tūkst. eurų, kai 2022 metais ši suma siekė 70,4 tūkst. eurų. Mažesnėse savivaldybėse SVĮ vienas darbuotojas vidutiniškai uždirbo 42,8 tūkst. eurų, didžiojoje daugumoje šių įmonių vieno darbuotojo uždirbta suma siekė 30,1 iki 40,0 tūkst. eurų. Mažiausiai pardavimo pajamų vienas darbuotojas uždirbo **UAB „Kalvarijos komunalininkas“** – 25,7 tūkst. eurų, t. y. 4,5 karto mažiau negu Kaune.

Pajamos vienam darbuotojui, tūkst. eurų

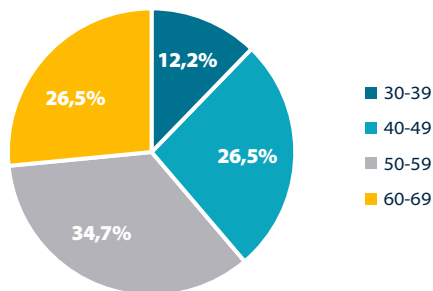

Kitų įmonių skaičius pagal pajamas vienam darbuotojui 2023 metais, tūkst. eurų

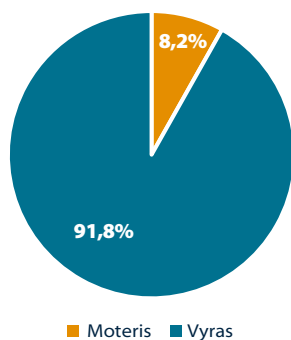

Vadovų pasiskirstymas pagal amžių 2023 metais rodo, kad didžiausia dalis (34,7 proc.) vadovų buvo 50-59 metų amžiaus grupėje, o tai reiškia, kad sektoriuje dominavo labiau patyrę vadovai. Mažesnę dalis vadovų (12,2 proc.) buvo jaunesni, priklausantys 30-39 metų amžiaus grupei, kas gali reikšti, kad jauni specialistai retai užima vadovaujančias pozicijas šiame sektoriuje. Kitos dvi amžiaus grupės – 40-49 metų ir 60-69 metų – sudarė po 26,5 proc. kiekviena. Vadovų pasiskirstymas pagal lytį rodo akivaizdžią disproporciją, kur net 91,8 proc. vadovų buvo vyrai, o tik 8,2 proc. moterų užėmė vadovaujančias pozicijas, moterys vadovės buvo šiose įmonėse: **UAB „Biržų vandenys“**, **UAB „Jonavos vandenys“**, **UAB „Kretingos vandenys“**, **UAB „Širvintų vandenys“**.

Vadovų pasiskirstymas pagal amžių, 2023 metais

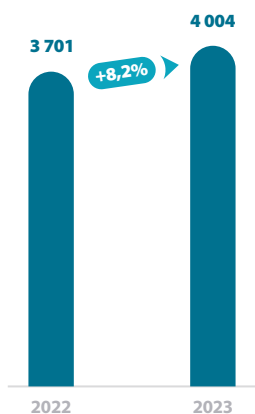

Vadovų pasiskirstymas pagal lytį, 2023 metais

Analizuojamo sektoriaus įmonių vadovų vidutinis atlygis (pastovioji atlygio dalis kartu su kintama atlygio dalimi) 2023 metais augo 8,2 proc. ir siekė 4 004 eurų. Palyginus su visų SVĮ vadovų atlygio vidurkiu, ataskaitiniais metais vandentvarkos sektoriaus vadovų vidutinis atlygis buvo 6,4 proc. didesnis. Mažiausias atlygis vadovui mokėtas **UAB „Širvintų vandenys“** – 2 280 eurų. Tuo metu didžiausias atlygis siekė 9 527 eurų, kurį gavo **UAB „Vilniaus vandenys“** vadovas.

Vandentvarkos įmonių vadovų atlygiai, eurai

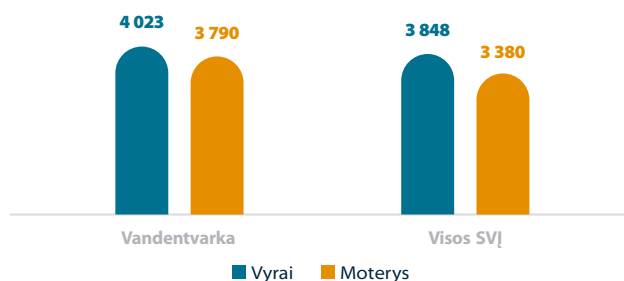

Vadovų atlygiai 2023 metais, eurai

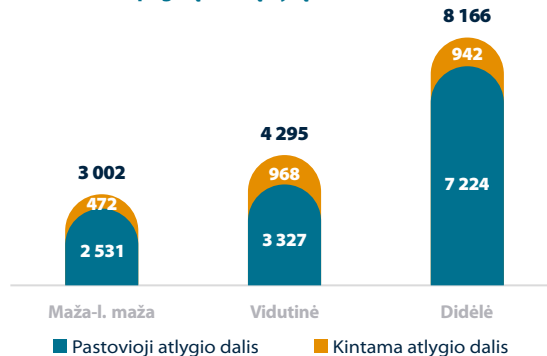

Taip pat pastebima, kad vandentvarkos sektoriuje vidutinis vadovų vyrų atlyginimas buvo 6,1 proc. didesnis nei moterų. Tuo metu visų SVĮ vadovų vyrų ir moterų atlygio skirtumai buvo didesni, vadovai vyrai vidutiniškai uždirbo 3 848 eurų, o moterys – 3 380 eurų, vadinasi, vadovų vyrų atlygis 13,8 proc. lenkė moterų atlygį. Analizuojant vandentvarkos įmonių vadovų atlyginimus pagal įmonių dydžius, matyti, kad mažų įmonių vadovai vidutiniškai gavo 3 002 eurų, iš kurių 15,7 proc. sudarė kintamoji dalis. Šioje įmonių kategorijoje mažiausią atlygį gavo **UAB „Širvintų vandenys“** vadovas, o didžiausią **UAB „Varėnos vandenys“** vadovas – 4 277 eurų. Vidutinių įmonių vadovų atlygio vidurkis siekė 4 295 eurų, iš kurių 22,5 proc. sudarė kintamoji dalis. Vidutinių įmonių kategorijoje mažiausias atlygis mokėtas **UAB „Raseinių vandenys“** vadovui – 3 071 euras, o didžiausias **UAB „Utenos vandenys“** vadovui – 7 980 eurų. Didelių įmonių vadovai uždirbo daugiausiai, vidutiniškai 8 166 eurų, iš kurių 11,5 proc. sudarė kintamoji dalis. Šie duomenys rodo, kad didesnės įmonės linkusios mokėti didesnius atlyginimus, tačiau vidutinių įmonių kategorijoje kintamoji atlygio dalis sudarė didžiausią dalį, beveik 23 proc., vadinasi, taip galėjo būti siekiama išlaikyti aukštesnius atlygius.

Vadovų atlygiai pagal lytį 2023 metais, eurai

Vandentvarkos įmonių vadovų atlygiai eurai pagal įmonių dydį 2023 metais

Be pastoviosios ir kintamos atlygio dalies iš 49-ių vandentvarkos įmonių, 16-ai įmonių vadovų 2023 metais mokėtos ir premijos. Pažymėtina, kad visos šios įmonės 2022 metais patyrė nuostolių. Metinės premijos vienam vadovui vidurkis siekė 7 127 eurų. Didžiausia suma skirta **UAB „Vilniaus vandenys“** vadovui – 33 611 eurų, premija priskaičiuota už pasiektus veiklos rodiklius.

Iš 49-ių vandentvarkos sektoriaus įmonių 2023 metų pradžioje 14-oje įmonių veikė kolegialūs organai. Tačiau metų eigoje 6-iose įmonėse: **UAB „Lazdijų vanduo“**, **UAB „Pakruojo vandentiekis“**, **UAB „Plungės vandenys“**, **UAB „Tauragės vandenys“**, **UAB „Telšių vandenys“**, **UAB „Utenos vandenys“**, kolegialūs organai buvo atšaukti. Iš likusių 8-ių įmonių, kuriose KO veikė iki metų galo, metų pabaigoje atlygis nebuvo mokamas **UAB „Varėnos vandenys“** KO nariams. O **UAB „Druskininkų vandenys“** KO nariai atlygį už darbą valdyboje pradėjo gauti metų pabaigoje, tačiau mėnesio atlygis siekė tik 50 eurų vienam nariui. Didžiausias atlygis mokėtas **UAB „Vilniaus vandenys“** nepriklausomiems valdybos nariams – 4 104 eurų per mėnesį.

Šilumos tinklų sektoriaus veiklos rezultatai

Centralizuotas šilumos tiekimas – savivaldybėms patikėta funkcija, kurią vykdant šiluma aprūpinama daugiau nei pusė Lietuvos gyventojų – centralizuotai teikiama apie 57 proc. Lietuvoje suvartojamos šilumos (Europos Sąjungos vidurkis siekia 12 proc., o už Lietuvą CŠT sistema labiau išvystyta Švedijoje (teikiama 60 proc. šilumos), Danijoje (63 proc.) ir Islandijoje (90 proc.)). Gerai išvystytas ir modernus CŠT tinklas – Lietuvos energetikos sektoriaus stiprybė, įgalinanti miestus daryti greitus pokyčius dekarbonizuojant šilumos tiekimą, pasitelkiant masto ekonomiją. Be CŠT sistemų šie pokyčiai miestuose truktų dešimtmečius.

Šilumos tiekimo funkcijos šiuo metu priklauso savivaldybėms. Nuo pat šių funkcijų atsiradimo buvo susiformavę du šilumos tinklų sektoriaus įmonių valdymo modeliai: vienos įmonės išliko pavaldžios savivaldybėms, kitų infrastruktūra išnuomota privatiems operatoriams. Šiuo metu yra likęs tik vienas privatus šilumos tiekėjas UAB „Litesko“, kuriam savo infrastruktūrą yra išnuomojusios penkios SVĮ: **UAB „Biržų šilumos tinklai“**, **UAB „Druskininkų šilumos tinklai“**, **UAB Kelmės vietinis ūkis**, **UAB „Marijampolės šilumos tinklai“** ir **UAB „Telšių šilumos tinklai**. Visos kitos šilumos tinklų sektoriui priskirtos šilumos tiekėjos yra savivaldybės valdomos įmonės ir pačios vykdo centralizuotos šilumos tiekimo (CŠT) veiklą.

Šilumos tinklų sektoriaus reguliavimui 2003 metais buvo priimtas Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymas, kuris sudarė sąlygas intensyviau investuoti į CŠT įmonių infrastruktūros atnaujinimą bei atvėrė galimybę išnuomotų infrastruktūrų operatoriams ir savivaldybės valdomoms įmonėms uždirbti pelną, kai leistiną kintančios šilumos bazinės kainos dalies dydį nustato Valstybinė energetikos reguliavimo taryba.

Remiantis Šilumos ūkio įstatymu, savivaldybės tvarko šilumos ūkį, t. y. organizuoja šilumos tiekimą šilumos vartotojams pagal jų poreikius patalpoms šildyti, vėdinti ir karštam vandeniui ruošti. 2023 m. kovo 6 d. priimtame Šilumos ūkio įstatymo pakeitime numatyta, kad pereinama prie ilgalaikio šilumos planavimo dešimties metų laikotarpiui. Taip pat įtvirtinti dviejų lygių šilumos planavimo dokumentai – šilumos tiekiamas vartotojams remiasi kas 10 metų atnaujinamais savivaldybės šilumos ūkio specialiaisiais planais ir šilumos tiekėjų dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planais, privalomais visiems šilumos tiekėjams, tvirtinamais savivaldybės institucijos ir atnaujinamais kas trejus metus. Iki šiol šiluma buvo teikiama vadovaujantis tik savivaldybės šilumos ūkio specialiaisiais planais, kurie turėdavo būti atnaujinami kas 7 metus.

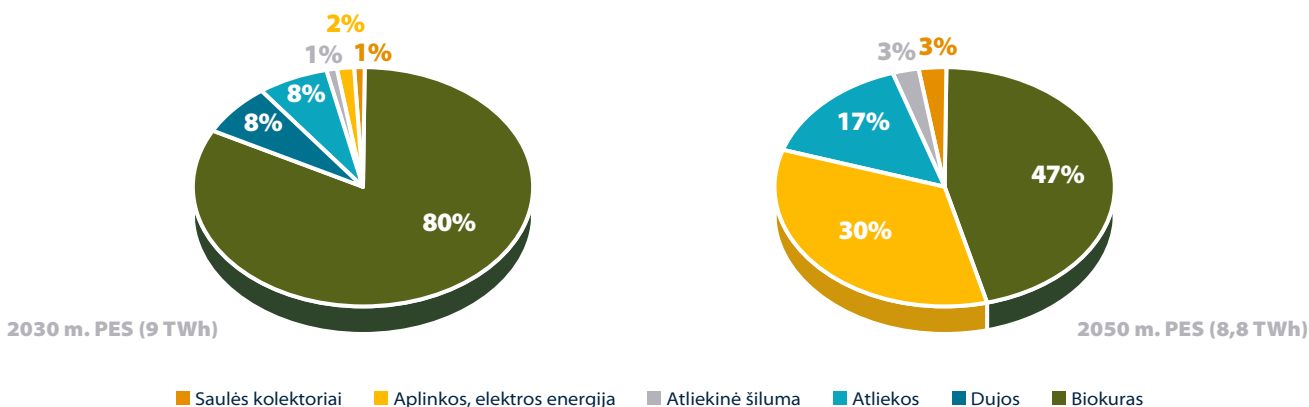
Šilumos ūkio specialiaisiais planais yra savivaldybių specialiojo planavimo dokumentai, kuriuose vertinant Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje¹ numatytais sprendiniais ir priemonėmis, nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos, nurodomi galimi ir alternatyvūs šildymo būdai, tenkinant šilumos vartotojų poreikius mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai. Pasaulyje vis stiprėjant žaliajo kurso judėjimui, atkreipiamas dėmesys, kad šilumos ūkio specialiajame plane nustatomos ir priemonės, kuriomis savivaldybės institucijos turi užtikrinti, kad 2030 metais savivaldybės teritorijoje tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių ir atliekinės šilumos, dalis šilumos energijos balanse sudarys ne mažiau kaip 90 procentų, o namų ūkiuose atsinaujinančių energijos išteklių dalis šildymui sunaudojamų energijos išteklių balanse sudarys ne mažiau kaip 80 procentų.

Svarbūs pokyčiai įvykę Lietuvos šilumos ūkyje, kai gamtines dujas bei mazutą iš esmės visur pakeitė biokuras, leido naujausioje Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijoje numatyti veiksmų planą, skirtą šilumos sektoriaus dekarbonizacijai. Europos Sąjungos lygiu yra sutarta, kad efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistema turės atitikti nustatytus atsinaujinančių išteklių energijos arba atliekinės šilumos dalies sistemoje kriterijus, kurie nuosekliai bus didinami nuo 2028 iki 2050 m. kas 5 metus. Nuo 2050 m. efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistema bus laikoma tokia sistema, kurioje naudojama tik atsinaujinančių išteklių energija, tik aplinkos energija ir atliekinė šiluma arba tik atsinaujinančių išteklių energijos ir aplinkos energijos bei atliekinės šilumos derinys. Atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) dalis individualiai šiluma ir vėsuma apsirūpinančių vartotojų srityje 2020 metais sudarė apie 49,3 proc. Geriausias rodiklis buvo namų ūkių sektoriuje – apie 69 proc., tačiau paslaugų ir pramonės sektoriuose šie rodikliai gerokai mažesni – atitinkamai apie 43,5 proc. ir 25,7 proc.

¹ 2012 m. birželio 26 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ (204 m. birželio 27 d. patvirtinta naujausia nutarimo redakcija)

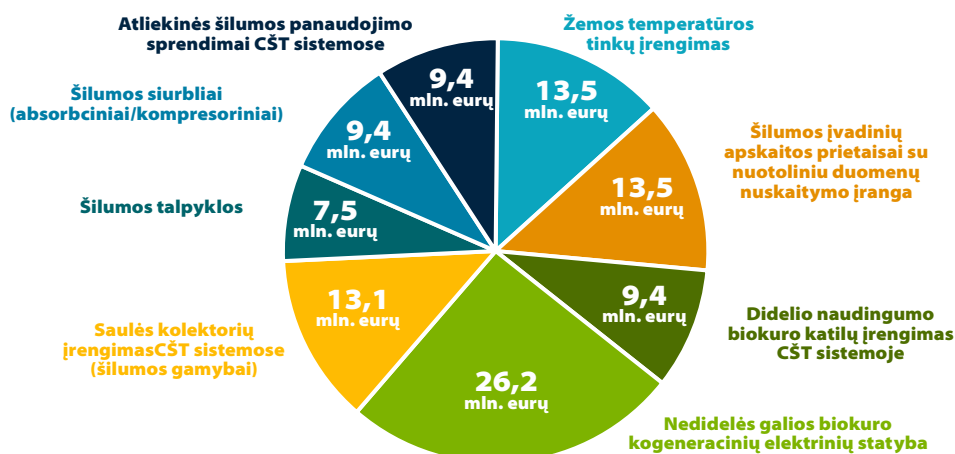
Siekama, kad 2030 metais AEI dalis individualiai šiluma ir vėsuma apsirūpinančių vartotojų srityje sudarytų ne mažiau kaip 75 proc. galutinio energijos suvartojimo, 2040 metais – ne mažiau kaip 85 proc., 2050 metais – ne mažiau kaip 100 proc.

CŠT kuro struktūros balanso ir pirminės energijos (PES) poreikio prognozė

Planuojama, kad vykstant energetikos pokyčiams Lietuvoje bus išlaikomos ir plečiamos CŠT sistemos, skatinamas jų perėjimas prie AEI, naujų šilumos gamybos būdų (šilumos siurblių, elektrinių katilų ar kt.) vystymas, atliekinės šilumos panaudojimas ir vystomi sezoniniai šilumos kaupimo sprendiniai. Planuojama, kad CŠT sektorius turi pradėti teikti ir centralizuoto vėsumos tiekimo paslaugas, ypač didžiuosiuose Lietuvos miestuose.

Numatomas ES 2021-2027 m. fondų finansavimas (VISO: 102 mln. eurų)

Šilumos tiekimo veikla, kuria leidžiama verstis tik asmenims, turintiems licenciją, yra reglamentuojama pagal šilumos tiekimo licencijavimo taisyklės (Šilumos kainų nustatymo metodika)². Jose numatoma, kad šilumos tiekėjui, tiekiančiam 10 GWh ir daugiau šilumos per metus, licenciją išduoda Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT), o mažiau šilumos tiekiančiam – atitinkama savivaldybės institucija. Šilumos tiekėjai šilumą gali gaminti patys arba įsigyti ją iš nepriklausomų šilumos gamintojų (NŠG). Valstybė (savivaldybės) skatina iš biokuro, atsinaujinančiųjų energijos šaltinių, deginant atliekas, taip pat iš geoterminės energijos pagamintos šilumos supirkimą į šilumos tiekimo sistemas.

Šilumos tiekėjas šilumos vartotojų poreikiams patenkinti reikalingą šilumos kiekį gamina turimais šilumos gamybos įrenginiais. Jeigu aprūpinimo šiluma sistemoje veikia nors vienas NŠG, prognozuojamas šilumos kiekis, reikalingas šilumos vartotojų poreikiams patenkinti, gaminamas bei superkamas šilumos aukciono būdu. Šilumos tiekėjai VERT nustatyta tvarka pateikia energijos išteklių biržos operatoriumi prognozuojamą gaminti bei supirkti šilumos kiekį, reikalingą šilumos vartotojų poreikiams patenkinti. Šilumos tiekėjai ir NŠG dalyvauja energijos išteklių biržos operatoriaus organizuojamame šilumos aukcione ir teikia pasiūlymus, o laimėję

šilumos aukcioną, gamina bei parduoda šilumos kiekį už pasiūlyme nurodytą kainą. Trūkstamą šilumos kiekį, kuris nebuvo įsigytas šilumos aukciono būdu, šilumos tiekėjas gamina turimais šilumos gamybos įrenginiais.

Šilumos kainodarą reglamentuoja šilumos kainų nustatymo metodika. 2023 metais atnaujintoje metodikoje patvirtinti nauji šilumos kainodaros principai – vietoje šilumos kainų dedamųjų nustatomas šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų lygis (toliau – Pajamų lygis). Nustačius Pajamų lygį, šilumos tiekėjai gali laisvai spręsti dėl kiekvieną mėnesį vartotojams taikomos galutinės šilumos kainos. Tiekėjams nebelieka reikalavimo taikyti pagal nustatytas šilumos kainos dedamąsias apskaičiuotas šilumos kainas, perskaičiuojant ją dėl kuro ir perkamos šilumos kainų pokyčio. VERT duomenimis vidutinė svartinė metinė šilumos energijos kaina 2023 metais (lyginant su 2022 metais), mažėjo 17,1 proc. – nuo 8,8 ct/kWh iki 7,3 ct/kWh (be PVM). Svartinė metinė šilumos energijos kaina per pastaruosius penkerius metus (nuo 2019 iki 2023 metų) didėjo 55,1 proc.

2023 metais SVĮ šilumos tinklų sektoriui priskirta 41 įmonė: šilumą gamino ir tiekė 36 SVĮ, dar 5 SVĮ savo infrastruktūrą buvo

² 2009 m. liepos 8 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. O396, „Dėl šilumos kainų nustatymo metodikos“

išnuomojusios privačiam šilumos gamintojui AB „Litesko“. **AB „Kauno energija“** akcijos yra įtrauktos į „NASDAQ OMX Vilnius“ papildomąjį prekybos sąrašą. **AB „Panevėžio energija“**, tiekianti šilumos energiją regioniniu mastu, priklauso kelioms savivaldybėms (Panevėžio miesto, Kėdainių, Rokiškio, Kupiškio, Pasvalio, Zarasų ir Panevėžio rajono), tačiau kontrolinį akcijų paketą (59,4 proc.) valdo Panevėžio

miesto savivaldybė. **AB „Klaipėdos energija“** kontrolinį akcijų paketą (75,5 proc.) valdo Klaipėdos miesto savivaldybė, tačiau siekdama keistis patirtimi su užsienio įmonėmis, veikiančiomis šilumos sektoriuje, į bendrovę pritraukė suomiško kapitalo – 19,5 proc. bendrovės akcijų valdo UAB „GREN Lietuva“. Žemiau pateikiami agreguoti šilumos tinklų sektoriaus SVĮ finansiniai rodikliai.

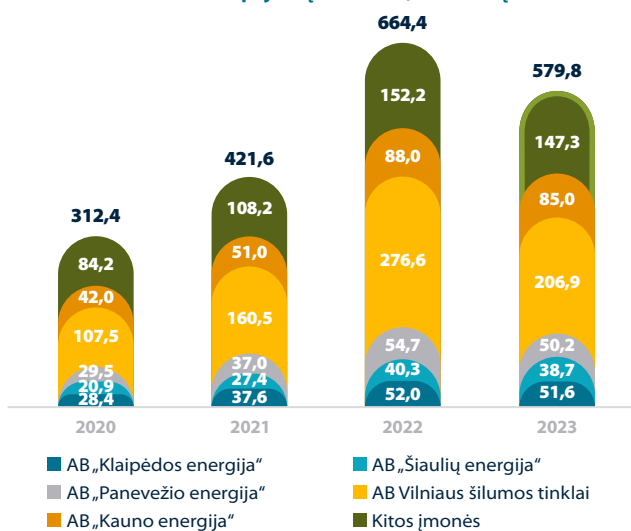
PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	664 380	579 819	-12,7%
Pardavimo savikaina	606 093	532 333	-12,2%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	58 287	47 486	-18,5%
Pardavimo sąnaudos	5 596	6 381	+14,0%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	35 037	47 162	+34,6%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	17 654	-6 057	-
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	13 151	35 979	+173,6%
Finansinė ir investicinė veikla	1 301	16 277	+1 151,5%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	32 105	46 199	+43,9%
Pelno mokestis	3 177	-4 151	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)	28 929	50 349	+74,0%
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	736 050	771 080	+4,8%
Trumpalaikis turtas	237 987	249 687	+4,9%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	29 006	38 495	+32,7%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	602	785	+30,2%
Turto iš viso	974 639	1 021 551	+4,8%
Nuosavas kapitalas	524 920	572 758	+9,1%
Dotacijos, subsidijos	161 028	157 212	-2,4%
Atidėjiniai	21 191	24 521	+15,7%
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	257 157	252 851	-1,7%
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	102 770	106 107	+3,2%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	81 834	122 570	+49,8%
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	154 387	146 743	-5,0%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	45 110	46 373	+2,8%
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	10 343	14 210	+37,4%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	974 639	1 021 551	+4,8%
RODIKLIAI	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
ROA	3,1%	5,0%	+1,9 p. p.
ROE	5,9%	9,2%	+3,3 p. p.
D/E	24,2%	29,5%	+5,3 p. p.
EBITDA	74 435	80 336	+7,9%
EBITDA marža	11,2%	13,9%	+2,7 p. p.
Veiklos pelno marža	2,7%	-1,0%	-3,7 p. p.
Grynojo pelno marža	4,4%	8,7%	+4,3 p. p.
GRĄŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	4 027	2 075	-48,5%
Paskirtos pelno įmokos	0	0	-
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	4 027	2 075	-48,5%
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	3 622	3 530	-2,5%
Administracijos darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	657	715	+8,8%

2023 metais SVĮ šilumos tinklų sektoriaus įmonių pardavimo pajamos siekė 579,8 mln. eurų, tai yra 12,7 proc. mažiau nei 2022 metais. Net ir sumažėjus pajamoms, šio sektoriaus įmonių bendra apyvarta buvo didžiausia, lyginant su kitais SVĮ sektoriais, ir sudarė 42,2 proc. viso SVĮ portfelio pajamų. Kaip ir galima tikėtis, didžiausią įtaką pajamų dinamikai turėjo didžiųjų miestų savivaldybių valdomos įmonės, ypač AB „Vilniaus šilumos tinklai“, kurios apyvarta per 2023 metus sumažėjo ketvirtadaliu arba 69,7 mln. eurų iki 206,9 mln. eurų, bet vis tiek išliko didžiausia iš visų šilumos tinklų sektoriuje veikiančių įmonių. Neigiamą pajamų pokytį labiausiai lėmė šiltesni 2023 metai, dėl ko mažėjo šilumos poreikis, ir sumažėję šilumos tiekimo tarifai, sąlygoti stabilesnių energetinių išteklių įkainių. Antros pagal

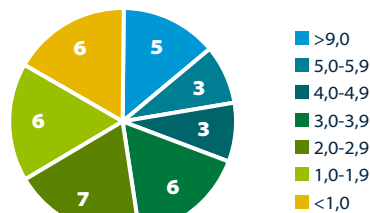
pardavimo pajamų dydį AB „Kauno energija“ apyvarta taip pat mažėjo 3,3 proc. iki 85,0 mln. eurų dėl tų pačių priežasčių – mažėjusių šilumos tiekimo tarifų (2023 m. – 6,99 ct/kWh, 2022 m. – 7,13 ct/kWh).

Priešingai nei didžiųjų miestų savivaldybių šilumą tiekiančios įmonės, aštunta pagal uždirbtas pajamas UAB „Utenos šilumos tinklai“ 2023 metais fiksavo apyvartos prieaugį, kuris siekė 0,8 mln. eurų. Nors šildymo sezonas buvo trumpesnis net 24 dienomis ir vidutinė šildymo sezono temperatūra buvo pusė laipsnio aukštesnė, tačiau šios įmonės aptarnaujamiems klientams 2023 metais buvo taikoma vidutiniškai 4,4 proc. didesnė šilumos tiekimo kaina – tai ir nulėmė 7,3 proc. didesnes sugeneruotas ataskaitinio laikotarpio pajamas.

Pardavimo pajamų dinamika, mln. eurų

Kitų įmonių skaičius, pagal uždirbtas pajamas 2023 metais, mln. eurų

Kitų įmonių pardavimų pajamos mln. eurų 2023 metais

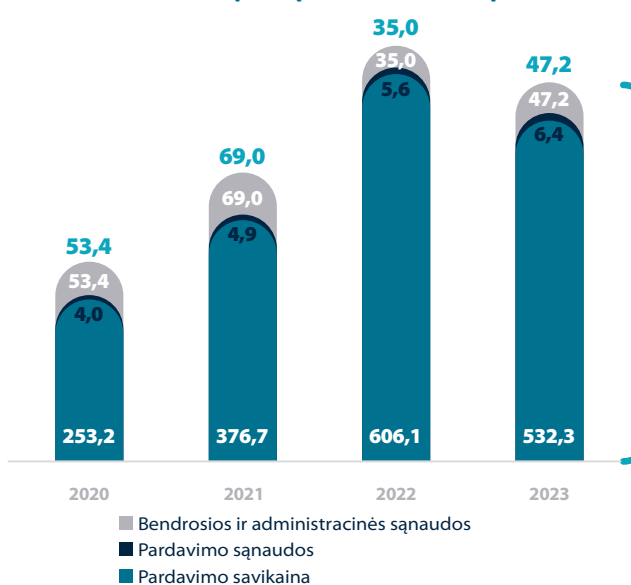
UAB „Alytaus šilumos tinklai“	19,0
UAB „Visagino energija“	17,1
UAB „Utenos šilumos tinklai“	11,1
UAB „Jonavos šilumos tinklai“	10,0
UAB „Mažeikių šilumos tinklai“	9,1
Kitos įmonės	81,1

Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio ir Šiaulių, t. y. penkių didžiausių Lietuvos miestų savivaldybių valdomos šilumos tinklų įmonės uždirbo liūto dalį visų sektoriaus pajamų – likusių, kiek daugiau nei 30-ties, šilumos vartotojus mažesniuose Lietuvos regionuose aptarnaujančių įmonių apyvarta tesudarė ketvirtadalį šilumos tinklų sektoriaus bendrai uždirbtų pajamų. Trys mažiausiai uždirbusios šilumos tinklų sektoriaus įmonės, kurių apyvarta nesiekė 0,4 mln. eurų per metus, savo infrastruktūrą buvo išnuomojusios privačiam šilumos tiekėjui UAB „Litesko“.

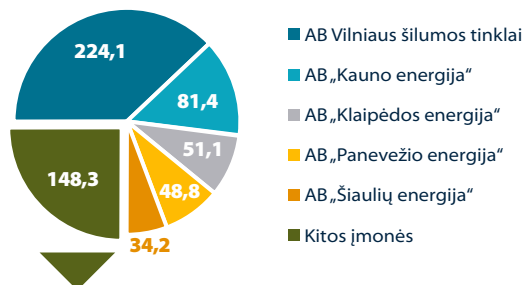
patirtų sąnaudų optimizavimas nebuvo toks sėkmingas, kad būtų pakankama atsvara neigiamam pajamų pokyčiui. Nors pardavimo savikaina sumažėjo gana panašiai, kaip ir apyvarta, tačiau pardavimo ir bendrosios bei administracinės sąnaudos išaugo gana ženkliai – ypač administraciniai kaštai, kurių padidėjimas fiksuojamas ¾ visų analizuojamo sektoriaus SVĮ, kai kuriose įmonėse net viršijantis 100 proc. Sparčiausiai bendrosios ir administracinės sąnaudos augo UAB „Alytaus šilumos tinklai“ dėl padidėjusių išlaidų personalui, susijusių su darbuotojų kaita, 2023 metais pasirašytos kolektyvinės sutarties pagrindu suburtos profesinės sąjungos veiklos vykdymu ir net 30,4 proc. padidėjusiu vidutiniu darbo užmokesčiu bendrovėje (įskaitant išmokėtas premijas ir priedus).

Siekiant išlaikyti konkurencingą darbo aplinką ir įsipareigojimus vartotojams, šilumos tinklų sektoriuje veikiančių įmonių 2023 metais

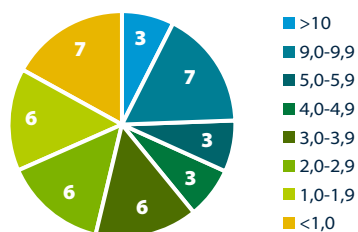
Veiklos sąnaudų dinamika, mln. eurų

2023 metų veiklos sąnaudos, pagal įmones, mln. eurų

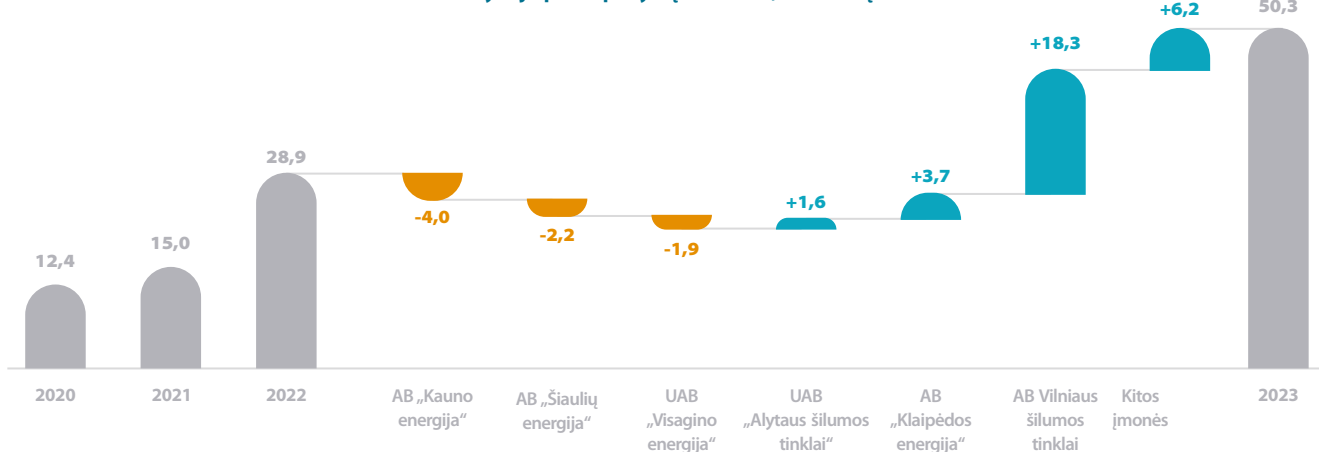
Kitų įmonių skaičius, pagal sąnaudas, mln. eurų

2023 metais Lietuvos šilumos sektoriaus įmonių pajamų ir sąnaudų balansas lėmė, kad rezultatas iš pagrindinės veiklos sumažėjo 23,7 mln. eurų ir buvo neigiamas. Visgi, sektoriaus finansinės ir investicinės bei kitos veiklos pajamos ir pelnas amortizavo nuostolingą pagrindinę veiklą ir 2023 metus šilumos sektoriaus SVĮ užbaigė pelningai, t. y. uždirbdamos 50,4 mln. eurų grynojo pelno arba 74,0 proc. daugiau, lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu. Vien **AB „Vilniaus šilumos tinklai“** kitos veiklos pajamos 2023 metais, lyginant su 2022 metais, padidėjo 40,9 mln. eurų – didžiąja dalimi dėl to, kad 2023 m. lapkričio 30 d. SCC Arbitražo Tribunolas priėmė galutinį sprendimą dėl bylos su Prancūzijos energetikos koncernu Veolia Environnement S.A. ir UAB Vilniaus energija – dėl šios priežasties buvo priteistos sumos šios bendrovės naudai. Su minėtu teismo procesu susijusios ir finansinės veiklos pajamos, kurios įmonėje išaugo nuo 0,7 mln. eurų iki 17,1 mln. eurų dėl priteistų procesinių palūkanų. Nors iš esmės nulemtas vienkartinis įvykis, tačiau šilumos sektoriaus SVĮ 2023 metų pabaigoje fiksuotas grynas pelnas sudarė beveik pusę viso portfelio rezultato – tai gerokai lenkė visus kitus sektorius. Kita vertus, šilumos sektoriaus grynas pelnas yra ir vienas iš mažiausiai stabilių rodiklių – dėl įvairių aplinkybių per pastaruosius ketverius metus jis svyravo nuo -15,0 mln. eurų 2021 metais iki 50,4 eurų 2023-aisiais. Iš 41-os į SVĮ šilumos tinklų sektorių įtrauktų įmonių tik 6 įmonės 2023 metais dirbo nuostolingai, t. y. likusios 35 ataskaitinius metus užbaigė fiksuodamos

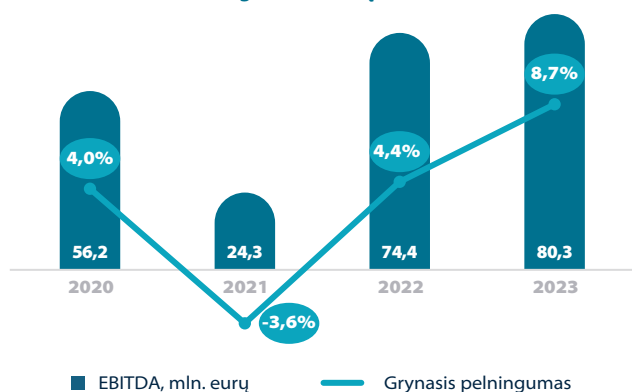
pelną. Tradiciškai susiklostė, kad penkios didžiųjų miestų šilumos tinklų SVĮ uždirbo 45,0 mln. eurų grynojo pelno. Didžiausias rezultatas – 30,7 mln. eurų – priklausė **AB „Vilniaus šilumos tinklai“**, o Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio energetikų įmonės uždirbo tolygesnį grynąjį pelną, atitinkamai 2023 metais svyravusį intervale nuo 4,5 iki 2,9 mln. eurų. Šešta pagal grynąjį rezultatą buvo **UAB „Alytaus šilumos tinklai“**, kurios rodiklius gerokai pakoregavo 2023 metais pasibaigę teisiniai ginčai su UAB „Litesko“ ir pasirašytos taikos sutartys, pagal kurias prisiimti finansiniai įsipareigojimai užregistruoti diskonto verte, o 2,3 mln. eurų skirtumas tarp mokėtinos sumos ir diskontuotos vertės pripažintas investicinės veiklos pajamomis – tai leido fiksuoti 2,0 mln. eurų siekusį grynąjį pelną, t. y. net 6 kartus didesnį, lyginant su 2022 metais. Toliau pagal 2023 metais uždirbto grynojo pelno dydį rikiuojasi **UAB „Utenos šilumos tinklai“**, **UAB „Vilkaviškio šilumos tinklai“** ir **UAB „Šilutės šilumos tinklai“**, atitinkamai fiksavusios 593,9 tūkst. eurų, 518,8 tūkst. eurų ir 507,7 tūkst. eurų rezultatus. Pastarosios dvi įmonės paskutinius ketverius metus balansavusios ant nuostolio arba nedidelio pelno ribos, 2023 metais reikšmingai optimizavusios savo veiklą, sugebėjo uždirbti kiek daugiau nei po 0,5 mln. eurų pelno – nors SVĮ portfelio mastu šie skaičiai nėra įspūdingi, tačiau matoma, kad mažuose regionuose atsakingas įmonių valdymas duoda itin pastebimų rezultatų.

Grynojo pelno pokyčių dinamika, mln. eurų

Teigiami sektoriaus rezultatai lėmė ir grynojo pelningumo augimą iki 8,7 proc., tai buvo 4,3 proc. punkto daugiau nei 2022 metų laikotarpiu ir 0,5 proc. punkto daugiau nei viso SVĮ portfelio grynojo pelno maržos rodiklis.

Pelningumo rodiklių dinamika

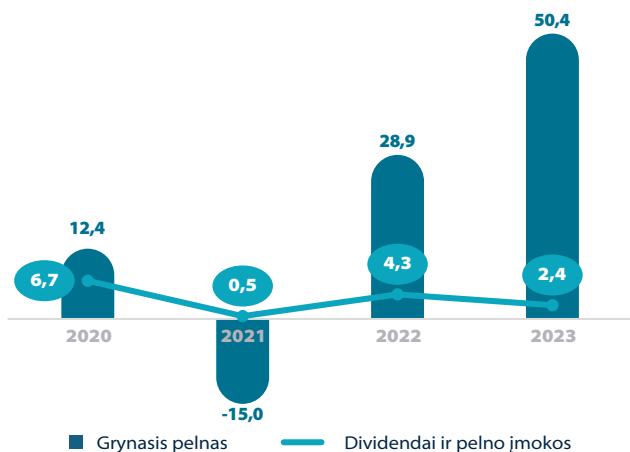
Šilumos tinklų sektoriaus SVĮ EBITDA rodiklis 2023 metais buvo antras didžiausias iš visų sektorių (po vandentvarkos) ir siekė 80,3 mln. eurų. Nepaisant penkių didžiųjų miestų savivaldybių šilumos energiją teikiančių SVĮ, kurių EBITDA bendrai sudarė 61,4 mln. eurų, gana reikšmingas – virš 1 mln. eurų siekiančias – EBITDA reikšmes fiksuoti ir

mažesniuose regionuose savo veiklą vykdančios SVĮ: **UAB „Alytaus šilumos tinklai“** (2,3 mln. eurų), **UAB „Utenos šilumos tinklai“** (1,7 mln. eurų), **UAB „Šilutės šilumos tinklai“** (1,3 mln. eurų), **UAB „Visagino energija“** (1,2 mln. eurų), **UAB „Mažeikių šilumos tinklai“** ir **UAB „Jonavos šilumos tinklai“** (po 1,0 mln. eurų). Reikšmingiausiai augo **UAB „Vilkaviškio šilumos tinklai“** EBITDA suma, kuri per metus padidėjo nuo 2,8 tūkst. eurų iki 826,8 tūkst. eurų.

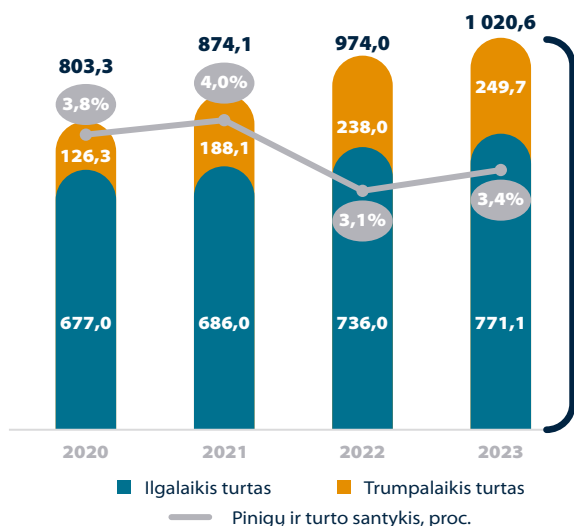
Rekordinis 2023 metų grynas pelnas tiek viso SVĮ portfelio mastu, tiek iš šilumos tinklų sektoriuje neatnešė didesnio indėlio į savivaldybių biudžetus, netgi priešingai – už 2023 metų rezultatus savivaldybėms paskirti dividendai buvo beveik perpus mažesni ir siekė vos 2,4 mln. eurų arba tik 4,6 proc. sektoriaus paskirstytojo pelno. Akivaizdu, kad net 29-ių SVĮ, kurios 2023 metus baigė pelningai, akcininkai nepasinaudojo savo teise išsireikalauti jiems priklausančių dividendų – šiuos paskyrė tik 6-ios šilumos tinklų SVĮ. Daugiau nei pusę visų sektoriaus dividendų už 2023 metų rezultatus paskyrė **AB „Klaipėdos energija“** – pastarieji siekė 1,4 mln. eurų ir sudarė 37,3 proc. bendrovės paskirstytojo pelno. Beveik lygiomis dalimis arti milijono kartu paskyrė **UAB „Utenos šilumos tinklai“**, **AB „Panevėžio energija“** ir **AB „Šiaulių energija“** savo akcininkų biudžetus nusprendusios papildyti atitinkamai 350,0 tūkst. eurų, 332,0 tūkst. eurų ir 300,0 tūkst. eurų. Likusios dvi SVĮ, kurios nors ir gana simboliškai, bet paskyrė dividendus, buvo: **UAB „Mažeikių šilumos tinklai“** antrus metus iš eilės savivaldybės biudžetą nusimatė

papildyti 25,0 tūkst. eurų, neatsižvelgiant į tai, kad paskirstytinasis pelnas 2023 metais padidėjo ketvirtadaliu; **UAB „Visagino energija“** už 2023 metų rezultatus dividendų forma akcininkui suplanavo atseikėti 10,0 tūkst. eurų. Dviejų didžiausių Lietuvos miestų, t. y. Vilniaus ir Kauno gyventojus šiluma aprūpinančios įmonės **AB Vilniaus šilumos tinklai** ir **AB „Kauno energija“**, nors ir turėdamos solidų paskirstytinąjį pelną, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje atitinkamai siekusį 32,5 mln. eurų ir 3,9 mln. eurų, savivaldybėms neskyrė jokių dividendų. **AB Vilniaus šilumos tinklai** šį sprendimą motyvavo tuo, kad akcininkas nusprendė neišmokėti dividendų bei bendrovės uždirbtą pelną skirti investicijoms įgyvendinti.

Grynojo pelno ir išmokėtų pelno įmokų ir dividendų savivaldybėms dinamika, mln. eurų

Turto dinamika, mln. eurų

Geresni sektoriaus rezultatai 2023 metais atsispindi ir finansiniuose gražos rodikliuose: turto graža (ROA) augo 1,9 proc. punkto iki 5,0 proc., o nuosavo kapitalo graža (ROE) augo 3,3 proc. punkto iki 9,2 proc. Šie rodikliai gerokai lenkė viso SVĮ portfelio ROA ir ROE rodiklius, kurie atitinkamai siekė 2,9 proc. ir 6,2 proc. Aukščiausius nuosavo kapitalo gražos rodiklius iš 41-os šilumos sektoriaus SVĮ pavyko pasiekti **UAB „Klaipėdos rajono energija“**, **UAB „Birštono šiluma“** ir **UAB „Vilkaviškio šilumos tinklai“**, kurių rezultatai atitinkamai buvo 37,4 proc., 32,4 proc. ir 21,1 proc. Mažiausią nuosavo kapitalo gražos rodiklį, kuris 2023 metais siekė -22,9 proc., fiksavo **UAB „Plungės šilumos tinklai“** – tai lėmė patirtas įmonės grynasis nuostolis dėl sumažėjusių pajamų, bet padidėjusių sąnaudų.

Nuo 2019-ųjų metų SVĮ šilumos tinklų sektoriaus bendras turtas kasmet nuosekliai augo ir 2023 metų pabaigoje perkopė 1 mlrd. eurų, o tiksliau pasiekė 1 021,6 mln. eurų – tai yra 4,8 proc. daugiau nei 2022 metais. Nors ir kasmet augdama, šilumos tinklų sektoriaus SVĮ apskaitomo turto vertė bendrame SVĮ portfelyje išlieka gana stabili ir sudaro apytikriai ketvirtadalį viso turto. Analizuojamo sektoriaus ilgalaikis turtas, bendroje šilumos tinklų įmonių turto struktūroje sudaręs 75,5 proc., paaugo beveik 5 proc., kaip, beje, ir trumpalaikis turtas. Labiausiai išsiskiria pinigų ir pinigų ekvivalentų pokytis – per 2023 metus šilumos sektoriaus įmonių disponuojamų grynujų pinigų kiekis padidėjo beveik trečdaliu iki 38,5 mln. eurų. Tarp 8-ių daugiau nei 1 mln. eurų turto grynaisiais pinigais bankų sąskaitose laikančių šilumos tinklų sektoriaus SVĮ, labiausiai pastebimos yra **UAB „Utenos šilumos tinklai“** ir **UAB „Skuodo šiluma“**, kurių gryniesi sudaro apie 25 proc. viso įmonės turto arba, **UAB „Skuodo šiluma“** atveju, netgi daugiau nei visa 2023 metų apyvarta.

Turto detalizavimas pagal įmones, 2023, mln. eurų

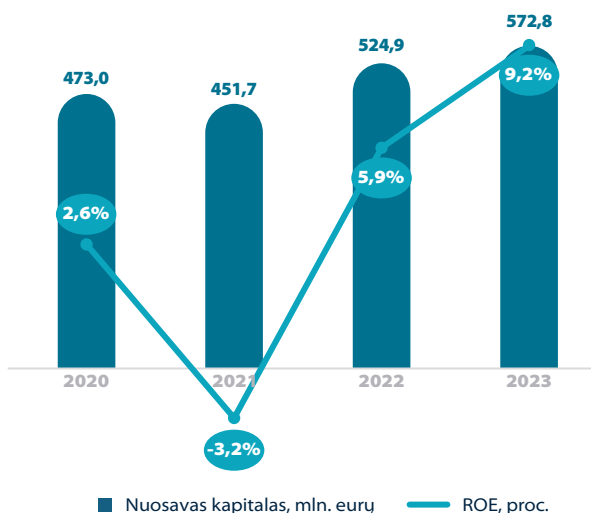
	Ilgalaikis turtas	Trumpalaikis turtas	Turto iš viso
AB Vilniaus šilumos tinklai	176,5	120,1	61,6
AB „Kauno energija“	185,0	28,5	213,5
AB „Panevėžio energija“	81,0	13,9	95,0
AB „Klaipėdos energija“	72,9	15,0	88,0
AB „Šiaulių energija“	61,6	10,6	72,5
Kitos įmonės	194,0	61,6	256,0

Priešinga tendencija šilumos tinklų sektoriaus įmonių pelnui ir turtui bei gerokai mažesne dinamika pasižymėjo šio sektoriaus turimi įsipareigojimai. Nors ilgalaikiai įsipareigojimai augo 3,2 proc., tačiau trumpalaikiai įsipareigojimai, 2023 metais sudarę didžiąją dalį – t. y. 58,0 proc. – visų šilumą teikiančių SVĮ prisiimtų įsipareigojimų, mažėjo 5,0 proc. – tai ir nulėmė, jog bendrai įsipareigojimų fiksuota 1,7 proc. mažiau nei 2022 metais.

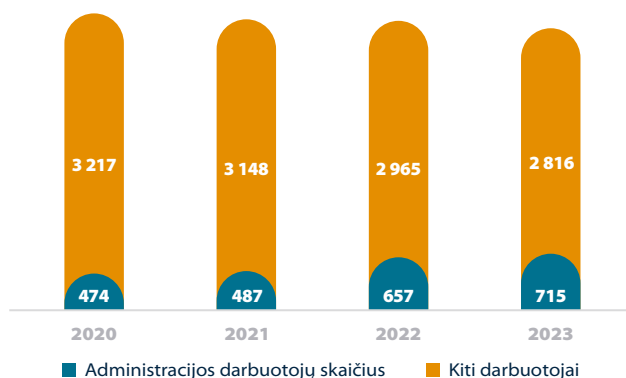
Ilgalaikių įsipareigojimų pokyčiams daugiausiai įtakos turėjo įmonės **AB „Kauno energija“** dar 2020 metais paimta 14 mln. eurų paskola iš Europos investicinio banko, dalis jos buvo panaudota turimų paskolų grąžinimui. Tai lėmė įmonės ilgalaikių finansinių įsipareigojimų

augimą 23,9 proc. iki 55,9 mln. eurų. Šilumos tinklų sektoriaus ilgalaikių įsipareigojimų augimui ir trumpalaikių sumažėjimui gana reikšmingą įtaką turėjo **UAB „Palangos šilumos tinklai“**, kurios per vienerius metus mokėtinos sumos pamažėjo perpus, o ilgalaikiai įsipareigojimai išaugo beveik 30 proc. – didžiąja dalimi šiuos pokyčius nulėmė 2023 metų pradžioje sudaryta kredito sutartis tarp bendrovės ir AB Šiaulių banko. Kreditas skirtas investicinių projektų finansavimui ir turi būti panaudotas per dvejus metus. 2023 metų pabaigoje sektoriaus finansinės skolos sudarė 66,8 proc. arba 168,9 mln. eurų visų sektoriaus įsipareigojimų ir buvo 33,1 proc. didesnės nei 2022 metais – tai lėmė finansinės priklausomybės D/E rodiklio augimą 5,3 proc. punkto iki 29,5 proc.

Nuosavo kapitalo dinamika

Darbuotojų skaičiaus dinamika

Didžiausios sektoriaus įmonės pagal darbuotojų skaičių

Įmonė	Darbuotojų skaičius 2023 m. pabaigoje	Iš jų - administracijos darbuotojų
AB Vilniaus šilumos tinklai	586	152
AB „Panevėžio energija“	394	2
AB „Kauno energija“	372	188
AB „Klaipėdos energija“	271	30
AB „Šiaulių energija“	224	22
UAB „Visagino energija“	185	5
UAB „Jonavos šilumos tinklai“	95	14
Kitos įmonės	1 404	298

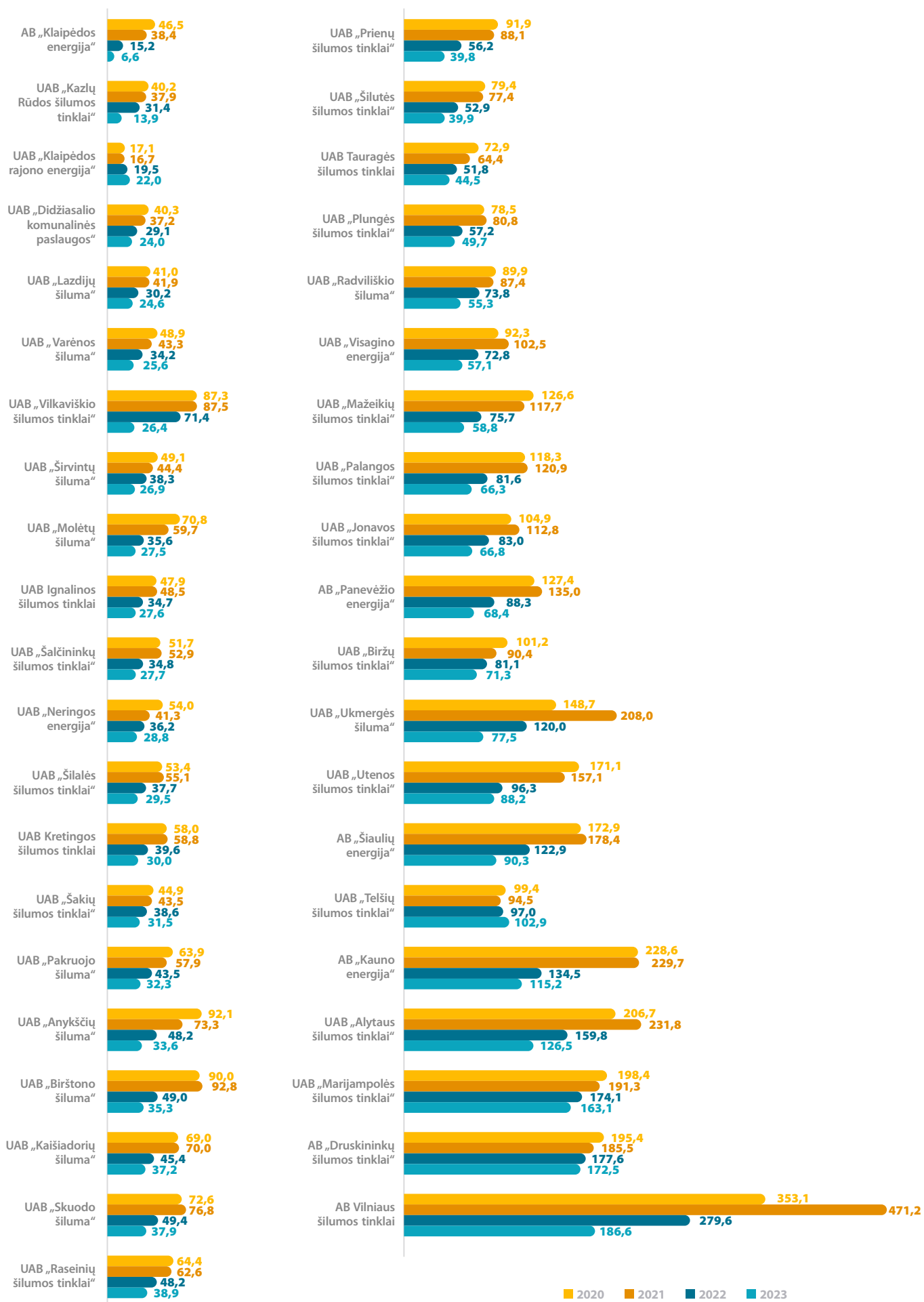
Penkios didžiosios įmonės pagal nuosavą kapitalą

Įmonė	Nuosavas kapitalas, mln. eurų	ROE
AB Vilniaus šilumos tinklai	173,1	19,5%
AB „Kauno energija“	97,6	4,7%
AB „Panevėžio energija“	60,6	4,8%
AB „Klaipėdos energija“	50,8	7,7%
AB „Šiaulių energija“	50,7	6,4%
Kitos įmonės	139,9	3,8%

SVĮ šilumos sektoriaus įmonėse 2023 metų pabaigoje dirbo 3 531 darbuotojas – šie asmenys sudarė 16,9 proc. viso SVĮ portfelio dirbančiųjų. Pastaruosius ketverius metus dirbančiųjų šilumos sektoriuje nuosekliai mažėja, ne išimtis ir 2023-tieji metai – ataskaitinio laikotarpio pabaigoje darbuotojų čia dirbo 2,5 proc. mažiau nei prieš metus. Priešinga tendencija fiksuojama administracijos darbuotojų skaičiaus dinamikoje – pastebima, kad per 2023 metus jų padaugėjo beveik 9 procentais, o per laikotarpį nuo 2019 metų šios kategorijos darbuotojų buvo pasamdyta net 1,6 karto daugiau. Minėta priešprieša kelia pagrįstą klausimą dėl administracinių funkcijų didinimo šilumą teikiančiose SVĮ, kai tuo tarpu bendras darbuotojų skaičius mažėja. Labiausiai šioje statistikoje išsiskiria **AB „Kauno energija“**, kuri į administraciją 2023 metais įdarbino 40-čia darbuotojų daugiau (2023 metais administracijos darbuotojų buvo 188 asmenys, 2022 metais – 148) ir bendrai tai sudarė daugiau nei pusę visų įmonės dirbančiųjų (iš viso **AB „Kauno energija“** įmonių grupėje 2023 metų pabaigoje dirbo 372 asmenys). **AB „Vilniaus šilumos tinklai“** administracijos darbuotojų proporcija kiek kitokia – šioje įmonėje administracines funkcijas atliekantys asmenys sudaro ketvirtadalį visų darbuotojų, tačiau vėlgi reikšmingas pokytis fiksuojamas būtent administracijos darbuotojų skaičiuje – per 2023 metus jų padaugėjo 23 asmenimis. Pagal **AB „Vilniaus šilumos tinklai“** pateiktą informaciją šis pokytis labiausiai sietinas su naujų funkcijų atsiradimu ir poreikiu pritraukti reikalingų kompetencijų.

Sumažėjusios pardavimo pajamos 2023 metais lėmė SVĮ šilumos tinklų sektoriaus veiklos efektyvumo pagal pardavimo pajamas, tenkančio viename darbuotojui, kritimą. Nors per 2023 metus 10,5 proc. ir sumažėjęs, viso SVĮ šilumos tinklų sektoriaus efektyvumas per penkerius metus išaugo nuo 97,1 tūkst. eurų iki 164,2 tūkst. eurų pajamų, tenkančių viename darbuotojui. Palyginimui, viso SVĮ portfelio veiklos efektyvumo rodiklis siekė 65,7 tūkst. eurų, tad šilumos tinklų sektoriaus rodiklis buvo 2,5 karto didesnis už viso SVĮ portfelio vidurkį. Žvelgiant į ataskaitinio laikotarpio duomenis, efektyviausiai veikianti SVĮ – **AB „Vilniaus šilumos tinklai“** – 2,2 karto lenkė viso analizuojamo sektoriaus veiklos efektyvumą atspindintį rodiklį. Per 2023 metus įmonės efektyvumo rodiklis išaugo 22-jose šilumos tinklų sektoriuje veikiančiose SVĮ, likusiose 19-oje šis rodiklis sumažėjo. Veiklos efektyvumą, matuodama per pajamas, tenkančias viename darbuotojui, labiausiai – net 30,9 proc. – pasigerino **UAB „Neringos energija“**, 2023 metais uždirbusi penktadaliu daugiau pajamų ir turėdama vienu darbuotoju mažiau nei praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu – jis siekė 54,0 tūkst. eurų viename darbuotojui. Labai panašiu procentu, tačiau į neigiamą pusę, t. y. mažiau efektyviai dirbo **UAB „Ukmergės šiluma“** – kurios darbuotojų skaičius išliko stabilus, tačiau pardavimo pajamos iš pagrindinės veiklos sumažėjo gana ženkliai. Visgi, nors ir fiksuotas procentaliai didžiausias aptariamo efektyvumo rodiklio nuosmukis, tačiau šioje įmonėje pardavimo pajamos viename darbuotojui buvo net 2,8 karto didesnės, nei **UAB „Neringos energija“**, kur pastebimas didžiausias minėto rodiklio teigiamas pokytis.

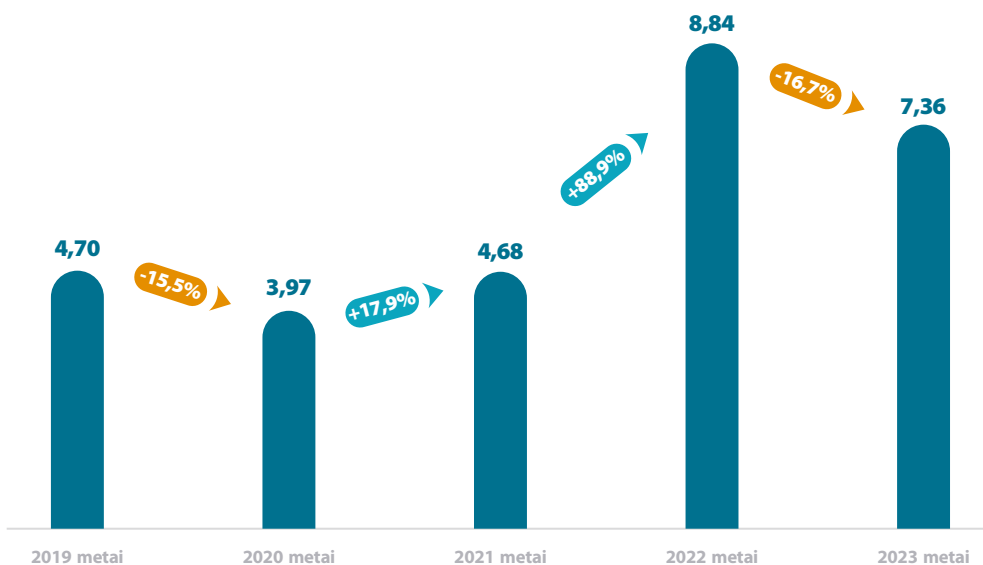
Pardavimo pajamos, tenkančios vienam darbuotojui, tūkst. eurų

■ 2020 ■ 2021 ■ 2022 ■ 2023

Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – VERT) duomenimis, Lietuvoje vidutinė šilumos kaina, augusi nuo 2020 iki 2022 metų, per 2023-iusius sumažėjo iki 7,36 ct/kWh be PVM. Atsižvelgiant į tai, kad 2024 metų pirmo pusmečio vidutinė šilumos kaina Lietuvoje yra 6,77 ct/kWh be PVM, lūkestis tolesniam kainų mažėjimui išlieka.

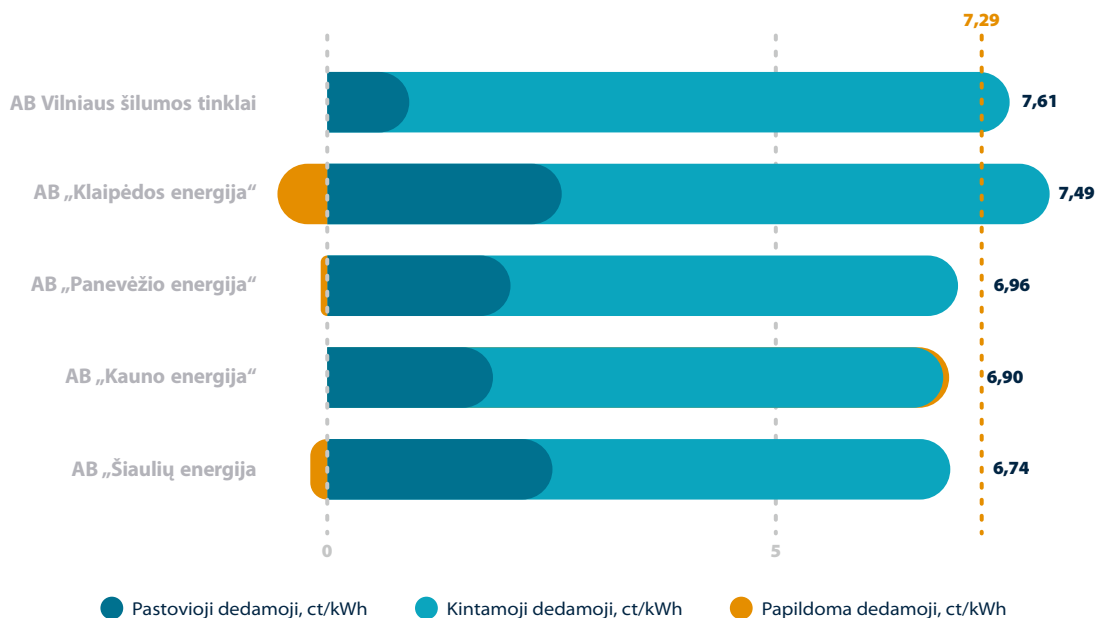
Vidutinė šilumos kaina Lietuvoje (euro ct/kWh be PVM)

Šaltinis: VERT

Žvelgiant į individualių įmonių šilumos tiekimo kainas, skirtumas tarp didžiausią ir mažiausią kainą siūlančių šilumos tiekimo įmonių siekia 6,55 euro ct/kWh be PVM³. Daugiausiai už šilumą 2024 metų sausio mėnesį (kaip ir ankstesniais metais) mokėjo **UAB „Nemėnčinės komunalininkas“** aptarnaujami Vilniaus rajono gyventojai, kuriems reikėjo mokėti 12,43 euro ct/kWh be PVM. Tokią didelę kainą lemia tai, kad didesnę dalis katilinių yra kaitinamos gamtinėmis dujomis, kurių kaina nors ir stabilizavosi, tačiau išliko pakankamai aukšta. Mažiausią šilumos kainą 2024 metų sausį siūlė **UAB „Utenos šilumos tinklai“**, kurie užtikrino 5,88 euro ct/kWh be PVM kainą. Tokį rezultatą leido pasiekti šilumos kuro struktūra – beveik visa šilumos energija yra išgaunama deginant biokurą.

2024 m. sausio mėnesio šilumos kaina didžiuosiuose miestuose (euro ct/kWh su PVM)

Šaltinis: VERT

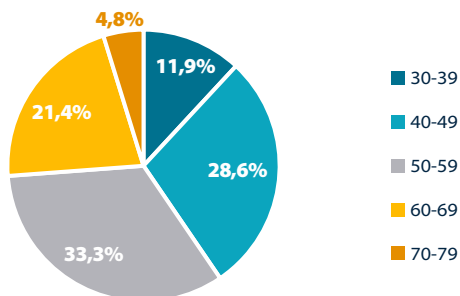
Nors vidutinis šilumos tiekimo įkainis to paties miesto gyventojams ir vienodas, tačiau gyventojų mėnesinės išlaidos už šilumos suvartojimą gali skirtis reikšmingai. Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos duomenimis, jei namai yra senesnės statybos, nesandarūs, tuomet tokio pastato apšildymui energijos sunaudojama daugiau. Pagal atliktą palyginimą, 2024 metų sausio mėnesį, kai vidutinė oro temperatūra siekė -4,1o C, seno, labai prastos būklės daugiabučio gyventojų išlaidos už vidutinį (apie 60 m²) butą galėjo siekti iki 159 Eur/mėn (be PVM), kai tuo tarpu naujos statybos ir pilnai modernizuoto daugiabučio gyventojams tektų mokėtų apie 48 Eur/mėn., t. y. daugiau nei 3 kartus mažiau.

³ Kainos pateikiamos be PVM, siekiant atspindėti realias vartotojams tenkančias kainas, kadangi Seimas 2022 m. rugsėjo 27 dieną pritarė nuliniam PVM tarifui centralizuotam šildymui.

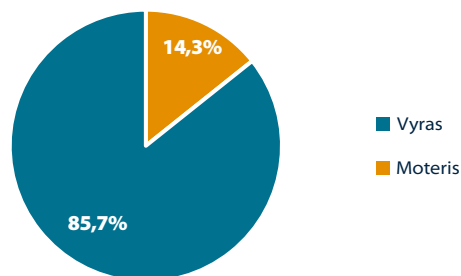
Vadovų pasiskirstymas pagal amžių 2023 metais rodo, kad didžiausia dalis (61,9 proc.) vadovų buvo tarp 40 ir 59 metų amžiaus. Lyginant vadovų amžiaus grupes iki 40 metų ir nuo 60 metų, pastebima, kad prioritetas teikiamas daugiau patirties turintiems vadovams – 60-79 amžiaus grupei priklausantių vadovų buvo kiek daugiau nei ketvirtadalis, kai tuo tarpu ketvirtą dešimtį pradėję VVJ vadovai tesudarė 11,9 proc. visų aukščiausio lygio vadovų. Žvelgiant iš moteriškosios lyties atstovų pusės, vadovų pasiskirstymas tarp vyrų ir moterų nėra džiuginantis – net 85,7 proc. vadovų buvo vyrai, o tik 14,3 proc. moterų užėmė vadovaujančias pozicijas. Nors šilumos tinklų

sektorius SVJ vadovų lyčių balansas atrodė kiek geresnis, lyginant su vandentvarkos sektorius SVJ, kur įmonėms vadovavo 91,8 proc. vyrų ir vos 8,2 proc. moterų, tačiau Europos Sąjungos mastu, gerąją praktika laikoma, kai nepakankamai atstovaujamas lyties asmenų, šiuo atveju, moterų vadovių yra nemažiau trečdalis. Šiai sričiai artimiausiu metu bus skiriama vis daugiau dėmesio dėl tarptautinių standartų taikymo nacionaliniu lygmeniu. Moterys vadovės buvo šiose šilumos tinklų sektorius SVJ: **UAB Ignalinos šilumos tinklai**, **UAB „Kaišadorių šiluma“**, **UAB „Kazlų Rūdos šilumos tinklai“**, **UAB „Palangos šilumos tinklai“**, **AB „Šiaulių energija“**, **UAB „Širvintų šiluma“**.

Vadovų amžiaus pasiskirstymas, proc.

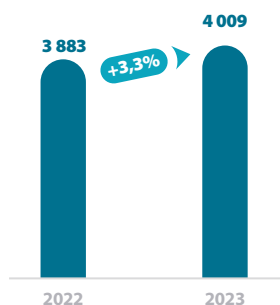
Vadovų pasiskirstymas pagal lytį, proc.

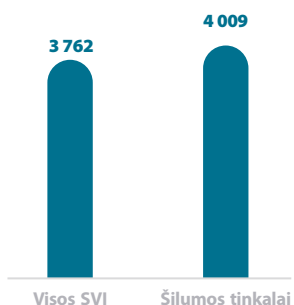
Analizuojamo sektoriaus įmonių vadovų vidutinis atlygis (pastovioji atlygio dalis kartu su kintama atlygio dalimi) 2023 metais augo 3,3 proc. ir siekė 4 009 eurų. Palyginus su visų SVJ vadovų atlygio vidurkiu, ataskaitiniais metais šilumos tinklų sektoriaus vadovų vidutinis atlygis buvo 6,6 proc. didesnis. Mažiausias atlygis vadovui mokėtas **UAB „Skuodo šiluma“** – 1 434 eurų, tuo tarpu didžiausias atlygis siekė 10 346 eurus, kurį gavo **AB „Vilniaus šilumos tinklai“** vadovas.

linkusios mokėti didesnius atlyginimus, tačiau vidutinių įmonių kategorijoje kintamoji atlygio dalis sudarė didžiausią dalį, beveik 21 proc. – tokiu būdu, galimai, siekiama išlaikyti aukštesnius vadovų atlygius.

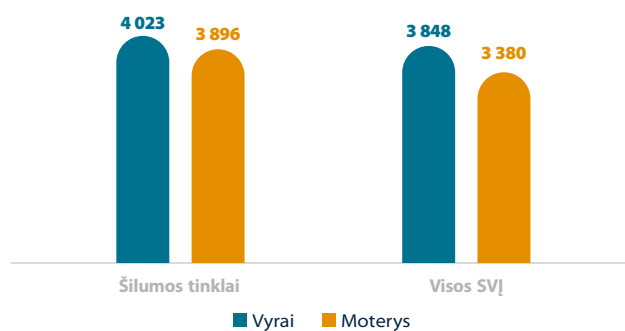
Šilumos tinklų įmonių vadovų atlygiai, eurai

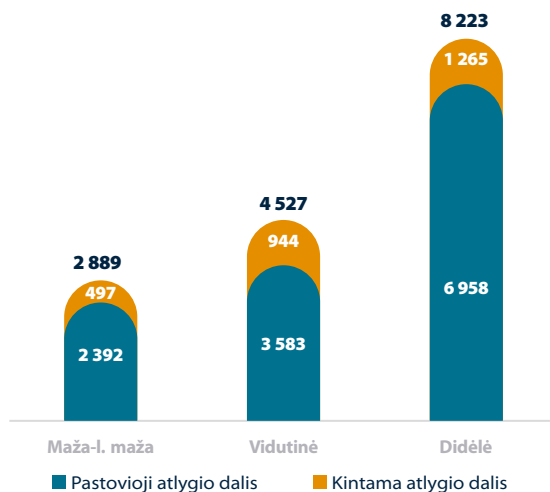
Vadovų atlygiai 2023 metais, eurai

Vadovų atlygiai pagal lytį 2023 metais, eurai

Šilumos tinklų įmonių vadovų atlygiai pagal įmonių dydį 2023 metais, eurai

Taip pat pastebima, kad šilumos tinklų sektoriuje vidutinis vadovų vyrų atlyginimas buvo 3,4 proc. didesnis nei moterų. Tuo metu visų SVJ vadovų vyrų ir moterų atlygio skirtumai buvo didesni, vadovai vyrai vidutiniškai uždirbo 3 848 eurus, o moterys – 3 380 eurų, vadinasi, vadovų vyrų atlygis 13,8 proc. lenkė moterų atlygį. Analizuojant šilumos sektoriaus įmonių vadovų atlyginimus pagal įmonių dydžius, matyti, kad mažų įmonių vadovai vidutiniškai gavo 2 889 eurus, iš kurių 17,2 proc. sudarė kintamoji dalis. Šioje įmonių kategorijoje didžiausią atlygį gavo **UAB „Ukmergės šiluma“** vadovas – 4 462 eurus. Vidutinių įmonių vadovų atlygio vidurkis siekė 4 527 eurus, iš kurių 20,9 proc. sudarė kintamoji dalis. Vidutinių įmonių kategorijoje mažiausias atlygis mokėtas **UAB „Plungės šilumos tinklai“** vadovui – 3 181 euras, o didžiausias **UAB „Utenos šilumos tinklai“** vadovui – 6 518 eurų. Didelių įmonių, kurių šilumos tinklų sektoriuje yra keturios, vadovai, uždirbo daugiausiai, vidutiniškai 8 223 eurus, iš kurių 15,4 proc. sudarė kintamoji dalis. Šie duomenys rodo, kad didesnės įmonės

Be pastoviosios ir kintamos atlygio dalies iš 41-os šilumos tinklų sektoriaus SVĮ, 17-ai įmonių vadovų 2023 metais mokėtos ir premijos. Pažymėtina, kad viena įmonė 2022 metais patyrė 302,7 tūkst. eurų nuostolių. Metinės premijos vienam vadovui vidurkis siekė 9 443 eurus. Didžiausia suma skirta **AB „Vilniaus šilumos tinklai“** vadovui – 27 934 eurų premija, priskaičiuota už pasiektus veiklos rodiklius.

Iš 41-os šilumos tinklų sektoriaus įmonių 2023 metais 20-yje įmonių veikė kolegialūs priežiūros ar valdymo organai. Iš šių įmonių atlygis nebuvo mokamas penkių įmonių KO nariams: **AB „Druskininkų šilumos tinklai“**, **UAB „Prienų šilumos tinklai“**, **UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“**, **UAB Tauragės šilumos tinklai** ir **UAB „Varėnos šiluma“**. Didžiausias atlygis mokėtas **AB „Vilniaus šilumos tinklai“** nepriklausomiems valdybos nariams – 3 449 eurų per mėnesį.

Įmonės pavadinimas	Pagrindinis akcijų valdytojas (savivaldybė)	Savivaldybėms priklausanti dalis	Kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	EBITDA, tūkst. eurų	Grynasis pelnas (nuostoliai), tūkst. eurų	Turtas, tūkst. eurų	Dividendai ir pelno įmokos, tūkst. eurų
UAB „Alytaus šilumos tinklai“	Alytaus miesto savivaldybė	98,63%	Vidutinė	19 013,9	2 321,0	1 975,1	28 378,9	0,0
UAB „Anykščių šiluma“	Anykščių rajono savivaldybė	98,72%	Maža - l.maža	3 315,4	329,9	-2,7	5 728,9	0,0
UAB „Birštono šiluma“	Birštono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	2 071,0	339,7	175,9	1 536,7	0,0
UAB „Biržų šilumos tinklai“	Biržų rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	303,5	162,6	21,3	2 091,0	0,0
AB „Druskininkų šilumos tinklai“	Druskininkų savivaldybė	97,64%	Maža - l.maža	390,7	245,9	24,9	2 305,2	0,0
UAB „Didžiausio komunalinės paslaugos“	Ignalinos rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	1 046,9	121,4	13,6	1 363,6	0,0
UAB Ignalinos šilumos tinklai	Ignalinos rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	2 059,6	158,0	-183,2	4 860,8	0,0
UAB „Jonavos šilumos tinklai“	Jonavos rajono savivaldybė	100%	Vidutinė	9 963,7	1 007,6	202,7	9 066,9	0,0
UAB „Kaišiadorių šiluma“	Kaišiadorių rajono savivaldybė	99,0%	Vidutinė	3 656,3	489,5	148,2	5 219,9	0,0
AB „Kauno energija“	Kauno miesto savivaldybė	92,84%	Didelė	85 048,0	12 740,0	4 505,0	213 540,0	0,0
UAB „Kazlų Rūdos šilumos tinklai“	Kazlų Rūdos savivaldybė	100%	Vidutinė	2 811,0	415,9	81,9	7 046,3	0,0
“AB „Klaipėdos energija“	Klaipėdos miesto savivaldybė	75,45%	Didelė	51 588,5	6 909,9	3 756,0	87 964,8	1 417,0
UAB „Klaipėdos rajono energija“	Klaipėdos rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	836,8	132,6	58,4	566,7	0,0
UAB Kretingos šilumos tinklai	Kretingos rajono savivaldybė	75,80%	Vidutinė	3 653,5	437,7	97,0	4 150,9	0,0
UAB „Lazdijų šiluma“	Lazdijų rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	1 591,6	274,8	11,6	3 099,1	0,0
UAB „Marijampolės šilumos tinklai“	Marijampolės savivaldybė	100%	Maža - l.maža	991,9	667,3	10,6	6 366,7	0,0
UAB „Mažeikių šilumos tinklai“	Mažeikių rajono savivaldybė	100%	Vidutinė	9 115,1	1 023,0	396,9	13 042,1	25,5
UAB „Molėtų šiluma“	Molėtų rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	1 912,6	271,3	92,1	5 120,8	0,0
UAB „Neringos energija“	Neringos savivaldybė	100%	Maža - l.maža	918,7	33,3	3,1	1 541,7	0,0
UAB „Pakruojo šiluma“	Pakruojo rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	1 725,5	357,2	108,0	3 329,4	0,0
UAB „Palangos šilumos tinklai“	Palangos miesto savivaldybė	100%	Maža - l.maža	5 915,9	816,9	115,7	6 711,9	0,0
AB „Panevėžio energija“	Panevėžio miesto savivaldybė	59,37%	Didelė	50 201,4	6 989,2	2 882,9	94 992,8	332,0
UAB „Plungės šilumos tinklai“	Plungės rajono savivaldybė	100%	Vidutinė	4 394,5	143,5	-302,7	5 601,7	0,0
UAB „Prienų šilumos tinklai“	Prienų rajono savivaldybė	96,76%	Maža - l.maža	2 480,0	297,5	83,9	2 823,7	0,0
UAB „Radviliškio šiluma“	Radviliškio rajono savivaldybė	99,14%	Maža - l.maža	3 955,7	393,4	13,9	8 080,6	0,0
UAB „Raseinių šilumos tinklai“	Raseinių rajono savivaldybė	100%	Vidutinė	3 607,9	387,8	93,7	7 696,5	0,0
UAB „Skuodo šiluma“	Skuodo rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	1 088,8	401,9	75,7	5 380,5	0,0
UAB „Šakių šilumos tinklai“	Šakių rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	2 022,4	245,8	-44,1	3 761,6	0,0
UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“	Šalčininkų rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	2 637,2	143,9	8,9	2 472,6	0,0
AB „Šiaulių energija“	Šiaulių miesto savivaldybė	95,30%	Didelė	38 727,2	8 387,6	3 146,1	72 461,9	300,2
UAB „Šilalės šilumos tinklai“	Šilalės rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	1 634,6	153,3	2,7	2 849,9	0,0
UAB „Šilutės šilumos tinklai“	Šilutės rajono savivaldybė	100%	Vidutinė	5 556,6	1 307,0	507,7	9 885,6	0,0
UAB „Širvintų šiluma“	Širvintų rajono savivaldybė	100%	Vidutinė	2 947,3	324,4	36,8	4 611,8	0,0
UAB Tauragės šilumos tinklai	Tauragės rajono savivaldybė	100%	Vidutinė	4 444,9	394,0	-58,1	7 876,3	0,0
UAB „Telšių šilumos tinklai“	Telšių rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	298,2	136,4	-59,3	2 037,4	0,0
UAB „Ukmergės šiluma“	Ukmergės rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	5 353,3	578,7	144,0	8 812,3	0,0
UAB „Utenos šilumos tinklai“	Utenos rajono savivaldybė	100%	Vidutinė	11 124,1	1 683,8	593,9	21 905,5	350,0
UAB „Varėnos šiluma“	Varėnos rajono savivaldybė	100%	Vidutinė	3 763,6	728,6	354,0	5 801,0	0,0
UAB „Vilkaviškio šilumos tinklai“	Vilkaviškio rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	3 666,9	826,8	518,8	3 469,3	0,0
AB Vilniaus šilumos tinklai	Vilniaus miesto savivaldybė	99,43%	Didelė	206 908,6	26 409,1	30 712,3	296 625,0	0,0
UAB „Visagino energija“	Visagino savivaldybė	100%	Vidutinė	17 075,9	1 147,9	25,9	41 373,1	10,0

Atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros sektoriaus veiklos rezultatai

Atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros (toliau ATAP) sektorių sudarė 30 įmonių, kurios per ataskaitinį laikotarpį rūpinosi infrastruktūros kokybe, komunalinių atliekų surinkimu ir išvežimu bei jų tinkamu apdorojimu, perdirbimu ir šalinimu. Šio sektoriaus įmonės per 2023 metus sugeneravo 208,1 mln. eurų pajamų bei pasiekė 5,4 mln. eurų grynąjį pelną. Į šį sektorių patenkančios dvi Kauno miesto savivaldybės įmonės savivaldybės biudžetą papildė 2,4 mln. eurų dividendų suma.

Nuo savivaldybės valdomų įmonių veiklos ataskaitos rengimo pradžios, beveik trečdalis įmonių buvo laikomos Kitų įmonių kategorijoje, kurioje nebuvo atliekamas palyginimas tarp panašią veiklą atliekančių savivaldybės valdomų įmonių. Naujai sudarytas ir išskirtas savivaldybės valdomų įmonių atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros sektorius yra papildomas SVĮ analizės lygmuo, siekiant apžvelgti panašią veiklą vykdančių įmonių rezultatus, atrasti pagrindines tendencijas bei identifikuoti pagrindines problemas, su kuriomis susiduria šios įmonės.

Šis sektorius skaidomas į du pagrindinius subsektorius – atliekų tvarkymo bei aplinkos priežiūros veiklomis užsiimančias įmones. Atliekų tvarkymo subsektoriui buvo priskirti visi 8 regioniniai ir apskričių atliekų tvarkymo centrai bei dar 10 SVĮ, kurios didžiąja dalimi savo vykdoma veikla prisideda prie savivaldybių komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo, funkcionavimo užtikrinimo, komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo administravimo. Už šias funkcijas yra atsakingos savivaldybės, kaip numatyta valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane. Pažymėtina, kad kiekvienos savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistema skiriasi, tad įvairialypė analizė šiais metais nebus pateikiama, tačiau finansinių rodiklių ir veiklos analizė gali padėti surasti stipriąsias ir silpnąsias sistemos veiklos puses.

Atliekų tvarkymą Lietuvoje reglamentuojantys pagrindiniai teisės aktai yra Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo ir Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymai, aplinkos ministro patvirtintos atliekų tvarkymo ir kitos susijusios taisyklės, Valstybinis ir regioniniai atliekų tvarkymo planai. Naujausioje valstybinio atliekų tvarkymo 2021–2027 metų plano redakcijoje įtvirtinta, kad komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimo ir komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo kontrolės funkcijos ir toliau išlieka priskirtos savivaldybėms. Prognozuojama, kad įgyvendinant žiedinės ekonomikos tikslus, iki 2030 m. sąvartynuose

bus pašalinama ne daugiau kaip 5 proc. atliekų. 2021–2027 m. išskirtinis dėmesys bus skiriamas atliekų prevencijai: žaliems viešiesiems pirkimams, žaliosioms inovacijoms, skaitmenizacijai, mažaatliekėms ir beatliekėms technologijoms, ekologiniam projektavimui, ilgai naudojamiems gaminiams kurti, jiems remontuoti, atnaujinti, taip pat daiktų antrinio panaudojimo galimybėms, atliekoms perdirbti, inovatyviai, moderniai atliekų perdirbimo infrastruktūrai. Atliekų tvarkymo sistemos planavimas vykdomas vadovaujantis atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumu ir pagrindiniais atliekų tvarkymo principais. Svarbiausiu atliekų šalinimo prioritetu įvardinta atliekų prevencija, t. y. atliekų susidarymo vengimas. Šio prioriteto praktinį įgyvendinimą apibrėžia Valstybinė atliekų prevencijos programa¹. Kiti atliekų šalinimo prioritetai eilės tvarka išsidėstę taip: paruošimas naudoti pakartotinai, perdirbimas, kitoks panaudojimas (pavyzdžiui, naudojimas energijai gauti) ir galiausiai – šalinimas.

Aplinkos priežiūros sektorių sudaro 12 įmonių, kurių pagrindinė veikla yra susijusi su aplinkos priežiūra: gatvių tvarkymas, jų remontas, teritorijų ir želdinių priežiūra, gatvių apšvietimo ir eismo valdymo paslaugos. Šios įmonės veikia dalinai konkurencinėje aplinkoje, kadangi panašia veikla užsiima ir privataus verslo įmonės, kurios dalyvauja viešuosiuose pirkimuose. Tiesa, kaip rodo atlikta šiam sektoriui priklausančių įmonių ir jų savivaldybių pateikiama vieša informacija, dauguma įmonių veikia vidaus sandorių pagrindu, kurie užtikrina teikiamų paslaugų tęstinumą ir nepertraukiamumą. Tokie sandoriai sudaromi bent keleriems metams į priekį, tad įmonėms yra paprasčiau valdyti rizikas ir priimti strateginius sprendimus.

Šio sektoriaus įmonės dalinai vienija dvi asociacijos – Regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacija (<https://www.ratca.lt/>) ir Lietuvos savivaldybių komunalinių įmonių asociacija (SKIA) (<https://skia.lt/pradinis/>). RATC įmonės vienijančios asociacijos pagrindiniai tikslai susiję su atliekų tvarkymo sistemos kūrimu,

¹ 2013 m. spalio 22 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos įsakymas Nr. D1-782 „Dėl Valstybinės atliekų prevencijos programos patvirtinimo“

vystymu ir plėtojimu, bendradarbiavimo tarpusavyje užtikrinimo, teisinės bazės tobulinimu, siekiant užtikrinti efektyvų RATC veikimą. SKIA asociacijos veiklos tikslas - koordinuoti Asociacijos narių veiksmus siekiant bendrų tikslų, atstovauti ir ginti narių interesus valstybės valdžios, valdymo organuose, vietos valdžios institucijose bei santykiuose su trečiaisiais asmenimis, užtikrinant savivaldybių gyventojų viešuosius interesus.

Bendrai atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros sektorių 2023 metų pabaigoje sudarė 30 įmonių iš 21 skirtingos savivaldybės. Pažymėtina, šiam sektoriui priskiriamų regioninių ir apskričių atliekų tvarkymo centrų akcijos įprastai priklauso bent jau kelioms skirtingoms savivaldybėms. Pagal LR įmonių atskaitomybės įstatymo 4 straipsnį, šį sektorių sudaro 2 didelės, 13 vidutinių ir 15 mažų bei labai mažų įmonių.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	180 127	208 070	+15,5%
Pardavimo savikaina	150 356	174 339	+16,0%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	29 771	33 731	+13,3%
Pardavimo sąnaudos	1 614	1 865	+15,5%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	22 105	26 564	+20,2%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	6 052	5 303	-12,4%
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	671	959	+42,9%
Finansinė ir investicinė veikla	-503	95	-
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	6 220	6 360	+2,2%
Pelno mokestis	1 637	920	-43,8%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	4 584	5 440	+18,7%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	299 727	322 430	+7,6%
Trumpalaikis turtas	120 520	113 344	-6,0%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	72 102	44 211	-38,7%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	795	1 143	+43,8%
Turto iš viso	421 042	436 917	3,8%
Nuosavas kapitalas	166 986	170 338	+2,0%
Dotacijos, subsidijos	148 720	155 103	+4,3%
Atidėjiniai	24 070	23 983	-0,4%
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	75 266	81 742	+8,6%
Po vienų metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	31 019	32 507	+4,8%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	27 807	29 454	+5,9%
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	44 248	49 234	+11,3%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	7 302	9 576	+31,1%
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	5 999	5 752	-4,1%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	421 042	436 917	+3,8%

RODIKLIAI	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
ROA (paskutinių 12 mėnesių)	1,1%	1,3%	+0,2 p. p.
ROE (paskutinių 12 mėnesių)	2,9%	3,2%	+0,3 p. p.
D/E	13,4%	14,6%	+1,2 p. p.
EBITDA	23 070	23 797	+3,2%
EBITDA marža	12,8%	11,4%	-1,4 p. p.
Veiklos pelno marža	3,4%	2,5%	-0,9 p. p.
Grynojo pelno marža	2,5%	2,6%	+0,1 p. p.

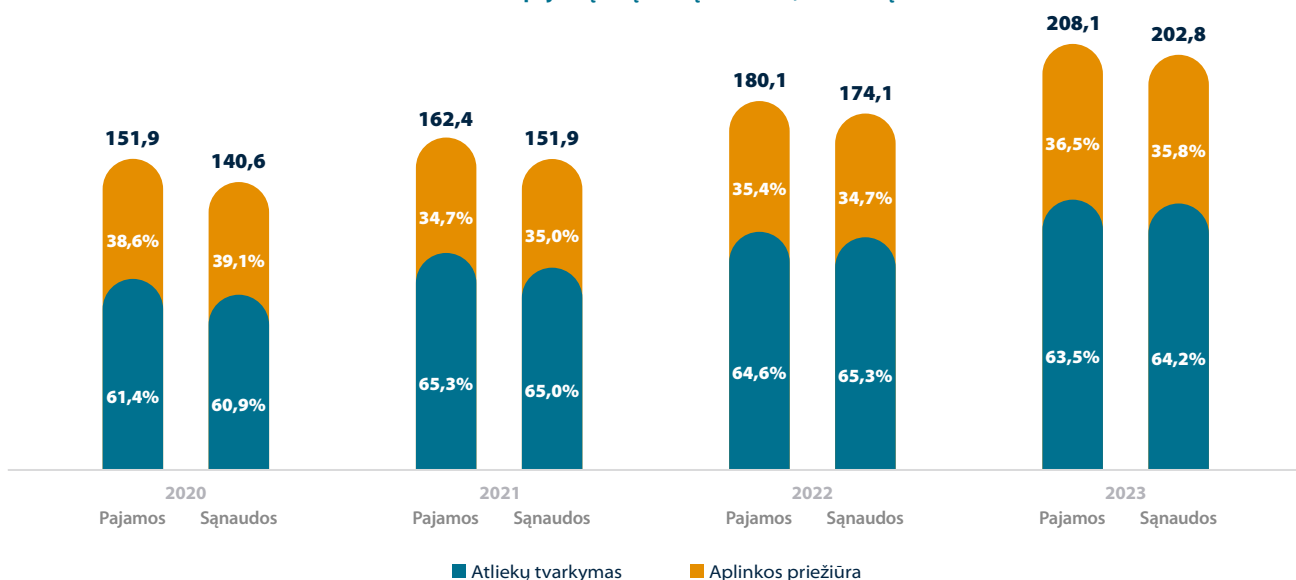
GRĄŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	4 460	2 801	-37,2%
Paskirtos pelno įmokos	6	2	-71,4%
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	4 466	2 803	-37,2%

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS

	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Darbuotojų skaičius	3 518	3 664	+4,2%
Administracijos darbuotojų skaičius	531	563	+6,0%

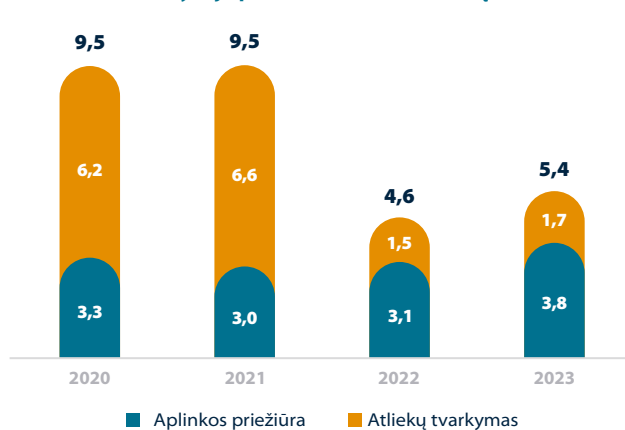
Ataskaitiniu laikotarpiu atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros sektoriaus pardavimo pajamos siekė 208,1 mln. eurų ir, lyginant su 2022 metais, augo 15,5 proc. Sektoriaus apyvarta buvo trečia pagal dydį ir nusileido tik šilumos tinklų bei vandentvarkos sektoriams. ATAP sektorius generavo 15,2 proc. viso SVĮ portfelio pajamų, kai praėjusiais metais jos sudarė 13,5 proc. arba 180,1 mln. eurų. Sektorių sudariusių atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros subsektorių pajamos

atitinkamai augo 13,5 proc. iki 132,0 mln. eurų ir 19,2 proc. iki 76,0 mln. eurų. Atliekų tvarkymo įmonėms pajamos augino didesni priimamų atliekų tvarkymo įkainiai ir **UAB „Kauno švara“** išsiplėtusios veiklos apimtys, vykdant komunalinių atliekų surinkimą Alytaus regione, o aplinkos priežiūros įmonių apyvarta didėjo dėl Vilniaus miesto savivaldybės išaugusių užsakymų jos valdomoms bendrovėms **UAB „Grinda“** ir **UAB „Vilniaus apšvietimas“**.

Pardavimo pajamų ir sąnaudų dinamika, mln. eurų

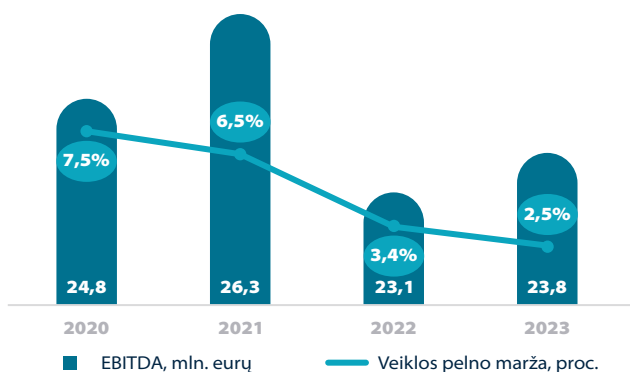
Žvelgiant į sektoriaus pagrindinės veiklos sąnaudas, 2023-aisiais metais jos sudarė 202,8 mln. eurų, t. y. 15,4 proc. viso SVĮ portfelio sąnaudų. Beveik du trečdalius (130,2 mln. eurų) sektoriaus sąnaudų patyrė atliekų tvarkymo SVĮ, kurių kaštai per metus išaugo 14,5 proc. arba 16,5 mln. eurų dėl augusio taršos mokesčio RATC įmonėms. Aplinkos priežiūros įmonių sąnaudos siekė 72,6 mln. eurų, t. y. 20,1 proc. arba 12,2 mln. eurų daugiau nei 2022 metais. Tai lėmė dėl didėjančių veiklos apimčių auganti pardavimo savikaina (+15,3 proc.) bei didesnės bendrosios ir administracinės sąnaudos (+9,0 proc.) dėl didėjančių darbo užmokesčio sąnaudų.

Per ataskaitinį laikotarpį atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros sektoriaus įmonės fiksavo 5,4 mln. eurų grynąjį pelną, t. y. 18,7 proc. daugiau nei per praėjusį laikotarpį. Grynojo pelno rezultatas antrus metus paeiliui smarkiai atsilieka nuo ankstesnių metų rezultato, kai vidutiniškai sektoriaus įmonės pasiekė didesnę nei 9,0 mln. eurų grynąjį rezultatą. Lyginant rezultatus tarp skirtingų sektorių, ATAP sektoriaus rezultatas buvo ketvirtas ir gerokai atsiliko nuo trijų didžiausių – šilumos tinklų, vandentvarkos ir viešojo transporto. Sektoriaus prastesnį rezultatą kitų sektorių kontekste lemia nuostolingai veikusios 8 įmonės, kurių bendras nuostolis sudarė 2,7 mln. eurų. Aplinkos priežiūros per ketverių metų laikotarpį išlieka panašus ir svyruoja ties 3,0 mln. eurų grynojo pelno rezultato. Atliekų tvarkymo įmonių grynas pelnas siekė 1,7 mln. eurų, kas sudaro 30,9 proc. viso sektoriaus grynojo pelno. Palyginimui, 2020 m. ir 2021 m. atliekų tvarkymo įmonių pelnas sudarė atitinkamai 65,6 proc. ir 68,6 proc. viso sektoriaus grynojo pelno. Pagrindinė to priežastis – gerokai išaugę taršos mokesčiai už atliekų šalinimą mažiau ekologišku būdu.

Grynojo pelno dinamika, mln. eurų

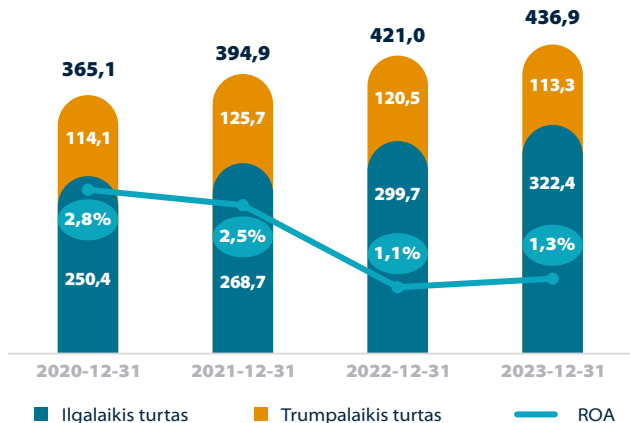
Grynasis sektoriaus pelningumas išliko panašiam lygyje, kaip 2022 m., ir siekė 2,6 proc. Šis rezultatas buvo kur kas prastesnis, lyginant su 2020 ar 2021 metais, kai grynas pelningumas siekė apie 6,0 proc. ATAP sektoriaus rezultatas gerokai atsiliko nuo kitų sektorių – jis lenkė tik DPT sektoriaus rezultatą, kuris buvo neigiamas. Atitinkamai mažėjo, lyginant su 2020 m. ar 2021 m., ir sektoriaus EBITDA, siekusi 23,8 mln. eurų. Palyginimui, 2020 m. buvo fiksuota 24,8 mln. eurų, o 2021 m. – 26,3 mln. eurų EBITDA. Sektoriaus EBITDA sudarė 9,6 proc. viso SVĮ portfelio rezultato. Atliekų tvarkymo įmonių EBITDA siekė 13,7 mln. arba 57,3 proc. viso sektoriaus rezultato, likusią dalį sudarė aplinkos priežiūros įmonės, kurių EBITDA augo 10,4 proc. bei siekė 10,1 mln. eurų.

ATAP pelningumo rodiklių dinamika

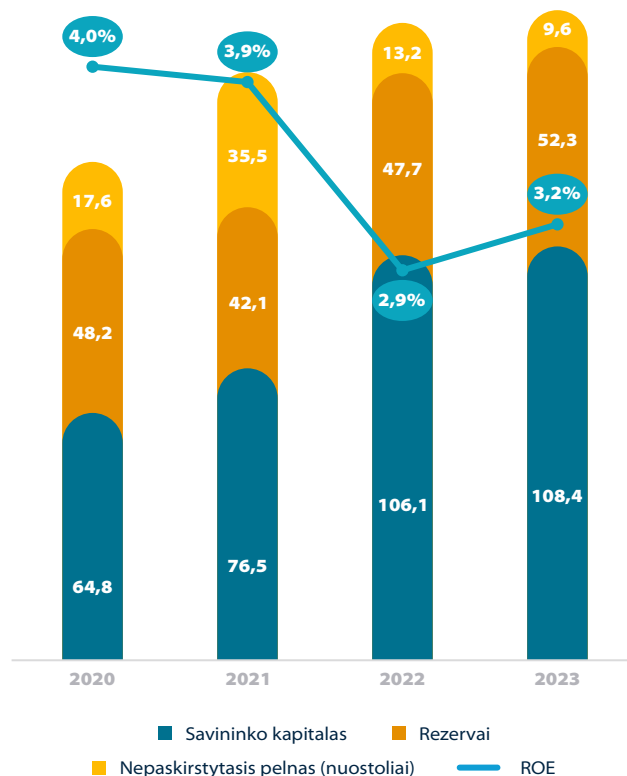
Balanso struktūroje didelių pokyčių neužfiksuota – 2023 metų pabaigoje apskaitinė turto vertė, lyginant su tuo pačiu laikotarpiu 2022 metais, augo 3,8 proc. ir siekė 436,9 mln. eurų - tai sudarė 10,8 proc. viso SVĮ portfelio turto vertės bei buvo trečias pagal disponuojamo turto vertę sektorius. Atliekų tvarkymo įmonių turto vertė augo 4,4 proc. ir sudarė 267,7 mln. eurų arba 61,2 proc. viso sektoriaus turto vertės. Aplinkos priežiūros įmonių turto vertė išaugo 2,8 proc. iki 169,2 mln. eurų. Trys šiam sektoriui priklausančios Vilniaus miesto savivaldybės įmonės per 2023 metus investavo daugiau nei 24,9 mln. eurų į trumpalaikius indėlius, dėl ko 376,1 proc. iki 33,4 mln. eurų išaugo kito trumpalaikio turto (daugiausia trumpalaikių investicijų pavidalu) vertė. Bendras sektoriaus turto grąžos (ROA) rodiklis keitėsi nežymiai – augo 0,2 procentinio punkto ir siekė 1,3 proc. Atliekų tvarkymo įmonių turto grąža susitraukė 2,1 procentinio punkto iki 0,6 proc., o aplinkos priežiūros įmonių ROA rodiklis augo 0,3 procentinio punkto iki 2,3 proc.

ATAP turto vertė, mln. eurų

Nuosavas ATAP sektoriaus kapitalas 2023 metų pabaigoje augo 2,0 proc. ir siekė 170,3 mln. eurų – tai sudarė 8,9 proc. viso portfelio nuosavo kapitalo. Tiek atliekų tvarkymo, tiek aplinkos priežiūros įmonių nuosavo kapitalo vertė buvo panaši, atitinkamai siekusi 85,0 mln. eurų ir 85,3 mln. eurų. Dotacijų balanso eilutė reikšmingai augo aplinkos priežiūros įmonėse – fiksuotas 11,0 proc. augimas iki 55,8 mln. eurų. Viso sektoriaus nuosavo kapitalo grąža ataskaitinio laikotarpio pabaigoje siekė 2,1 proc. ir buvo 4,1 procentinio punkto mažesnė nei viso SVĮ portfelio. Aplinkos priežiūros sektoriaus įmonės fiksavo 4,5 proc. nuosavo kapitalo grąžą, atliekų tvarkymo – vos 0,9 proc. grąžą.

Nuosavo kapitalo ir kapitalo grąžos dinamika, mln. eurų

Toliau pateikiama detalesnė dviejų subsektorių (Atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros) finansinių rezultatų analizė, plačiau pažvelgiant ir palyginant, kokius finansinius ir veiklos rezultatus pasiekė panašioje rinkoje veiklą vykdančios įmonės.

Atliekų tvarkymo subsektorius

Žemiau pateikiama atliekų tvarkymo subsektoriui priskirtų įmonių agreguoti 2023 metų finansiniai rezultatai.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	116 322	132 033	+13,5%
Pardavimo savikaina	96 608	111 414	+15,3%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	19 714	20 619	+4,6%
Pardavimo sąnaudos	1 360	1 679	+23,4%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	15 664	17 073	+9,0%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	2 689	1 867	-30,6%
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	419	406	-3,0%
Finansinė ir investicinė veikla	-430	-140	+67,5%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	2 678	2 136	-20,2%
Pelno mokestis	1 227	454	-63,0%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	1 451	1 683	+16,0%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	185 286	193 838	+4,6%
Trumpalaikis turtas	70 618	72 999	+3,4%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	40 432	29 017	-28,2%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	513	896	+74,7%
Turto iš viso	256 417	267 733	+4,4%
Nuosavas kapitalas	84 357	85 042	+0,8%
Dotacijos, subsidijos	98 486	99 342	+0,9%
Atidėjiniai	23 875	23 793	-0,3%
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	44 222	54 477	+23,2%
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	15 355	20 804	+35,5%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>15 136</i>	<i>20 589</i>	<i>+36,0%</i>
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	28 867	33 672	+16,6%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>4 142</i>	<i>6 332</i>	<i>+52,9%</i>
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	5 477	5 080	-7,3%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	256 417	267 733	+4,4%

RODIKLIAI	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
ROA (paskutinių 12 mėnesių)	0,6%	0,6%	0,0%
ROE (paskutinių 12 mėnesių)	1,8%	2,0%	+0,2 p.p.
D/E	10,7%	14,8%	+4,1 p.p.
EBITDA	13 882	13 655	-1,6%
EBITDA marža	11,9%	10,3%	-1,6 p.p.
Veiklos pelno marža	2,3%	1,4%	-0,9 p.p.
Grynojo pelno marža	1,2%	1,3%	+0,1 p.p.

GRAŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	2 700	2 322	-14,0%
Paskirtos pelno įmokos	6	2	-71,4%
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	2 706	2 324	-14,1%

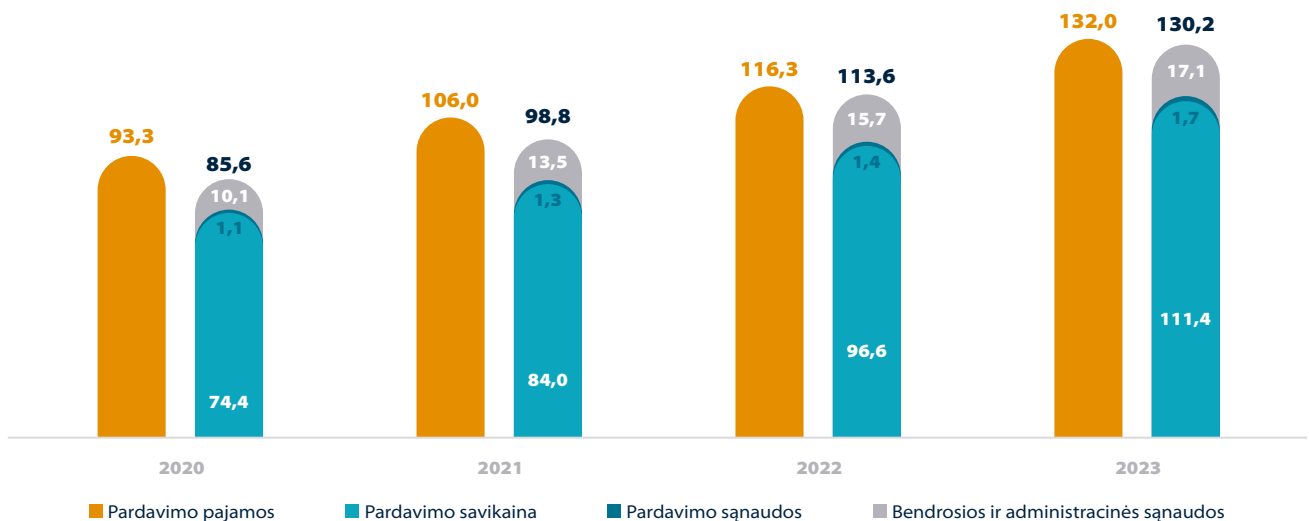
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Darbuotojų skaičius	2 073	2 107	+1,6%
Administracijos darbuotojų skaičius	347	359	+3,5%

Atliekų tvarkymo subsektoriaus įmonių pardavimo pajamos per 2023 metus augo 13,5 proc. iki 132,0 mln. eurų. Didžiausią pardavimo pajamų augimą fiksavo vienintelė didelė šio subsektoriaus įmonė – **UAB „Kauno švara“** – kurios pardavimo pajamos augo 2,8 mln. eurų iki 36,2 mln. eurų. Pagrindinė to priežastis – surinktas 15,2 tūkst. kub. m. didesnis komunalinių atliekų kiekis ir išplėstos veiklos apimtys į Prienuj rajoną, Birštoną, Kaišiadoris, Alytaus rajoną ir Alytaus miestą, kurios papildomai įmonei uždirbo 1,2 mln. eurų pajamų. Vidutinių įmonių kategorijoje didžiausią augimą fiksavo dvi didžiųjų miestų įmonės – **UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras** ir **AB „Panevėžio specialus autotransportas“**, kurių pardavimo pajamos atitinkamai augo 2,3 mln. eurų iki 12,9 mln. eurų ir 2,2 mln. eurų iki 10,2 mln. eurų. Klaipėdos RATC pardavimo pajamų augimas buvo nulemtas beveik ketvirtadaliu padidintų priimamų atliekų tvarkymo kainų, Panevėžio miesto savivaldybei priklausančios įmonės pardavimo pajamų augimas taip pat sietinas su atliekų tvarkymo kainų tarifo padidiniu. Mažų ir labai mažų įmonių kategorijoje didžiausią pardavimo pajamų augimą užfiksavo **UAB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“**, kurios pardavimo pajamos augo 15,0 proc. arba 397,0 tūkst. eurų iki

3,0 mln. eurų, daugiausia dėl padidėjusių priimamų atliekų tvarkymo kainų. Vienintelė **SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“** fiksavo neigiamą 5,3 proc. arba 170,2 tūkst. eurų pardavimo pajamų tendenciją, kurios apyvarta sumažėjo iki 3,0 mln. eurų. Neigiamą pokytį lėmė 8,6 proc. sumažėjęs veiklos finansavimas iš Vilniaus miesto savivaldybės administracijos.

Subsektoriaus įmonių veiklos sąnaudos išaugo 14,5 proc. iki 130,2 mln. eurų. Absoliučia verte didžiausią sąnaudų augimą fiksavo **UAB „Kauno švara“**, kurios veiklos sąnaudos augo 2,8 mln. eurų iki 33,5 mln. eurų, iš kurių pardavimo savikaina augo 3,3 mln. eurų arba 11,8 proc., o bendrosios ir administracinės sąnaudos mažėjo 16,1 proc. Tai lėmė, kad įmonei pavyko suvaldyti sąnaudų augimą ir užtikrinti, jog pardavimo pajamos augtų bent jau panašiu tempu su sąnaudomis. Visų regioninių atliekų tvarkymo centrų pardavimo savikaina augo reikšmingai dėl mokestinės bazės pokyčių, iš kurių daugiausia įtakos turėjo daugiau nei 3 kartus nuo 15 eur/t iki 50 eur/t augęs sąvartyne šalinamų atliekų taršos mokesčio pokytis.

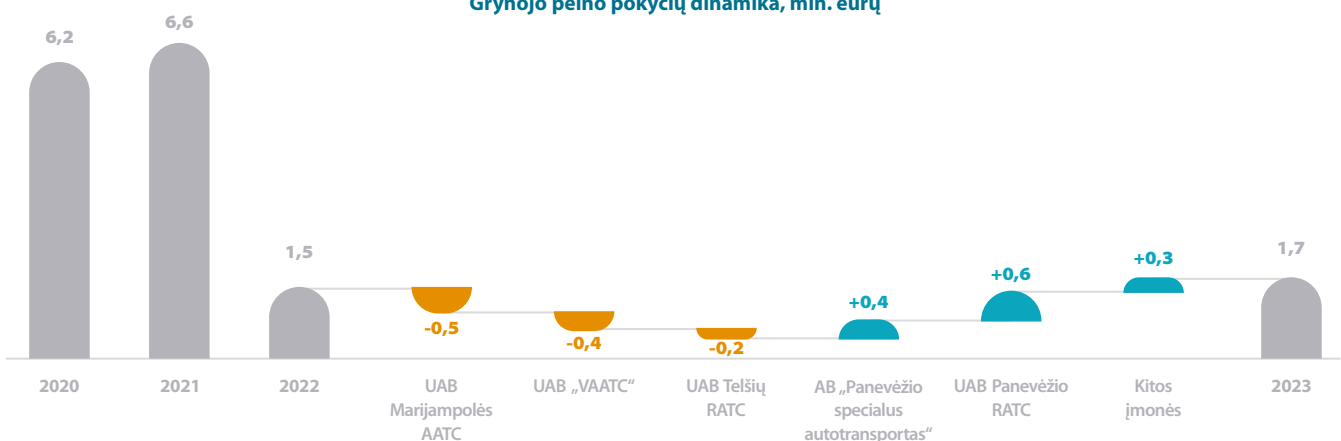
Pardavimo pajamų ir sąnaudų dinamika, mln. eurų

Nors atliekų tvarkymo subsektoriaus SVĮ per 2023 metus uždirbo 1,7 mln. eurų grynojo pelno, tačiau teigiamą rezultatą nulėmė **UAB „Kauno švara“** pasiektas rezultatas – 2,3 mln. eurų grynojo pelno (2022 metais įmonė uždirbo taip pat 2,3 mln. eurų grynojo pelno). Daugiau nei dvigubai (117,0 proc.) savo grynąjį pelną išaugino **AB „Panevėžio specialus transportas“**, 2023 metus baigė uždirbusi 0,7 mln. eurų. Penkios iš aštuoniolikos subsektoriaus įmonių finansinius metus baigė su nuostoliu, iš kurių 4-i yra regioniniai atliekų tvarkymo centrai (Marijampolės, Panevėžio, Tauragės ir Telšių). Pažymėtina, kad

visos penkios 2023 metus nuostolingai baigusios įmonės, nuostolingai veikė ir 2022 metais. **SĮ „Kaišiadorių paslaugos“** nuostolius daugiausia lėmė neefektyvus sąnaudų valdymas, o RATC atveju – kasmet augantis teisės aktuose numatytas sąvartyne taršos mokestis, taikomas už visas sąvartyne šalinamas (nedeginamas ir kitaip neperdirbamas) atliekas. Tiesa, daliai RATC įmonių pavyko išvengti nuostolių, kadangi jos labiau optimizavo savo kaštus arba modernizavo savo veiklos procesus, kurie lemia, kad joms tenka sumokėti mažesnę mokesčių dalį už atliekų šalinimą sąvartynuose.

Grynojo pelno pokyčių dinamika, mln. eurų

Atliekų tvarkymo įmonių veiklos pelningumas nuosekliai mažėja – 2020 m. siekęs 9,1 proc., 2023 m. jis siekė vos 1,4 proc. Kadangi didžiąją šio subsektoriaus dalį sudaro RATC įmonės, augantys taršos mokesčiai mažina šių įmonių pelningumą. Tai gali indikuoti, kad įmonės neturi pakankamai savų lėšų veiklos modernizavimui, neišnaudoja skolinimosi galimybių arba nesulaukia pakankamo indėlio iš savo akcininkų – savivaldybių, dėl ko tenka naudotis ne tokiomis pažangiomis atliekų tvarkymo technologijomis, už kurias tenka įmonėms papildomai susimokėti taršos mokesčių.

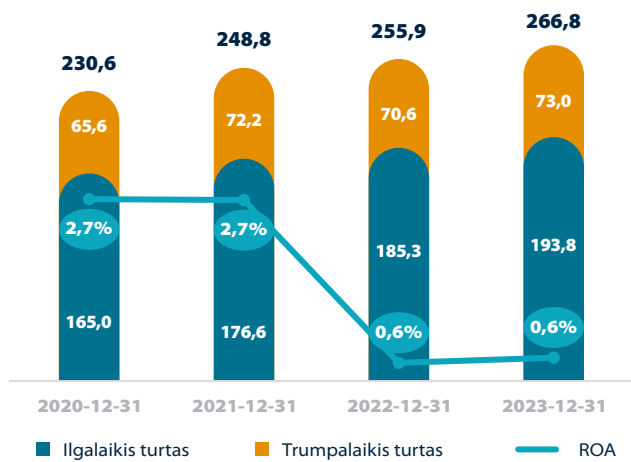
EBITDA 2023 metais siekė 13,7 mln. eurų – tai yra 1,6 proc. mažiau nei 2022 metais. Daugiau nei pusę, t. y. 7,1 mln. eurų, subsektoriaus EBITDA uždirbo **UAB „Kauno švara“**, kurios EBITDA augo 3,7 proc. arba 0,2 mln. eurų. Didžiausias EBITDA augimas pastebimas **SĮ „Kretingos komunalininkas“** (+339,4 proc. iki 198,1 tūkst. eurų), **UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“** (+163,4 proc. iki 263,9 tūkst. eurų) bei **UAB „Pakruojos komunalininkas“** (+208,0 proc. iki 84,4 tūkst. eurų) įmonėse. Reikšmingiausiai mažėjo **UAB „VAATC“** EBITDA, kuri per 2023 metus susitraukė 1,2 mln. eurų arba 57,9 proc. iki 0,9 mln. eurų.

Atliekų tvarkymo įmonių valdomas turtas gali būti skaidomas į dvi dalis – RATC bendrai valdo 83 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės, 45 žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės, 7 mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginius, 8 regioninius sąvartynus, o kitos atliekų tvarkymo įmonės turi įsigijusias atliekų tvarkymo veiklai užtikrinti būtinas mašinas, įrenginius ir transporto priemones, kaip šiukšliavežes, krovininius automobilius, savivarčiai ir t.t. Per ataskaitinį laikotarpį šio turto vertė augo 4,4 proc. arba 11,3 mln. eurų iki 267,7 mln. eurų. Šį augimą daugiausia lėmė įmonių vykdytos investicijos į ilgalaikį turtą, atnaujinant įmonių autoparką ir užtikrinant

infrastruktūros plėtrą. Labiausiai savo ilgalaikį turtą didino **UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras**, kurios ilgalaikis turtas augo 5,2 mln. eurų, o viso turto vertė išaugo 6,7 mln. eurų iki 39,6 mln. eurų. Augimą lėmė atliktos investicijos į komunalinių atliekų infrastruktūros plėtrą, maisto atliekų apdorojimo infrastruktūros sukūrimą bei biologiškai skaidžių atliekų surinkimo konteinerių įsigijimą. Tiesa, trijų RATC (Marijampolės, Tauragės ir Telšių) turto vertė mažėjo daugiausiai dėl turto nusidėvėjimo, kas parodo investicijų trūkumą į įmonei būtinos infrastruktūros atnaujinimą. Bendra subsektoriaus investicijų į ilgalaikį turtą suma siekė 33,6 mln. eurų. Be Klaipėdos RATC aukščiau paminėtų investicijų, į infrastruktūros atnaujinimą investavo **UAB „Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras“**, kurie per 2023 metus investavo beveik 2,0 mln. eurų, iš kurių didžioji dalis buvo skirta žvaigždiniam sijotuvui su oriniu separatoriumi, maisto atliekų apdorojimo infrastruktūrai ir tekstilės konteineriams. **UAB „Kauno švara“** investavo 7,2 mln. eurų į šiukšliavežes, krovininius automobilius konteinerių vežiojimui, krautuvus ir 300kW saulės elektrinę.

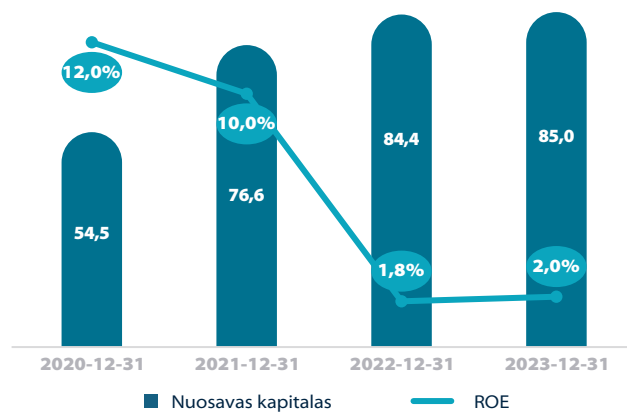
Turto grąžos rodiklis antrus metus paeilui išliko toks pat ir siekė 0,6 proc. Nors šio subsektoriaus įmonės disponuoja ganėtinai didele infrastruktūra, kas neleidžia pasiekti aukštų turto grąžos rodiklių, tačiau pažymėtina, kad 2020 m. ir 2021 m. ROA buvo 2,1 procentinio punkto didesnis ir siekė 2,7 proc. Žvelgiant į konkrečių įmonių pasiektus rezultatus, didžiausias turto grąžos rodiklį fiksavo **AB „Panevėžio specialus autotransportas“**, kurio ROA siekė 12,1 proc. Tuo tarpu prasčiausią rezultatą pasiekė **UAB „Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras“**, kurio turto grąža buvo neigiama ir siekė -7,6 proc.

Atliekų tvarkymo SVĮ turto dinamika, mln. eurų

Nuosavo kapitalo rodiklis per 2023 metus keitėsi nežymiai – fiksuotas 0,8 proc. augimas iki 85,0 mln. eurų. Nors įstatinio kapitalo bei rezervų vertė augo, patirti kelių įmonių nuostoliai perpus sumažino subsektoriaus paskirstytąjį pelną. Minimaliai išaugusi nuosavo kapitalo vertė ir uždirbtas šiek tiek didesnis grynas pelnas lėmė nežymų nuosavo kapitalo grąžos augimą, kuris pasiekė 2,0 proc. – šis rodiklis yra penkis kartus mažesnis, nei 2021 metais, kada ROE siekė 10,0 proc. Dviženklį nuosavo kapitalo grąžos rodiklį fiksavo penkios įmonės (**SĮ „Kompata“** (11,0 proc.), **UAB „Jonavos paslaugos“** (12,6 proc.), **UAB „Kauno švara“** (11,9 proc.), **UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“** (10,0 proc.) bei **AB „Panevėžio specialus autotransportas“** (18,1 proc.)). Prasčiausius rezultatus fiksavo **UAB „Telšių regiono atliekų tvarkymo centras“** ir **UAB „Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras“**, kurių nuosavo kapitalo grąžą atitinkamai siekė -45,2 proc. ir -48,1 proc.

Nuosavo kapitalo dinamika, mln. eurų

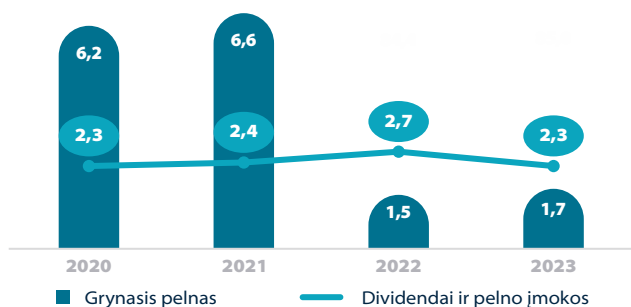
Beveik ketvirtadaliu arba 10,3 mln. eurų iki 54,5 mln. eurų išaugo AT subsektoriaus įsipareigojimų suma. Didžiausią įtaką įsipareigojimų augimui turėjo **UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras**, kuri 2023 metų pabaigoje paėmė 8,7 mln. eurų kreditą investicinių projektų finansavimui bei esamų įsipareigojimų refinansavimui. Bendras subsektoriaus skolos ir nuosavybės santykis išaugo 4,1 procentinio punkto iki 14,8 proc. Iš viso subsektoriaus įmonių, nė vienos įmonės D/E rodiklis neviršija 50,0 proc., o dar trys (**SĮ „Kompata“**, **UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“**, **UAB „VAATC“**) įmonės apskritai neturi finansinių įsipareigojimų, kas žymi neišnaudotas papildomo finansavimo galimybes investuojant į infrastruktūros gerinimą.

Per 2023-iusius metus atliekų tvarkymo subsektoriaus įmonės paskyrė 2,3 mln. eurų dividendų ir pelno įmokų, iš kurių 2,0 mln. eurų dividendų **UAB „Kauno švara“** paskyrė Kauno miesto savivaldybei. Dar 0,2 mln. eurų paskyrė sėkmingai metus užbaigusi **AB „Panevėžio**

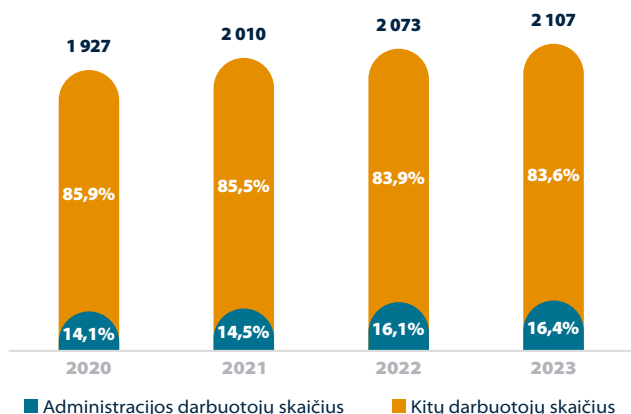
specialus autotransportas“, 0,1 mln. eurų - UAB „Jonavos paslaugos“, simbolines sumas (1,6 tūkst. eurų ir 2,4 tūkst. eurų) atitinkamai paskyrė SĮ „Kretingos komunalininkas“ ir UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“. Likusių 13-ikos įmonių, nepaskyrusių dividendų už 2023 metus, paskirstytinasis pelnas (nuostoliai) siekė -2,3 mln. eurų. Tik keturių įmonių, nepaskyrusių dividendų, paskirstytinasis pelnas (nuostolis) yra teigiamas, didžiausią paskirstytinojo pelno rezultata, kuris siekė 1,1 mln. eurų, 2023 metų pabaigoje fiksavo UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras“, kuris buvo perkeltas į kitus kalendorinius metus.

Grynojo pelno ir išmokėtų dividendų savivaldybėms dinamika, mln. eurų

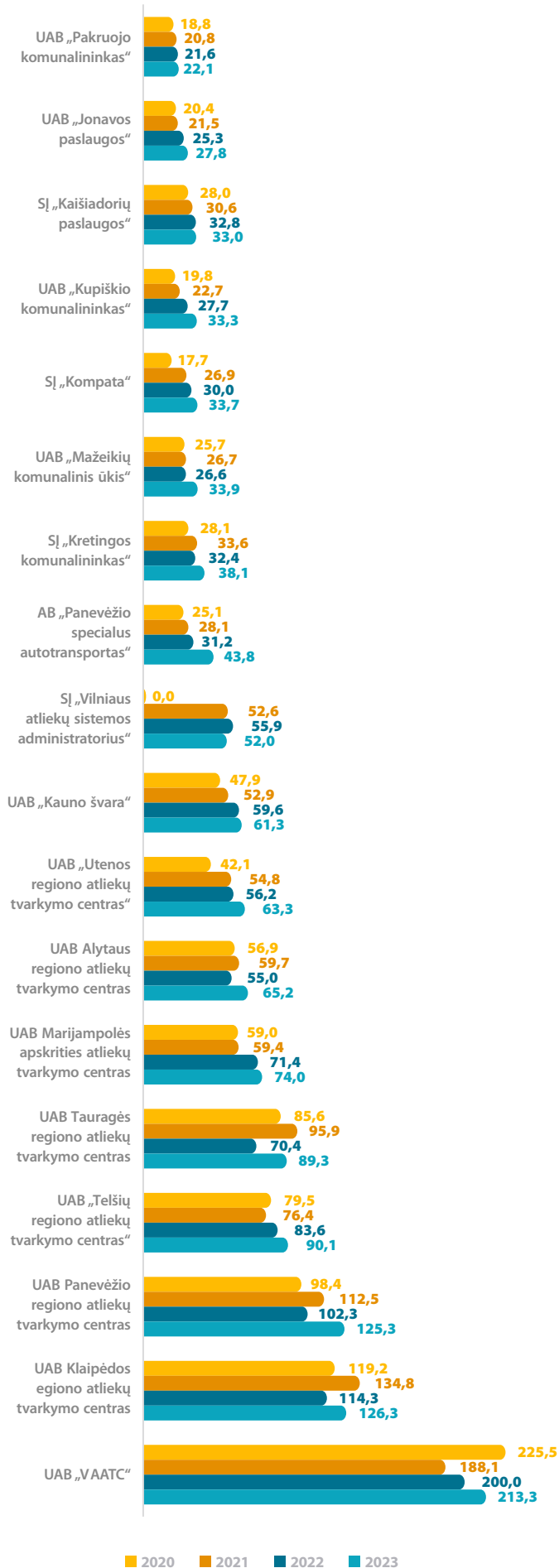
Darbuotojų skaičius, lyginant su 2022 metais, augo 1,6 proc. nuo 2 073 darbuotojų iki 2 107 darbuotojų. UAB „Kauno švara“ kolektyvas per ataskaitinius metus augo 31 darbuotoju iki 591 darbuotojo. Labiausiai savo darbuotojų komandą optimizavo AB „Panevėžio specialusis autotransportas“, kurie per metus atsisakė 22 darbuotojų. Atmetus didžiausią subsektoriaus įmonę, vidutiniškai vienoje įmonėje dirbo 89 darbuotojai, iš kurių 19 – administracijos darbuotojai. Vidutinis administracijos darbuotojų ir visų darbuotojų santykis siekė 16,5 proc. Per 4 metų laikotarpį šis santykis išaugo 2,4 procentinio punkto.

Darbuotojų ir administracijos darbuotojų tendencija

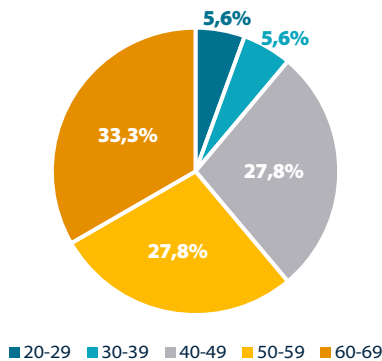
Žvelgiant į pardavimo pajamų, tenkančių vienam darbuotojui, rodiklį labiausiai išsiskiria UAB „VAATC“, kuriai vienas darbuotojas per 2023 metus uždirbo 213,3 tūkst. eurų pajamų. Toliau sekė UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras ir UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras, kurių rodiklis atitinkamai siekė 126,3 tūkst. eurų ir 125,3 tūkst. eurų. RATC įmonėse vienas darbuotojas vidutiniškai generavo 105,9 tūkst. eurų pajamų, o likusiose – vos 37,9 tūkst. eurų pajamų. Iš kitų atliekų tvarkymo paslaugas teikiančių įmonių, didžiausią pajamų, tenkančių vienam darbuotojui, rodiklį pasiekė UAB „Kauno švara“ (61,3 tūkst. eurų), mažiausią – UAB „Jonavos paslaugos“ (27,8 tūkst. eurų) ir UAB „Pakruojo komunalininkas“ (22,1 tūkst. eurų). Pažymėtina, kad stebint ketverių metų tendenciją, kiekvienos įmonės pardavimo pajamų, tenkančių vienam darbuotojui, rodiklis stabiliai augo.

Pardavimo pajamos, tenkančios vienam darbuotojui, tūkst. eurų

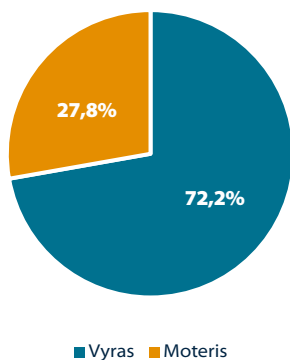

Iš 18-ikos SVĮ tvarkančių atliekas, trečdalis įmonių vadovų amžius yra tarp 60-69 metų, dar po penkis vadovus priklauso tiek 40-49, tiek 50-59 amžiaus grupėms ir yra vos du įmonių vadovai, kurių amžius nesiekia 40-ies metų. Jauniausias vadovas 2023-iasiais metais dirbo **UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“**. Žvelgiant į lyčių pasiskirstymą, 13-oje iš 18-ikos įmonių vadovai buvo vyrai, likusiose penkiose – moterys. Vadovaujancias pozicijas moterys užėmė dvejose vidutinėse įmonėse, bei trijose mažose ar labai mažose įmonėse.

Vadovų pasiskirstymas pagal amžių 2023 metais

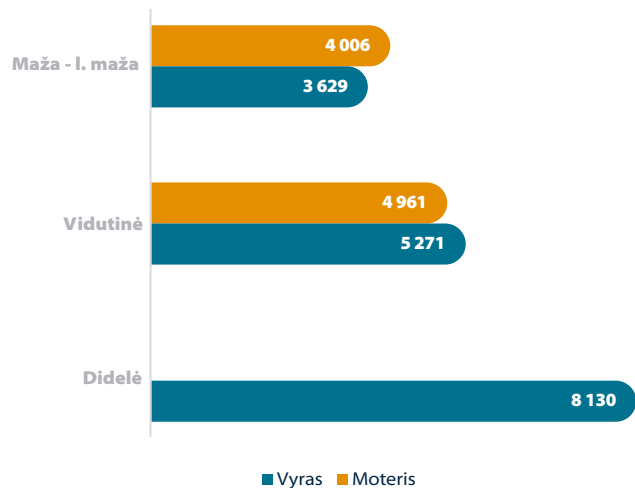

Vadovų pasiskirstymas pagal lytį 2023 metais

Vidutinis mėnesinis subsektorius vadovo atlyginimas – 4,6 tūkst. eurų.² Didžiausias subsektorius įmonės – **UAB „Kauno švara“** – vadovo vidutinis atlyginimas siekė 8,1 tūkst. eurų – jis per metus augo 31,3 proc. Žvelgiant į vidutinio dydžio įmonių kategoriją, čia vidutinis mėnesinis atlyginimas siekė 5,2 tūkst. eurų. Palyginimui, vidutinio dydžio SVĮ vadovo atlygis vidutiniškai siekia 4,4 tūkst. eurų. Per metus šios kategorijos įmonių vadovų atlygis vidutiniškai augo 19,8 proc., o didžiausią atlygį vadovui mokėjo **UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras“**. Įdomu tai, kad Vilniaus miesto savivaldybės valdomos vidutinių įmonių kategorijai priskiriamos **UAB „VAATC“** vidutinis vadovo atlygis, siekęs 5,7 tūkst. eurų, buvo mažesnis už tai pačiai savivaldybei priklausančios, tačiau mažų įmonių kategorijai priskiriamos **SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“**, kurios vadovas gaudavo 5,9 tūkst. eurų per mėnesį. Būtent pastarosios įmonės vadovo atlygis mažų ir labai mažų įmonių kategorijoje yra pats didžiausias ir penktadaliu didesnis už arčiausiai esančios įmonės vadovo atlygį. Bendras mažų ir labai mažų įmonių kategorijos vadovų mėnesinio atlyginimo vidurkis siekė 3,8 tūkst. eurų – palyginimui, 2022 metais vidutinis atlygis buvo labai panašus, siekęs 3,7 tūkst. eurų.

Vidutinis vadovo atlygis per mėnesį pagal įmonės dydį ir vadovo lytį 2023 metais, eurais

Lyginant vadovų atlygius pagal lytį, vidutinio dydžio įmonėse vyro vadovo atlygis buvo 0,3 tūkst. eurų per mėnesį didesnis nei to paties dydžio įmonėje dirbančios moters atlygis. Vidutinė vyro vadovo tokio dydžio įmonėje alga siekė 5,3 tūkst. eurų per mėnesį, moters – 5,0 tūkst. eurų per mėnesį. Tuo tarpu mažų ir labai mažų įmonių kategorijoje, vidutinis moters atlygis siekė 4,0 tūkst. eurų ir buvo 0,4 tūkst. eurų didesnis už vyro vadovo atlygį.

Šešių įmonių vadovams už 2023-uosius metus buvo išmokėtos premijos. Trijų įmonių vadovams skirta premija dėl gerų rezultatų už pasiektus rodiklius, dar dviem – dėl rezultatų, tačiau be išskeltų rodiklių. Įdomu tai, kad **UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras** vadovui buvo išmokėta premija, nors įmonė dvejus metus paeilui patiria grynąjį nuostolį. Pažymėtina, kad beveik visos įmonės laikosi kadencijų ribojimo tvarkos, kada vadovo pareigas asmuo gali eiti ne daugiau kaip dvi kadencijas. Visgi, vienoje iš įmonių – **UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras“** – buvo susiklosčiusi situacija, kad su buvusiu vadovu, išdirbusiu dvi kadencijas, 2022 metų pabaigoje buvo sudaryta terminuota darbo sutartis iki bus išrinktas naujas direktorius, bet ne ilgiau nei vienerių metų laikotarpiui, tačiau 2023 metų pabaigoje buvo sudaryta nauja terminuota sutartis iki bus išrinktas naujas įmonės direktorius. 2024 metų kovo mėnesį paskelbta, kad įmonei pradeda vadovauti naujas vadovas.

Trijose didžiausių miestų valdomose įmonėse 2023 metų pabaigoje buvo sudarytas ir veikė kolegialus organas – valdyba. **UAB „Kauno švara“** valdyboje veikė du nepriklausomi nariai ir vienas valstybės tarnautojas, jiems buvo mokamas atlygis, atitinkantis naujausią *KO atlygio aprašą*. Nepriklausomas valdybos pirmininkas gavo 2 608 eur/mėn (32,1 proc. nuo vadovo atlygio) siekiantį atlygį, nepriklausomas valdybos narys – 1956 eur/mėn. (24,1 proc. nuo vadovo atlygio), valstybės tarnautojas – 1565 eur/mėn. (19,3 proc. nuo vadovo atlygio). **UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras** naująją valdybą, išrinktą 2023 metų gruodžio mėn. sudarė 4 asmenys, iš kurių du buvo nepriklausomi ir kiti du valstybės tarnautojai. **SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“** valdyboje veikė 5 nariai, iš kurių buvo trys nepriklausomi. Visiems šios įmonės valdybos nariams buvo mokamas vienodas atlygis, siekęs 1360 eurų per mėnesį, kas sudaro 23,1 proc. nuo vadovo atlygio. Per ataskaitinį laikotarpį buvo atšaukta viena valdyba – kolegialaus organo nebeliko **UAB „Pakruojo komunalininkas“**.

² Skaičiuojama pastovioji + kintamoji dalys

Įmonės pavadinimas	Pagrindinis akcijų valdytojas (savivaldybė)	Savivaldybėms priklausanti dalis	Kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	EBITDA, tūkst. eurų	Grynasis pelnas, tūkst. eurų	Turtas, tūkst. eurų	Dividendai ir pelno įmoka, tūkst. eurų
UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras	Alytaus miesto	100,0%	Vidutinė	8 926,9	1 228,1	29,9	29 537,9	0,0
SĮ „Kompata“	Ignalinos rajono	100,0%	Maža - l.maža	1 449,3	86,5	31,0	875,1	0,0
UAB „Jonavos paslaugos“	Jonavos rajono	100,0%	Vidutinė	8 565,6	748,7	370,2	6 610,8	100,0
SĮ „Kaišiadorių paslaugos“	Kaišiadorių rajono	100,0%	Maža - l.maža	1 616,9	177,8	-25,3	1 341,4	0,0
UAB „Kauno švara“	Kauno miesto	100,0%	Didelė	36 212,9	7 065,5	2 281,4	33 190,1	2 000,0
UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras	Klaipėdos miesto	98,5%	Vidutinė	12 885,9	1 250,6	189,5	39 572,1	0,0
SĮ „Kretingos komunalininkas“	Kretingos rajono	100,0%	Maža - l.maža	2 822,9	198,1	6,2	1 331,5	1,6
UAB „Kupiškio komunalininkas“	Kupiškio rajono	100,0%	Maža - l.maža	2 134,0	53,2	0,4	739,9	0,0
UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras	Marijampolės	100,0%	Vidutinė	6 291,5	97,2	-971,2	28 403,8	0,0
UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“	Mažeikių rajono	91,3%	Maža - l.maža	2 033,4	263,9	114,3	1 393,6	2,4
UAB „Pakruojo komunalininkas“	Pakruojo rajono	100%	Maža - l.maža	641,4	84,4	1,9	678,3	0,0
AB „Panevėžio specialus autotransportas“	Panevėžio miesto	100,0%	Vidutinė	10 158,2	1 296,2	702,3	6 647,8	220,0
UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras	Panevėžio miesto	100,0%	Vidutinė	8 267,2	202,4	-348,5	11 974,1	0,0
UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras	Tauragės rajono	100%	Maža - l.maža	2 769,1	-428,2	-628,5	8 213,2	0,0
UAB „Telšių regiono atliekų tvarkymo centras“	Mažeikių rajono	94,0 %	Vidutinė	4 776,8	138,1	-258,3	6 708,1	0,0
UAB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“	Utenos rajono	100,0%	Maža - l.maža	3 036,8	202,6	40,8	12 728,1	0,0
UAB „VAATC“	Vilniaus miesto	100,0%	Vidutinė	16 426,0	873,1	146,8	77 040,6	0,0
SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“	Vilniaus miesto	100,0%	Maža - l.maža	3 018,0	116,3	0,0	747,2	0,0

Aplinkos priežiūros subsektorius

Žemiau pateikiama aplinkos priežiūros subsektoriui priskirtų įmonių agreguoti finansiniai rezultatai už 2023 metus.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	63 805	76 037	+19,2%
Pardavimo savikaina	53 747	62 925	+17,1%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	10 058	13 112	+30,4%
Pardavimo sąnaudos	254	186	-26,5%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	6 441	9 490	+47,3%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	3 363	3 436	+2,2%
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	253	553	+119,0%
Finansinė ir investicinė veikla	-73	235	-
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	3 543	4 223	+19,2%
Pelno mokestis	410	466	+13,8%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	3 133	3 757	+19,9%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	114 441	128 591	+12,4%
Trumpalaikis turtas	49 902	40 345	-19,2%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	31 669	15 194	-52,0%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	282	247	-12,4%
Turto iš viso	164 625	169 184	+2,8%
Nuosavas kapitalas	82 629	85 296	+3,2%
Dotacijos, subsidijos	50 234	55 761	+11,0%
Atidėjiniai	195	190	-2,7%
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	31 044	27 265	-12,2%
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	15 663	11 703	-25,3%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	12 671	8 866	-30,0%
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	15 381	15 562	+1,2%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	3 160	3 245	+2,7%
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	522	673	+28,8%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	164 625	169 184	+2,8%

RODIKLIAI	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
ROA (paskutinių 12 mėnesių)	2,0%	2,3%	+0,3 p. p.
ROE (paskutinių 12 mėnesių)	3,9%	4,5%	+0,6 p. p.
D/E	19,2%	14,2%	-5,0 p. p.
EBITDA	9 188	10 143	+10,4%
EBITDA marža	14,4%	13,3%	-1,1 p. p.
Veiklos pelno marža	5,3%	4,5%	-0,8 p. p.
Grynojo pelno marža	4,9%	4,9%	0,0%

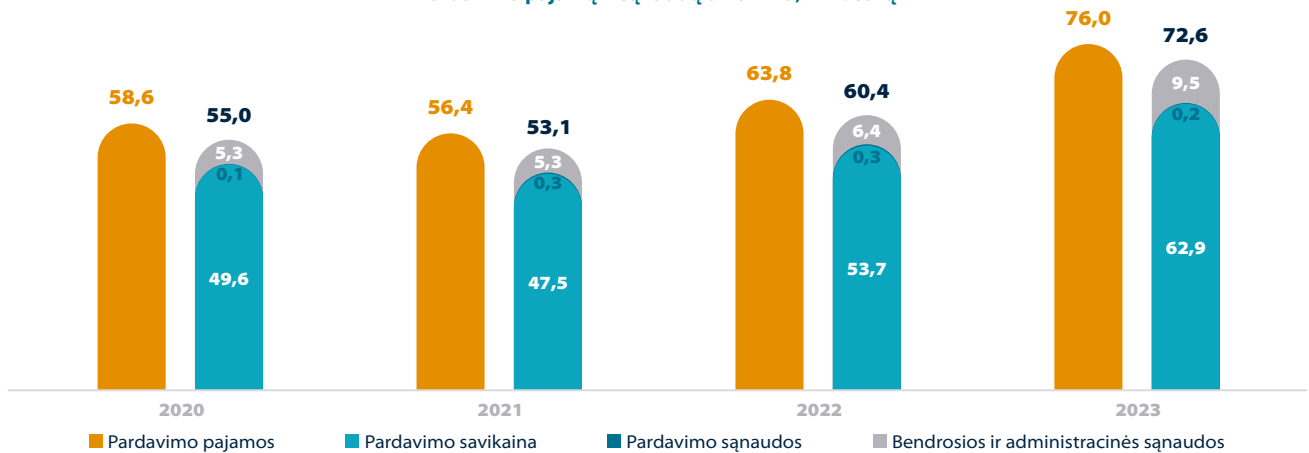
GRĄŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	1 760	479	-72,8%
Paskirtos pelno įmokos	0	0	-
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	1 760	479	-72,8%

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Darbuotojų skaičius	1 445	1 557	+7,8%
Administracijos darbuotojų	197	217	+10,2%

Aplinkos priežiūros sektoriaus pardavimo pajamos augo beveik penktadaliu iki 76,0 mln. eurų. Net 41,5 proc. visų pardavimo pajamų sugeneravo didžiausia sektoriaus įmonė – **UAB „Grinda“**. Šios įmonės pardavimo pajamos augo 34,6 proc. arba 8,1 mln. eurų iki 31,6 mln. eurų, daugiausia dėl 43,8 proc. didesnių gatvių remonto užsakymo darbų. Per 2023 metus buvo nutiesta 200 tūkst. kv. m. važiuojamųjų dangų ir 33 tūkst. kv. m. šaligatvių. **UAB „Vilniaus apšvietimas“**, kuri buvo antra pagal dydį šio subsektoriaus įmonė, savo pardavimo pajamas augino 20,2 proc. iki 12,6 mln. eurų. Šį augimą nulėmė 24,0 proc. iki 10,3 mln. eurų augusios pajamos už Vilniaus miesto apšvietimo tinklo priežiūrą ir remontą. Žvelgiant iš procentinio pokyčio, didžiausią apyvartos pokytį užfiksavo **UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“**, kurios pardavimo pajamos augo 61,8 proc. iki 3,0 mln. eurų, daugiausia dėl naujų veiklų atsiradimo – parkavimo paslaugos ir pastatų administravimo veiklos – už kurias įmonė papildomai gavo 0,6 mln. eurų.

Per 2023-uosius metus subsektoriaus pagrindinės veiklos sąnaudos sudarė 72,6 mln. eurų, t. y. 20,1 proc. daugiau nei 2022 metais. Didžiausią įtaką šiam augimui turėjo **UAB „Grinda“** 41,1 proc. didėjusios veiklos sąnaudos (2022 m. – 22,1 mln. eurų, 2023 m. – 31,2 mln. eurų) dėl išaugusios pardavimo savikainos, didėjant veiklos apimtims, bei išaugusių bendrųjų ir administracinių sąnaudų dėl augusių darbo užmokesčio išlaidų. Naujų veiklų atsiradimas nulėmė **UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“** sąnaudų augimą 46,8 proc. iki 2,7 mln. eurų. Svarbu pabrėžti ir **UAB „Švenčionių švara“** įmonės veiklos rezultatus – nors įmonės pardavimo pajamos augo nežymiai (4,3 proc. augimas, lyginant su 2022 metais), veiklos sąnaudos augo 14,0 proc., kas lėmė įmonės nuostolius (283,8 tūkst. eurų), kuriuos dalinai padengė Švenčionių rajono savivaldybė 150,0 tūkst. eurų piniginiu įnašu.

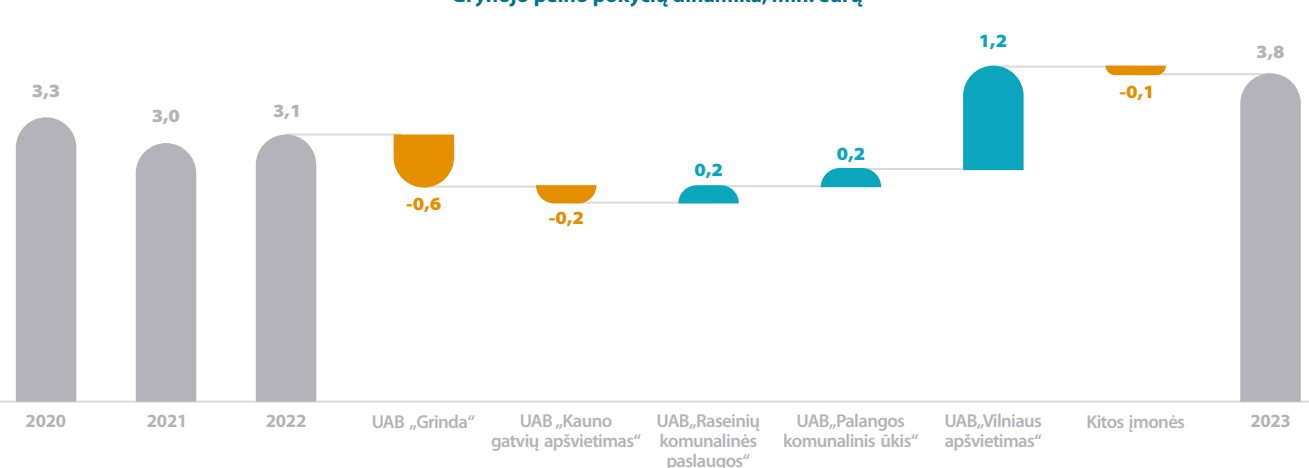
Pardavimo pajamų ir sąnaudų dinamika, mln. eurų

Sparčiau už sąnaudas augusios pardavimo pajamos lėmė, kad aplinkos priežiūros subsektorius per 2023 metus uždirbo 3,8 mln. eurų (19,9 proc. daugiau nei 2022 metais). Sėkmingiausiai 2023-uosius metus užbaigė **UAB „Vilniaus apšvietimas“**, kurios grynasis pelnas išaugo daugiau nei dvigubai iki 2,2 mln. eurų. **UAB „Naujosios Akmenės komunalininkas“** 2022-aisiais metais uždirbęs simbolinį pelną (0,5 tūkst. eurų), 2023-iasiais metais dėl 19,1 proc. didesnių pajamų iš šiukšlių vežimo paslaugos uždirbo 112,0 tūkst. eurų grynojo pelno. Reikšmingai grynasis pelnas augo ir **UAB „Palangos komunalinis ūkis“**, kuri po nesėkmingų 2022-ųjų metų, kai patyrė 91,6 tūkst. eurų nuostolį, 2023-aisiais prisitaikė prie sąnaudų augimo,

jas optimizavo ir pasiekė 127,7 tūkst. eurų grynąjį pelną. Daugiau nei dvigubai augo ir **UAB „Raseinių komunalinės paslaugos“** grynasis pelnas, didėjęs iki 291,0 tūkst. eurų. To priežastis – 26,4 proc. iki 0,5 mln. eurų augusi pajamų dalis gauta už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą. Per ataskaitinį laikotarpį pelningai dirbo 10 subsektoriaus įmonių, dvi – **UAB „Panevėžio gatvės“** ir aukščiau minėta **UAB „Švenčionių švara“** dirbo nuostolingai. Pažymėtina, kad pastaroji įmonė penktus metus paeilui patiria nuostolį, jos pelningumo rodikliai negerėja, o EBITDA rodiklis penkis metus paeilui buvo neigiamas.

Grynojo pelno pokyčių dinamika, mln. eurų

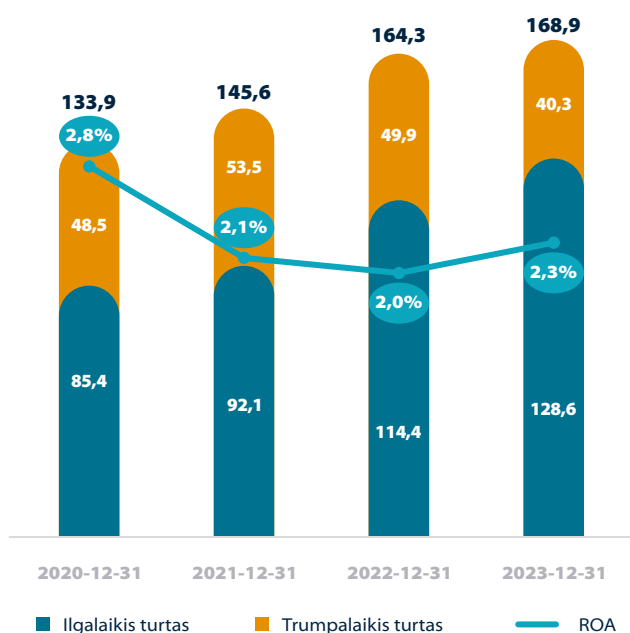

Nepaisant išaugusio uždirbto grynojo pelno, grynasis pelningumas nesikeitė ir išliko toks pat, kaip ir praėjusį ataskaitinį laikotarpį – 4,9 proc. Dviženklį grynojo pelningumo rodiklį užfiksavo trys subsektoriaus įmonės – **UAB „Raseinių komunalinės paslaugos“** (11,8 proc.), **UAB „Vilkaviškio komunalinis ūkis“** (13,4 proc.) ir **UAB „Vilniaus apšvietimas“** (17,4 proc.). Per ataskaitinį laikotarpį labiausiai augo **UAB „Naujosios Akmenės komunalininkas“** grynasis pelningumas (+7,8 procentinio punkto iki 7,9 proc). Prasčiausią rezultatą keletą metų paeilui fiksavo **UAB „Švenčionių švara“**, kurios grynojo pelno marža siekė -16,1 proc. Pakankamai sudėtingai aukštus pelningumo rodiklius per pastarąjį laikotarpį sunkiai sekasi užtikrinti **UAB „Panevėžio gatvės“**, kurios grynasis pelningumas 2021 m. ir 2022 m. nesiekė 1,0 proc., o 2023 metais patirti nuostoliai lėmė rodiklio kritimą iki -6,2 proc.

Viso aplinkos priežiūros subsektoriaus EBITDA augo 10,4 proc. iki 10,1 mln. eurų, tačiau daugiau nei 3/5 viso subsektoriaus EBITDA sumos generavo dvi Vilniaus miesto SVĮ – **UAB „Vilniaus apšvietimas“** ir **UAB „Grinda“**, kurių EBITDA atitinkamai siekė 4,0 mln. eurų ir 2,3 mln. eurų. Tiesa, jei **UAB „Vilniaus apšvietimas“** tai buvo rekordiniai metai, **UAB „Grinda“** metai buvo prastesni ir EBITDA susitraukė 28,9 proc. arba 0,9 mln. eurų. Daugiau nei dvigubai EBITDA rodiklis išaugo dvejose įmonėse – **UAB „Naujosios Akmenės komunalininkas“** (170,9 proc. augimas iki 230,5 tūkst. eurų) bei **UAB „Palangos komunalinis ūkis“** (112,2 proc. augimas iki 441,0 tūkst. eurų). Pastarosios įmonės sėkmingesnis ataskaitinis laikotarpis sietinas su išaugusiais užsakymais iš Palangos miesto savivaldybės, kuriuos įmonė vykdo pagal paslaugų teikimo sutartį.

Per ataskaitinį laikotarpį aplinkos priežiūros subsektoriui priklausančių įmonių turimo turto vertė pernelyg nesikeitė – fiksuotas 2,8 proc. augimas iki 169,2 mln. eurų. Didžiausias pokytis tarp balanso eilučių užfiksavo kito trumpalaikio turto eilutėje, kuri per 2023 metus išaugo iki 11,1 mln. eurų – tai lėmė Vilniaus miesto savivaldybės valdomų įmonių – **UAB „Vilniaus apšvietimas“** ir **UAB „Grinda“** – atliktos atitinkamai 6,0 mln. eurų ir 5,0 mln. eurų investicijos į trumpalaikius indėlius. Bendrai paėmus, reikšmingų pokyčių nebuvimas lėmė, kad turto gražos rodiklis išliko panašus – fiksuotas 0,2 procentinio punkto augimas iki 2,3 proc.

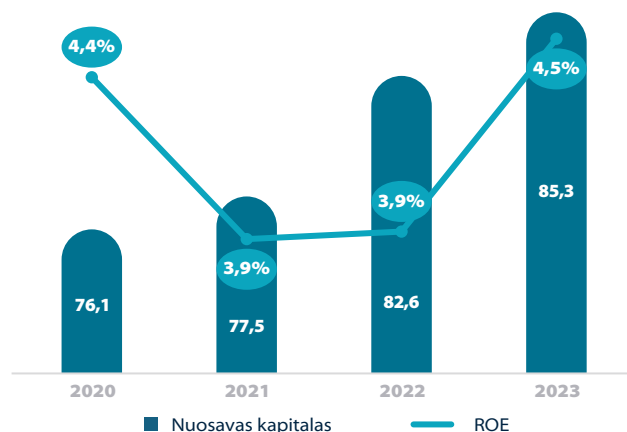
Aplinkos priežiūros SVĮ turto dinamika, mln. eurų

Aplinkos priežiūros subsektoriaus įmonės per 2023 metų laikotarpį investicijoms į ilgalaikį turtą paskyrė 22,3 mln. eurų. Didžiausias investicijas, kaip įprasta, atliko didžiųjų miestų įmonės – **UAB „Grinda“** investavo 10,1 mln. eurų, iš kurių daugiausia buvo skirta lietaus nuotekų infrastruktūrai Vilniaus mieste, o **UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“** investavo 4,7 mln. eurų, iš kurių didžioji dalis paskirta Šiaulių miesto gatvių apšvietimo tinklo modernizavimui.

Bendra aplinkos priežiūros SVĮ nuosavo kapitalo vertė per ataskaitinį laikotarpį išaugo 3,2 proc. iki 85,3 mln. eurų. Pokyčius iš esmės nulėmė **UAB „Grinda“** į privalomąjį rezervą paskirtos lėšos dėl anksčiau padidinto įstatinio kapitalo, dėl ko buvo susidariusi situacija, kad privalomi rezervai nesiekia teisės aktais nustatyto 10 proc. nuo įstatinio kapitalo dydžio. Pabrėžtina, kad neigiamą nuosavą kapitalą fiksavo **UAB „Švenčionių švara“**, kuriai nepavyksta užtikrinti pelningos veiklos, kas lėmė, jog įmonės nuosavo kapitalo reikšmė 2023 metų pabaigoje siekė -299,2 tūkst. eurų. Visgi, bendrai išlikusi stabili subsektoriaus nuosavo kapitalo vertė ir šiek tiek sparčiau augęs grynasis pelnas lėmė, kad aplinkos priežiūros įmonių nuosavo kapitalo graža per 2023 metus išaugo 0,6 procentinio punkto iki 4,5 proc.

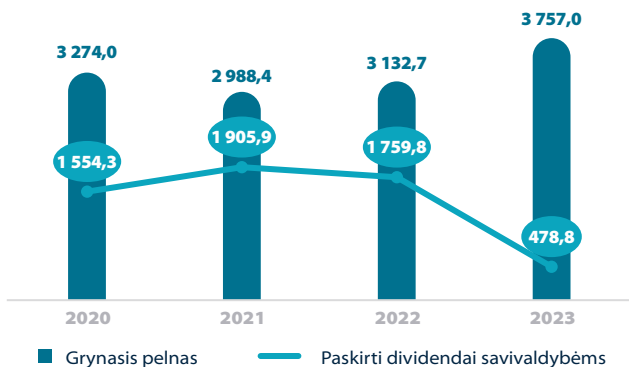
Nuosavo kapitalo dinamika, mln. eurų

Per 2023-uosius metus aplinkos priežiūros subsektoriaus įmonėms pavyko sumažinti savo įsipareigojimus 12,2 proc. iki 27,3 mln. eurų, iš kurių finansiniai įsipareigojimai sudarė 12,1 mln. eurų. Siejant su prastesnėmis skolinimosi galimybėmis, pastebima, kad subsektoriaus įmonės neprisiėmė papildomų finansinių įsipareigojimų, dėl ko D/E rodiklis sumažėjo 5,0 procentiniais punktais iki 14,2 proc.. Trys SVĮ (**UAB „Naujosios Akmenės komunalininkas“**, **UAB „Kauno gatvių apšvietimas“**, **UAB „Vilkaviškio komunalinis ūkis“**) neturėjo finansinių įsiskolinimų, o didžiausią D/E rodiklį fiksavo **UAB „Vilniaus apšvietimas“**, kuris siekė 22,6 proc.

Sėkmingesni finansiniai rezultatai negarantavo didesnės gražos savivaldybėms – per 2023 metus šio subsektoriaus įmonės paskyrė vos 0,5 mln. eurų dividendų. Palyginimui, per 2022 metus aplinkos priežiūros įmonės paskyrė 1,8 mln. eurų dividendų. Dividendus paskyrė trys subsektoriaus įmonės – **UAB „Kauno gatvių apšvietimas“** (380,0 tūkst. eurų), **UAB „Vilkaviškio komunalinis ūkis“** (70,8 tūkst. eurų) ir **UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“** (28,0 tūkst. eurų). Didžiausios aplinkos priežiūros įmonės – **UAB „Grinda“** - vadovybė siūlė neskirti dividendų iš 2023 m. pelno, kadangi 2024 m. planuojamos didelės investicijos į paviršinių nuotekų tinklų atnaujinimą iš nuosavų lėšų. Pažymėtina, kad vos dviejų įmonių paskirstytojo pelno rezultatas buvo neigiamas, tad didžioji dalis įmonių buvo pajėgios mokėti dividendus savivaldybėms, jei nėra planuojami dideli investiciniai projektai ar yra kitų svarbių prižasčių neskirti dividendų.

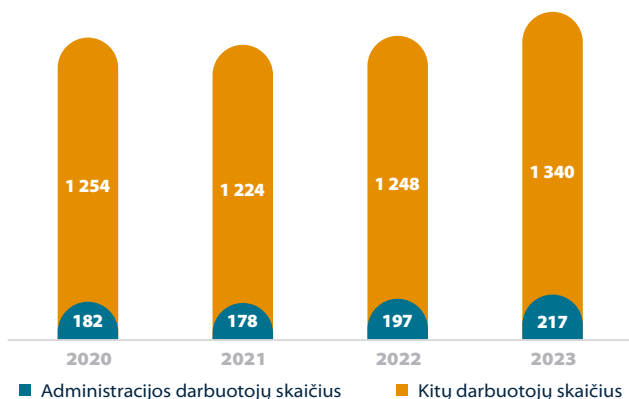
Grynojo pelno ir paskirtų dividendų savivaldybėms dinamika, tūkst. eurų

2023-ųjų metų pabaigoje aplinkos priežiūros subsektoriuje dirbo 1 557 darbuotojai – tai yra 112 arba 7,8 proc. darbuotojų daugiau, nei 2022-ųjų metų pabaigoje. Šis santykinis pokytis, lyginant tarp skirtingų sektorių, buvo didžiausias iš visų – jokiame kitame sektoriuje nebuvo fiksuotas toks darbuotojų prieaugis. Subsektoriaus darbuotojų skaičiaus augimą nulėmė sėkmingus finansinius metus turėjusios įmonės – **UAB „Grinda“**, kurioje per 2023 metus darbuotojų skaičius padidėjo 79 asmenimis iki 562 darbuotojų (+16,4 proc.). **UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“** kolektyvas išaugo beveik pusantro karto arba 28 darbuotojais iki 82 darbuotojų, daugiausia dėl įvykdytos reorganizacijos, prijungiant įmonę **UAB „Saulės dominija“**.

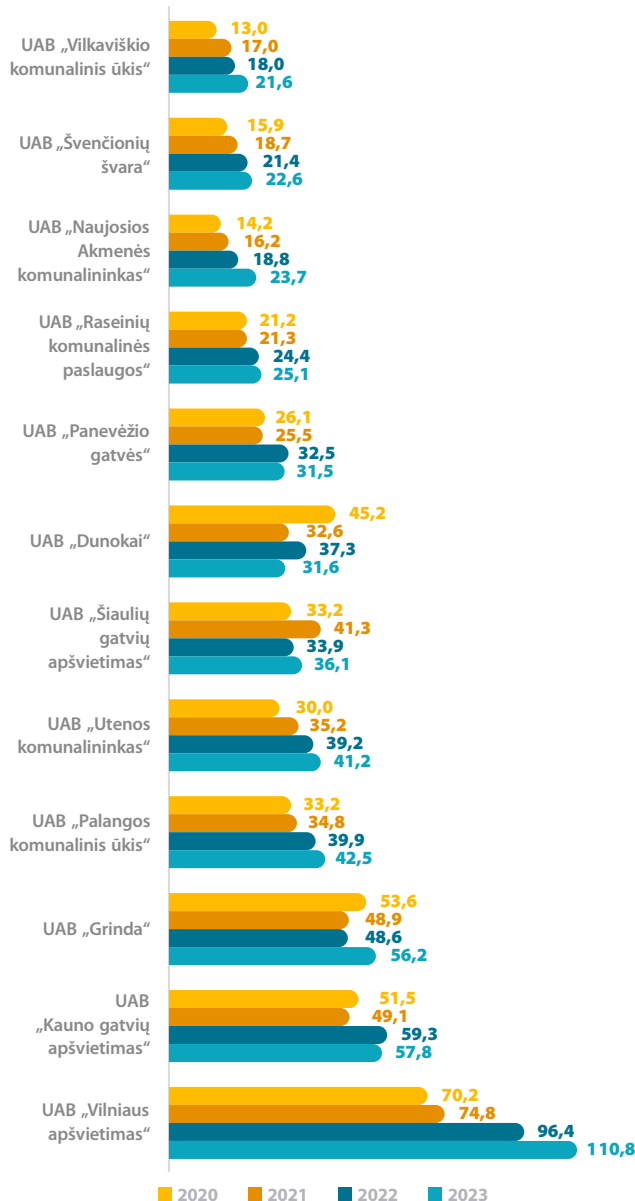
Administracijos darbuotojų skaičius per metus ūgtelėjo dešimtdaliu, kas lėmė, jog administracijos darbuotojų ir visų darbuotojų santykis toliau augo bei 2023-ųjų metų pabaigoje siekė 13,9 proc. Palyginimui, 2020-ųjų metų pabaigoje šis santykis siekė 12,6 proc. Žvelgiant į įmonių rodiklius, didžiausią administracijos darbuotojų ir visų darbuotojų santykį 2023-aisiais metais fiksavo **UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“**, kurioje kas trečias darbuotojas dirbo administracijoje.

Darbuotojų ir administracijos darbuotojų tendencija

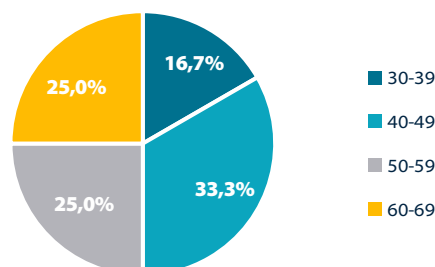
Lyginant aplinkos priežiūros subsektoriaus įmones pagal vieną iš efektyvumo kriterijų – pajamas, kurias uždirba vienas darbuotojas – gerokai išsiskiria **UAB „Vilniaus apšvietimas“** pasiektas rezultatas, siekiantis 110,8 tūkst. eurų. Tai – kone dvigubai geresnis rezultatas už kitas šio subsektoriaus įmones. Toliau rikiuojasi didžiųjų miestų **UAB „Grinda“** ir **UAB „Kauno gatvių apšvietimas“**, kurioms vienas darbuotojas vidutiniškai sugeneravo atitinkamai 56,2 tūkst. eurų ir 57,8 tūkst. eurų pajamų per 2023 metus. Prasčiausius rodiklius užfiksavo **UAB „Naujosios Akmenės komunalininkas“**, **UAB „Švenčionių švara“** ir **UAB „Vilkaviškio komunalinis ūkis“**, kurių vidutinės pajamos, tenkančios vienam darbuotojui, nesiekė 25,0 tūkst. eurų.

Pardavimo pajamos, tenkančios vienam darbuotojui, tūkst. eurų

2023-aisiais metais aplinkos priežiūros subsektoriuje daugiausia buvo vadovų, kurių amžius 40-49 metų – tokių buvo keturi arba trečdalis visų vadovų. 6 vadovai buvo vyresni nei 50 metų amžiaus, iš jų trys – vyresni nei 60-ies metų. Likusių dviejų vadovų amžius pateko į 30-39 amžiaus rėžį. Pabrėžtina, kad absoliučiai visų 12-ikos įmonių vadovai buvo vyrai. Taip pat, penki vadovai šiuo metu eina antrąją savo kadenciją, septyni vadovai darbus pradėjo po 2020-ųjų metų ir šiuo metu eina pirmąją kadenciją.

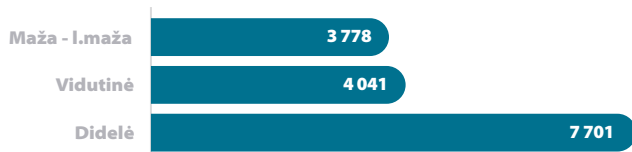
Vadovų pasiskirstymas pagal amžių 2023 metais

Vidutinis šio subsektoriaus įmonėje dirbančio vadovo atlyginimas, skaičiuojant pastoviąją ir kintamąją dalis, siekia 4,2 tūkst. eurų. Vienintelės didžiosios subsektoriaus įmonės – **UAB „Grinda“** – vadovo atlygis siekė 7,7 tūkst. eurų. Jis nežymiai atsiliko nuo bendro didžiųjų įmonių vidurkio, kuris siekė 8,0 tūkst. eurų per mėnesį.

Vidutinio dydžio įmonės vadovo atlygis vidutiniškai siekė 4,0 tūkst. eurų. Iš penkių tokio dydžio įmonių, išsiskiria **UAB „Vilniaus apšvietimas“** vadovo atlygis, siekęs 5,6 tūkst. eurų. Kitų tokio dydžio įmonių vadovai sulaukdavo beveik penktadaliu mažesnio atlygio. Vidutinis mažųjų ir labai mažų aplinkos priežiūros įmonių vadovų atlygis siekė 3,8 tūkst. eurų. Kauno miesto savivaldybei priklausanti įmonė yra priskiriama mažų ir labai mažų įmonių kategorijai ir šios įmonės vadovo atlygis yra didžiausias iš visų šios kategorijos įmonių vadovų atlygių, 2023 metais siekęs 5,9 tūkst. eurų. Mažiausią atlygį iš visų aplinkos priežiūros įmonių mokėjo **UAB „Švenčionių švara“**, kurios vadovo vidutinis atlyginimas siekė 2,1 tūkst. eurų per mėnesį.

Vidutinis vadovo atlygis per mėnesį pagal įmonės dydį 2023 metais, eurais

Pusei viso subsektoriaus įmonių vadovų buvo paskirtos premijos – jas gavo didžiųjų miestų (Vilniaus m. savivaldybės dvi įmonės, Kauno, Panevėžio ir Šiaulių) įmonių vadovai bei **„Naujosios Akmenės komunalininkas“** vadovas. Trys vadovai gavo premijas dėl gerų rezultatų pagal pasiektus rodiklius, dviejų įmonių vadovai gavo premijas už gerus rezultatus, tačiau jiems nebuvo išskirti rodikliai ir vienos įmonės vadovas gavo premiją iš darbo užmokesčio sutaupyty lėšų. Didžiausias premijas gavo Vilniaus miesto savivaldybės įmonės – **UAB „Grinda“** vadovas gavo 15,4 tūkst. eurų premiją, **UAB „Vilniaus apšvietimas“** vadovas – 10,1 tūkst. eurų premiją. Pažymėtina, kad **UAB „Panevėžio gatvės“** vadovas gavo premiją už pasiektus rezultatus be nustatytų rodiklių, nors įmonė per 2023-iusius metus patyrė 136,7 tūkst. eurų nuostolių.

Šio subsektoriaus įmonėse metų pabaigoje veikė 2 kolegialūs organai ir abi įmonės priklauso Vilniaus miesto savivaldybei. **UAB „Grinda“** valdybą sudarė 4 nariai, iš kurių 3 buvo nepriklausomi nariai, o **UAB „Vilniaus apšvietimas“** valdyba sudaryta iš trijų nepriklausomų narių. **UAB „Grinda“** valdybos pirmininkas, kuris buvo valstybės tarnautojas, gavo 1 925 eur per mėnesį (25,0 proc. nuo vadovo atlygio), nepriklausomo valdybos nario atlygis siekė 2 567 eur (33,3 proc. vadovo atlygio). **UAB „Vilniaus apšvietimas“** valdyboje tiek valdybos pirmininkas, tiek nepriklausomi nariai gavo vienodą, 1 793 eurų per mėnesį siekiantį atlygį, kas 31,9 proc. vadovo atlygio.

Įmonės pavadinimas	Pagrindinis akcijų valdytojas (savivaldybė)	Savivaldybėms priklausanti dalis	Kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	EBITDA, tūkst. eurų	Grynasis pelnas, tūkst. eurų	Turtas, tūkst. eurų	Dividendai ir pelno įmokos, tūkst. eurų
UAB „Naujosios Akmenės komunalininkas“	Akmenės rajono	100,0%	Maža - I.maža	1 423,8	230,5	112,0	767,6	0,0
UAB „Kauno gatvių apšvietimas“	Kauno miesto	100,0%	Maža - I.maža	7 459,5	1 079,5	634,1	3 126,2	380,0
UAB „Palangos komunalinis ūkis“	Palangos miesto	100,0%	Maža - I.maža	6 198,8	441,0	127,7	2 604,5	0,0
UAB „Panevėžio gatvės“	Panevėžio miesto	100,0%	Vidutinė	2 201,9	169,3	-136,8	9 100,3	0,0
UAB „Raseinių komunalinės paslaugos“	Raseinių rajono	100,0%	Vidutinė	2 460,9	482,5	291,0	5 661,9	0,0
UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“	Šiaulių miesto	100,0%	Vidutinė	2 962,8	1 023,0	91,7	18 281,0	28,0
UAB „Švenčionių švara“	Švenčionių rajono	100,0%	Maža - I.maža	1 763,7	-255,9	-283,8	770,3	0,0
UAB „Dunokai“	Tauragės rajono	56,1%	Maža - I.maža	1 580,0	112,4	21,0	1 168,4	0,0
UAB „Utenos komunalininkas“	Utenos rajono	100,0%	Vidutinė	4 532,4	243,7	30,1	5 493,5	0,0
UAB „Vilkaviškio komunalinis ūkis“	Vilkaviškio rajono	100,0%	Maža - I.maža	1 251,7	304,5	167,6	1 957,5	70,8
UAB „Grinda“	Vilniaus miesto	100,0%	Didelė	31 566,3	2 280,5	503,2	75 302,4	0,0
UAB „Vilniaus apšvietimas“	Vilniaus miesto	100,0%	Vidutinė	12 635,3	4 031,5	2 199,2	44 950,4	0,0

Butų ūkių sektoriaus veiklos rezultatai

Butų ūkių sektorių sudarė 17 įmonių, kurių pagrindinė veikla per ataskaitinį laikotarpį buvo daugiabučių namų administravimas, jų remonto ir priežiūros darbai ar socialinių būstų nuoma. Šio sektoriaus įmonės per 2023 metus sugeneravo 32,9 mln. eurų pajamų bei pasiekė 1,7 mln. eurų grynąjį pelną. Šio sektoriaus įmonės savo valdomoms savivaldybėms paskyrė 1,0 mln. eurų dividendų ir pelno įmokų.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas numato, kad viena iš savarankiškų savivaldybės funkcijų - paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimas Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nustatyta tvarka. Taip pat, išskirtina ir butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir mero paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų atlikimu, priežiūra ir kontrolė pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas pavyzdines taisykles, funkcija. Taigi beveik trečdalyje Lietuvos savivaldybių yra susiformavusi praktika atiduoti butų ir kitų patalpų administravimo priežiūros, jų atnaujinimo klausimus savo valdomoms įmonėms, kurioms yra iškeliami tikslai efektyviai valdyti turtą ir siekti efektyvumo.

Žvelgiant į visos Lietuvos kontekstą, yra išskirtos 17 savivaldybės valdomos įmonės, priskiriamos butų ūkių sektoriui. Kiekviena iš jų

rūpinasi ir atlieka daugiabučių namų administravimo, jų priežiūros paslaugas, nors skirtingos savivaldybės savo įmonėms paveda skirtingas užduotis ir darbus. Tipinė butų ūkiui priklausanti įmonė administruoja daugiabučius namus, atlieka jų techninę priežiūrą, remonto darbus, avarijų likvidavimą ir kitus su daugiabučių namų infrastruktūros priežiūra susijusius darbus (renovacijos veikla, šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūra ir kt.). Nors visos butų ūkių sektoriui priklausančios įmonės ir veikia toje pačioje rinkoje, kiekvienos jų veiklos modeliai yra skirtingi, dėl ko palyginamoji finansų analizė gali turėti trūkumų, lyginant skirtingą veiklą atliekančias įmones.

2023 metų pabaigoje butų ūkių veikla užsiėmė 4 vidutinio ir 13 mažų arba labai mažų įmonių kategorijai priskiriamos SVĮ. Žemiau pateikiama viso sektoriaus finansinė informacija.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	26 563	32 861	+23,7%
Pardavimo savikaina	18 072	22 001	+21,7%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	8 491	10 860	+27,9%
Pardavimo sąnaudos	744	1 082	+45,4%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	6 809	8 348	+22,6%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	938	1 431	+52,5%
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	415	320	-22,8%
Finansinė ir investicinė veikla	181	245	+35,0%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	1 535	1 996	+30,0%
Pelno mokestis	265	260	-1,6%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	1 270	1 735	+36,6%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	65 772	90 187	+37,1%
Trumpalaikis turtas	26 988	27 855	+3,2%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	17 783	17 837	+0,3%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	106	166	+57,4%
Turto iš viso	92 865	118 209	+27,3%
Nuosavas kapitalas	76 033	95 309	+25,4%
Dotacijos, subsidijos	762	4 839	+535,3%
Atidėjiniai	227	212	-6,9%
Mokėtinios sumos ir kiti įsipareigojimai	14 847	16 587	+11,7%
Po vienu metų mokėtinios sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	564	1 346	+138,8%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	15	7	-53,0%
Per vienus metus mokėtinios sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	14 284	15 242	+6,7%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	115	98	-14,6%
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	996	1 262	+26,8%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	92 865	118 209	+27,3%

RODIKLIAI	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
ROA (paskutinių 12 mėnesių)	1,5%	1,6%	+0,1 p. p.
ROE (paskutinių 12 mėnesių)	1,8%	2,0%	+0,2 p. p.
D/E	0,2%	0,1%	-0,1 p. p.
EBITDA	2 615	3 252	+24,3%
EBITDA marža	9,8%	9,9%	+0,1 p. p.
Veiklos pelno marža	3,5%	4,4%	+0,9 p. p.
Grynojo pelno marža	4,8%	5,3%	+0,5 p. p.

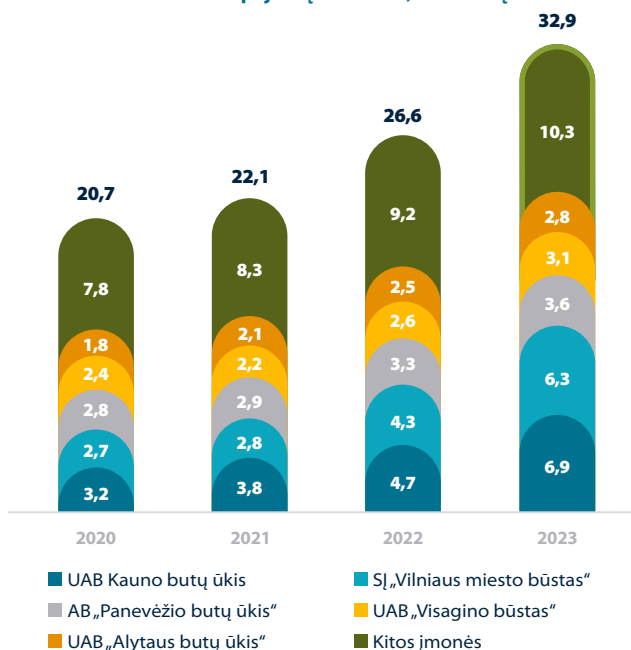
GRAŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	163	108	-33,7%
Paskirtos pelno įmokos	0	913	-
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	163	1 021	+524,5%

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	918	978	+6,5%
Administracijos darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	242	237	-2,1%

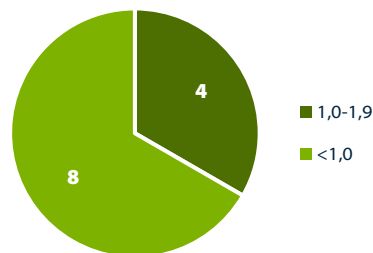
2023 metais butų ūkio sektoriaus pajamos augo 23,7 proc. iki 32,9 mln. eurų. Nuo 2020-ųjų metų fiksuotas 58,6 proc. arba 12,1 mln. eurų pardavimo pajamų augimas. Bendrą sektoriaus pardavimo pajamų augimą lėmė remonto darbų kainų šuolis, išsiplėtusios veiklos apimtys bei patalpų nuomos kainų augimas. Didžiųjų miestų savivaldybių įmonių – **SĮ „Vilniaus miesto būstas“**, **UAB Kauno butų ūkis** ir **AB „Panevėžio butų ūkis“** – bendros pardavimo pajamos sudarė 16,7 mln. eurų arba 50,8 proc. visų sektoriaus pajamų. **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** pardavimo pajamos augo 47,7 proc. arba 2,0 mln. eurų iki 6,3 mln. eurų, daugiausia dėl būsto nuomos kainų kilimo Vilniaus mieste. Ši įmonė 2023-aisiais metais valdė 139,2 tūkst. kv. m. Vilniaus miesto savivaldybei nuosavybės teise priklausančio gyvenamųjų patalpų ploto. **UAB Kauno butų ūkis** pardavimo pajamos augo 44,7 proc. arba 2,1 mln. iki 6,9 mln. eurų. To priežastis – laimėti viešųjų pirkimų konkursai, pagal kuriuos buvo pasirašytos sutartys remontuoti Kauno miesto savivaldybei nuosavybės teise valdomas gyvenamąsias patalpas ir pritaikyti būstą neįgaliesiems. Be to, per 2023 metus buvo užtikrintas šilumos ūkio ir techninės priežiūros paslaugų teikimas 255 objektams. **AB „Panevėžio butų ūkis“** pardavimo pajamos augo 9,1 proc. iki 3,6 mln. eurų dėl 16,1 proc. išaugusios apyvartos iš pastatų techninės priežiūros ir administravimo (1,4 mln. eurų pajamų) bei 1/5

išaugusių remonto darbų pajamų (0,8 mln. eurų pajamų). Žvelgiant į mažesnių savivaldybių įmones, reikšmingą (9,2 proc.) sektoriaus portfelio dalį sudarė **UAB „Visagino būstas“** pardavimo pajamos, ataskaitiniu laikotarpiu augusios 17,8 proc. iki 3,1 mln. eurų. Ši įmonė daugiausia pajamų uždirbo tvarkant komunalines atliekas (24,3 proc. augimas iki 1,0 mln. eurų), atliekant bendro naudojimo objektų administravimo ir atnaujinimo darbus (7,0 proc. iki 0,7 mln. eurų), šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros darbus (16,5 proc. augimas iki 0,4 mln. eurų). Procentine išraiška labiausiai pardavimo pajamas augino **UAB „Zarasų būstas“**, kurios apyvarta augo 64,7 proc. iki 0,7 mln. eurų dėl daugiau nei dvigubai augusių pajamų iš statybos ir remonto darbų bei po 2023-11-30 atliktos reorganizacijos perimtų **UAB „Zarasų autobusai“** ir **UAB „Zarasų vandenys“** veiklų. Labiausiai pardavimo pajamos susitraukė Vilkaviškio rajono savivaldybei priklausančioje **UAB „Kybartų darna“**, kurioje fiksuotas 14,3 proc. pardavimo pajamų sumažėjimas, lėmęs, kad ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apyvarta neviršijo 0,6 mln. eurų. To pagrindinė priežastis – sumažėjusios pardavimo pajamos už suteiktas paslaugas pagal paslaugų teikimo sutartį sudarytą su Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija.

Pardavimo pajamų dinamika, mln. eurų

Kitų įmonių skaičius, pagal uždirbtas pajamas, mln. eurų

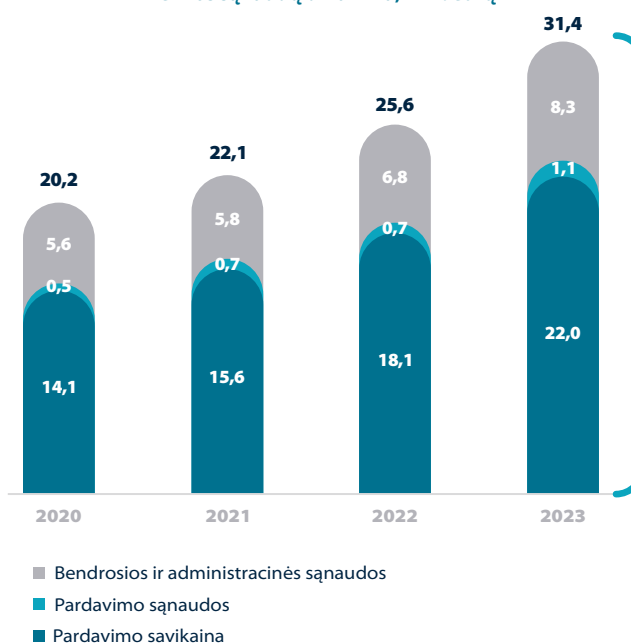
Kitų įmonių pardavimų pajamos mln. eurų 2023 metais

UAB „Ukmergės butų ūkis“	1,9
UAB „Utenos butų ūkis“	1,3
UAB „Druskininkų butų ūkis“	1,3
UAB „Prienu butų ūkis“	1,1
Kitos įmonės	4,7

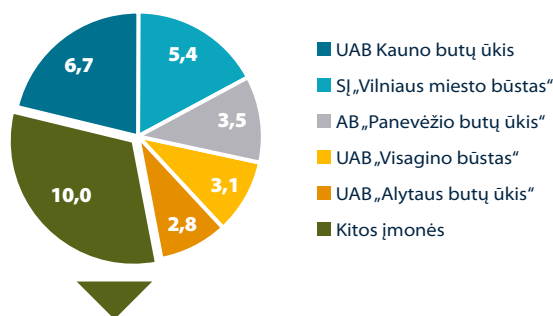
Ataskaitiniu laikotarpiu sektoriaus pagrindinės veiklos sąnaudos augo 22,7 proc. arba 5,8 mln. eurų iki 31,4 mln. eurų. Pagrindinė sąnaudų augimo priežastis – augusios darbo užmokesčio sąnaudos bei didesnės remonto darbų sąnaudos dėl aukštesnių darbo įkainių. Trijų didžiųjų įmonių veiklos sąnaudos sudarė 15,6 mln. eurų arba 49,6 proc. visų sektoriaus sąnaudų. **UAB Kauno butų ūkis** veiklos sąnaudos augo 44,9 proc. iki 6,7 mln. eurų, iš kurių labiausiai ūgtelėjo pardavimo savikaina – fiksuotas 48,1 proc. arba 2,1 mln. eurų augimas. Spartų savikainos augimą lėmė daugiau nei dvigubai išaugusios remonto ir kitų darbų sąnaudos, kurios augo tiek dėl didesnės statybinių medžiagų kainos, tiek dėl išaugusių darbų apimčių, t. y. įmonė per 2023 metus atliko remonto darbus 100 objektų, kai per tą patį laikotarpį 2022 metais buvo atlikta darbų 83 objektuose. **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** veiklos sąnaudos ataskaitiniu laikotarpiu sudarė 5,4 mln. eurų – 53,4 proc. daugiau nei 2022 metais. Įmonės sąnaudos labiausiai augo dėl tiesioginių sąnaudų susijusių su patalpų nuoma

(47,0 proc. augimas iki 2,1 mln. eurų) ir dėl administracinių patalpų nuomos kaštų – anksčiau įmonė tokių patalpų nuomos išlaidų neturėjo dėl ko bendrosios ir administracinės sąnaudos per metus išaugo 86,8 proc. arba 1,1 mln. eurų iki 2,4 mln. eurų. **AB „Panevėžio butų ūkis“** veiklos sąnaudos augo mažiau – fiksuotas 8,4 proc. augimas iki 3,5 mln. eurų. Augimą lėmė 12,6 proc. didesnės sąnaudos darbuotojų darbo užmokesčiui bei 10,8 proc. augusios išlaidos atsargoms ir žaliavoms. Tarp mažųjų miestų savivaldybių ryškiausias sąnaudų augimas fiksuotas **UAB „Zarasų būstas“**, kurios pagrindinės veiklos kaštai augo daugiau nei pusantro karto – nuo 0,4 mln. eurų iki 0,6 mln. eurų – dėl po reorganizacijos išaugusių darbuotojų skaičiaus ir veiklos apimčių. Tik trijų įmonių (**UAB „Kybartų darna“**, **UAB „Prienu butų ūkis“** ir **UAB „Tauragės butų ūkis“**) veiklos sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį mažėjo dėl susitraukusių veiklos apimčių ir optimizuoto darbuotojų skaičiaus mažinančio darbo užmokesčio sąnaudas.

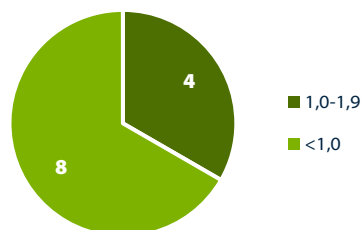
Veiklos sąnaudų dinamika, mln. eurų

2023 metų veiklos sąnaudos, pagal įmones, mln. eurų

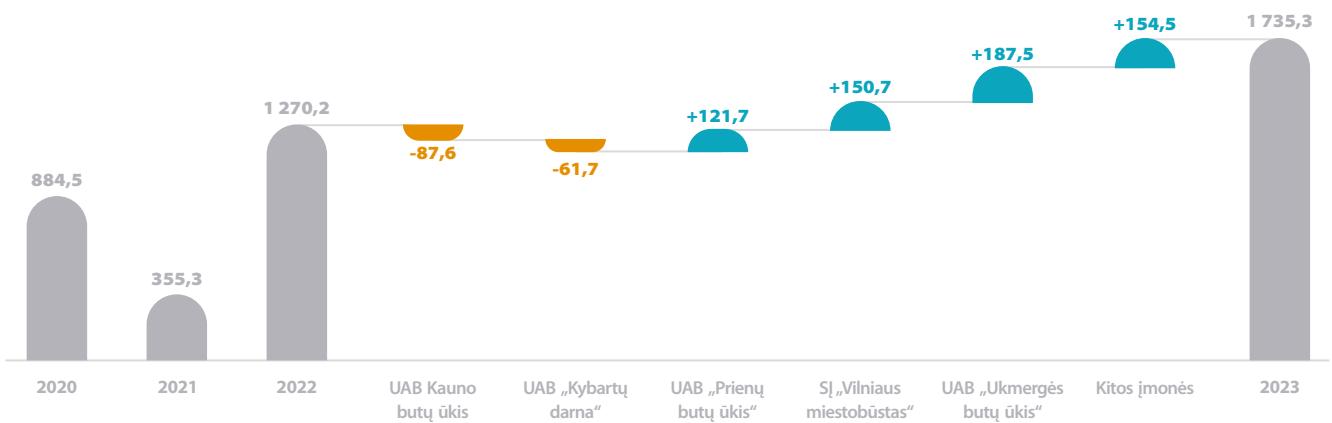
Kitų įmonių skaičius, pagal sąnaudas, mln. eurų

Sparčiau už sąnaudas augusios pardavimo pajamos lėmė 36,6 proc. arba 0,5 mln. eurų augusį butų ūkio sektoriaus uždirbtą grynąjį pelną, kuris per ataskaitinį laikotarpį siekė 1,7 mln. eurų. Daugiau nei pusę sektoriaus grynojo pelno uždirbo **SĮ „Vilniaus miesto būstas“**, kurios grynasis pelnas augo 20,0 proc. iki 0,9 mln. eurų. Augimą lėmė 43,0 proc. augusios pagrindinės veiklos pajamos iš suteiktų patalpų nuomos paslaugos ir daugiau nei dvigubai augusios administravimo pajamos dėl išaugusios kompensacijų gavėjų skaičiaus. Antrą geriausią rezultatą tarp butų ūkių įmonių pavyko užfiksuoti ir **UAB „Ukmergės butų ūkis“**, kuriai pavyko uždirbti 187,8 tūkst. eurų grynąjį pelną po to, kai 2022 metais grynasis pelnas siekė 0,3 tūkst. eurų. Įmonės grynojo pelno pokytį lėmė 105 daugiabučiais namais išaugęs administruojamų patalpų skaičius, dėl ko išaugo statybos ir remonto darbų apimtys 195,9 tūkst. eurų, taip pat buvo pradėti vykdyti renovacijos darbai 12-oje daugiabučių namų. Didžiausią

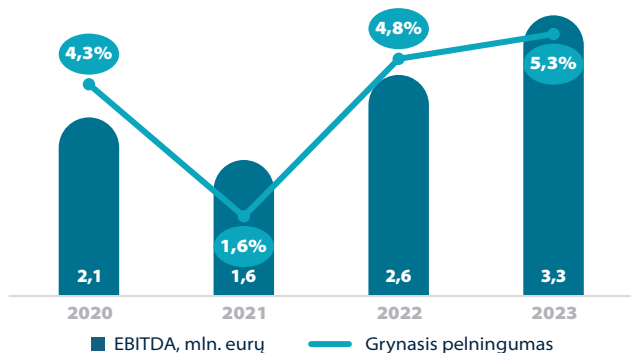
apyvartą generavusi **UAB „Kauno butų ūkis“** finansinius metus baigė uždirbusi 156,1 tūkst. eurų, t. y. 35,9 proc. mažiau nei per 2022 metus. Įmonės prastesnius rezultatus lėmė augusios statybos ir remonto bei darbo užmokesčio sąnaudos. Ketvirtoji įmonė, kuriai pavyko uždirbti daugiau nei 100,0 tūkst. eurų, buvo **UAB „Visagino būstas“**. Šios įmonės grynasis pelnas augo nežymiai – 6,2 proc. iki 112,6 tūkst. eurų. Stabilumą dalinai užtikrina pasirašytas vidaus sandoris su Visagino savivaldybe, pagal kurią yra užtikrinama, kad įmonė teiks atliekų surinkimo ir vežimo paslaugą Visagino savivaldybės teritorijoje. Iš viso 16 įmonių iš 17 uždirbo grynąjį pelną, nuostolingai metus baigė vienintelė **UAB „Pasvalio butų ūkis“**, kuri finansinius metus baigė patyrusi 14,6 tūkst. eurų nuostolį. Įmonės pardavimo pajamos išliko panašios, tačiau 12,1 proc. augusios darbo užmokesčio sąnaudos lėmė patirtą nuostolį per 2023 metus.

Grynojo pelno pokyčių dinamika, tūkst. eurų

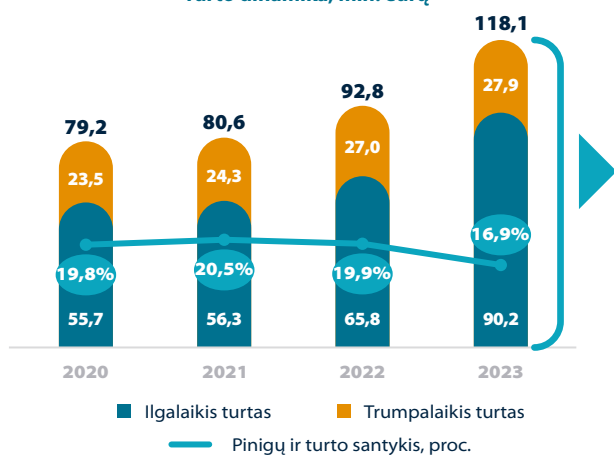
Sektoriaus grynasis pelningumas 2023 metais siekė 5,3 proc., t. y. 0,5 procentinio punkto geresnis rezultatas nei 2022 metais. Nepaisant augusio butų ūkių įmonių pelningumo, bendras sektoriaus rezultatas buvo penktas ir 2,9 procentinio punkto atsiliko nuo viso SVĮ portfelio grynojo pelningumo rodiklio. Žvelgiant į kiekvienos įmonės rezultatus, dviženklį grynojo pelno maržos rodiklį fiksavo **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** (14,4 proc.) ir **UAB Tauragės butų ūkis** (11,5 proc.). Daugiau nė vienos įmonės grynasis pelningumas neviršijo 6,0 proc., o vienintelės nuostolį per 2023 metus patyrusios įmonės – **UAB „Pasvalio butų ūkis“** – grynasis pelningumas siekė -8,1 proc. Pastaroji įmonė buvo vienintelė, kurios EBITDA rodiklis buvo neigiamas, siekęs -14,4 tūkst. eurų. Bendrai viso sektoriaus EBITDA ataskaitiniu laikotarpiu siekė 3,3 mln. eurų – antras prasčiausias rezultatas, nusileidžiantis tik Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus rezultatui. Net 57,2 proc. viso sektoriaus EBITDA uždirbo **SĮ „Vilniaus miesto būstas“**, kurios EBITDA ataskaitiniu laikotarpiu siekė 1,9 mln. eurų. **UAB Kauno butų ūkis** EBITDA siekė 256,2 tūkst. eurų, **UAB „Ukmergės butų ūkis“** – 245,2 tūkst. eurų, **UAB „Visagino būstas“** – 203,9 tūkst. eurų.

Pelningumo rodiklių dinamika

Butų ūkių įmonių turto vertė ataskaitiniu laikotarpiu augo 27,3 proc. arba 25,3 mln. eurų iki 118,2 mln. eurų. Absoliučiai didžiausią turto dalį (71,5 proc.) sudarė **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** patikėjimo teise valdomas Vilniaus miesto savivaldybės įgytas turtas, kurio vertė 2023 metų pabaigoje siekė 84,6 mln. eurų, augęs 26,0 proc. arba 17,5 mln. eurų. Tai lemia šios įmonės besiskirianti veikla nuo likusio sektoriaus, kadangi įmonės pagrindinė veikla – socialinių ir savivaldybei priklausančių būstų nuoma. Kitos butų ūkių sektoriui priklausančios įmonės užsiima daugiabučių administravimu, statybos ir remonto darbais ar daugiabučių namų technine priežiūra, jos nevaldo joms priklausančio ar patikėjimo teise perduoto valdyti nekilnojamojo turto, kuris ženkliai augintų viso sektoriaus turto vertę. Pažymėtina, kad likusios sektoriaus įmonės turi žymiai daugiau trumpalaikio turto piniginių lėšų pavidalu, ką parodo ir pinigų ir pinigų ekvivalentų santykis su visu turto. Neįtraukiant didžiausios sektoriaus įmonės **SĮ „Vilniaus miesto būstas“**, likusių 17 įmonių pinigų ir turto santykio rodiklis siekė 47,3 proc., kai bendras sektoriaus (įtraukiant ir **SĮ „Vilniaus miesto būstas“**) rodiklis siekė 16,9 proc. Palyginimui, bendras SVĮ portfelio pinigų ir turto santykio rodiklis siekė 5,7 proc. Didelis grynųjų pinigų kiekis įmonių sąskaitose sietinas su įmonės galėjimu skubiai padengti įsipareigojimus, atsirandančius vykdamas statybos ir remonto darbus. Daugiausiai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje piniginių lėšų turėjo **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** (3,8 mln. eurų), **AB „Panevėžio butų ūkis“** (3,4 mln. eurų) ir **UAB „Ukmergės butų ūkis“** (1,8 mln. eurų). Dar trys įmonės turėjo daugiau nei 1,0 mln. eurų piniginių lėšų, o likusių 11-ikos įmonių turimų piniginių lėšų vidurkis – 0,5 mln. eurų. Didžiausią pinigų ir turto santykio rodiklį iš visų įmonių turi **UAB „Utenos butų ūkis“**, kurios rodiklis siekė 84,0 proc.

Turto dinamika, mln. eurų

Turto detalizavimas pagal įmones, 2023, mln. eurų

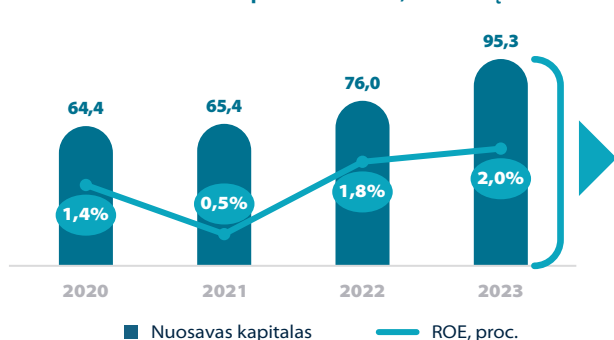
	Ilgalaikis turtas	Trumpalaikis turtas	Turto iš viso
SĮ „Vilniaus miesto būstas“	79,1	5,5	84,6
UAB „Zarasų būstas“	6,6	0,6	7,2
AB „Panevėžio butų ūkis“	0,4	4,8	5,2
UAB „Visagino būstas“	1,3	3,2	4,5
UAB Kauno butų ūkis	0,8	2,5	3,3
Kitos įmonės	2,0	11,3	13,3

Nuosavo kapitalo vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje siekė 95,3 mln. eurų, t. y. 25,4 proc. daugiau nei 2022 metais. Šį augimą paaiškina 16,0 mln. eurų SĮ „Vilniaus miesto būstas“ kapitalo prieaugis iki 83,6 mln. eurų, gaunant patikėjimo teise valdyti turtą (butus, gyvenamąsias patalpas) iš Vilniaus miesto savivaldybės. Sėkmingi finansiniai metai lėmė UAB „Ukmergės butų ūkis“ nuosavo kapitalo augimą 53,6 proc. arba 0,2 mln. eurų iki 0,5 mln. eurų, kadangi uždirbtas pelnas buvo skirtas padengti ankstesniais metais susikaupusį nuostolį, kuris atsispindėjo nepaskirstytojo pelno eilutėje. Daugiau nei 18 kartų iki 1,9 mln. eurų išaugo UAB „Zarasų būstas“ nuosavo kapitalo vertė po dviejų įmonių reorganizacijos, prijungiant savivaldybei priklausiusias viešojo transporto ir vandentvarkos įmones. Zarasų savivaldybės valdomų įmonių reorganizacija, sujungiant jas į vieną įmonę, lėmė, jog

viso sektoriaus dotacijų ir subsidijų vertė išaugo daugiau nei 6 kartais iki 4,8 mln. eurų.

Žvelgiant į nuosavybės grąžos rodiklį, butų ūkio sektoriaus 2023 metų rezultatas (2,0 proc.) nors ir buvo rekordinis, tačiau vertinant tarp visų sektorių buvo antras prasciausias, aplenkęs tik daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus rezultatą. Didžiausios sektoriaus įmonės – SĮ „Vilniaus miesto būstas“ – nuosavybės grąžos rodiklis išliko toks pat kaip pernai ir siekė 1,2 proc. Iš didžiųjų sektoriaus įmonių, geriausią rezultatą pasiekė UAB Kauno butų ūkis, kurios ROE siekė 10,1 proc., nors 2022 metais buvo fiksuotas 16,4 proc. rezultatas. AB „Panevėžio butų ūkis“ nuosavo kapitalo grąža ataskaitiniu laikotarpiu augo 3,2 procentinio punkto iki 8,4 proc.

Nuosavo kapitalo dinamika, mln. eurų

Penkios didžiosios įmonės pagal nuosavą kapitalą

	Nuosavas kapitalas, mln. eurų	ROE
SĮ „Vilniaus miesto būstas“	83,6	1,2%
UAB „Visagino būstas“	2,7	4,3%
UAB „Zarasų būstas“	1,9	2,5%
UAB Kauno butų ūkis	1,6	10,1%
AB „Panevėžio butų ūkis“	1,1	8,4%
Kitos įmonės	4,4	10,8%

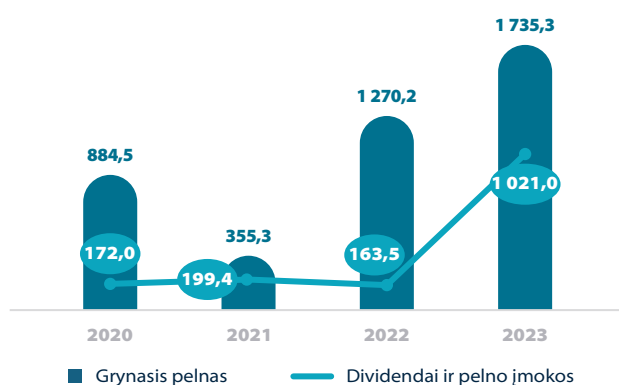
Ataskaitiniu laikotarpiu tik dvi įmonės – UAB „Prienų butų ūkis“ ir UAB „Tavo pastogė“ – turėjo finansinių įsipareigojimų, kurie atitinkamai siekė 104,8 tūkst. eurų ir 0,2 tūkst. eurų. Likusios 16 sektoriaus įmonių neprisiėmė finansinių įsipareigojimų, kas gali parodyti neišnaudotą skolinimosi potencialą investicijoms, siekiant efektyvinti veiklą. UAB „Prienų butų ūkis“, kuri vienintelė ataskaitiniu laikotarpiu turėjo reikšmingų finansinių įsipareigojimų, D/E santykis siekė 40,0 proc.

daugiausia – SĮ „Vilniaus miesto būstas“, paskyręs 913,1 tūkst. eurų pelno įmoką. Kitos dividendus išmokėjusios įmonės – UAB Kauno butų ūkis (60,0 tūkst. eurų), AB „Panevėžio butų ūkis“ (20,9 tūkst. eurų), UAB „Visagino būstas“ (20,0 tūkst. eurų), UAB „Kybartų darna“ (5,1 tūkst. eurų), UAB „Panevėžio būstas“ (1,9 tūkst. eurų).

2023 metais butų ūkio įmonės į ilgalaikį turtą investavo 2,5 mln. eurų, iš kurių 1,8 mln. eurų (arba 71,4 proc.) sudarė SĮ „Vilniaus miesto būstas“ investicijos į IT įrangą, baldus ir investicijos į būsto vertės didinimą. Per metus labiausiai išaugo investicijos į būsto vertės didinimą – ataskaitiniu laikotarpiu suremontuoti 175 vnt. būstai, kuriuos finansavo iš nuosavų lėšų. Antroji pagal investicijas UAB „Visagino būstas“ už 291,0 tūkst. eurų įsigijo du šiukšliavežius.

Už 2023-ųjų metų rezultatus, butų ūkio sektoriaus įmonės paskyrė 1 021,0 tūkst. eurų dividendų ir pelno įmokų, t. y. 6 kartus didesnę sumą nei 2022 metais, kai buvo paskirta 163,5 tūkst. eurų. Iš viso dividendus ar pelno įmokas paskyrė 6 įmonės (praėjusiais metais – 5-ios), iš kurių

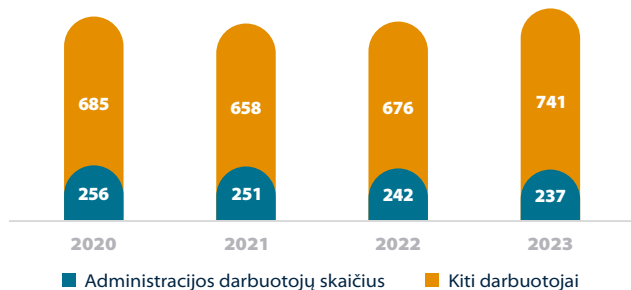
Grynojo pelno ir išmokėtų pelno įmokų ir dividendų savivaldybėms dinamika, tūkst. eurų

2023 metų pabaigoje butų ūkių įmonėse iš viso dirbo 978 darbuotojai, t. y. 60 darbuotojų arba 6,5 proc. daugiau nei ankstesnio laikotarpio pabaigoje. Šio sektoriaus darbuotojai sudaro vos 4,6 proc. viso SVĮ portfelio darbuotojų skaičiaus ir tai yra mažiausias sektorius iš visų pagal bendrą dirbančiųjų skaičių. Šį augimą iš esmės lėmė **UAB „Zarasų būstas“** įvykusi reorganizacija, prie jos prijungiant dvi įmones, kurios turėjo 66 darbuotojus. Tai lėmė, kad vienintelė likusi Zarasų valdoma įmonė tapo trečia pagal dydį sektoriuje pagal darbuotojų skaičių, kurių atskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 90. Daugiausia darbuotojų atskaitinio laikotarpio pabaigoje turėjo **AB „Panevėžio butų ūkis“**, kurios kolektyvas sumažėjo 10 darbuotojų iki 147 darbuotojų. Antrą pagal dydį kolektyvą 2023 metų pabaigoje turėjo **UAB „Visagino būstas“**, kuris siekė 139 darbuotojus (6 darbuotojais daugiau nei 2022 metų pabaigoje). Didžiųjų miestų įmonėse situacija kitokia – **UAB Kauno butų ūkis** atskaitinio laikotarpio pabaigoje dirbo 84 darbuotojai, **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** – 54 darbuotojai.

Žvelgiant į administracijos darbuotojų skaičius, išsiskiria **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** – kitoks veiklos modelis lemia tai, kad visi įmonės darbuotojai dirba administracijoje. Tai reikšmingai didina viso sektoriaus administracijos darbuotojų ir visų darbuotojų santykį, kuris 2023 metais siekė 24,2 proc. ir buvo didžiausias, lyginant tarp visų sektorių. Žvelgiant į ketverių metų tendenciją, šis rodiklis susitraukė 3,0 procentinio punkto. Pakankamai aukštą santykinį rodiklį paaiškina tai, kad kai kurios įmonės vykdo administracinio pobūdžio veiklą ir neužsiima remonto darbais, dėl ko atsiranda didesnis poreikis turėti darbuotojus administracijoje. Be jau minėtos Vilniaus miesto įmonės, daugiau nei pusė kolektyvo administracijos darbuotojai sudaro **SĮ „Plungės būstas“** (68,2 proc.), **UAB „Pasvalio butų ūkis“** (64,3 proc.), **UAB „Tavo pastogė“** (62,5 proc.). Mažiausią administracijos ir visų darbuotojų santykį (6,0 proc.) turėjo **UAB Kauno butų ūkis**, kurioje iš 84 darbuotojų tik 5 buvo administracijos darbuotojai.

Darbuotojų skaičiaus dinamika

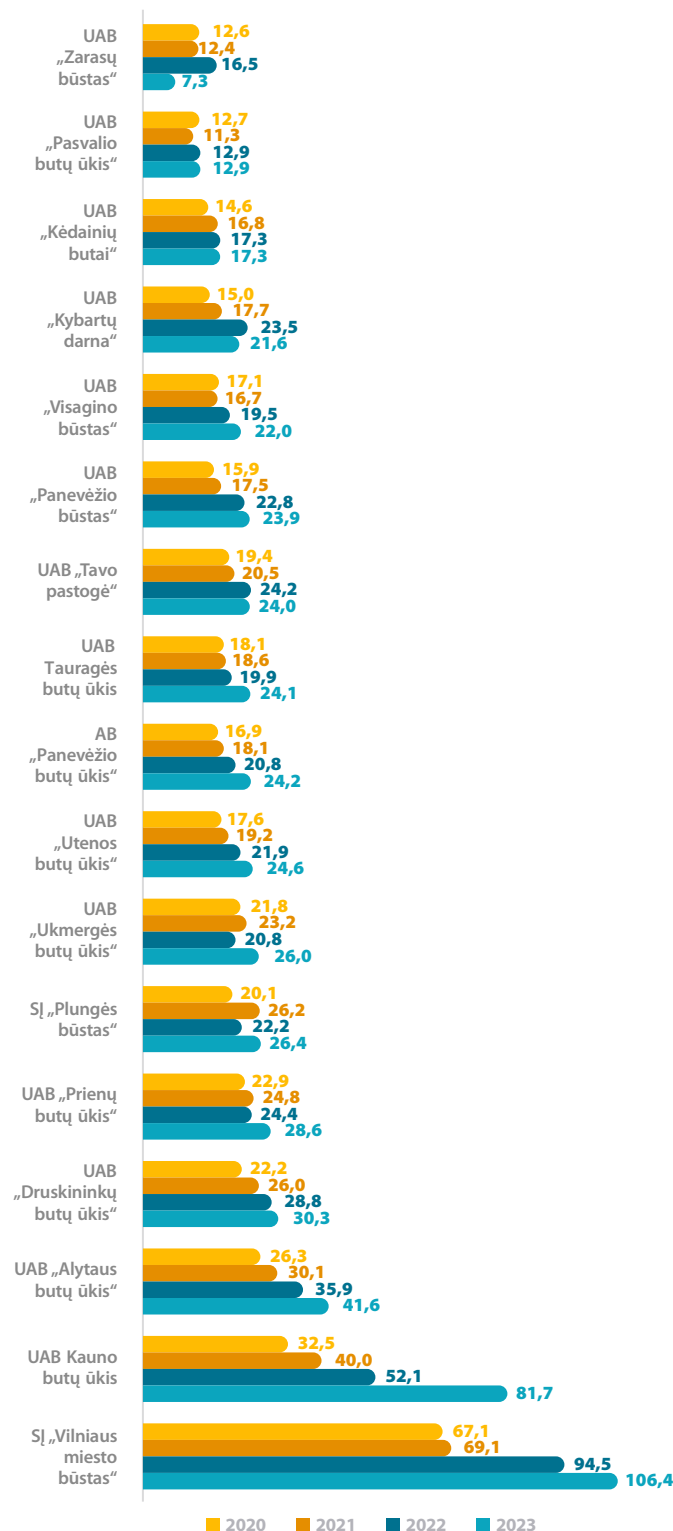
Didžiausios sektoriaus įmonės pagal darbuotojų skaičių

Įmonė	Darbuotojų skaičius 2023 m. pabaigoje	Iš jų - administracijos darbuotojų
AB „Panevėžio butų ūkis“	147	13
UAB „Visagino būstas“	139	14
UAB „Zarasų būstas“	90	6
UAB Kauno butų ūkis	84	5
UAB „Ukmergės butų ūkis“	74	6
UAB „Alytaus butų ūkis“	68	14
SĮ „Vilniaus miesto būstas“	59	59
Kitos įmonės	317	120

Žvelgiant į vieną iš efektyvumo rodiklių – pardavimo pajamas, tenkančias vienam darbuotojui – vidutiniškai vienas butų ūkių sektoriuje dirbantis asmuo 2023 metais uždirbo 33,6 tūkst. eurų pajamų. Nors sektoriaus efektyvumas per 4 metų laikotarpį augo 1,5

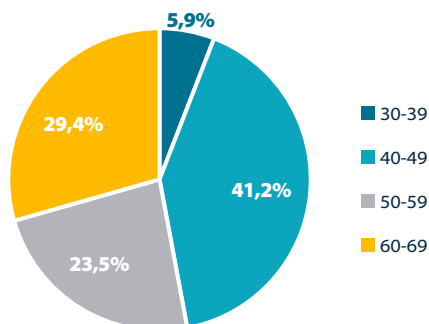
karto, jis nuo SVĮ vidurkio atsilieka dvigubai ir lenkė tik viešojo transporto sektorių. Viso sektoriaus vidurkį gerokai kėlė **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** ir **UAB Kauno butų ūkis** pasiekė atitinkamai 106,4 tūkst. eurų ir 81,7 tūkst. eurų pajamų rodikliai vienam darbuotojui. **UAB „Alytaus butų ūkis“** efektyvumo rodiklis buvo trečias geriausias, siekęs 41,6 tūkst. eurų. Mažiausią pardavimo pajamų, tenkančių vienam darbuotojui, rodiklį fiksavo **UAB „Zarasų būstas“** (7,3 tūkst. eurų), kadangi atskaitinio laikotarpio lapkričio mėnesį buvo įvykdyta reorganizacija, po kurios buvo priimta daug naujų darbuotojų, dėl ko neatsispaudė pajamų rodiklis.

Pardavimo pajamos, tenkančios vienam darbuotojui, tūkst. eurų

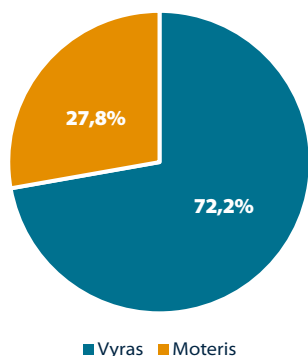

Iš 17-ikos butų ūkio veikla užsiimančių įmonių, septynių įmonių vadovų amžius yra tarp 40-49 metų, devynių vadovų amžius viršija 50 metų ribą ir yra vos vienas įmonės vadovas, kurio amžius siekia 30-39 metų amžiaus rėžį. Žvelgiant į lyčių pasiskirstymą, sektoriaus įmonėse dirbo 3 vadovės moterys, likusiosiose 14 įmonių vadovavo vyras.

Vadovų amžiaus pasiskirstymas, proc.

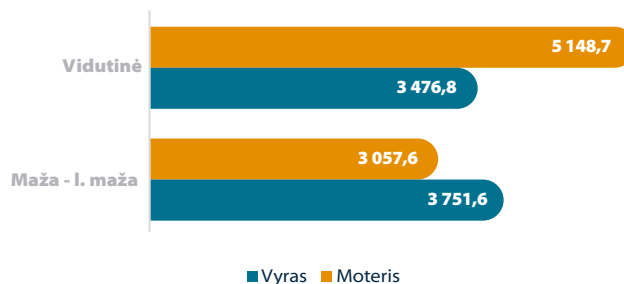

Vadovų pasiskirstymas pagal lytį, proc.

Vidutinis sektoriaus įmonės vadovo atlyginimas – 3,7 tūkst. eurų, kuris sutampa su vidutiniu SVJ vadovo atlygiu. Didžiausios subsektoriaus įmonės – **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** – vadovo vidutinis atlyginimas siekė 5,1 tūkst. eurų. Jis per ataskaitinį laikotarpį augo 10,0 proc. Bendrai vidutinio dydžio įmonių vadovų vidurkis siekė 3,9 tūkst. eurų – **AB „Panevėžio butų ūkis“** vadovo vidutinis atlygis siekė 4,5 tūkst. eurų, o kitų dviejų vidutinių įmonių – **UAB „Zarasų būstas“** ir **UAB „Visagino būstas“** – vadovų atlygiai, atitinkamai sudarė 3,1 tūkst. eurų ir 2,8 tūkst. eurų per mėnesį, buvo mažesni nei vidutinis sektoriaus vadovo atlygis. Mažų ir labai mažų įmonių kategorijoje, vidutinis atlygis buvo panašus ir siekė 3,6 tūkst. eurų. Tiesa, tarp mažų įmonių priskiriama Kauno miesto savivaldybei priklausanti **UAB Kauno butų ūkis**, kurios atlygis yra didžiausias tarp šios kategorijos įmonių, tačiau vadovas nesutiko viešinti savo atlyginimo. Iš kitų mažų įmonių kategorijos, didesnius nei vidutinius sektoriaus vadovo atlygius mokėjo didesniuose miestuose ir didesnę apyvartą generuojančios įmonės – **UAB „Alytaus butų ūkis“** vadovo vidutinis atlygis siekė 4,8 tūkst. eurų, **UAB Tauragės butų ūkis** – 4,5 tūkst. eurų, **UAB „Utenos butų ūkis“** – 4,3 tūkst. eurų. Visgi, keturių įmonių vadovų atlygis nesiekė 3,0 tūkst. eurų per mėnesį, o mažiausią atlyginimą 2023 metais gaudavo **UAB „Pasvalio butų ūkis“** vadovas, kurio vidutinis mėnesio atlygis siekė 2,1 tūkst. eurų.

Vidutinis vadovo atlygis per mėnesį pagal lytį, eurais

Lyginant vadovų atlygius pagal lytį, vidutinio dydžio įmonėse moters atlygis buvo beveik pusantro karto didesnis už vyro – tai lėmė, kad vienintelė vadovė moteris dirba **SĮ „Vilniaus miesto būstas“**, kuri yra ir didžiausia sektoriaus įmonė, ir savo veiklą vykdomi Vilniuje, kur atlyginimai, vertinant visos Lietuvos kontekstu, yra didžiausi. Žvelgiant į mažų ir labai mažų įmonių kategoriją, vidutinis vyro atlygis buvo 0,7 tūkst. eurų per mėnesį didesnis nei moters. Vidutiniškai butų ūkio sektoriuje dirbantis vadovas vyras gaudavo 3,8 tūkst. eurų per mėnesį, vadovė moteris – 3,1 tūkst. eurų. Pažymėtina, kad dviejų įmonių, kurių vadovės buvo moterys, apyvartos rodikliai buvo tarp mažiausių sektoriuje.

Septynių įmonių vadovams už 2023-uosius metus buvo išmokėtos premijos. Keturių įmonių vadovams buvo skirtos premijos dėl gerų rezultatų bei išskeltų rodiklių, dviejų įmonių vadovai gavo premijas už rezultatus, įgyvendinus nubrėžtus rodiklius, o vienos įmonės vadovui buvo skirta premija iš likusių darbo užmokesčio fondo lėšų.

Iš 17 įmonių, keturiolikos įmonių vadovai dirba pirmą kadenciją, likusių trijų dvi arba daugiau. Tiesa, iš bendro konteksto išsiskiria **UAB „Druskininkų butų ūkis“** – šios įmonės vadovė buvo paskirta dar 1992 metais, tačiau įmonės vadove dirba iki šiol. Remiantis 2017 metų gegužės 11 dienos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 papildymo 371 straipsniu įstatymo 2 straipsniu, įmonės vadovas, dirbęs įmonės vadovu daugiau nei 10 metų iki įstatymo įsigaliojimo (t.y. 2017 m. gegužės mėnesio), toliau galėjo eiti pareigas iki terminuotos darbo sutarties pabaigos, o šiam terminui suėjus, jis turėjo būti atšauktas iš pareigų. Akivaizdu, kad šiuo atveju nurodyto reguliavimo nėra laikomasi.

Per ataskaitinį laikotarpį penkiose sektoriaus įmonėse veikė kolegialus organas – keturios valdybos ir viena stebėtojų taryba. Tiesa, **UAB „Visagino būstas“** valdyba buvo atšaukta 2023 metų balandžio mėnesį. Pažymėtina, kad tai nėra sietina su pasikeitusių valdybos narių apmokėjimo aprašo pakeitimais, kadangi ir iki tol įmonė mokėjo savo valdybos nariams atlygius pagal aprašo nuostatus. Vienintelėje veikusioje stebėtojų taryboje **UAB „Utenos butų ūkis“** atlyginimai stebėtojų tarybos nariams nebuvo mokami – buvo mokamos tik tantjemos, siekusios 800 eur/metus vienam nariui. Atlygis taip pat nebuvo mokamas ir **UAB „Druskininkų butų ūkis“** valdybos nariams. Likusių dviejų įmonių – **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** ir **AB „Panevėžio butų ūkis“** – valdybos narių atlygis atitiko KO atlygio aprašą. Vilniaus miesto savivaldybei priklausančioje įmonėje nepriklausomas valdybos narys gavo 1211 eur/mėn. (23,5 proc. nuo vadovo atlygio), valdybos pirmininko atlygis siekė 1280 eur/mėn. (24,8 proc. nuo vadovo atlygio). **AB „Panevėžio butų ūkis“** valdybos narių ir pirmininko atlygis buvo vienodas, siekė 1197 eur/mėn., kas sudarė 26,4 proc. įmonės vadovo mėnesinio atlygio (pastovioji + kintamoji atlygio dalis).

Įmonės pavadinimas	Pagrindinis akcijų valdytojas (savivaldybė)	Savivaldybėms priklausanti dalis	Kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	EBITDA, tūkst. eurų	Grynasis pelnas (nuostoliai), tūkst. eurų	Turtas, tūkst. eurų	Dividendai ir pelno įmokos, tūkst. eurų
UAB „Alytaus butų ūkis“	Alytaus miesto savivaldybė	100,0%	Maža - l.maža	2 830,9	62,6	38,6	1 395,2	0
UAB „Druskininkų butų ūkis“	Druskininkų savivaldybė	100,0%	Maža - l.maža	1 274,3	43,2	24,7	1 352,9	0
UAB Kauno butų ūkis	Kauno miesto savivaldybė	100,0%	Maža - l.maža	6 860,9	256,2	156,1	3 346,8	60,0
UAB „Kėdainių butai“	Kėdainių rajono savivaldybė	100,0%	Maža - l.maža	554,2	17,6	12,2	606,4	0
UAB „Tavo pastogė“	Mažeikių rajono savivaldybė	78,1%	Maža - l.maža	575,0	30,1	8,1	415,1	0
AB „Panevėžio butų ūkis“	Panevėžio miesto savivaldybė	77,6%	Vidutinė	3 557,3	146,8	88,0	5 164,0	20,9
UAB „Panevėžio būstas“	Panevėžio miesto savivaldybė	100,0%	Maža - l.maža	694,1	31,6	6,4	1 001,9	1,9
UAB „Pasvalio butų ūkis“	Pasvalio rajono savivaldybė	100,0%	Maža - l.maža	180,4	-14,4	-14,6	323,8	0
ŠĮ „Plungės būstas“	Plungės rajono savivaldybė	100,0%	Maža - l.maža	581,3	45,7	26,4	1 658,5	0
UAB „Prienų butų ūkis“	Prienų rajono savivaldybė	100,0%	Maža - l.maža	1 116,6	97,9	57,8	426,9	0
UAB Tauragės butų ūkis	Tauragės rajono savivaldybė	100,0%	Maža - l.maža	842,5	128,3	97,0	1 495,0	0
UAB „Ukmergės butų ūkis“	Ukmergės rajono savivaldybė	100,0%	Maža - l.maža	1 922,0	245,2	187,8	1 950,7	0
UAB „Utenos butų ūkis“	Utenos rajono savivaldybė	100,0%	Maža - l.maža	1 303,8	24,0	3,6	2 111,6	0
UAB „Kybartų darna“	Vilkaviškio rajono savivaldybė	100,0%	Maža - l.maža	583,5	42,6	1,2	537,8	5,1
ŠĮ „Vilniaus miesto būstas“	Vilniaus miesto savivaldybė	100,0%	Vidutinė	6 277,8	1 863,2	905,2	84 623,5	913,1
UAB „Visagino būstas“	Visagino savivaldybė	100,0%	Vidutinė	3 052,8	203,9	112,6	4 530,2	20,0
UAB „Zarasų būstas“	Zarasų rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	653,2	27,4	24,3	7 268,4	0

Daugiafunkcinių paslaugų teikimas

Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorius apima įmones, kurios siūlo platų paslaugų spektrą, suskirstytą pagal skirtingas veiklos sritis. Šios įmonės neapsiriboja viena pagrindine veikla, o vykdo įvairias skirtingas veiklas, siekdamos efektyviau aptarnauti savo klientus ir prisitaikyti prie rinkos pokyčių. 2023 metais šiame sektoriuje veikė 18 įmonių, kurios generavo pardavimo pajamas iš įvairių paslaugų sričių, nesiorientuodamos tik į vieną specifinę sritį, bet teikdamos platesnį paslaugų spektrą. Toks veiklos modelis leidžia joms diversifikuoti pajamų šaltinius ir prisitaikyti prie besikeičiančių rinkos poreikių.

Pagrindinės sritys, iš kurių daugiausiai pajamų generavo šios įmonės, apima:

- aplinkos tvarkymą;
- atliekų tvarkymą;
- daugiabučių namų priežiūrą ir administravimą;
- geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą;
- komunalines paslaugas;
- melioracijos, griovių priežiūros, dezinfekavimo ir remonto darbus;
- miesto tvarkymą;
- šilumos teikimą.

Teisinis reguliavimas šiame sektoriuje taip pat turi reikšmingą įtaką įmonių veiklai, ypač mažesnėse savivaldybėse, kur įmonės dažnai yra atsakingos už platesnį paslaugų spektrą, apimantį ne tik įprastines

komunalines paslaugas, bet ir papildomas funkcijas, tokias kaip: infrastruktūros priežiūra, daugiabučių namų administravimas, smulkių remonto darbų atlikimas ir pan. Teisinė aplinka dažnai reikalauja, kad šios įmonės vykdytų savo veiklą laikydamosi specifinių reglamentų, užtikrinant kokybišką paslaugų teikimą ir atitiktį viešųjų paslaugų teikimo standartams. Be to, vietos valdžios institucijos dažnai sudaro sutartis su tokiomis įmonėmis, siekdamos užtikrinti, kad būtų patenkinti vietos bendruomenės poreikiai, o paslaugos būtų teikiamos nepertraukiamai ir efektyviai.

Lentelėje pateiktos įmonės, suskirstytos pagal pagrindines veiklas, iš kurių ataskaitiniais metais buvo gauta daugiausiai pardavimo pajamų. Be šių veiklų, daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus įmonės teikė ir kitas paslaugas, esančias lentelėje, tačiau jų dalis buvo mažesnė.

Pagrindinė įmonės veikla	Įmonių skaičius	Įmonės pavadinimas (pagrindinės veiklos dalis)
Aplinkos tvarkymas	1	UAB „Trakų paslaugos“ (54,4 proc.)
Atliekų tvarkymas	4	UAB Anykščių komunalinis ūkis (44,7 proc.), UAB Kelmės vietinis ūkis (48,6 proc.), UAB Molėtų švara (37,1 proc.), UAB Kuršėnų komunalinis ūkis (29,5 proc.)
Daugiabučių namų priežiūra ir administravimas	1	SĮ Telšių butų ūkis (38,5 proc.)
Geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas	3	UAB Ignalinos butų ūkis (45,1 proc.), UAB „Rietavo komunalinis ūkis“ (44,7 proc.), UAB „Pabradės komunalinis ūkis“ (44,4 proc.)
Komunalinės paslaugos	1	UAB „Jurbarko komunalininkas“ (48,8 proc.)
Melioracijos, griovių priežiūros darbai, dezinfekavimo paslaugos, remonto darbai	1	UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“ (39,0 proc.)
Miesto tvarkymas	1	UAB „Tvarkyba“ (48,5 proc.)
Šilumos teikimas	6	UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ (53,9 proc.), UAB „Joniškio butų ūkis“ (50,0 proc.), UAB Komunalinių paslaugų centras (54,6 proc.), AB „Rokiškio komunalininkas“ (38,4 proc.), UAB „Nemenčinės komunalininkas“ (44,2 proc.), UAB „Nemėžio komunalininkas“ (55,5 proc.)

Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorius 2023 metais didelių įmonių neturėjo, vidutinės buvo šešios: UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“, UAB Ignalinos butų ūkis, UAB Kuršėnų komunalinis ūkis, UAB „Pabradės komunalinis ūkis“, UAB „Nemenčinės komunalininkas“, UAB „Nemėžio komunalininkas“. Likusios įmonės priskiriamos mažų ir labai mažų įmonių kategorijai.

Lentelėje pateikti apibendrinti daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus duomenys.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	51 318	52 921	+3,1%
Pardavimo savikaina	47 496	46 756	-1,6%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	3 821	6 165	+61,3%
Pardavimo sąnaudos	144	589	+309,5%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	6 961	7 473	+7,3%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-3 284	-1 897	+42,2%
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	863	810	-6,1%
Finansinė ir investicinė veikla	-52	-290	-459,2%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-2 473	-1 377	+44,3%
Pelno mokestis	23	49	+113,1%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-2 496	-1 426	+42,9%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	104 889	117 006	+11,6%
Trumpalaikis turtas	20 068	18 977	-5,4%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	9 151	9 586	+4,8%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	154	235	+52,2%
Turto iš viso	125 111	136 217	+8,9%
Nuosavas kapitalas	46 808	50 714	+8,3%
Dotacijos, subsidijos	51 389	51 833	+0,9%
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	26 526	33 239	+25,3%
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	6 809	14 452	+112,2%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>6 050</i>	<i>13 610</i>	<i>+124,9%</i>
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	19 717	18 788	-4,7%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>2 251</i>	<i>2 919</i>	<i>+29,7%</i>
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	125 111	136 217	+8,9%

RODIKLIAI	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
ROA (paskutinių 12 mėnesių)	-2,2%	-1,1%	+1,1 p. p.
ROE (paskutinių 12 mėnesių)	-5,6%	-2,9%	+2,7 p. p.
D/E	17,7%	32,6%	+14,9 p. p.
EBITDA	1 196	3 008	+151,5%
EBITDA marža	2,3%	5,7%	+3,4 p. p.
Veiklos pelno marža	-6,4%	-3,6%	+2,8 p. p.
Grynojo pelno marža	-4,9%	-2,7%	+2,2 p. p.

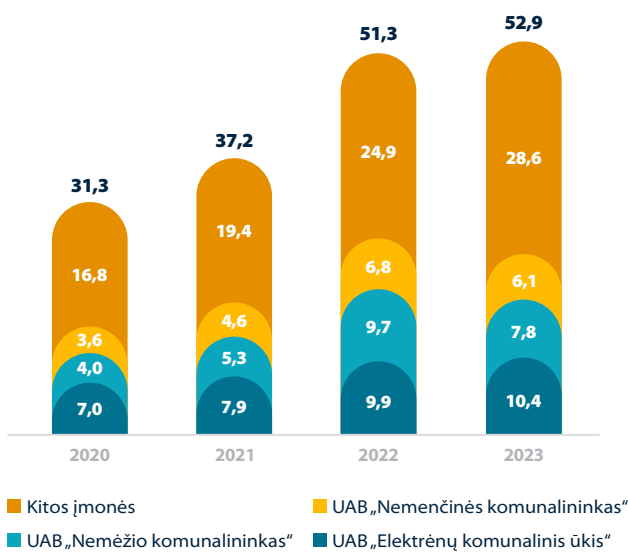
GRAŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	0	0	-
Paskirtos pelno įmokos	0	0	-
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	0	0	-

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Darbuotojų skaičius	1 450	1 443	-0,5%
Administracijos darbuotojų skaičius	246	235	-4,3%

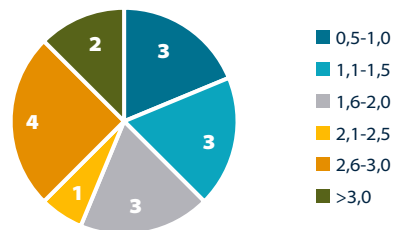
Nuo 2020-ųjų metų daigiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus pajamos augo 68,8 proc. arba 21,6 mln. eurų. Tačiau ataskaitiniais metais fiksuotas tik 3,1 proc. augimas – iki 52,9 mln. eurų, tai sudarė 3,9 proc. viso SVĮ portfelio pardavimo pajamų. Didžiausią pardavimo pajamų sumą uždirbo **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“** (10,4 mln. eurų, +4,9 proc.), **UAB „Nemenčinės komunalininkas“** (6,1 mln. eurų, -9,9 proc.), **UAB „Nemėžio komunalininkas“** (7,8 mln. eurų, -19,6 proc.). Šios įmonės kartu uždirbo 45,9 proc. viso sektoriaus pardavimo pajamų. **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“** pardavimo pajamų augimą sąlygojo didesnės teikiamų paslaugų kainos, kadangi buvo didinami tarifai, augant būtinųjų sąnaudų daliai: didėjo darbo užmokestis, remonto ir kitų paslaugų atlikimo darbų kaina, medžiagų kainos. Didžiausią dalį šios įmonės pajamų sudarė šilumos teikimas (5,6 mln. eurų), tačiau dėl didesnės parduodamų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos 2023 metais ženkliausiai išaugo vandens tarnybos paslaugų pajamos (+48,9 proc.). Kitos dvi daugiausiai pajamų uždirbusios sektoriaus įmonės fiksavo apyvartos mažėjimą. **UAB „Nemenčinės komunalininkas“** didžiausią dalį

pardavimo pajamų 2023 metais sudarė patalpų šildymo pajamos – 43,1 proc., arba 2,6 mln. eurų, lyginant su 2022 metais, minėtos pajamos dėl mažesnio parduoto kiekio ir kritusios pardavimo kainos (vidutinė pardavimo kaina 2022 metais – 17,6 cent/kwh, 2023 metais – 13,6 cent/kwh) susitraukė 1,2 mln. eurų. **UAB „Nemėžio komunalininkas“** šilumos teikimas taip pat sudarė didžiausią pardavimo pajamų dalį – 54,1 proc. (4,2 mln. eurų), lyginant su 2022 metais, šių paslaugų pajamos sumažėjo 2,5 mln. eurų arba 37,7 proc., tam įtakos taip pat turėjo susitraukę šilumos teikimo pardavimai bei mažesnė vidutinė šilumos energijos kaina. Analizuojant kitų įmonių pardavimo pajamas, daugiausia įmonių uždirbo nuo 0,5 iki 1,0 mln. eurų. Palyginus su 2022 metais, didžiausias augimas fiksuotas **AB „Rokiškio komunalininkas“** (+0,7 mln. eurų, +32,2 proc.), **UAB Komunalinių paslaugų centras** (+0,5 mln. eurų, +21,5 proc.), **UAB Molėtų švara** (+0,5 mln. eurų, +23,4 proc.), **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“** (+0,5 mln. eurų, +4,9 proc.) ir **UAB „Trakų paslaugos“** (+0,4 mln. eurų, +23,9 proc.).

Pardavimo pajamos, mln. eurų

Kitų įmonių skaičius pagal uždirbtas pajamas 2023 metais, mln. eurų

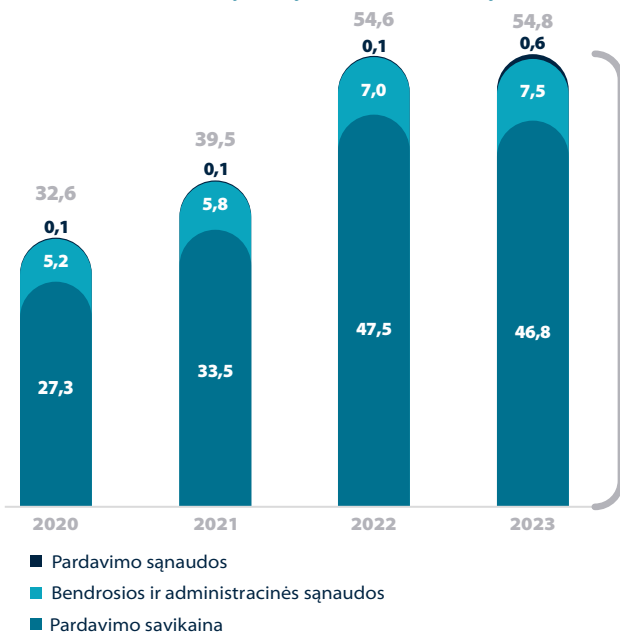
Įmonės, kuriose pardavimo pajamos 2023 metais augo labiausiai

AB „Rokiškio komunalininkas“	+0,7 mln. eurų
UAB Komunalinių paslaugų centras	+0,5 mln. eurų
UAB Molėtų švara	+0,5 mln. eurų
UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“	+0,5 mln. eurų
UAB „Trakų paslaugos“	+0,4 mln. eurų

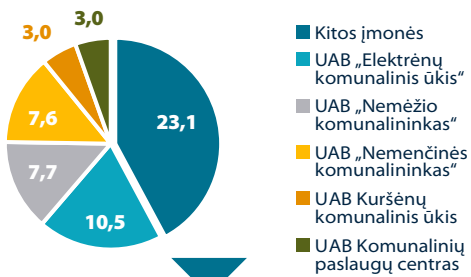
Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus pagrindinės veiklos sąnaudos, lyginant su 2022 metais, beveik nepakito, t. y. augimas siekė vos 0,4 proc. arba 0,2 mln. eurų iki 54,8 mln. eurų, kas sudarė 4,2 proc. viso SVĮ portfelio sąnaudų. Daugiausiai sąnaudų patyrė įmonės, kurių apyvarta 2023 metais buvo didžiausia: **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“**, **UAB „Nemėžio komunalininkas“**, **UAB „Nemenčinės komunalininkas“**, šių įmonių bendros sąnaudos siekė 25,8 mln. eurų arba 47,1 proc. viso sektoriaus sąnaudų. Kitose sektoriaus įmonėse pagrindinės veiklos sąnaudos sudarė nuo 0,5 mln. eurų iki 3,0 mln. eurų. Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus sąnaudų struktūroje didžiausią dalį užėmė pardavimo savikaina, kuri ataskaitiniais metais siekė 46,8 mln. eurų arba 85,4 proc. viso sektoriaus sąnaudų. Tačiau, lyginant su 2022 metais, pardavimo savikaina sumažėjo 1,6 proc., labiausiai – **UAB „Nemėžio komunalininkas“** ir **UAB „Nemenčinės komunalininkas“**, atitinkamai fiksuotas 27,2 proc. arba 2,5 mln. eurų ir 15,9 proc. arba 1,3

mln. eurų savikainos mažėjimas. Pokyčius sąlygojo susitraukusios šilumos ūkio sąnaudos. Per 2023 metus pardavimo savikaina taip pat mažėjo: **UAB Kelmės vietinis ūkis** (-5,9 proc.), **UAB „Jurbarko komunalininkas“** (-5,6 proc.), **UAB Ignalinos butų ūkis** (-2,6 proc.). Kitose įmonėse fiksuotas pardavimo savikainos augimas. Nors daigiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus pardavimo savikaina ataskaitiniais metais susitraukė, tačiau pardavimo bei bendrosios ir administracinės sąnaudos augo po 0,5 mln. eurų. Minėtos sąnaudos didėjo 14-oje iš 18-os sektoriaus įmonių. Didžiausias augimas fiksuotas **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“** (+0,2 mln. eurų) dėl personalo sąnaudų didėjimo, pastebima, kad ataskaitiniais metais įmonėje dirbo daugiau administracijos darbuotojų. Tačiau didžiausias procentinis pokytis fiksuotas **UAB „Jurbarko komunalininkas“** – bendrosios ir administracinės sąnaudos augo dvigubai, nuo 23,3 tūkst. eurų iki 46,6 tūkst. eurų.

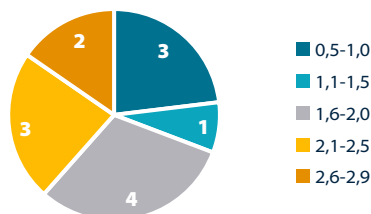
Veiklos sąnaudų dinamika, mln. eurų

Veiklos sąnaudos 2023 metais, mln. eurų

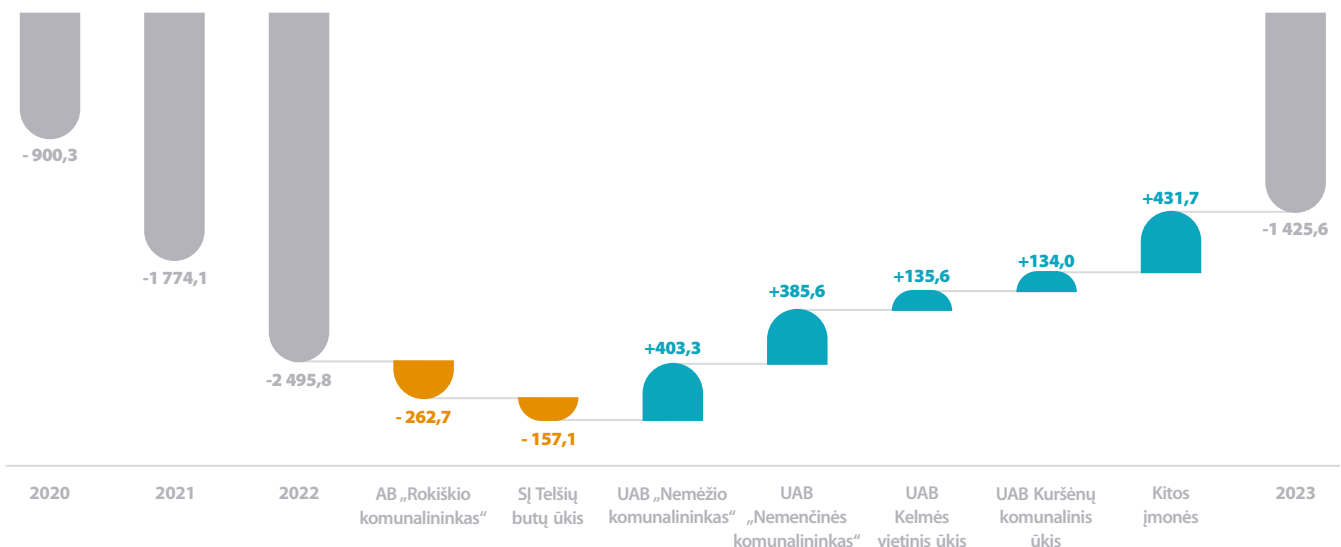
Kitų įmonių skaičius, pagal sąnaudas 2023 metais, mln. eurų

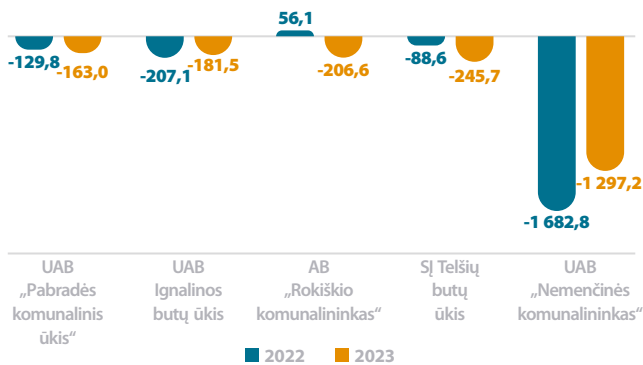
Visu analizuojamu laikotarpiu nuo 2020 metų iki 2023 metų daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorius dirbo nuostolingai. Tačiau per ataskaitinius metus, lyginant su 2022 metais, grynasis nuostolis sumažėjo beveik 1,1 mln. eurų. Pokytį lėmė tai, kad iš 18-os sektoriaus įmonių 13 uždirbo grynąjį pelną, o likusios 5 patyrė nuostolių, kuomet 2022 metais grynąjį nuostolį fiksavo 11 sektoriaus įmonių. Taip pat pastebima, kad iš 5-ių sektoriaus įmonių, kurios 2023 metais patyrė nuostolių, dviem pavyko šiuos nuostolius sumažinti, lyginant su 2022 metais: **UAB „Nemenčinės komunalininkas“**, **UAB Ignalinos butų ūkis**. **UAB „Nemenčinės komunalininkas“** ataskaitiniais metais patyrė 1,3 mln. eurų grynąjį nuostolį, kuomet 2022 metais šis nuostolis siekė 1,7 mln. eurų. Tam įtakos turėjo tai, kad pardavimo pajamos mažėjo lėtesnių tempu negu sąnaudos, atitinkamai 9,9 proc. ir 12,5 proc. **UAB Ignalinos butų ūkis** grynasis nuostolis susitraukė 25,5 tūkst. eurų, nuo 207,1 tūkst. eurų 2022 metais iki 181,5 tūkst. eurų 2023 metais. Pokytį sąlygojo 5,1 proc. arba 75,6

tūkst. eurų iki 1,6 mln. eurų išaugusios pardavimo pajamos. Tuo metu, 6-ios įmonės, kurios 2022 metais patyrė nuostolių, ataskaitiniais metais uždirbo grynąjį pelną: **UAB „Nemėžio komunalininkas“**, **UAB Kelmės vietinis ūkis**, **UAB Kuršėnų komunalinis ūkis**, **UAB Anykščių komunalinis ūkis**, **UAB „Trakų paslaugos“**, **UAB „Jurbarko komunalininkas“**. Didžiausias pokytis fiksuotas **UAB „Nemėžio komunalininkas“** – 2022 metais patyrusi 289,5 tūkst. eurų nuostolį, 2023 metais ši įmonė uždirbo 113,8 tūkst. eurų grynojo pelno. Nors įmonės pardavimo pajamos sumažėjo 19,6 proc., tačiau veiklos sąnaudos susitraukė labiau – 23,5 proc. Iš 13-os sektoriaus įmonių, kurios ataskaitiniais metais uždirbo grynojo pelno, geriausią rezultatą fiksavo **UAB Molėtų švara**, kurios grynasis pelnas siekė 139,5 tūkst. eurų, kai 2022 metais buvo uždirbta tik 18,4 tūkst. eurų. Pokytį sąlygojo 23,4 proc. didesnės pardavimo pajamos, kurių augimą labiausiai lėmė padidėjusios viešųjų teritorijų tvarkymo ir priežiūros (+23,0 proc.) bei komunalinių atliekų tvarkymo (+15,4 proc.) pardavimo pajamos.

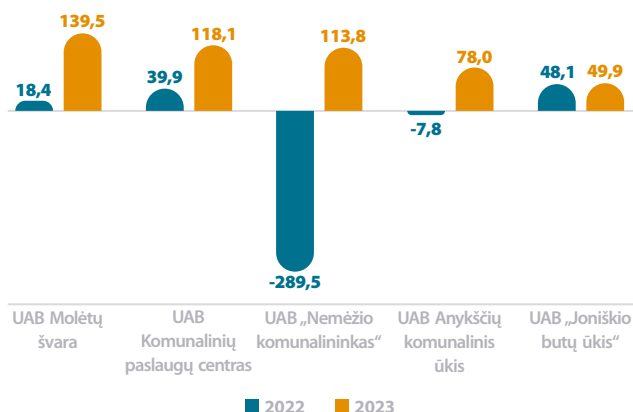
Grynojo pelno pokyčių dinamika, tūkst. eurų

Didžiausius nuostolius (tūkst. eurų) patyrusios įmonės

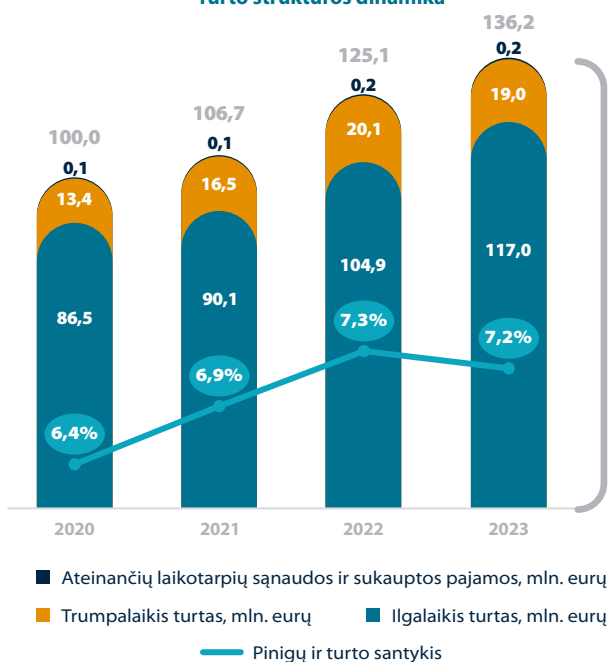

Daugiausiai grynojo pelno (tūkst. eurų) uždirbusios įmonės

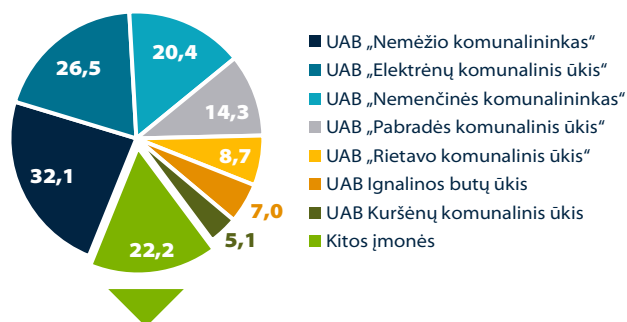

2023 metais daugiaviečių paslaugų sektoriaus EBITDA išaugo ir siekė 3,0 mln. eurų, tai buvo geriausias rezultatas per pastaruosius 4 metus. Didžiausią EBITDA uždirbo UAB „Nemėžio komunalininkas“ – 1,0 mln. eurų ir UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ – 0,8 mln. eurų. Tačiau lyginant su kitais SVJ sektoriais, analizuojamo sektoriaus uždirbta EBITDA siekė tik 1,2 proc. viso SVJ portfelio. Pardavimo savikainos

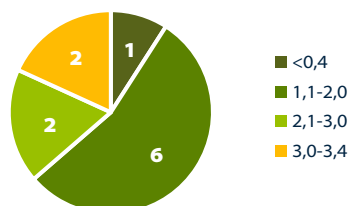
Turto struktūros dinamika

Turtas 2023 metais, mln. eurų

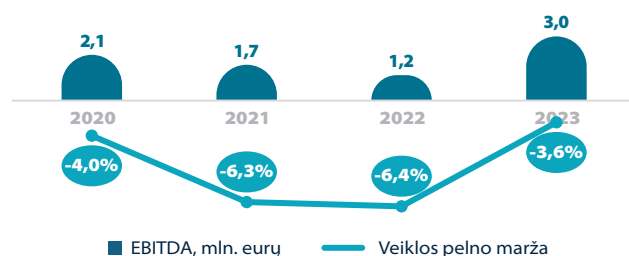

Kitų įmonių skaičius, pagal valdomą turtą 2023 metais, mln. eurų

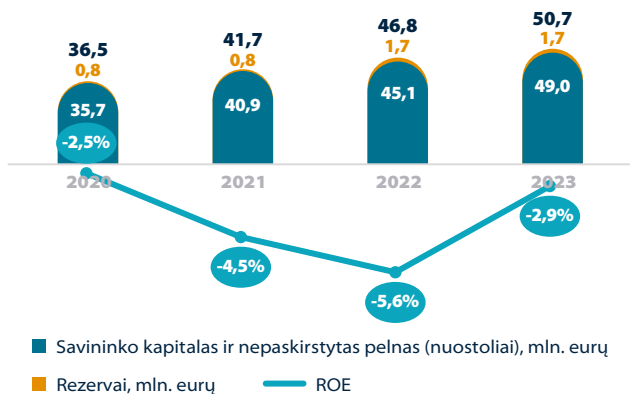
sumažėjimas lėmė tai, kad šiek tiek pagerėjo veiklos pelno marža – 2023 metais šis rodiklis siekė -3,6 proc., kai 2022 metais buvo -6,4 proc. Lyginant situaciją nuo 2020-ųjų metų, veiklos pelningumo rodiklis padidėjo 0,4 procentinio punkto. Didžiausią veiklos pelningumą 2023 metais pasiekė UAB Molėtų švara – 6,2 proc. ir UAB „Joniškio butų ūkis“ – 5,0 proc.

Pelningumo rodiklių dinamika

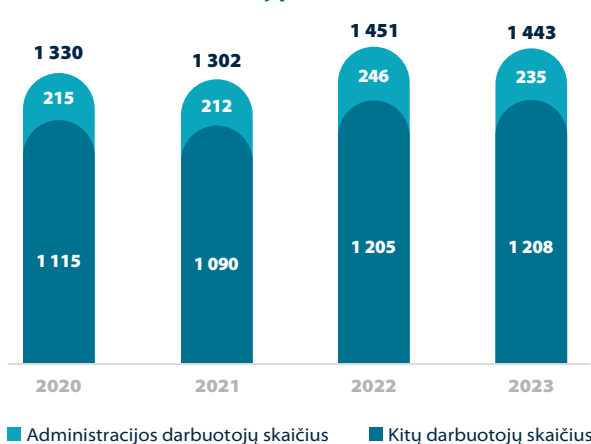
Ataskaitiniais metais daugiaviečių paslaugų teikimo sektoriaus turtas augo 8,9 proc. ir siekė 136,2 mln. eurų, kas sudarė 3,4 proc. viso SVJ portfelio turto. Daugiausiai turto ataskaitiniais metais valdė: UAB „Nemėžio komunalininkas“ (32,1 mln. eurų), UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ (26,5 mln. eurų), UAB „Nemenčinės komunalininkas“ (20,4 mln. eurų), UAB „Pabradės komunalinis ūkis“ (14,3 mln. eurų). Analizuojant sektoriaus pakycius, pastebima, kad turto suma augo 10-yje įmonių, o reikšmingiausi pokyčiai, turėję įtakos sektoriaus rezultatams, įvyko UAB „Pabradės komunalinis ūkis“. Šios įmonės aktyviai didėjo 9,8 mln. eurų, lyginant su 2022 metais, o tokį augimą lėmė sumokėti avansai ir vykdomi materialaus turto statybos (gamybos) darbai. Kita įmonė, turėjusi įtakos sektoriaus turto augimui - UAB „Nemenčinės komunalininkas“, čia aktyviai didėjo 1,6 mln. eurų, iki 20,4 mln. eurų, dėl investicijų į infrastruktūrą ir jos gerinimą. Didžiojoje dalyje sektoriaus įmonių valdomo turto vertė siekė nuo 0,4 mln. eurų iki 3,4 mln. eurų. Ataskaitiniais metais pinigų ir turto santykis išliko gana stabilus ir siekė 7,2 proc., kas parodo, kad sektoriaus įmonės laikė pakankamą grynųjų pinigų kiekį veiklos vykdymui, tačiau taip pat investavo į kitą turtą. Nors bendras sektoriaus pinigų ir turto santykis buvo pakankamai geras, bet dalis įmonių fiksavo aukštą reikšmę: UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“ (49,9 proc.), UAB „Jurbarko komunalininkas“ (41,3 proc.), SĮ Telšių butų ūkis (36,6 proc.), AB „Rokiškio komunalininkas“ (35,2 proc.).

2020-2023 metų laikotarpiu daugiavfunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus nuosavas kapitalas augo nuo 36,5 mln. eurų iki 50,7 mln. eurų ir tai sudarė 2,7 proc. viso SVĮ portfelio nuosavo kapitalo. Tam daugiausia įtakos turėjo **UAB „Nemėžio komunalininkas“** ir **UAB „Nemenčinės komunalininkas“**, kur nuosavo kapitalo suma atitinkamai didėjo 2,0 mln. eurų iki 15,9 mln. eurų ir 1,1 mln. eurų iki 8,5 mln. eurų. **UAB „Nemėžio komunalininkas“** pokytį lėmė tai, kad 2023 metais akcininkas padidino įstatinį kapitalą papildomais pinigais akcininkų įnašais papildomai išleidžiant 58 635 paprastasias vardines akcijas. Taip pat įstatiniam kapitalui padidinti Vilniaus rajono savivaldybė perdavė nepiniginį turtinį įnašą – Savivaldybei nuosavybes teise priklausantį nekilnojamąjį turtą (dalį vandentiekio tinklų). **UAB „Nemenčinės komunalininkas“** nuosavo kapitalo suma taip pat padidėjo dėl įstatinio kapitalo padidinimo. Ataskaitiniais metais nuosavo kapitalo gražos ROE rodiklis nors ir išliko neigiamas, tačiau pagerėjo, pakilęs nuo -5,6 proc. iki -2,9 proc. Aukščiausias nuosavo kapitalo gražos rodiklis 2023 metais buvo **UAB „Molėtų švara“** – 18,2 proc., o didžiausią neigiamą reikšmę fiksavo **SĮ Telšių butų ūkis** – -40,4 proc.

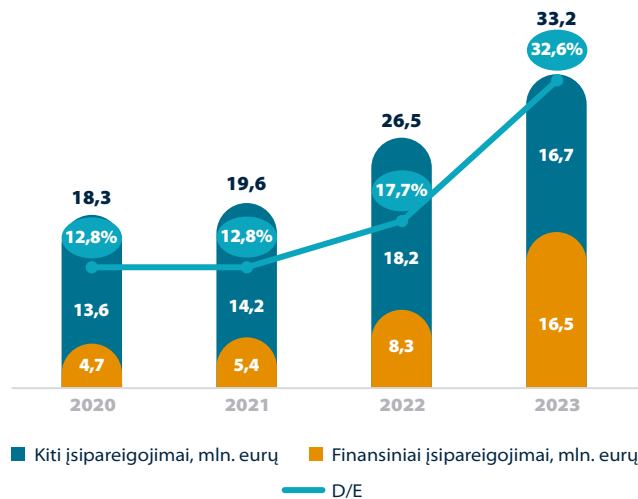

Ataskaitiniais metais daugiavfunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus įsipareigojimai, lyginant su 2022 metais, didėjo 25,3 proc., iki 33,2 mln. eurų, kas sudarė 4,1 proc. visų SVĮ portfelio įsipareigojimų. Augimą lėmė beveik dvigubai padidėjusios finansinės skolos, nuo 8,3 mln. eurų iki 16,5 mln. eurų. Tam įtakos turėjo **UAB „Pabradės komunalinis ūkis“**, kurios finansinės skolos, lyginant su 2022 metais, augo 7,5 mln. eurų, iki 8,5 mln. eurų. Ganėtinai ženklus skolų kredito įstaigoms augimas fiksuotas ir **UAB „Nemenčinės komunalininkas“** – 777,1 tūkst. eurų, iki 1,1 mln. eurų. Dar 5-iose sektoriaus įmonėse finansiniai įsipareigojimai didėjo, pokytis siekė nuo 4,3 tūkst. eurų iki 144,1 tūkst. eurų. Augant sektoriaus finansinėms skoloms, didėjo ir D/E rodiklis, lyginant su 2022 metais, šis rodiklis augo 14,9 procentinio punkto, iki 32,6 proc. ir tai buvo didžiausia reikšmė per visą nagrinėjamą 2020-2023 metų laikotarpį. Tačiau dalyje sektoriaus SVĮ 2023 metais pastebimas ir finansinių skolų mažėjimas, tokių įmonių iš viso buvo 7-ios. Ataskaitiniais metais finansinių skolų neturėjo šios sektoriaus SVĮ:

Darbuotojų skaičiaus dinamika

UAB „Jurbarko komunalininkas“, UAB Komunalinių paslaugų centras, AB „Rokiškio komunalininkas“, UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“, UAB „Tvarkyba“. Kiti įsipareigojimai 2023 metais sumažėjo 1,5 mln. eurų: nuo 18,2 mln. eurų 2022 metais iki 16,7 mln. eurų ataskaitiniais metais. Šiam pokyčiui daugiausiai įtakos turėjo **UAB „Nemėžio komunalininkas“**, kur atsiskaičius su dalimi tiekėjų, kiti įsipareigojimai susitraukė beveik 1,9 mln. eurų.

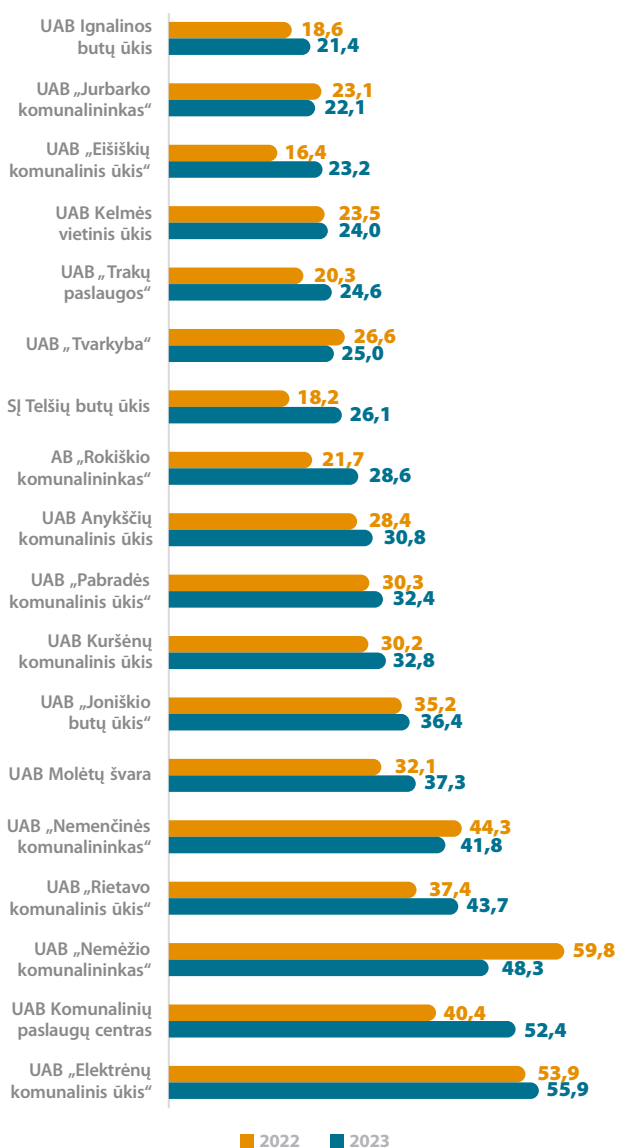
Per 2020-2023 metus daugiavfunkcinių paslaugų teikimo sektoriuje darbuotojų skaičius didėjo nuo 1 330 iki 1 443. Tačiau, ataskaitinius metus lyginant su 2022 metais, dirbančiųjų šiek tiek sumažėjo. Ataskaitiniais metais daugiavfunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus darbuotojų skaičius sudarė 6,9 proc. visų SVĮ darbuotojų. Pastebima, kad kitų darbuotojų skaičiui augant, administracijos darbuotojų sumažėjo, kas rodo teigiamą tendenciją, kuomet įmonėse yra mažinama administracinė našta, ataskaitiniais metais administracijos personalas sudarė 16,3 proc. visų sektoriaus dirbančiųjų. Bendras darbuotojų skaičius 2023 metais 6-iose sektoriaus įmonėse nesikeitė, 7-iose SVĮ fiksuotas augimas nuo 2 iki 7 darbuotojų, o likusiose įmonėse dirbančiųjų skaičius mažėjo. Didžiausias pokytis fiksuotas SĮ Telšių butų ūkis, kur darbuotojų skaičius sumažėjo nuo 66 iki 54 darbuotojų (-18,2 proc.). Įmonėje buvo atlikti struktūriniai pokyčiai, atsakyta dalies pareigybių arba kelių pareigybių veikla apjungta į vieną, kas leido įmonei sumažinti dirbančiųjų skaičių. Ataskaitiniais metais daugiausiai darbuotojų tarp sektoriaus įmonių turėjo **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“** – 186, administracijos darbuotojai sudarė 17,7 proc. Taip pat daugiau negu šimtą darbuotojų turėjo **UAB „Nemėžio komunalininkas“** (161) ir **UAB „Nemėžio komunalininkas“** (147). Kitose sektoriaus įmonėse darbuotojų skaičius nesiekė šimto. Mažiausias dirbančiųjų skaičius fiksuotas **UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“** – 22, tačiau pastebima, kad administracijoje dirbo net 22,7 proc. (5).

Didžiausios sektoriaus įmonės pagal darbuotojų skaičių

	Darbuotojų skaičius	Iš jų - administracijos darbuotojų
UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“	186	33
UAB „Nemėžio komunalininkas“	161	32
UAB „Nemenčinės komunalininkas“	147	16
AB „Rokiškio komunalininkas“	94	10
UAB Anykščių komunalinis ūkis	93	5
UAB Kuršėnų komunalinis ūkis	93	20
UAB „Trakų paslaugos“	90	6
Kitos įmonės	579	114

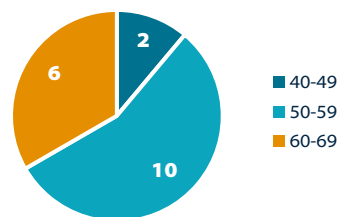
Analizuojant pardavimo pajamas tūkst. eurų vienam darbuotojui daugiavfunkcinių paslaugų teikimo sektoriuje, daugumoje įmonių 2023 metais fiksuotas pajamų vienam darbuotojui augimas, palyginti su 2022 metais. Ataskaitiniais metais efektyviau dirbo 14 sektoriaus įmonių. Didžiausi pokyčiai pastebėti šiose įmonėse: **UAB „Komunalinių paslaugų centras“** (+29,7 proc., nuo 40,4 tūkst. eurų iki 52,4 tūkst. eurų), **SĮ Telšių butų ūkis** (+43,5 proc., nuo 18,2 iki 26,1 tūkst. eurų), **AB „Rokiškio komunalininkas“** (+32,2 proc., nuo 21,7 tūkst. eurų iki 28,6 tūkst. eurų). Tačiau daugiausiai pardavimo pajamų vienam darbuotojui 2023 metais teko **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“** – 55,9 tūkst. eurų. Neigiami pokyčiai fiksuoti 4-iose sektoriaus įmonėse, labiausiai pajamos vienam darbuotojui mažėjo UAB „Nemėžio komunalininkas“ (-19,1 proc., nuo 59,8 tūkst. eurų iki 48,3 tūkst. eurų). Mažiausiai pardavimo pajamų vienas darbuotojas 2023 metais uždirbo **UAB Ignalinos butų ūkis** – 21,4 tūkst. eurų.

Pardavimo pajamos tūkst. eurų vienam darbuotojui

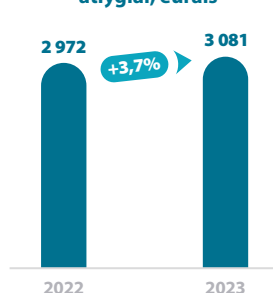
Vadovų pasiskirstymas pagal amžių ataskaitiniais metais rodo, kad didžiausia dalis (55,6 proc.) vadovų buvo 50-59 metų amžiaus grupėje. Šešių (33,3 proc.) vadovų amžius siekė 60-69 metus, o mažiausia dalis (11,1 proc.) buvo 40-49 metų amžiaus grupėje. Visi daugiavfunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus įmonių vadovai 2023 metais buvo vyrai.

Vadovų pasiskirstymas pagal amžių

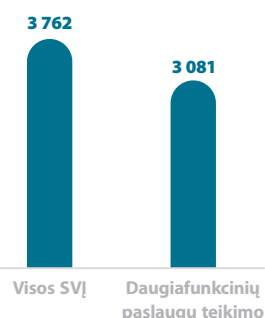

Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus įmonių vadovų vidutinis atlygis (pastovioji atlygio dalis kartu su kintama atlygio dalimi) 2023 metais augo 3,7 proc. ir siekė 3 081 eurą. Palyginus su visų SVĮ vadovų atlygio vidurkiu, ataskaitiniais metais analizuojamo sektoriaus vadovų vidutinis atlygis buvo 18,1 proc. mažesnis. Didžiausias atlygis siekė 4 392 eurus, kurį gavo **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“** vadovas. Tuo metu mažiausias atlygis mokėtas **UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“** – 2 418 eurų.

Daugiafunkcinių paslaugų teikimo įmonių vadovų atlygiai, eurai

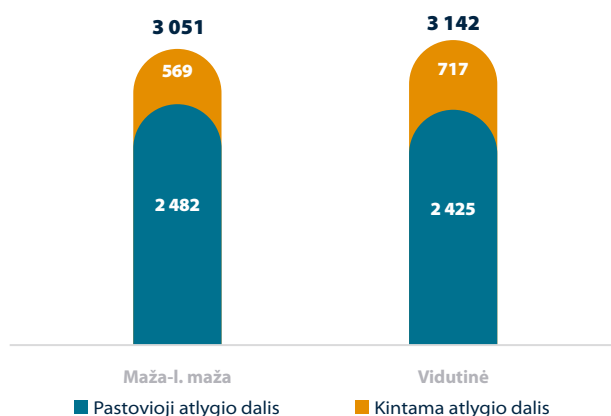

Vadovų atlygiai eurai, 2023 metais

Analizuojant daugiavfunkcinių paslaugų teikimo įmonių vadovų atlyginimus pagal įmonių dydžius, matyti, kad mažų įmonių vadovai vidutiniškai gavo 3 051 eurus, iš kurių 18,6 proc. sudarė kintamoji dalis. Šioje įmonių kategorijoje mažiausią atlygį gavo **UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“** vadovas, o didžiausią **UAB Molėtų švara** vadovas – 4 319 eurų. Vidutinių įmonių vadovų atlygio vidurkis siekė 3 142 eurus, iš kurių 29,6 proc. sudarė kintamoji dalis. Vidutinių įmonių kategorijoje mažiausias atlygis mokėtas **UAB Ignalinos butų ūkis** vadovui – 2 782 euras, o didžiausias **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“**.

Daugiafunkcinių paslaugų teikimo įmonių vadovų atlygiai pagal įmonių kategorijas 2023 metais, eurai

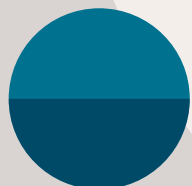
Be pastoviosios ir kintamos atlygio dalies iš 18-os sektoriaus įmonių, 5-ių įmonių vadovams 2023 metais mokėtos ir premijos. Vienam iš sektoriaus įmonių vadovui premija priskaičiuota, nors 2022 metais įmonė patyrė nuostolių. Metinės premijos vienam vadovui vidurkis siekė 2 893 eurus. Didžiausia suma skirta **AB „Rokiškio komunalininkas“** vadovui – 5 580 eurų, premija priskaičiuota už veiklos rezultatus.

13-oje sektoriaus SVĮ vadovai ėjo I-ąją arba II-ąją kadenciją pareigose. Jos laikėsi Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įstatymo 11 straipsnio nuostatų, pagal kurias vadovu asmuo gali būti skiriamas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės, o pasibaigus antrajai kadencijai, įmonės vadovas yra atšaukiamas iš pareigų. Ilgiau nei dvi kadencijas vadovai dirbo šiose įmonėse: **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“**, **UAB „Rietavo komunalinis ūkis“**, **UAB Kuršėnų komunalinis ūkis**, **UAB „Nemenčinės komunalininkas“**, **UAB „Nemėžio komunalininkas“**.

Iš 18-os daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus įmonių 2023 metų pradžioje 8-iose veikė kolegialūs organai. Tačiau metų eigoje 4-iose įmonėse: **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“**, **UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“**, **UAB „Tvarkyba“**, **SĮ Telšių butų ūkis** KO buvo atšaukti. Kitose įmonėse, kur valdyba veikė visus metus, pirmininkai buvo valstybės tarnautojai, kurių vidutinis mėnesinis atlygis už darbą valdyboje siekė 1 069 eurus, nepriklausomų narių atlygis sudarė 860 eurų, o valstybės tarnautojų – 743 eurus.

Įmonės pavadinimas	Pagrindinis akcijų valdytojas (savivaldybė)	Savivaldybėms priklausanti dalis	Kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	EBITDA, tūkst. eurų	Grynasis pelnas (nuostoliai), tūkst. eurų	Turtas, tūkst. eurų	Dividendai ir pelno įmoka, tūkst. eurų
UAB Anykščių komunalinis ūkis	Anykščių rajono	100,0%	Maža - l.maža	2 865,2	195,1	78,0	1 992,0	0
UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“	Elektrėnų	100,0%	Vidutinė	10 403,3	792,7	7,3	26 464,8	0
UAB Ignalinos butų ūkis	Ignalinos rajono	99,7%	Vidutinė	1 562,1	-121,7	-181,5	6 956,0	0
UAB „Joniškio butų ūkis“	Joniškio rajono	100,0%	Maža - l.maža	982,6	84,8	49,9	1 653,3	0
UAB „Jurbarko komunalininkas“	Jurbarko rajono	100,0%	Maža - l.maža	1 901,1	114,2	36,4	1 454,3	0
UAB Komunalinių paslaugų centras	Kauno rajono	100,0%	Maža - l.maža	3 091,9	283,9	118,1	3 362,5	9
UAB Kelmės vietinis ūkis	Kelmės rajono	100,0%	Maža - l.maža	1 514,2	205,0	32,0	2 406,4	9
UAB Molėtų švara	Molėtų rajono	100,0%	Maža - l.maža	2 575,7	266,8	139,5	1 888,2	0
UAB „Rietavo komunalinis ūkis“	Rietavo	100,0%	Maža - l.maža	1 443,6	260,2	25,3	8 680,8	0
AB „Rokiškio komunalininkas“	Rokiškio rajono	90,8%	Maža - l.maža	2 691,9	-52,1	-206,6	3 251,3	0
UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“	Šalčininkų rajono	100,0%	Maža - l.maža	511,0	10,0	9,2	354,0	0
UAB „Tvarkyba“	Šalčininkų rajono	100,0%	Maža - l.maža	798,6	42,9	8,0	1 371,3	0
UAB Kuršėnų komunalinis ūkis	Šiaulių rajono	100,0%	Vidutinė	3 051,2	330,9	46,8	5 050,6	0
UAB „Pabradės komunalinis ūkis“	Švenčionių rajono	100,0%	Vidutinė	1 974,3	-57,7	-163,0	14 343,9	0
SĮ Telšių butų ūkis	Telšių rajono	100,0%	Maža - l.maža	1 411,9	-149,3	-245,7	1 670,8	0
UAB „Trakų paslaugos“	Trakų rajono	100,0%	Maža - l.maža	2 217,2	180,7	4,5	2 789,7	0
UAB „Nemenčinės komunalininkas“	Vilniaus rajono	100,0%	Vidutinė	6 143,8	-403,1	-1 297,2	20 432,8	0
UAB „Nemėžio komunalininkas“	Vilniaus rajono	100,0%	Vidutinė	7 781,7	1 024,8	113,8	32 094,8	0

Kitos įmonės

Kitų įmonių sektorių sudarė 31 įmonė, kurių pagrindinė veikla yra labai įvairi, siekianti nuo planavimo ir projektavimo paslaugų iki turgaus ar knygynų veiklos. Šių sektoriaus įmonių apyvarta 2023 metais siekė 52,6 mln. eurų, o grynasis pelnas siekė 3,5 mln. eurų. Savivaldybių biudžetus papildė 0,8 mln. eurų dividendų ir pelno įmokų suma.

Kitų įmonių sektoriui priskiriamos įmonės, kurių veikla skiriasi nuo pirmųjų šešių sektorių ar tokio tipo įmonių yra tiesiog per mažai, sudarant naują sektorių. Finansinė analizė, apimanti skirtingų sričių įmones, reikalauja įvairiapusio požiūrio, nes kiekvienas sektorius turi savo specifiką ir unikalius veiksnius, kurie daro įtaką finansinei veiklai. Šiame sektoriuje esančių įmonių pagrindinės veiklos yra labai plačios – nuo planavimo ir projektavimo paslaugų teikimo iki laidojimo ar knygyno paslaugas teikiančių įmonių. Teisinis reguliavimas kiekvienoje iš šių veiklų ne tik apibrėžia funkcijų ribas, bet ir daro tiesioginę įtaką finansinei analizei, nes atitikties reikalavimai gali ne tik padidinti veiklos sąnaudas bet ir paveikti įmonių pelningumą ar veiklos riziką. Žvelgiant į dalį iš šių veiklų, kyla klausimas, kodėl šios veiklos vykdymui reikalinga turėti savivaldybės valdomą įmonę, jei praktikoje dažnu atveju tokias paslaugas teikia privačios įmonės.

Į tai atsakyti galėtų kokybiškai parengti lūkesčių raštai. Pagrindinis šio dokumento tikslas – parodyti savivaldybės siekiamus tikslus ir iškelti lūkesčius savivaldybės valdomai įmonei. Rašte įvardijama valstybės valdomos įmonės pagrindinė ir kitos veiklos, jų prioritetai, esminiai

veiklos vertinimo rodikliai, atskaitomybės poreikiai, įgyvendinami valstybei svarbūs ekonominiai ar socialiniai projektai. Rašte gali būti nurodyta ir kita informacija, kaip pavyzdžiui valstybės strateginiams tikslams įgyvendinti iškelti lūkesčiai.

Neturint kokybiško ir gerąsias praktikas atitinkančio lūkesčių rašto, labai sunku suprasti būtinybę savivaldybei turėti vieną ar kitą veiklą vykdančias įmones. Pažymėtina, kad kiekvienos įmonės atveju per lūkesčių raštus turėtų būti aiškiai argumentuojama, kodėl šią veiklą privalu užtikrinti ir vykdyti savivaldybei per jos valdomą įmonę ir kodėl to negali padaryti privatus verslas. Atvirai išsakomi lūkesčiai ir aiškus pagrindimas duomenimis padėtų suprasti savivaldybės poziciją dėl jos valdomų įmonių.

Iš viso ataskaitinio laikotarpio pabaigoje kitų įmonių sektoriui buvo priskirta 31 įmonė. Žemiau nurodytoje lentelėje pateikiamos veiklos, kuriomis užsiima kiekviena šio sektoriaus įmonė, remiantis įmonių 2023 m. metinių pranešimų informacija ar nurodytomis veiklomis įstatuose.

Veikla	Įmonių skaičius	Įmonės
Planavimas ir projektavimas	6	<ul style="list-style-type: none"> SĮ „Jurbarko planas“ SĮ „Kauno planas“ SĮ „Švenčionių planas“ UAB „Vilkaviškio architektūros biuras“ UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ UAB „ID Vilnius“
Sveikatinimo paslaugos	2	<ul style="list-style-type: none"> AB Birštono sanatorija „Versmė“ UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“
Kavinė ir laisvalaikio organizavimas	1	<ul style="list-style-type: none"> UAB „Širvintos verslui ir laisvalaikiui“
Knygynai	4	<ul style="list-style-type: none"> UAB „Jonavos knyga“ UAB „Pasvalio knygos“ UAB „Širvintų knygynas“ UAB „Varėnos knyga“
Laidojimo paslaugos	4	<ul style="list-style-type: none"> SĮ „Kapinių priežiūra“ UAB „Grauduva“ UAB „Šakių laidotuvių namai“ UAB „Gedmina“

Veikla	Įmonių skaičius	Įmonės
NT nuoma	1	UAB „Centrinis knygynas“
Pirtis	1	UAB „Vildmina“
Laboratorija	2	SĮ Biržų agrolaboratorija UAB „Laboratorinių bandymų centras“
Statyba	1	AB „Visagino mechanizacija“ UAB „Stoties turgus“
Turgus	6	UAB „Naujasis turgus“ UAB „Gargždų turgus“ SĮ „Kretingos turgus“ UAB „Palangos Klevas“ UAB Pabalių turgus
Vaistinė	1	UAB „Debreceno vaistinė“
Oro uostas	1	SĮ Šiaulių oro uostas
Jūrų uostas	1	SĮ „Šventosios jūrų uosto direkcija“

2023 metų pabaigoje veikė 1 didelei, 3 vidutinio dydžio ir 27 mažų ir labai mažų įmonių kategorijoms priklausančios įmonės. Žemiau nurodyta visų sektoriaus įmonių apibendrinta finansinė informacija.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	46 197	52 552	+13,8%
Pardavimo savikaina	25 300	27 086	+7,1%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	20 896	25 466	+21,9%
Pardavimo sąnaudos	6 959	7 663	+10,1%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	14 705	13 930	-5,3%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-767	3 874	-
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	5 726	638	-88,9%
Finansinė ir investicinė veikla	-298	-264	+11,5%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	4 661	4 248	-8,9%
Pelno mokestis	733	716	-2,4%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	3 928	3 532	-10,1%
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	73 187	72 704	-0,7%
Trumpalaikis turtas	33 733	43 059	+27,6%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	25 899	25 728	-0,7%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	768	665	-13,5%
Turto iš viso	107 688	116 428	+8,1%
Nuosavas kapitalas	82 569	92 952	+12,6%
Dotacijos, subsidijos	662	1 072	+62,0%
Atidėjiniai	809	814	+0,7%
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	23 600	21 434	-9,2%
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	12 474	9 132	-26,8%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	10 987	2 013	-81,7%
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	11 126	12 303	+10,6%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	2 774	2 783	0,3%
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	48	155	+221,3%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	107 688	116 428	+8,1%
RODIKLIAI	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
ROA (paskutinių 12 mėnesių)	3,9%	3,2%	-0,7 p. p.
ROE (paskutinių 12 mėnesių)	5,1%	4,0%	-1,1 p. p.
D/E	16,7%	5,2%	-11,5 p. p.
EBITDA	8 253	7 759	-6,0%
EBITDA marža	17,9%	14,8%	-3,1 p. p.
Veiklos pelno marža	-1,7%	7,4%	+9,1 p. p.
Grynojo pelno marža	8,5%	6,7%	-1,8 p. p.

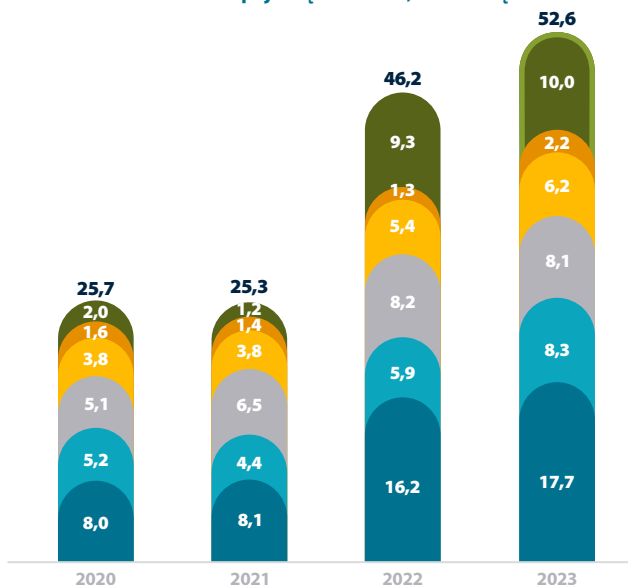
GRAŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	794	482	-39,3%
Paskirtos pelno įmokos	1 185	229	-80,7%
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	1 979	794	-59,9%

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Darbuotojų skaičius	1 226	1 140	-7,0%
Administracijos darbuotojų skaičius	191	150	-21,3%

Per 2023-iusius metus kitų įmonių sektoriaus pajamos augo 13,8 proc. iki 52,6 mln. eurų. Didžiausios sektoriaus įmonės - **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“** – kurios pardavimo pajamos sudarė 33,7 proc. viso sektoriaus pajamų, apyvarta augo 9,3 proc. iki 17,7 mln. eurų. Augimui daugiausia įtakos turėjo augusios veiklos apimtys – 3,0 proc. didėjęs vandens parko lankytojų skaičius, 10,0 proc. šoktelėjęs suteiktų procedūrų gydykloje skaičius, 13,0 proc. išaugę Snow arenos vienkartinį bilietų pardavimai ir kita (verta paminėti, kad VKC nėra gavusi audituotų įmonės duomenų ir kitos prašomos informacijos, o tendencija laiku nepateikti informacijos vyrauja jau kelis metus iš eilės). Toliau pagal pardavimo pajamas rikiavosi dvi Vilniaus miesto savivaldybei priklausančios įmonės – **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“** ir **UAB „ID Vilnius“**, kurių pardavimo pajamos atitinkamai siekė 8,3 mln. eurų ir 8,1 mln. eurų. Pirmosios apyvarta augo 40,2 proc. dėl daugiau nei tris kartus iki 3,7 mln. eurų išaugusių pajamų iš projektų valdymo veiklos, antrosios pardavimo pajamos sumažėjo 1,2 proc. dėl 1,0 mln. eurų mažesnių duomenų centro, apimančio keturis įmonės struktūrinius vienetus, uždirbtų pajamų. Ketvirtoji pagal pardavimo pajamų dydį buvo **AB Birštono sanatorija „Vermė“**, teikianti specializuoto poilsio ir gydymo paslaugas, kurios pardavimo pajamos per ataskaitinį laikotarpį siekė 6,2 mln. eurų. 16,5 proc. apyvartos augimą lėmė augęs tiek privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) finansuojamų klientų, tiek komercinių klientų srautas. Likusios sektoriaus įmonės priklauso mažų ir labai mažų įmonių kategorijai, iš kurių tik keturių įmonių (**UAB „Laboratorinių bandymų centras“**, **SĮ „Kapinių priežiūra“**, **UAB „Naujasis turgus“**, **UAB „Grauduva“**), priklausančių

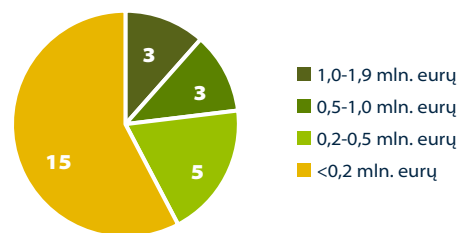
didžiųjų miestų savivaldybėms, pardavimo pajamos viršijo 1,0 mln. eurų. Kauno miesto savivaldybei priklausančios **UAB „Laboratorinių bandymų centras“** (pagrindinė veikla – statybinių medžiagų, betono, asfalto mišinių kokybės nustatymo bandymai, kontroliniai gatvių pagrindų ir dangų bandymai bei skaldos sutankinimo kontrolė) ir **SĮ „Kapinių priežiūra“** (pagrindinė veikla – laidojimo paslaugų teikimas, miesto kapinių tvarkymas) pardavimo pajamos atitinkamai siekė 2,2 mln. eurų ir 1,9 mln. eurų. Laboratorijos paslaugas teikiančios įmonės pajamos augo dėl 36,0 proc. daugiau išduotų bandymo protokolų (viso per 2023 metus išduota 10,1 tūkst. bandymų protokolų), laidojimo paslaugas teikiančios įmonės apyvarta išaugo dėl 26,7 proc. augusių pajamų iš kapinių priežiūros darbų veiklos. Turgaus veiklą vykdančios **UAB „Naujasis turgus“**, kuri priklauso Klaipėdos miesto savivaldybei, pardavimo pajamos augo 10,4 proc. iki 1,4 mln. eurų dėl atliktų atnaujinimų į prekyvietės sales, kas padidino prekybos vietų užimtumą ir pritraukė naujų prekiautojų. Panevėžio miesto savivaldybei priklausančios laidojimo paslaugas teikiančios **UAB „Grauduva“** apyvarta augo 22,7 proc. iki 1,4 mln. eurų dėl 24,1 proc. išaugusių pajamų, gautų teikiant paslaugas klientams. Likusių 23-iejų įmonių pardavimo pajamos siekė 5,3 mln. eurų, o didžiausią procentinę augimą fiksavo dar viena Kauno miesto savivaldybės įmonė – **UAB „Stoties turgus“**, kuri 2023 metų spalio mėnesį pardavė viešojo aukciono būdu įmonei priklausiusį nekilnojamąjį turtą – pastatą-kontrolės reguliavimo stotį, pastatą-gėlių kioską ir žemės sklypą už 208,1 tūkst. eurų, o tai lėmė daugiau nei 10 kartų augusią apyvartą iki 228,8 tūkst. eurų.

Pardavimo pajamų dinamika, mln. eurų

- UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“
- UAB „Vilniaus vystymo kompanija“
- UAB „ID Vilnius“
- AB Birštono sanatorija „Vermė“
- UAB „Laboratorinių bandymų centras“
- Kitos įmonės

Kitų įmonių skaičius, pagal uždirbtas pajamas

Kitų įmonių pardavimų pajamos mln. eurų 2023 metais

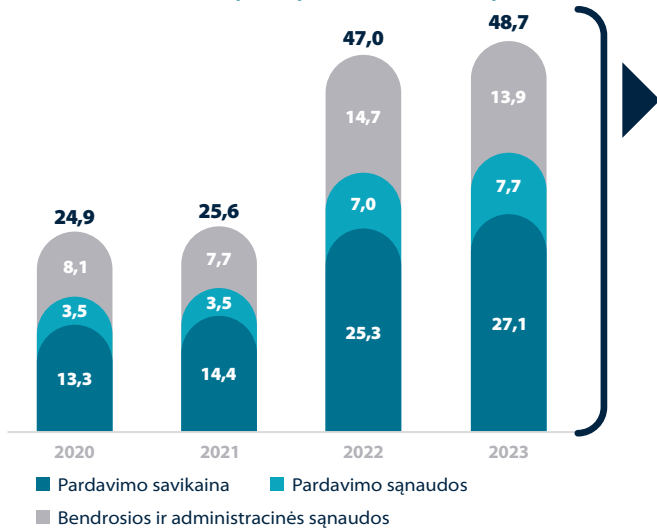
SĮ „Kapinių priežiūra“	1,9
UAB „Naujasis turgus“	1,4
UAB „Grauduva“	1,4
Kitos įmonės	5,3

Ataskaitiniu laikotarpiu sektoriaus veiklos sąnaudos augo 3,7 proc. iki 48,7 mln. eurų. Didžiąją dalį (31,9 proc.) sektoriaus veiklos sąnaudų patyrė **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“**, kurios veiklos sąnaudos sumažėjo 14,3 proc. iki 15,5 mln. **UAB „ID Vilnius“** sąnaudos augo 17,7 proc. iki 8,4 mln. eurų – šį augimą lėmė 23,8 proc. augusi darbo užmokesčio savikaina dėl išaugusių

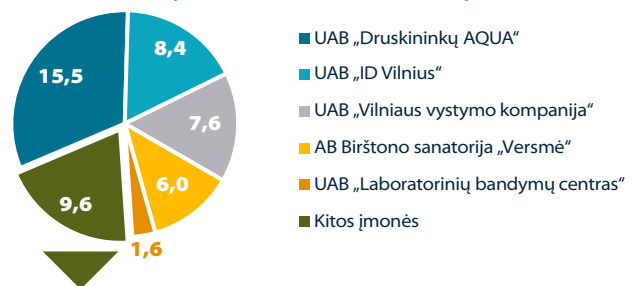
pardavimų, struktūros pokyčių organizacijoje ir padidėjusio etatų skaičiaus. Kitos Vilniaus miesto savivaldybei priklausančios įmonės – **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“** – veiklos sąnaudos augo 16,3 proc. iki 7,6 mln. eurų. Didžiausią dalį (58,0 proc.) įmonės sąnaudų struktūroje sudarė darbo užmokesčio sąnaudos – jos per ataskaitinį laikotarpį augo 37,7 proc. iki 4,4 mln. eurų. **AB Birštono sanatorija „Versmė“** veiklos sąnaudos augo 14,7 proc. iki 6,0 mln. eurų, daugiausia dėl 16,5 proc. augusių išlaidų darbo užmokesčiui.

Žvelgiant į procentinį pokytį, reikšmingiausiai augo **UAB „Širvintos verslui ir laisvalaikiui“** veiklos sąnaudos, kurios didėjo 59,6 proc. iki 234,0 tūkst. eurų dėl 2,5 karto augusių pardavimo savikainos išlaidų ir patalpų eksploataavimo, nuomos ir išlaikymo sąnaudų. Taip pat reikšmingai (52,6 proc.) augo ir **UAB „Laboratorinių bandymų centras“** veiklos kaštai, kurie metų pabaigoje siekė 1,6 mln. eurų. Augimą lėmė daugiau nei trečdaliu augusios veiklos apimtys, dėl ko augo pardavimo savikaina.

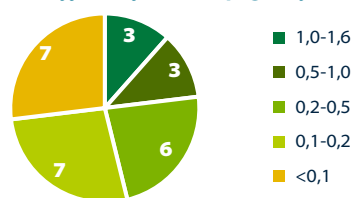
Veiklos sąnaudų dinamika, mln. eurų

Veiklos sąnaudos 2023 metais, mln. eurų

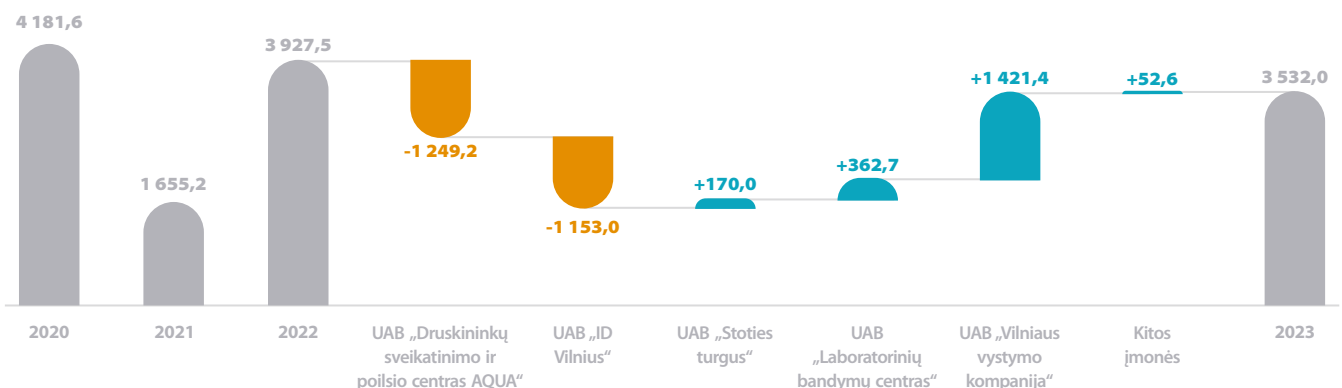
Kitų įmonių skaičius, pagal sąnaudas, mln. eurų

Per 2023 metus kitų įmonių sektoriaus grynas pelnas siekė 3,5 mln. eurų – tai yra 10,1 proc. mažiau, nei lyginant su 2022 metais. Sektoriaus uždirbtas pelnas sudarė 3,1 proc. viso SVĮ portfelio rezultato. **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“** ataskaitiniu laikotarpiu uždirbo 1,5 mln. eurų – tai yra 45,3 proc. arba 1,2 mln. eurų mažiau nei 2022 metais. Šį nuosmukį lėmė 2022 metais pasirašytas koncesijos sutarties nutraukimas su Druskininkų savivaldybe, dėl ko 2022 metų finansiniuose rezultatuose prie kitos veiklos pajamų buvo įtrauktos kompensacijos, o veiklos sąnaudose apskaitytos koncesijos likutinės vertės sąnaudos. Didžiausią grynąjo pelno augimą fiksavo **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“**, kuri 2023 metais uždirbo 0,8 mln. eurų. Palyginimui, 2022 metais įmonė patyrė 0,6 mln. eurų nuostolį. Įmonė per 2023 m. užbaigė 15 vystytų projektų, taip pat iš Vilniaus miesto savivaldybės administracijos gavo 70 naujų užsakymų, tarp kurių projekto projektavimo, rangos etapų valdymo, analizės ar konsultacijų užsakymai, o vykdomų projektų etapų krepšelis metų pabaigai siekė 94, kurių bendra vertė 592,0 mln. eurų. Trečia pagal grynąjį pelną tarp sektoriaus įmonių buvo **UAB „Laboratorinių bandymų centras“**, kuri per 2023 metus uždirbo 0,5 mln. eurų, t. y. daugiau nei trimis kartais arba 0,4 mln. eurų daugiau nei 2022 metais.

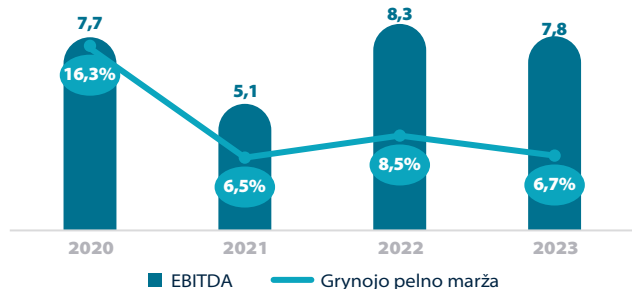
Augimą lėmė jau minėtas užsakymų skaičiaus augimas ir efektyviai suvaldytos sąnaudos, ką parodo tik 1,7 procentinio punkto augusi veiklos sąnaudų dalis, tenkanti vienam pardavimų eurui. Dar dvi įmonės (**SĮ „Kapinių priežiūra“** ir **AB Birštono sanatorija „Versmė“**) uždirbo daugiau nei 200,0 tūkst. eurų grynąjo pelno – pirmoji uždirbo 229,8 tūkst. eurų, antroji - 227,5 tūkst. eurų. 15 sektoriaus SVĮ, baigusius finansinius metus pelningai, viso uždirbo 578,6 tūkst. eurų. Likusios 11 įmonių per 2023 metus patyrė nuostolių už 400,1 tūkst. eurų. Didžiausią nuostolį, siekį 287,4 tūkst. eurų, patyrė **UAB „ID Vilnius“**, kai 2022 metais buvo uždirbta 865,6 tūkst. eurų pelno. Nuosmukį lėmė įvykęs užsakymų persiskirstymas, didelės apimties projektams nukeliant į ateinančius laikotarpius ir vietoje jų vykdomam mažesnės apimties ir pelningumo projektams. Taip pat, įmonė, pagal vidaus sutartyje numatytus įsipareigojimus, vykdė Vilniaus miesto savivaldybės prioritetinius projektus, kurie buvo mažiau pelningi negu kiti suplanuoti techniniai projektai. Iš šio sektoriaus yra keletas įmonių, kurios patiria grynąjį nuostolį daugiau nei 3 finansinius laikotarpius paeiliui. Tai - **UAB „Jonavos knyga“**, **UAB „Vildmina“**, **UAB „Vilkaviškio architektūros biuras“** ir **AB „Visagino mechanizacija“**.

Grynąjo pelno pokyčių dinamika, tūkst. eurų

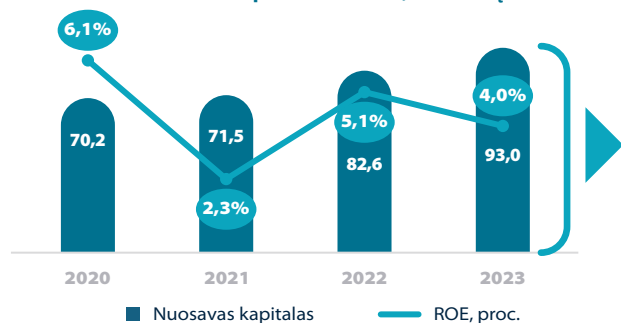
Sektoriaus grynasis pelningumas siekė 6,7 proc., t. y. 1,8 procentinio punkto prastesnis rezultatas nei praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu. Šis rezultatas buvo ketvirtas iš visų analizuojamų sektorių, ir nuo bendro SVĮ rezultato, siekusio 8,2 proc., atsiliko 1,5 procentinio punkto. Žvelgiant į įmonių rezultatus, aštuonių įmonių (**UAB „Stoties turgus“**, **UAB „Centrinis knygynas“**, **UAB „Laboratorinių bandymų centras“**, **SĮ „Kapinių priežiūra“**, **UAB „Naujasis turgus“**, **UAB „Palangos Klevas“**, **UAB Pabalių turgus**, **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“**) grynojo pelno marža viršijo dviženklę ribą, iš kurių geriausią rezultatą pavyko pasiekti **UAB „Centrinis knygynas“** ir **UAB „Stoties turgus“**, kurių grynasis pelningumas atitinkamai siekė 59,9 proc. ir 45,0 proc. Visgi, pažymėtina, kad pirmoji įmonė neužsiima konkrečių paslaugų tiekimu – šios įmonės pagrindinė veikla yra negyvenamųjų patalpų nuoma. Didžiausios sektoriaus įmonės – **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“** – grynasis pelningumas siekė 8,5 proc. Prasčiausią rezultatą fiksavo **UAB „Gargždų turgus“**, kurios grynojo pelno marža siekė -18,4 proc. Bendras kitų įmonių sektoriaus EBITDA rezultatas siekė 7,8 mln. eurų, t. y. fiksuotas 6,0 proc. nuosmukis. **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“** EBITDA sumažėjo 25,5 proc. arba 1,3 mln. eurų iki 3,8 mln. eurų, **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“** EBITDA išaugo nuo 0,1 mln. eurų 2022 metais iki 1,4 mln. eurų 2023 metais. Sėkmingesnį finansinį laikotarpį fiksavo **UAB „Laboratorinių bandymų centras“** ir **UAB „Debrecono vaistinė“**, kurių EBITDA rodikliai atitinkamai augo 167,3 proc. iki 686,8 tūkst. eurų ir 84,3 proc. iki 25,3 tūkst. eurų. Prastesni finansiniai metai buvo **UAB „ID Vilnius“**, kurios grynasis pelningumas susitraukė 14,2 procentinio punkto iki -3,6 proc., o EBITDA buvo neigiama ir siekė -0,2 mln. eurų.

Pelningumo rodiklių dinamika, mln. eurų

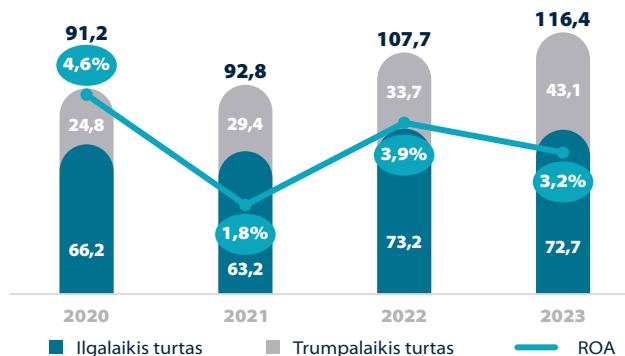
2023 metų pabaigoje sektoriaus įmonių valdomo turto vertė siekė 116,4 mln. eurų – t. y. 8,1 proc. arba 8,7 mln. eurų daugiau negu tuo pačiu metu 2022 metais. Pokytį iš esmės nulėmė dviejų – jūrų ir vandens uostų – įmonių turto pokyčiai. **SĮ „Šventosios jūrų uosto direkcija“** 2023 m. gruodžio 28 d. perėmė iš Palangos miesto savivaldybės patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti Palangos miesto savivaldybei priklausantį ilgalaikį materialųjį turtą – pastatų angarą, automobilių stovėjimo aikšteles, vandentiekio ir kanalizacijos tinklus. Tai lėmė įmonės turto augimą 5,5 mln. eurų iki 5,7 mln. eurų. **SĮ „Šiaulių oro uostas“** iš Šiaulių miesto savivaldybės patikėjimo teise gavo valdyti, naudoti ir disponuoti savivaldybei priklausantį turtą – peroną „B“, riedėjimo taką „B“, vidaus kelią, patruliavimo gaisrinį taką,

Nuosavo kapitalo dinamika, mln. eurų

pėsčiųjų šaligatvį – kurių bendra vertė siekia 3,7 mln. eurų. Tai didino įmonės turtą iki 5,6 mln. eurų. Didžiausią turtą valdė **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“** ir **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“**, kurių balansinė turto vertė paskutiniąją 2023 metų dieną atitinkamai siekė 40,6 mln. eurų ir 31,4 mln. eurų. Bendras sektoriaus turto grąžos rodiklis per ataskaitinį laikotarpį mažėjo 0,7 procentinio punkto iki 3,2 proc. Tai yra nežymiai geresnis rezultatas už viso SVĮ portfelio pasiektą turto grąžą, siekusią 2,9 proc. Iš visų įmonių, didžiausią ROA rodiklį, siekusį 37,6 proc., fiksavo **UAB „Laboratorinių bandymų centras“**.

Turto dinamika, mln. eurų

Turto detalizavimas pagal įmones, 2023, mln. eurų

	Ilgalaikis turtas	Trumpalaikis turtas	Turto iš viso
UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“	36,9	3,5	40,6
UAB „Vilniaus vystymo kompanija“	9,8	21,6	31,4
AB Birštono sanatorija „Versmė“	7,8	1,0	8,8
UAB „Stoties turgus“	0,0	8,4	8,4
SĮ „Šventosios jūrų uosto direkcija“	5,5	0,2	5,7
Kitos įmonės	12,7	8,4	21,5

Per ataskaitinį laikotarpį sektoriaus nuosavo kapitalo vertė augo 12,6 proc. iki 93,0 mln. eurų. Augimą lėmė aukščiau minėtų uostų patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti perduotas turtas, kuriais buvo padidintas įmonių savininko kapitalo balanso eilutė. Dviejų didžiausių sektoriaus įmonių – **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“** ir **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“** – nuosavo kapitalo vertė augo daugiausia dėl uždirbto pelno per 2023 metus ir nepaskirtų dividendų, dėl ko pelnas liko nepaskirstytojo pelno balanso eilutėje. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo dvi įmonės (**UAB „Jonavos knyga“** ir **UAB „Širvintų knygynas“**), kurių nuosavo kapitalo vertė buvo neigiama, atitinkamai siekusi -9,7 tūkst. eurų ir -5,0 tūkst. eurų. Neigiami rezultatai siejami su keletą metų paeilui patiriamais nuostoliais, kurių nepavyksta kompensuoti uždirbant pelną.

Penkios didžiosios įmonės pagal nuosavą kapitalą

	Nuosavas kapitalas, mln. eurų	ROE
UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“	29,5	5,2%
UAB „Vilniaus vystymo kompanija“	26,9	3,2%
UAB „Stoties turgus“	7,6	1,4%
AB Birštono sanatorija „Versmė“	6,6	3,5%
SĮ „Šventosios jūrų uosto direkcija“	5,4	0,0%
Kitos įmonės	16,9	5,0%

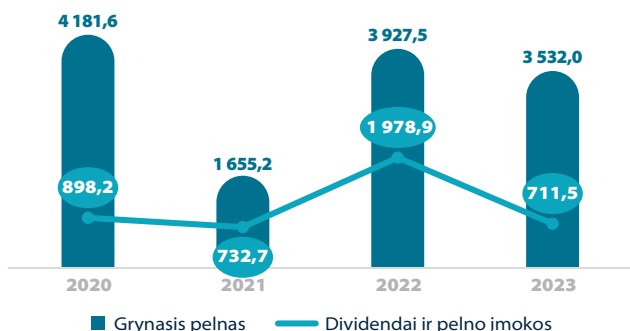
Žvelgiant į nuosavybės grąžos (ROE) rodiklį, fiksuotas 1,1 procentinio punkto nuosmukis iki 4,0 proc. Lyginant tarp visų sektorių, šis rodiklis buvo ketvirtas didžiausias, tačiau nuo viso SVĮ portfelio rodiklio atsiliko 2,2 procentinio punkto. **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“** nuosavybės grąža mažėjo 5,0 procentinio punkto ir siekė 5,2 proc., **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“** sėkmingi finansiniai metai lėmė ROE augimą 5,4 procentinio punkto iki 3,2 proc.

2023 metų pabaigoje sektoriaus finansiniai įsipareigojimai mažėjo 9,0 mln. eurų ir siekė 4,8 mln. eurų. Mažėjimą lėmė **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“** grąžinti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai. Didžiausius finansinius įsipareigojimus turėjo **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“** (2,1 mln. eurų), **AB Birštono sanatorija „Versmė“** (1,6 mln. eurų), **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“** (0,9 mln. eurų). Žvelgiant į skolos ir nuosavybės santykio rodiklį, didžiausią jį, siekusių 186,3 proc., turėjo **UAB „Širvintos verslur ir laisvalaikis“**. Visų kitų įmonių D/E rodiklis neviršija 50,0 proc. ribos.

Per ataskaitinį laikotarpį kitų įmonių sektorius į ilgalaikį turtą investavo 10,5 mln. eurų, iš kurių didžiausią dalį (87,3 proc.) sudarė **SĮ „Šventosios jūrų uosto direkcija“** ir **SĮ „Šiaulių oro uostas“** gautas patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamas turtas. Trečia didžiausias investicijas atlikusi įmonė – **AB Birštono sanatorija „Versmė“** – investavo 0,6 mln. eurų, kurių didžioji dalis skirta pagrindinės gydyklos pirmo aukšto ir C korpuso remontui.

Už 2023-ųjų metų rezultatus 10 įmonių savo savivaldybėms paskyrė 794,0 tūkst. eurų dividendų ir pelno įmokų. Palyginimui, už 2022-ųjų metų rezultatus iš kitų įmonių savivaldybės sulaukė 1 978,9 tūkst. eurų dividendų ir pelno įmokų. Per ataskaitinį laikotarpį didžiausios grąžos (589,7 tūkst. eurų) iš savo valdomų įmonių sulaukė Kauno miesto savivaldybė – dividendus ir pelno įmokas išmokėjo keturios įmonės – **UAB „Laboratorinių bandymų centras“** (334,5 tūkst. eurų), **SĮ „Kapinių priežiūra“** (208,9 tūkst. eurų), **UAB „Centrinis knygynas“** (44,4 tūkst. eurų), **SĮ „Kauno planas“** (1,8 tūkst. eurų). Dividendus taip išmokėjo **UAB „Naujasis turgus“** (50,0 tūkst. eurų), **UAB Pabalių turgus** (49,0 tūkst. eurų), **UAB „Grauduva“** (45,0 tūkst. eurų), **UAB „Palangos Klevas“** (38,1 tūkst. eurų), **SĮ „Šventosios jūrų uosto direkcija“** (18,5 tūkst. eurų), **UAB „Debreceno vaistinė“** (3,8 tūkst. eurų).

Grynojo pelno ir išmokėtų pelno įmokų ir dividendų savivaldybėms dinamika, tūkst. eurų

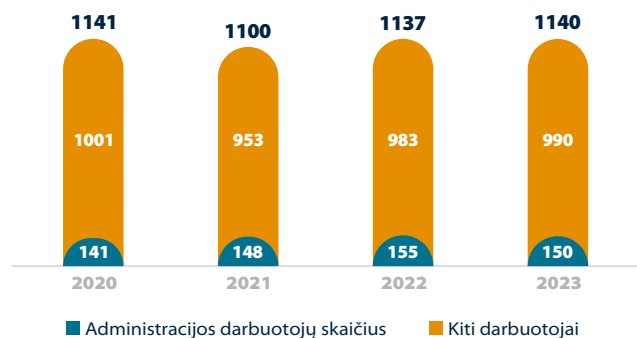

2023 metų pabaigoje kitose įmonėse iš viso dirbo 1 140 darbuotojai, t. y. 3 darbuotojais arba 0,3 proc. daugiau nei ankstesnio laikotarpio pabaigoje. Šio sektoriaus darbuotojai sudaro vos 5,4 proc. viso SVĮ portfelio darbuotojų skaičiaus ir tai yra antras mažiausias sektorius iš visų pagal bendrą dirbančiųjų skaičių. Žvelgiant į konkrečias įmones, reikšmingų darbuotojų skaičiaus pokyčių nefiksuota – 16 įmonių darbuotojų skaičius išliko toks pat, 6 įmonėse darbuotojų skaičius mažėjo nuo vieno iki penkių darbuotojų, 9 įmonėse darbuotojų

skaičius augo nuo 1 iki 4 darbuotojų. Dalis šio sektoriaus įmonės pasižymi labai mažu darbuotojų skaičiumi – devyniolikos įmonių kolektyvai sudarė 10 ir mažiau darbuotojų.

Administracijos darbuotojų skaičius per ataskaitinį laikotarpį sumažėjo 5 darbuotojais, tai lėmė, kad administracijos ir visų darbuotojų santykis nežymiai mažėjo iki 13,2 proc. Šis rodiklis per ketverių metų laikotarpį išaugo nežymiai, t. y. fiksuotas 1,3 procentinio punkto augimas. Didžiausias administracijos ir visų darbuotojų santykis fiksuotas mažose įmonėse, kur dirba 10 ir mažiau darbuotojų. Žvelgiant į didžiųjų įmonių rodiklius, didžiausias santykis fiksuotas **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“**, kurios administracijos darbuotojų santykis su visais darbuotojais siekė 37,3 proc. Per ketverių metų laikotarpį įmonėje administracijos darbuotojų išaugo daugiau nei dvigubai, o santykis augo nuo 17,9 proc. iki jau minėtų 37,3 proc.

Darbuotojų skaičiaus dinamika

Didžiausios sektoriaus įmonės pagal darbuotojų skaičių

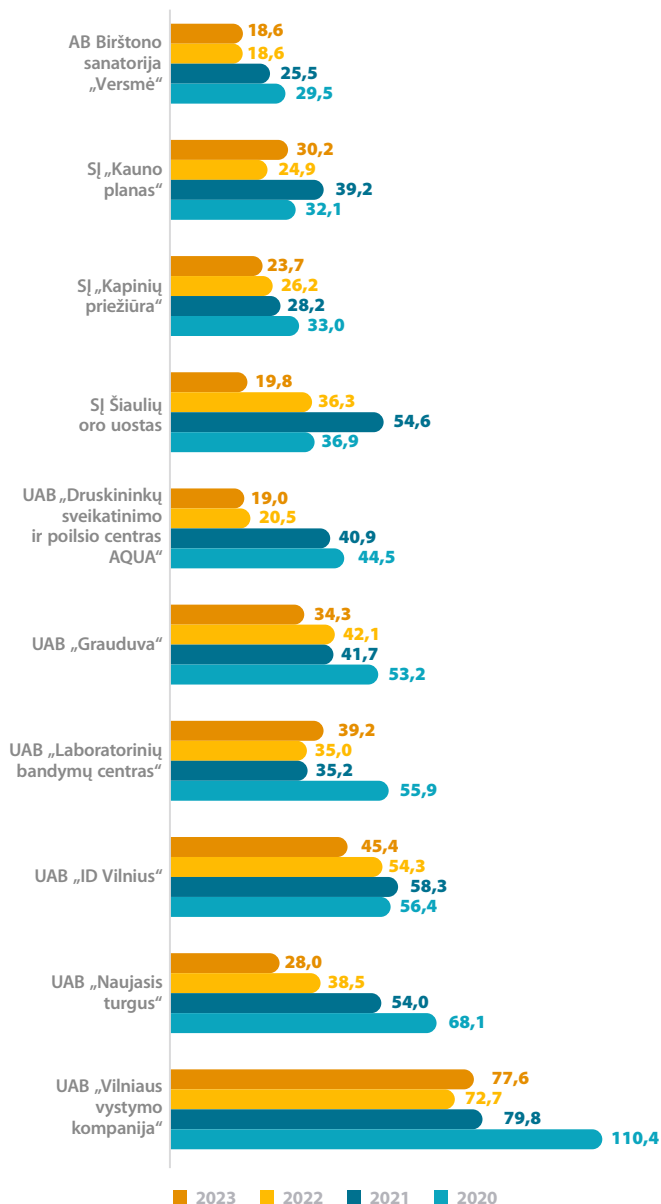
Įmonė	Darbuotojų skaičius 2023 m. pabaigoje	Iš jų - administracijos darbuotojų
UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“	398	13
AB Birštono sanatorija „Versmė“	212	16
UAB „ID Vilnius“	143	11
UAB „Vilniaus vystymo kompanija“	75	28
SĮ „Kapinių priežiūra“	57	17
Kitos įmonės	255	65

Mažesnių įmonių pasiskirstymas pagal darbuotojų skaičių

Darbuotojų skaičius	Įmonių skaičius
11-50 darbuotojų	7
5-10 darbuotojų	11
1-4 darbuotojai	8

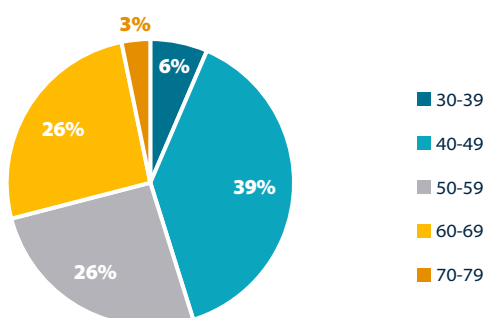
Žvelgiant į vieną iš efektyvumo rodiklių – pardavimo pajamas, tenkančias vienam darbuotojui – vidutiniškai vienas kitų įmonių sektoriuje dirbantis asmuo 2023 metais uždirbo 46,1 tūkst. eurų pajamų. Sektoriaus efektyvumas per 4 metų laikotarpį augo 2 kartais, tačiau jis nuo SVĮ vidurkio atsilieka 29,9 proc., o iš sektorių lenkė butų ūkio ir viešojo transporto sektorius. Didžiausias pajamas tenkančias vienam darbuotojui fiksuota **UAB „Stoties turgus“**, kurioje dirbo 1 darbuotojas ir jų pajamos sudarė 228,8 tūkst. eurų. Žvelgiant į didesnių sektoriaus įmonių rodiklius, išsiskiria **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“**, kuriai vienas darbuotojas 2023 metais atnešė 110,4 tūkst. eurų.

10 didžiausių įmonių pardavimo pajamos, tenkančios vienam darbuotojui, tūkst. eurų

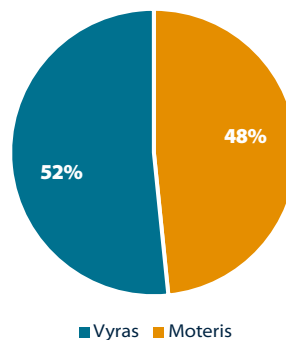

Iš 31-os kitų įmonių sektoriaus įmonių, dvylikos įmonių vadovų amžius yra tarp 40-49 metų, aštuonių vadovų amžius siekia 50-59 amžiaus rėžį, dar 9 vadovų amžius viršija 60 metų ribą ir yra vos du įmonės vadovai, kurių amžius siekia 30-39 metų amžiaus rėžį. Žvelgiant į lyčių pasiskirstymą, sektoriaus įmonėse dirbo 15 vadovų moterų, likusiosiose 16 įmonių vadovavo vyrai.

Vadovų amžiaus pasiskirstymas, proc.

Vadovų pasiskirstymas pagal lytį, proc.

Vidutinis sektoriaus įmonės vadovo atlyginimas augo 12,3 proc. ir siekė 3,0 tūkst. eurų – jis gerokai atsiliko nuo vidurinio SVĮ vadovo atlygio. Tai sietina su tuo, jog šiame sektoriuje yra labai daug mažų ir labai mažų įmonių, iš kurių penkių įmonių (UAB „Centrinis knygynas“, UAB „Gargždų turgus“, UAB „Širvintų knygynas“, UAB „Širvintos verslui ir laisvalaikiui“, SĮ „Švenčionių planas“) vadovams vidutinis mėnesio atlygis nesiekė 1 000 eurų, o dar šešių įmonių vadovų vidutinis atlygis pateko į 1001-2000 Eur/mėn. rėžį. Vidutinis vadovo, dirbančio vidutinio dydžio įmonėje, atlygis siekė 7,3 tūkst. eurų. Tuo tarpu mažų ir labai mažų kategorijos įmonės vadovo vidutinis atlygis, neįskaičiuojant aukščiau paminėtų penkių įmonių, siekė 2,9 tūkst. eurų. Didžiausius atlyginimus mokėjo UAB „Naujasis turgus“ ir SĮ „Kapinių priežiūra“, kurių vadovų vidutinis mėnesio atlygis siekė atitinkamai 5,4 tūkst. eurų ir 5,1 tūkst. eurų.

Vienuolikos įmonių vadovams 2023-aisiais metais buvo išmokėtos premijos. Šešių įmonių vadovams buvo skirtos premijos dėl gerų rezultatų už pasiektus rodiklius, penkių įmonių vadovai gavo premijas už rezultatus be konkrečių rodiklių, o vienos įmonės vadovui buvo skirta premija iš likusių darbo užmokesčio fondo lėšų.

Žvelgiant į vadovų kadencijas, 14-os įmonių vadovai ėjo pirmąją kadenciją, 12-ikos įmonių vadovai ėjo antrą kadenciją, dar vienos įmonės (UAB „Stoties turgus“) vadovo antroji kadencija buvo pasibaigusi. Dar vienos įmonės (UAB „Jonavos knyga“) vadovė buvo paskirta 2009 metų liepos mėn. Pagal 2017 metų gegužės 11 dienos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 papildymo 371 straipsniu įstatymo 2 straipsnį, kuris įsigaliojo nuo 2018 m. sausio 1 d., įmonės vadovas galėjo eiti pareigas 5 metus nuo įstatymo įsigaliojimo datos, o pasibaigus šiam terminui jis turėjo būti atšaukiamas iš pareigų. Taigi, nuo 2023-ųjų metų sausio mėnesio turėjo pasikeisti įmonės vadovas, tačiau tiek remiantis iš įmonės gauta informacija, tiek tikrinant juridinių asmenų registre, įmonės vadovas nepasikeitė ir toliau užima vadovo pareigas.

Tarp šio sektoriaus įmonių ataskaitiniu laikotarpiu trijose įmonėse nebuvo pilnu etatu dirbančio vadovo. SĮ „Kauno planas“ direktoriaus pareigas ir funkcijas atlieka projektų vadovas, UAB Pabalių turgus“ nuo 2021 metų liepos mėnesio vadovu dirba direktoriaus pavaduotojas, laikinai einantis direktoriaus pareigas, SĮ „Švenčionių planas“ nuo 2019 metų sausio mėn., prieš tai pasibaigus įmonės vadovo kadencijai, iki 2024 metų balandžio vadovo pareigas ėjo tas pats asmuo, paskyrus jį laikinu vadovu 0,3 etato.

Per ataskaitinį laikotarpį aštuoniose sektoriaus įmonėse veikė kolegialus organas – valdyba. Viena iš jų – įmonėje UAB „Grauduva“ – buvo atšaukta. Tai galima sieti su tuo, kad valdybos nariams atlygis nebuvo mokamas, o tai neatitiko KO atlygio aprašo. Iš likusių septynių valdybų, trijose pirmininkas buvo nepriklausomas, trijose – valstybės tarnautojas, o dar vienoje (UAB „Stoties turgus“) valdybos pirmininkas išrinktas nebuvo. Visų įmonių, turėjusių valdybą, valdybos narių atlyginimai atitiko KO atlygio apraše nurodytus reikalavimus.

Įmonės pavadinimas	Pagrindinis akcijų valdytojas (savivaldybė)	Savivaldybėms priklausanti dalis	Kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	EBITDA, tūkst. eurų	Grynasis pelnas (nuostoliai), tūkst. eurų	Turtas, tūkst. eurų.	Dividendai ir pelno įmokos, tūkst. eurų
AB Birštono sanatorija „Versmė“	Birštono savivaldybė	100%	Vidutinė	6 247,9	679,2	227,5	8 796,7	0,0
SĮ Biržų agrolaboratorija	Biržų rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	92,1	0,1	-1,1	37,1	0,0
UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“	Druskininkų savivaldybė	100%	Didelė	17 709,5	3 750,0	1 508,9	40 633,9	0,0
UAB „Jonavos knyga“	Jonavos rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	158,7	-10,1	-11,2	52,6	0,0
SĮ „Jurbarko planas“	Jurbarko rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	29,5	0,12	0,1	9,8	0,0
UAB „Stoties turgus“	Kauno miesto savivaldybė	51,00%	Maža - l.maža	228,8	111,8	103,1	8 395,4	0,0
UAB „Centrinis knygynas“	Kauno miesto savivaldybė	100%	Maža - l.maža	75,4	56,6	45,2	157,2	44,4
UAB „Laboratorinių bandymų centras“	Kauno miesto savivaldybė	88,89%	Maža - l.maža	2 234,1	686,8	537,6	1 686,6	334,5
SĮ „Kapinių priežiūra“	Kauno miesto savivaldybė	100%	Maža - l.maža	1 879,7	349,4	229,8	1 195,0	208,9
SĮ „Kauno planas“	Kauno miesto savivaldybė	100%	Maža - l.maža	802,2	25,1	1,6	339,7	1,8
UAB „Naujasis turgus“	Klaipėdos miesto savivaldybė	100%	Maža - l.maža	1 429,6	439,0	183,6	4 759,0	50,0
UAB „Vildmina“	Klaipėdos miesto savivaldybė	100%	Maža - l.maža	172,2	-14,3	-19,7	167,1	0,0
UAB „Debreceno vaistinė“	Klaipėdos miesto savivaldybė	100%	Maža - l.maža	762,3	25,3	10,7	591,1	3,8
UAB „Gargždų turgus“	Klaipėdos rajono savivaldybė	90,00%	Maža - l.maža	152,6	-25,5	-28,1	100,7	0,0
SĮ „Kretingos turgus“	Kretingos rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	70,2	-4,9	-6,0	21,0	0,0
UAB „Palangos Klevas“	Palangos miesto savivaldybė	100%	Maža - l.maža	194,8	59,6	40,1	382,6	38,1
SĮ „Šventosios jūrų uosto direkcija“	Palangos miesto savivaldybė	100%	Maža - l.maža	30,8	0,9	0,1	5 735,1	18,5
UAB „Grauduva“	Panevėžio miesto savivaldybė	70,40%	Maža - l.maža	1 383,0	190	124,4	720,1	45,0
UAB „Pasvalio knygos“	Pasvalio rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	186,1	-1,2	-1,5	57,4	0,0
UAB „Šakių laidotuvių namai“	Šakių rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	380,7	17,5	2,5	253,3	0,0
UAB Pabalių turgus	Šiaulių miesto savivaldybė	100%	Maža - l.maža	327,7	77,4	46,4	590,6	49,0
SĮ Šiaulių oro uostas	Šiaulių miesto savivaldybė	100%	Maža - l.maža	554,0	98,7	13,2	5 618,3	0,0
UAB „Gedmina“	Šilalės rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	256,4	-9,3	-20,4	255,9	0,0
UAB „Širvintų knygynas“	Širvintų rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	67,3	-7,1	-7,7	30,3	0,0
UAB „Širvintos verslui ir laisvalaikiui“	Širvintų rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	186,2	9,5	5,1	127,5	0,0
SĮ „Švenčionių planas“	Švenčionių rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	43,7	3,2	1,1	17,4	0,0
UAB „Varėnos knyga“	Varėnos rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	175,4	2,9	1,5	126,5	0,0
UAB „Vilkaviškio architektūros biuras“	Vilkaviškio rajono savivaldybė	100%	Maža - l.maža	168,0	-2,1	-2,3	14,1	0,0
UAB „Vilniaus vystymo kompanija“	Vilniaus miesto savivaldybė	100%	Vidutinė	8 278,4	1 447,5	849,8	31 387,1	0,0
UAB „ID Vilnius“	Vilniaus miesto savivaldybė	100%	Vidutinė	8 058,6	-206,6	-287,4	3 744,6	0,0
AB „Visagino mechanizacija“	Visagino savivaldybė	100%	Maža - l.maža	216,7	9,4	-14,8	424,0	0,0

Vertinimo metodika

Analizuojant SVĮ portfelį, ankstesnių laikotarpių palyginamieji duomenys naudojami vadovaujantis 2022 metų SVĮ portfelio sudėtimi.

Į portfelio rezultatus įtraukti konsoliduotieji **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“**, **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“**, **UAB „Klaipėdos transportas“** ir **AB „Kauno energija“** įmonių grupių finansiniai rezultatai.

Ataskaitoje įmonių pavadinimai naudojami tokie, kokie buvo fiksuojami iki 2024 m. liepos 1 d. Dėl šios priežasties, kai kurių įmonių pavadinimams pasikeitus vėliau, jie gali nesutapti su pateikiamais ataskaitoje arba aktualiame SVĮ sąrašė, kurį galima rasti www.governance.lt.

Įmonių, SVĮ portfelio ir sektorių rodiklių skaičiavimo metodika.

Turto grąža (ROA). Turto grąžos rodiklis apskaičiuojamas paskutinių dvylikos mėnesių grynąjį pelną (nuostolius) dalinant iš turto balansinės vertės ataskaitinio laiko pradžioje ir pabaigoje vidurkio.

Nuosavo kapitalo grąža (ROE). Nuosavo kapitalo grąžos rodiklis apskaičiuojamas paskutinių dvylikos mėnesių grynąjį pelną (nuostolius) dalinant iš nuosavo kapitalo balansinės vertės ataskaitinio laiko pradžioje ir pabaigoje vidurkio.

Vertinant SVĮ nuosavo kapitalo grąžą, atsižvelgiant į tai, kad didžioji dalis regioninių atliekų tvarkymo centrų turto yra suformuota dotacijų pagrindu, ir siekiant gauti labiau tarpusavyje palyginamus duomenis, RATC sektoriui priskirtų įmonių grąža buvo vertinama naudojant suminę nuosavo kapitalo ir dotacijų vertę, t. y. vertinama, kiek grynojo pelno tenka vienam nuosavo kapitalo ir dotacijų eurui.

Finansinės priklausomybės koeficientas (D/E). Rodiklis apskaičiuojamas ilgalaikių ir trumpalaikių finansinių įsipareigojimų sumą dalinant iš nuosavo kapitalo.

Vertinant SVĮ finansinės priklausomybės koeficientą, atsižvelgiant į tai, kad didžioji dalis regioninių atliekų tvarkymo centrų turto yra suformuota dotacijų pagrindu, ir siekiant gauti labiau tarpusavyje palyginamus duomenis, RATC sektoriui priskirtų įmonių koeficientas buvo vertinamas naudojant suminę nuosavo kapitalo ir dotacijų vertę, t. y. vertinama, kiek finansinių įsipareigojimų tenka vienam nuosavo kapitalo ir dotacijų eurui.

Pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA). Rodiklis, apskaičiuojamas iš ikimokestinio pelno atimant finansinės veiklos rezultatą bei pridendant ilgalaikio turto nusidėvėjimą ir amortizaciją.

Veiklos pelningumas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA marža). Rodiklis apskaičiuojamas EBITDA verte dalinant iš pardavimo pajamų.

Veiklos pelno marža. Rodiklis, apskaičiuojamas veiklos pelną dalijant iš grynosios apyvartos.

Grynojo pelno marža. Rodiklis, apskaičiuojamas dalijant grynąjį pelną iš grynosios apyvartos.

Atliekant analizę pagal savivaldybes, SVĮ, priklausančių kelioms savivaldybėms, duomenys yra įtraukiami į tos savivaldybės portfelį, kuri valdo didžiausią akcijų dalį, tačiau nebūtinai turi kontrolinį akcijų paketą.

Pateikiant sektorių ir SVĮ portfelio duomenis ir išvestinius finansinius rodiklius bei kitus agreguotus rezultatus galima vienos dešimtosios paklaida dėl duomenų apvalinimo ir pateikimo tūkstančiais eurų.

Šią metinę ataskaitą parengė VŠĮ Valdymo koordinavimo centras, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 567 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtingųjų ir neturtingųjų teisių įgyvendinimo akcinėse bendrovėse ir uždarnosiose akcinėse bendrovėse“ reikalavimais bei nuostatomis.

Rengiant šią metinę ataskaitą, remtasi išoriniais informacijos šaltiniais: viešai skelbiama savivaldybės valdomų įmonių ir savivaldybei atstovaujančių institucijų informacija, įmonių pateiktomis metinėmis finansinėmis, veiklos ataskaitomis bei metiniais pranešimais, Lietuvos statistikos departamento, Viešųjų pirkimų tarnybos, Lietuvos transporto saugos administracijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacijos, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (iki 2019 m. liepos 1 d., veikusios kaip Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisija) duomenimis. Ataskaitoje pateikiamos informacijos netikrino nepriklausomi auditoriai, o ataskaitos rengėjai neatliko savarankiško šioje ataskaitoje esančios informacijos patikrinimo, įskaitant skaičiavimus ar prognozes, ir esant poreikiui remtis šia informacija priimant sprendimus, asmuo turi remtis savo savarankišku vertinimu. Ataskaitos rengėjai, Vyriausybė ir bet kuri valstybės institucija ar kitas jos kontroliuojamas subjektas nėra ir bet kokiomis aplinkybėmis nebus atsakingi už trečiųjų asmenų sprendimus, priimtus remiantis šioje apžvalgoje pateikta informacija, išvadomis ir pareikštomis nuomonėmis. Bendrovių praeities rezultatai negarantuoja ir negali būti sietini su ateities rezultatais. Ši metinė ataskaita nėra nei siūlymas parduoti ar kvietimas pirkti vertybinius popierius arba bet kokį turimą, nei sudarys dalį bet kokio investicinio sprendimo ar bet kokio sprendimo sudaryti bet kokį sandorį.

Dukterinių SVJ finansiniai rezultatai

UAB „Kermošius“

UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ valdoma dukterinė bendrovė

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	50,8	50,2	-1,2%
Pardavimo savikaina	49,6	49,2	-0,8%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	1,2	1,0	-16,7%
Pardavimo sąnaudos	0,0	0,0	-
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	9,2	7,6	-17,4%
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	0,0	0,0	-
Finansinė ir investicinė veikla	0,0	0,0	-
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-8,0	-6,6	+17,5%
Pelno mokestis	0,0	0,0	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-8,0	-6,6	+17,5%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	0,0	0,0	-
Trumpalaikis turtas	13,8	19,1	+38,4%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	3,3	1,9	-42,4%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0,0	0,0	-
Turto iš viso	13,8	19,1	+38,4%
Nuosavas kapitalas	-4,6	-3,3	+28,3%
Dotacijos, subsidijos	0,0	0,0	-
Atidėjiniai	0,0	0,0	-
Mokėtinios sumos ir kiti įsipareigojimai	18,4	22,4	+21,7%
Po vienu metų mokėtinios sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	0,0	0,0	-
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	0,0	0,0	-
Per vienus metus mokėtinios sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	18,4	22,4	+21,7%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	18,4	22,4	+21,7%
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	0,0	0,0	-
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	13,8	19,1	+38,4%

RODIKLIAI	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
ROA	-65,3%	-40,1%	+25,2 p. p.
ROE	333,3%	167,1%	-166,2 p. p.
D/E	-400,0%	-678,8%	-278,8 p. p.
EBITDA	-8,0	-6,6	+17,5%
EBITDA marža	-15,7%	-13,1%	+2,6 p. p.
Grynojo pelno marža	-15,7%	-13,1%	+2,6 p. p.

GRAŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai	0	0	-

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Darbuotojų skaičius	6	5	-16,7%
Administracijos darbuotojų skaičius	1	1	-

UAB „GO Energy LT“

AB „Kauno energija“ valdoma dukterinė bendrovė

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	1 645,7	3 916,1	+138,0%
Pardavimo savikaina	983,1	2 981,5	+203,3%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	662,6	934,6	+41,1%
Pardavimo sąnaudos	0,0	0,0	-
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	233,0	219,5	-5,8%
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	57,0	15,6	-72,6%
Finansinė ir investicinė veikla	0,2	1,0	+400,0%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	486,8	731,7	+50,3%
Pelno mokestis	75,3	111,7	+48,3%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	411,5	620,0	+50,7%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	1 372,7	1 420,1	+3,5%
Trumpalaikis turtas	1 787,2	2 700,9	+51,1%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	659,0	1 232,5	+87,0%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	298,0	15,4	-94,8%
Turto iš viso	3 457,9	4 136,4	+19,6%
Nuosavas kapitalas	3 032,8	3 652,7	+20,4%
Dotacijos, subsidijos	0,0	0,0	-
Atidėjiniai	12,1	20,0	+65,3%
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	399,0	448,0	+12,3%
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	0,0	0,0	-
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	-
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	399,0	448,0	+12,3%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	-
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	0,0	0,0	-
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	3 457,9	4 136,4	+19,6%

RODIKLIAI	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
ROA	12,6%	16,3%	+3,7 p. p.
ROE	14,6%	18,5%	+3,9 p. p.
D/E	0,0%	0,0%	-
EBITDA	539,0	785,1	+45,7%
EBITDA marža	32,8%	20,0%	-12,8 p. p.
Grynojo pelno marža	25,0%	15,8%	-9,2 p. p.

GRAŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai	0	0	-

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Darbuotojų skaičius	29	28	-3,4%
Administracijos darbuotojų skaičius	3	8	+166,7%

UAB „Vilniaus sporto projektai“

UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ valdoma dukterinė bendrovė

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	122,9	0,0	-
Pardavimo savikaina	30,5	0,0	-
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	92,4	0,0	-
Pardavimo sąnaudos	0,0	0,0	-
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	61,0	0,0	-
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	0,0	0,0	-
Finansinė ir investicinė veikla	0,0	0,0	-
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	31,4	0,0	-
Pelno mokestis	5,5	0,0	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)	25,9	0,0	-

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	188,5	0,0	-
Trumpalaikis turtas	870,5	0,0	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	662,4	0,0	-
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	2,4	0,0	-
Turto iš viso	1061,4	0,0	-
Nuosavas kapitalas	869,5	0,0	-
Dotacijos, subsidijos	0,0	0,0	-
Atidėjiniai	0,0	0,0	-
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	184,9	0,0	-
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	0,0	0,0	-
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	-
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	184,9	0,0	-
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	-
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	7,0	0,0	-
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	1061,4	0,0	-

RODIKLIAI	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
ROA	2,5%	0,0%	-2,5 p. p.
ROE	3,0%	0,0%	-3,0 p. p.
D/E	0,0%	0,0%	-
EBITDA	58,8	0,0	-
EBITDA marža	47,8%	0,0%	-47,8 p. p.
Grynojo pelno marža	21,1%	0,0%	-21,1 p. p.

GRAŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2022 METAI	2023 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai	0	0	-

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2022-12-31	2023-12-31	POKYTIS
Darbuotojų skaičius	1	0	-
Administracijos darbuotojų skaičius	1	0	-

Įmonė 2023 metų gegužės 17 dieną reorganizavimo būdu prijungta prie UAB „Vilniaus vystymo kompanija“

The logo consists of the letters 'VKC' in a large, white, serif font, positioned above a thin white horizontal line.

Valdymo koordinavimo centras

**LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ
VALDOMŲ ĮMONIŲ VEIKLA
2023/2024 METAIS**

Dėl išsamesnės informacijos prašome kreiptis:
Viešoji įstaiga „Valdymo koordinavimo centras“
Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 620 73679, info@vkc.sipa.lt